

**UAB „AGROKONCERNAS“
konsoliduota metinė
vadovybės ataskaita**

Už 2025 m. birželio 30 d.
pasibaigusius finansinius metus

Turinys

ATEITĮ KURIAME ŽEMĖJE		VERSLO APLINKA	31	VERSLO REZULTATAI IR FINANSINĖ APŽVALGA	46
Vizija. Misija	3	Trąšos, augalų apsaugos priemonės, moksliniai tyrimai ir pašarinės žaliavos	32	Finansinių rezultatų apžvalga	47
SAVININKO ŽODIS		Grūdai	33	Pagrindiniai rodikliai	48
Iš vizijos – į realius sprendimus	4	Pienas	34	Pajamos	49
VADOVO ŽODIS		Žemės ūkio technika	35	Veiklos sąnaudos	50
Strategijos įgyvendinimas kasdiniuose sprendimuose	5	VALDYMO SISTEMA	36	Finansinė būklė	50
MŪSŲ VEIKLA	6	Valdymo principai	37	Ilgalaikės investicijos	51
Apie mus	7	Valdymo struktūra	38	Investicijos į dukterines įmones	51
Veiklos kryptys	8	Vadovų komanda	38	Akcinis kapitalas	52
Struktūra	9	Verslo etika	38	Dividendai	52
Verslų sinergija	10	Korupcijos ir kyšininkavimo prevencija	38	Informacija apie susijusių šalių sandorius	52
Verslų geografija	11	Pranešimai apie pažeidimus	38	RIZIKŲ VALDYMAS	53
Užsienio partneriai ir tarptautinė veikla	12	Atitikties valdymas	38	Bendras rizikų valdymo modelis	54
Veiklos aplinka ir reguliavimas	13	Politikų sistema	39	Finansinės ir operacinės rizikos	55
Narystės asociacijose	14	Auditų sistema	39	Rinkos bei reguliacinės rizikos	56
STRATEGINĖ PLĖTRA IR SVARBIAUSI METŲ ĮVYKIAI	15	DARBUOTOJAI IR ORGANIZACIJOS KULTŪRA	40	TVARUMO ATASKAITA	57
Strateginiai projektai	16	Darbuotojų gerovė ir tobulėjimas	41	2 ETAS Bendroji atskleistina informacija	58
Inovacijos, tyrimai ir technologijų diegimas	18	Atlygio politika	42	Aplinkosauginė informacija	74
Partnerystės ir bendradarbiavimas	19	Atlygio struktūra	43	Socialinė informacija	110
Tvarumas ir socialinė atsakomybė	20	Atlygio peržiūra	44	Valdysenos informacija	125
Socialinės iniciatyvos ir parama	21	Organizacijos kultūra	45	PRIEDAI	130
Renginiai, edukacija ir sektoriaus pristatymas	24				
Švietimas ir talentų ugdymas	27				
Apdovanojimai ir įvertinimai	29				

Ateitį kuriame žemėje

Jungiamo praktinę žemės ūkio patirtį ir žinias su mokslu, technologijomis bei inovacijomis. Grupės vystomų verslų sinergija užtikrina veiklos efektyvumą ir suteikia galimybę kurti pažangią, sėkmingą ir tvarią ateitį klientams, partneriams, darbuotojams, visuomenei ir Lietuvai.

Vizija.

Esame žemės ūkio sektoriaus lyderė, veikianti globalaus verslo principais

Siekiame būti inovatyvumo, efektyvumo ir tvarumo pavyzdžiu, savo veikla ir kuriama verte prilygstančia pažangiausioms pasaulio kompanijoms.

Misija.

Kurti agroverslo pažangą

Savo veikloje aktyviai taikome mokslo atradimus ir inovacijas. Nuolat tobulindami žemės ūkio gamybos, perdirbimo ir prekybos principus ieškome efektyvių sprendimų, kurie padeda užtikrinti patikimus rezultatus.

Savininko žodis

Iš vizijos – į realius sprendimus

„Agrokonzerno grupė“ yra kryptingo augimo ir nuoseklios strategijos įgyvendinimo kelyje. Veikdami dinamiškoje ir iššūkių kupinoje aplinkoje, išlaikėme aiškų tikslą – kurti ilgalaikę vertę žemės ūkyje, stiprinti visą sektorių ir judėti didesnio savarankiškumo bei efektyvumo link.

Vienas svarbiausių mūsų strateginių prioritetų – integruotos vertės grandinės vystymas. Su komanda aiškiai matome, kaip nuosekliai jungiamos skirtingos veiklos sritys – nuo augalininkystės ir gyvulininkystės iki perdirbimo ir energetikos, leidžia ne tik efektyviau valdyti procesus, bet ir mažinti priklausomybę nuo išorinių veiksnių.

Ryškiausias šios krypties pavyzdys – „Ateities ūkio“ projektas, kurio vystymas peržengė svarbią ribą ir 2024–2025 m. pasiekė gyvulininkystės komplekso statybų pusiaukelę. Tai yra vienas didžiausių ir moderniausių gyvulininkystės projektų Europoje, kuriame diejami pažangūs technologiniai sprendimai ir kuriama naujos kartos ūkininkavimo sistema. Šis projektas yra ne tik investicija į verslą, bet ir į viso sektoriaus ateitį.

Ne mažiau svarbus žingsnis – giluminio grūdų perdirbimo gamyklos projektas Kuršėnuose. Jis žymi strateginį pokytį – perėjimą nuo žaliavos prekybos prie aukštesnės pridėtinės vertės produkcijos kūrimo. Ši kryptis yra būtina siekiant stiprinti Lietuvos žemės ūkio konkurencingumą tarptautinėje rinkoje. 2024 metų rudenį pradėjo veikti biometano jėgainė. Tai yra dar viena svarbi mūsų kuriamo žiedinė ekonomika paremto verslo modelio dalis. Biometano jėgainė leidžia efektyviai panaudoti išteklius, mažinti emisijas ir didinti energetinę nepriklausomybę. Didelį dėmesį skiriame inovacijoms ir sprendimams, paremtiems duomenimis bei gamybiniais tyrimais. Toliau plėtojama Inovacijų ir tyrimų centro „AgrolTC“ veikla, tiksliosios žemdirbystės technologijos.

Mūsų veiklos pagrindas – partnerystės. Bendradarbiaujame su mokslo institucijomis, ūkininkais, verslo partneriais ir bendruomenėmis. Tik veikdami kartu galime kurti tvarius sprendimus ir užtikrinti ilgalaikį augimą.

Augimas mums nėra tik ekonominiai rodikliai. Tai ir atsakomybė visuomenei. Ataskaitiniu laikotarpiu dviem „Agrokonzerno grupės“ įmonėms, „Agrokonzernas“ ir „Agrokonzerno grūdai“, buvo suteiktas nacionalinio mecenato statusas. Šiaulių rajono savivaldybės mecenato vardas suteiktas UAB „Agrokonzernas“ priklausančiai žemės ūkio bendrovei „Draugas“.

Šie nacionaliniai įvertinimai įpareigoja ir toliau prisidėti prie švietimo, kultūros ir socialinių iniciatyvų stiprinimo. Žvelgdami į ateitį, aiškiai matome savo kryptį – kurti modernų, inovatyvų ir tvarų žemės ūkį, kuris būtų konkurencingas ne tik Lietuvoje, bet ir tarptautiniu mastu. Turime tam reikalingą patirtį, komandą ir viziją.

Esu įsitikinęs, kad nuoseklus darbas, drąsūs sprendimai ir tikėjimas tuo, ką darome, leidžia pasiekti tai, kas iš pirmo žvilgsnio atrodo neįmanoma.

Ramūnas Karbauskis
„Agrokonzerno grupės“ savininkas

Strategijos įgyvendinimas kasdieniuose sprendimuose

Žemės ūkio sektoriuje vis dažniau reikia dinamiškų, greitų, bet apgalvotų sprendimų. Kintančios žaliavų ir energijos kainos, geopolitiniai veiksniai bei augantys tvarumo reikalavimai dar labiau išryškino atsparumo ir lankstumo svarbą kasdienėje veikloje.

Ataskaitiniu laikotarpiu „Agrokoncerno“ valdomų įmonių veikla buvo orientuota į nuoseklią strategijos įgyvendinimą, veiklos efektyvumo didinimą ir pasirengimą tolimesnei plėtrai. Didžiausią dėmesį skyrėme klientų poreikių analizei ir galimiems šių poreikių sprendimams. Produktų paieška, jų tyrimai ir adaptavimas dabartiniams žemės ūkio poreikiams – mūsų komandos prioritetas. Kaip ir kasmet, laikotarpis buvo įtemptas, bet abiem pusėms naudingas kartu su žemdirbiais ieškant geresnių sprendimų auginant augalus ir siekiant efektyvesnių rezultatų.

Ne mažesnis dėmesys buvo skirtas tam, kas šiandien kuria realią vertę – procesų valdymui, sprendimų kokybei ir gebėjimui greitai prisitaikyti prie besikeičiančių sąlygų.

Vienas svarbiausių mūsų stiprybės veiksnių – integruotas veiklos modelis. Praktikoje tai reiškia, kad kontroliuojame visą grandinę: nuo augalininkystės iki gyvulininkystės ir pašarų gamybos.

Nuosekliai stipriname gyvulininkystės kryptį. „Ateities ūkio“ projekte pasiektas svarbus etapas – įpusėjo gyvulininkystės komplekso statybos, pradėti technologijų diegimo darbai.

Dėl augančių gyvulininkystės apimčių kryptingai investuojame į pašarų gamybą.

Didelį dėmesį skyrėme ir veiklos efektyvumui bei technologiniams sprendimams. Duomenimis grįsti sprendimai tampa kasdienio darbo dalimi – plėtojama „Agro247“ ūkio valdymo platforma, stiprinama Inovacijų ir tyrimų centro „AgroITC“ veikla, kurios rezultatai tiesiogiai pritaikomi ūkiuose. Tai leidžia ne tik tiksliau planuoti, bet ir mažinti sąnaudas bei didinti produktyvumą.

Mūsų veikloje vis svarbesni tampa tvarumo klausimai. Ieškome sprendimų, kaip efektyviau naudoti išteklius, mažinti sąnaudas ir poveikį aplinkai. Šie principai tampa kasdinių sprendimų dalimi.

Dar viena svarbi veiklos dalis – darbas su klientais ir partneriais. Regioniniai konferencijų ciklo „Patirtys. Priemonės. Tikslai“ renginiai, lauko dienos, praktiniai susitikimai leidžia būti arčiau ūkininkų, geriau suprasti jų poreikius ir pasiūlyti sprendimus, kurie veikia realiomis sąlygomis. Toks tiesioginis dialogas padeda greičiau reaguoti į pokyčius ir kurti ilgalaikius ryšius. Vertindami nuveiktus darbus matome, kad būtent nuoseklumas, gebėjimas valdyti visą vertės grandinę ir orientacija į praktinius sprendimus leidžia išlaikyti stabilumą net ir sudėtingomis rinkos sąlygomis.

Ir toliau kryptingai stiprinsime savo veiklą – investuosime į efektyvumą, technologijas ir sprendimus, kurie kuria vertę ūkininkams bei visam žemės ūkio sektoriui.

Edgaras Šakys

UAB „Agrokoncernas“ direktorius

Vadovo žodis

MŪSŲ VEIKLA

Apie mus

„Agrokonzerno grupė“ valdymo ir įmonių struktūra

„Agrokonzerno grupė“ (toliau – Grupė) – viena didžiausių agroverslo grupių Lietuvoje ir Baltijos šalyse, vienijanti daugiau nei 50 įmonių. Grupės vienintelis akcininkas ir naudos gavėjas – Ramūnas Karbauskis.

Grupės veikla apima agrocheminį aptarnavimą, žemės ūkio produkcijos gamybą, grūdų ir žemės ūkio technikos prekybą, konsultacijas, mokslinius tyrimus ir inovacijas, atsinaujinančią energetiką, žaliavų perdirbimą bei kitas su žemės ūkiu susijusias veiklas.

Ramūnas Karbauskis
Savininkas / galutinis naudos gavėjas

UAB „Agrokonzernas“ valdomos įmonės

UAB „Agrokonzernas“ priklauso 42 įmonės, o konsoliduotame lygyje, įskaitant pačią bendrovę, sudaro 43 įmonės (toliau – Valdomos įmonės), kurios apima visą žemės ūkio vertės grandinę – nuo žemės ūkiui reikalingų produktų ir paslaugų teikimo iki su šia sritimi susijusių energetikos projektų.

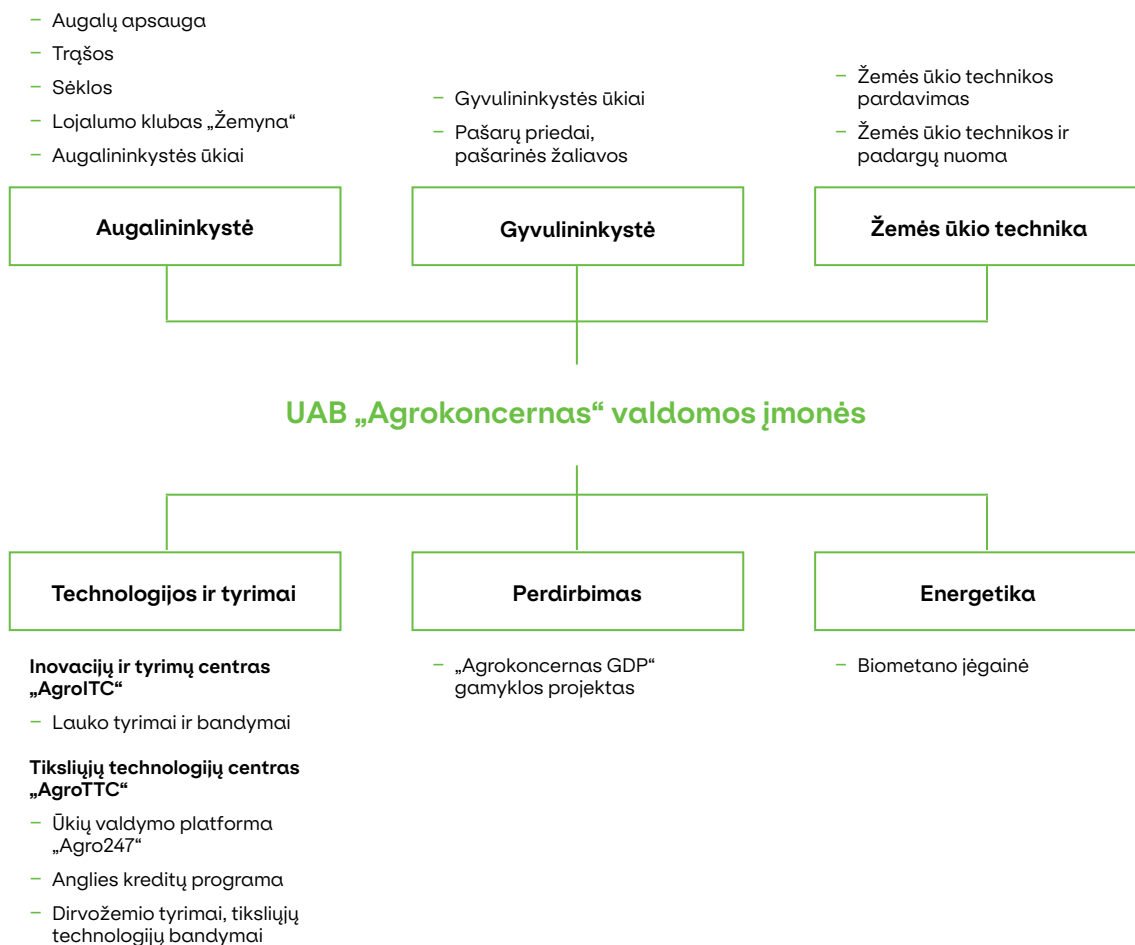
Valdomų įmonių veikla apima visą žemės ūkio vertės grandinę – nuo žemės ūkiui reikalingų produktų ir paslaugų teikimo iki su šia sritimi susijusių energetikos projektų.

Valdomų įmonių veiklos struktūra grindžiama šiomis pagrindinėmis kryptimis:

Toks verslo modelis užtikrina efektyvų, pažangų ir duomenimis grįstą ūkininkavimo modelį.

Veiklos kryptys

Augalininkystės kryptis apima kompleksinius sprendimus ūkininkams – augalų apsaugos produktus, trąšas, sėklas, žemės ūkio produkcijos prekybą bei skaitmeninius sprendimus. Ši kryptis sudaro pagrindą visai vertės grandinei ir leidžia užtikrinti kokybišką žaliavų bazę.

Gyvulininkystės kryptis orientuota į pienininkystės ir kitų gyvulininkystės veiklų vystymą, ypatingą dėmesį skiriant efektyvumui, gyvūnų gerovei ir produktyvumui. Svarbi šios krypties dalis – pašarų gamyba, kuri leidžia kontroliuoti kokybę ir užtikrinti stabilų tiekimą ūkiams.

Žemės ūkio technikos prekybos ir nuomos kryptis apima žemės ūkio technikos pardavimą ir nuomą, atsarginių dalių prekybą bei garantinio ir pogarantinio aptarnavimo paslaugas. Ši veikla yra svarbi siekiant užtikrinti augalininkystės ir gyvulininkystės efektyvumą, taip pat prisideda prie ūkių modernizavimo.

Technologijų ir tyrimų kryptis („AgroITC“ ir „AgroTTC“) apima pažangius tyrimus, duomenų analizę, skaitmeninius sprendimus bei specializuotas paslaugas ūkiams. Ši veikla leidžia priimti duomenimis pagrįstus sprendimus ir didinti visos grandinės efektyvumą.

Perdirbimo ir energetikos kryptys papildo integruotą veiklos modelį, didina kuriamos produkcijos pridėtinę vertę bei leidžia efektyviau panaudoti išteklius, taikant žiedinės ekonomikos principus.

Toks integruotas modelis leidžia „Agrokoncerno“ valdomoms įmonėms ne tik efektyviai valdyti skirtingas veiklos sritis, bet ir užtikrinti didesnę atsparumą rinkos svyravimams bei kurti aukštesnę pridėtinę vertę visoje grandinėje.

Struktūra

Žemės ūkio produkcija ir paslaugos

1. UAB „Agrokoncernas“

Žemės ūkio technika

2. UAB „Agrokoncerno technika“

Prekyba trąšomis, pesticidais

3. UAB „Kėdainių agrochemija“

Perdirbimas

4. UAB „Agrokoncernas GDP“

5. UAB „Agrokoncernas GDPE“

Energetika

6. UAB „Agrokoncerno biometanas“

7. UAB „Žvirblonių žalioji energija“

Pienininkystė

8. UAB „Agrokoncerno pienas“

Žemės ūkio bendrovės

Konsultavimo paslaugos

9. UAB „Žemės ūkio inovacijų centras“

Žemės ūkio veikla: augalininkystė

10. UAB „Agroekologija“

11. UAB „Anykščių agrocentras“

12. UAB „Ateities ūkis“

13. UAB „Pakruojo agrocentras“

14. UAB „Šiaulių agrocentras“

15. Anykščių rajono žemės ūkio bendrovė „Elma“

16. Bridų žemės ūkio bendrovė

17. Gečių žemės ūkio bendrovė

18. ŽŪB „Klaipėdos agrocentras“

Žemės ūkio veikla: augalininkystė ir gyvulininkystė

19. Burbiškio agroserviso kooperatyvas

20. Joniškio rajono Skilvionių žemės ūkio bendrovė

21. Naisių žemės ūkio bendrovė

22. Pakruojo rajono Žvirblonių žemės ūkio bendrovė

23. Žemės ūkio bendrovė „Draugas“

Turto valdymo bendrovės

24. UAB „Agrolabas“

25. UAB „Gargždų agrochemija“

26. UAB „Grūdų centras“

27. UAB „Joniškio agrocentras“

28. UAB „Kėdainių agrocentras“

29. UAB „Kretingos agrocentras“

30. UAB „Miežaičių valda“

31. UAB „Naisių investicijos“

32. UAB „Naisių verslo centras“

33. UAB „Panevėžio agrocentras“

34. UAB „Pasvalio agrocentras“

35. UAB „Radviliškio agrocentras“

36. UAB „Raseinių grūdai“

37. UAB „Skilvioniai“

38. UAB „Vadoklių agrocentras“

39. UAB „Vilkaviškio agrocentras“

40. UAB „Žemės ateitis“

41. UAB „Žvirblonių agrocentras“

Užsienio įmonės

42. SIA „AGRO Cemeris“

43. SIA „Latagrokoncernas“

43

UAB „Agrokoncernas“
valdomos įmonės

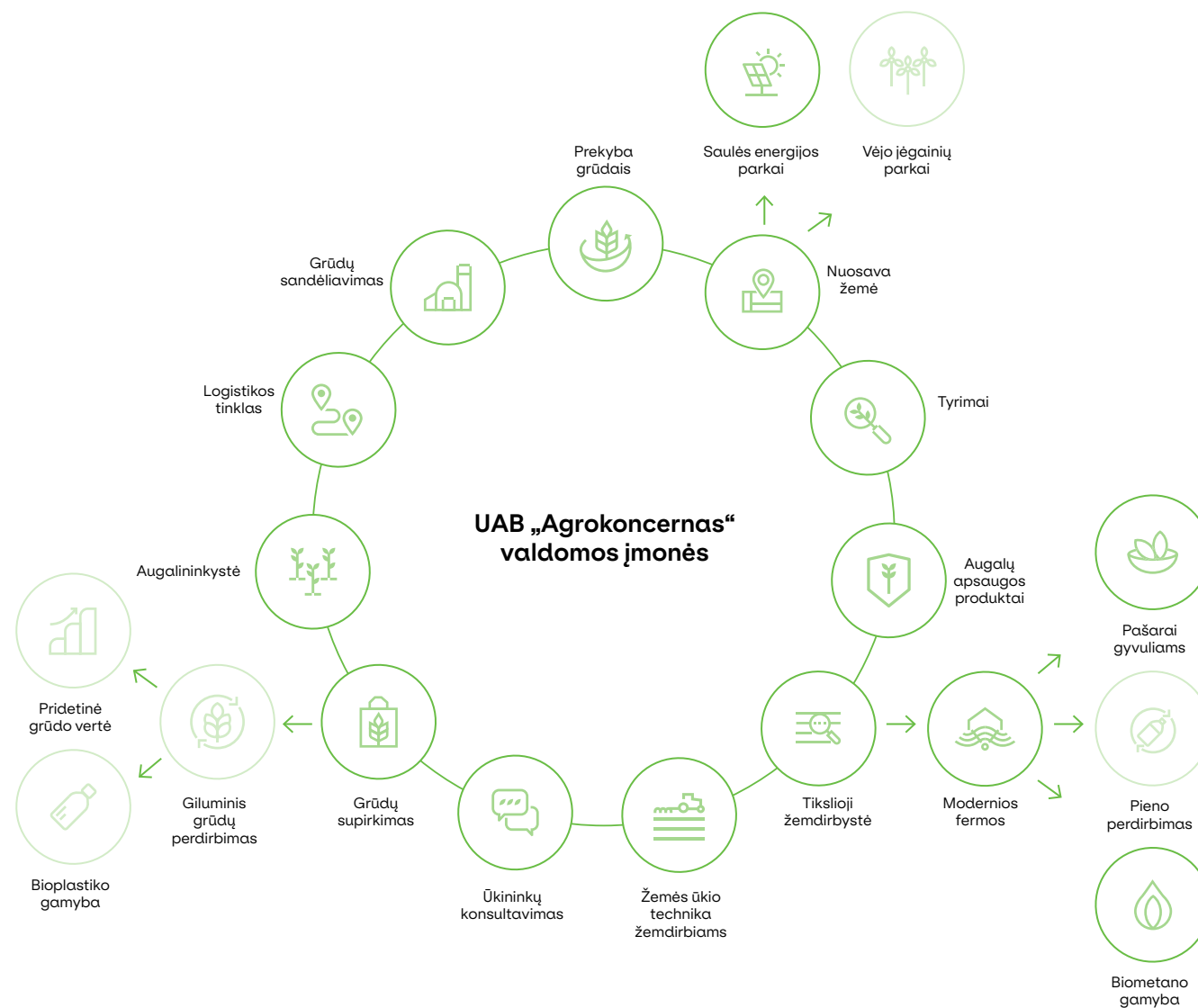
Verslų sinergija

Ataskaitiniu laikotarpiu „Agrokonzerno“ valdomų įmonių vystoma integruota veiklos grandinė buvo nuosekliai plečiama ir stiprinama.

Įpusėtas fermų projektas, įsigyta ir pradėta modernizuoti Kretingos pašarų gamykla, pradėjo veikti biometano jėgainė. Taip pat plėtojami atsinaujinančios energetikos sprendimai, tarp jų – saulės energijos parkai, kurie prisideda prie efektyvesnio energijos naudojimo.

Šie sprendimai leidžia vis didesnę dalį veiklos vykdyti uždaro ciklo principu – efektyviau panaudoti turimus išteklius, mažinti sąnaudas ir stiprinti veiklos savarankiškumą.

Technologijų, tyrimų ir konsultavimo veiklos užtikrina, kad sprendimai visoje grandinėje būtų paremti duomenimis ir praktine patirtimi. Tai leidžia nuosekliai didinti efektyvumą, greičiau reaguoti į pokyčius ir užtikrinti ilgalaikį veiklos stabilumą.

Verslų geografija

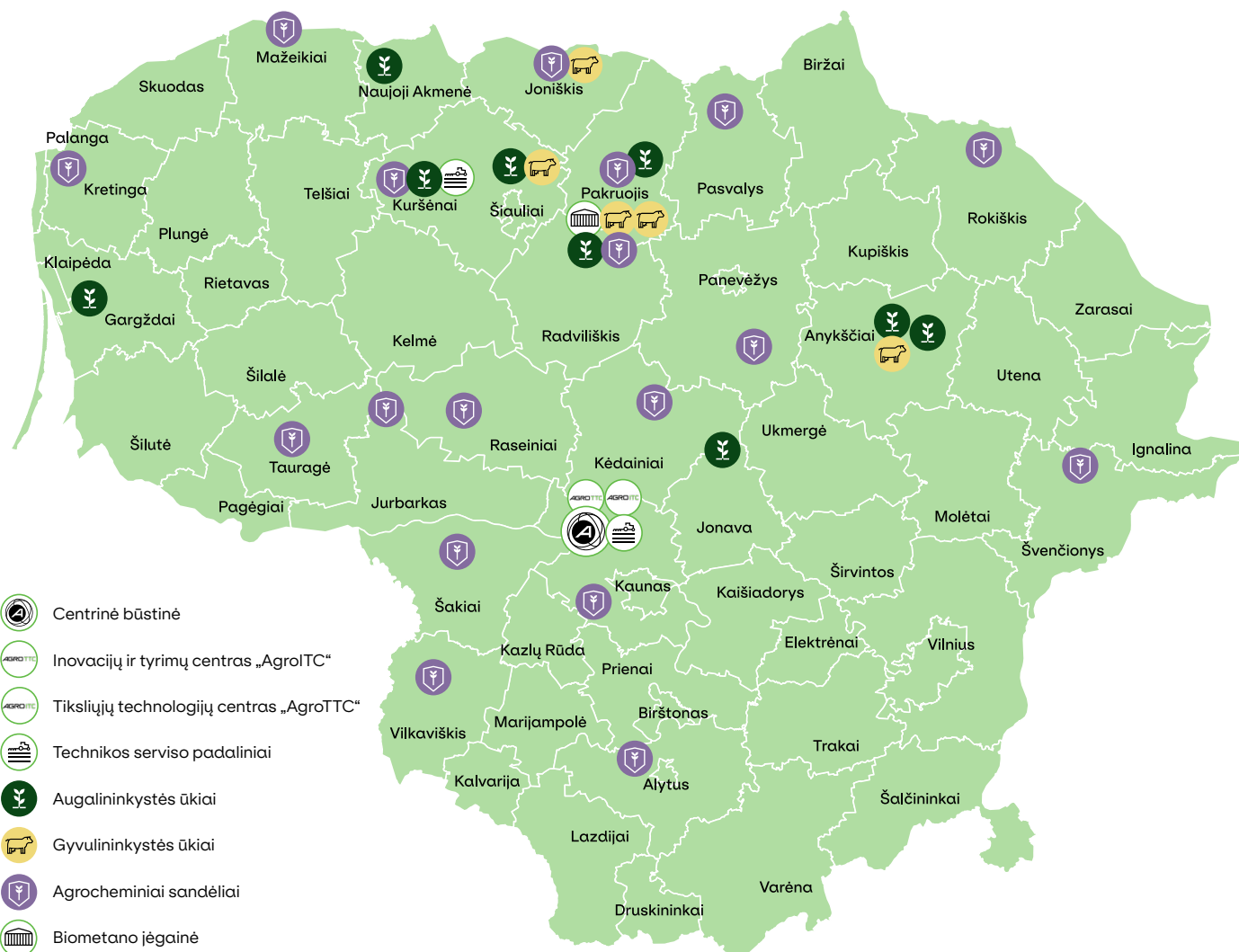
UAB „Agrokonzernas“ valdomos įmonės veikia visoje Lietuvoje. Administracijos darbuotojai dirba centriname biure, įsikūrusiame Babtuose, Kauno raj. Jame įsikūrę du centrai:

- Inovacijų ir tyrimų centras „AgroITC“;
- Tikslųjų technologijų centras „AgroTTC“.

„Agrokonzerno“ valdomoms įmonėms priklauso:

- 18 agrocheminių centrų;
- 2 technikos serviso padaliniai;
- 14 ūkių: 9 augalininkystės ir 5 mišrūs: augalininkystės ir gyvulininkystės;
- biometano jėgainė.

Ši infrastruktūra leidžia užtikrinti visų veiklos etapų kontrolę ir veiklos efektyvumą.

Užsienio partneriai ir tarptautinė veikla

UAB „Agrokonzernas“ valdomos įmonės aktyviai bendradarbiauja su tarptautiniais partneriais, vystydamos prekybinius ryšius su Europos Sąjungos ir kitų šalių įmonėmis. Pagrindinės veiklos kryptys apima žemės ūkio produkcijos pirkimą ir pardavimą, žaliavų tiekimą bei bendradarbiavimą technologijų ir inovacijų srityse.

Valdomos įmonės palaiko ilgalaikius ryšius su partneriais Vakarų ir Vidurio Europoje, taip pat Baltijos šalyse, užtikrindamos patikimą tiekimo grandinę ir veiklos stabilumą.

Atsižvelgdamos į geopolitinę situaciją ir laikydamosi atsakingo verslo principų, „Agrokonzerno“ valdomos įmonės nevykdo prekybinių ryšių su šalimis agresorėmis bei su jomis susijusiais verslo subjektais. Visi bendradarbiavimo sprendimai grindžiami tarptautinių sankcijų laikymusi, partnerių patikimumo vertinimu ir veiklos skaidrumu.

Toks požiūris leidžia užtikrinti atsakingą veiklą tarptautinėje rinkoje, mažinti rizikas ir išlaikyti aukštus verslo etikos standartus.

Veiklos aplinka ir reguliavimas

UAB „Agrokonzernas“ valdomų įmonių veikla vykdoma laikantis Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktų, reglamentuojančių žemės ūkio produkcijos, agrocheminių priemonių, sėklų ir pašarų tiekimą, naudojimą bei prekybą.

Valdomų įmonių tiekiamos priemonės ir produkcija atitinka saugos, efektyvumo ir aplinkosaugos reikalavimus. Agrocheminių produktų ir sėklų rinką prižiūri Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos. Pašarų ir jų žaliavų kontrolę vykdo Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba.

Siekdamos užtikrinti sklandų teisės aktų laikymąsi, Valdomos įmonės yra įdiegusios vidinius kontrolės ir kokybės užtikrinimo procesus visoje tiekimo grandinėje – nuo produktų atrankos iki jų naudojimo ūkiuose.

Kartu didelis dėmesys skiriamas klientų švietimui ir konsultavimui – organizuojami mokymai, dalijamasi praktinėmis žiniomis bei rekomendacijomis, padedančiomis užtikrinti atsakingą produktų naudojimą ir atitiktį galiojantiems reikalavimams.

Narystės asociacijose

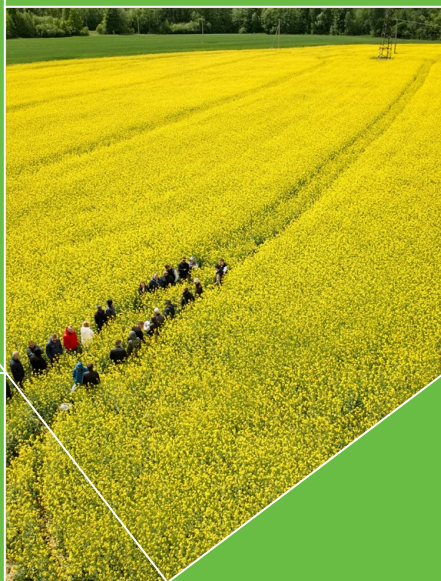
Valdomos įmonės aktyviai dalyvauja profesinėse, verslo ir socialinės atsakomybės organizacijose. Narystė šiose asociacijose leidžia prisidėti prie sektoriaus vystymo, dalintis praktine patirtimi ir stiprinti bendradarbiavimą su verslo bei mokslo bendruomene.

Valdomos įmonės yra šių organizacijų narės:

- **Lietuvos augalų apsaugos asociacija „CropLife Lietuva“** – prisidedame prie atsakingo ir saugaus augalų apsaugos priemonių naudojimo.
- **Lietuvos sėklininkystės asociacija** – dalyvaujame vystant kokybiškos sėklininkystės sistemą.
- **Lietuvos agrocheminių produktų ir trąšų pramonės ir prekybos asociacija** – bendradarbiaujame siekdami užtikrinti efektyvių ir tvarių sprendimų prieinamumą.
- **Lietuvos marketingo asociacija (LIMA)** – stipriname komunikacijos ir rinkodaros kompetencijas, dalinamės gerąja praktika.
- **Kauno prekybos, pramonės ir amatų rūmai** – dalyvaujame regiono verslo bendruomenės veikloje ir iniciatyvose.
- **Kauno personalo vadovų klubas** – giliname į personalo valdymo praktikas ir dalinamės patirtimi.
- **Lietuvos žaliasis aljansas** – prisidedame prie iniciatyvų, susijusių su tvarumu ir aplinkosauga.
- **Lietuvos atsakingo verslo asociacija** – prisidedame prie atsakingo verslo principų įgyvendinimo, skatiname tvarias iniciatyvas ir siekiame kurti ilgalaikę vertę visuomenei ir aplinkai.

Narystė šiose organizacijose padeda ne tik stiprinti profesines kompetencijas, bet ir užtikrinti atsakingą veiklą, laikantis aukštų verslo ir sektoriaus standartų.

STRATEGINĖ PLĖTRA IR SVARBIAUSI METŲ ĮVYKIAI

Strateginiai projektai

„Ateities ūkio“ projekto vystymas: gyvulininkystės komplekso statybos

Po užbaigto pirmojo etapo – „Ateities ūkio“ augalininkystės bazės atnaujinimo, pradėtas antrasis – modernaus karvių fermų komplekso statybos. Per ataskaitinį laikotarpį pasiekta statybų pusiaukelė, pradėti technologijų įrengimo darbai. Numatoma fermų komplekso statybų pabaiga ir pieno gamybos veiklos pradžia – 2026 m. I ketvirtis.

Šis projektas išsiskiria integruotu požiūriu – diegiami pažangūs gyvūnų gerovės, produktyvumo ir procesų valdymo sprendimai, leidžiantys užtikrinti aukštą veiklos efektyvumą. Komplexas kuriamas kaip svarbi visos Valdomų įmonių vertės grandinės dalis, apjungianti žemės ūkio, pašarų gamybos ir energetikos segmentus.

Iš viso viename didžiausių ir moderniausių fermų kompleksų Europoje bus laikoma apie 10 tūkst. galvijų, iš jų – apie 4500 melžiamų karvių. Projektas pilnai bus užbaigtas pastačius biometano jėgainę. Visą projektą numatyta užbaigti 2027 m. II ketvirtį.

Plėtojamas giluminio grūdų perdirbimo gamyklos projektas

Tęsiamas vienas didžiausių investicinių projektų Lietuvoje – „Agrokonzernas GDP“ giluminio grūdų perdirbimo gamyklos projektas Kuršėnuose. Per ataskaitinį laikotarpį projektas pristatytas vietos bendruomenei – organizuoti susitikimai, kurių metu gyventojams ir savivaldos atstovams detaliai pristatyta planuojama veikla, technologiniai sprendimai, poveikio aplinkai aspektai bei numatoma projekto nauda regionui.

Projektas orientuotas į aukštesnės pridėtinės vertės produktų kūrimą. Planuojama perdirbti apie 500 tūkst. tonų grūdų per metus, gaminant glitimą, bioetanolį, angliarūgštę bei pašarus.

Šis projektas reikšmingai prisidės prie regiono ekonominės plėtros – planuojama sukurti naujas darbo vietas bei stiprinti pramoninę infrastruktūrą Šiaurės Lietuvoje.

Planuojama perdirbti 500 tūkst. tonų grūdų per metus

Pradėjo veikti biometano jėgainė

2024 m. rugpjūčio mėn. Radviliškio rajone pradėjo veikti biometano jėgainė. Tai – vienas svarbiausių energetinių projektų, integruotų į bendrą Valdomų įmonių veiklos modelį. Biometano jėgainės projektinis galingumas (instaliuota galia) yra 2,7 MW. Per metus ji pagamina apie 2 mln. Nm³ biometano dujų (apie 20 000 MWh).

Jėgainėje iš gyvulininkystės veikloje susidarančių organinių atliekų išgaunamo biometano dujos, kurios tiekiamos į bendrą ES gamtinių dujų tinklą per „Amber Grid“ infrastruktūrą. Projektas reikšmingai prisideda prie šiltnamio efekto sukeliančių dujų mažinimo, efektyvaus išteklių panaudojimo ir atsinaujinančios energijos plėtros.

Šis sprendimas yra svarbi žiedinės ekonomikos grandis – po biodujų išgavimo susidarančios atliekos panaudojamos pakartotinai – jos grąžinamos į žemės ūkio veiklą kaip trąšos. Taip užtikrinamas uždaras, tvarus ir efektyvus veiklos ciklas.

Per metus jėgainė pagamina apie 2 mln. Nm³ biometano dujų

Įsigyta Kretingos pašarų gamykla

Ataskaitiniu laikotarpiu įsigyta Kretingos pašarų gamykla ir pradėti jos modernizavimo darbai. Įgyvendinus atnaujinimus, planuojama reikšmingai padidinti gamyklos technologinį efektyvumą, automatizuoti pagrindinius gamybos procesus, sustiprinti kokybės kontrolės sistemą. Įsigytos gamyklos gamybos potencialas analizuojamu laikotarpiu siekė iki 60 tūkst. tonų kombinuotųjų pašarų per metus.

Gamyboje kuriami pašarai, skirti įvairioms gyvulininkystės šakoms – galvijams, kiaulėms, paukščiams.

Įsigyta gamykla yra svarbi integruotos vertės grandinės dalis – ji užtikrina patikimą pašarų tiekimą tiek Valdomų įmonių ūkiams, tiek išorės klientams ir prisideda prie gyvulininkystės veiklos efektyvumo bei savarankiškumo didinimo.

Gamybos potencialas iki 60 tūkst. tonų kombinuotųjų pašarų per metus

Inovacijos, tyrimai ir technologijų diegimas

Mokslinių tyrimų plėtra

Plečiama Inovacijų ir tyrimų centro „AgroITC“ veikla – tyrimai vykdomi daugiau nei 20 ha plotą užimančiuose bandymų laukeliuose bei skirtinguose Lietuvos regionuose, bendradarbiaujant su ūkininkais.

Suformuota daugiau nei 5 tūkst. bandymų laukelių, kuriuose atliekami tikslieji ir gamybiniai bandymai, vertinamos augalų veislės, tręšimo, augalų apsaugos bei technologiniai sprendimai.

Sukaupti duomenys sistemingai taikomi praktikoje – iš bandymų atrenkami efektyviausi sprendimai perkelti į ūkius ir integruojami į augalų auginimo technologijas, taip užtikrinant duomenimis grįstą sprendimų priėmimą ir didinant veiklos efektyvumą bei tvarumą.

Tyrimų rezultatai kasmet apibendrinami ir pristatomi specializuotame leidinyje, kuriame pateikiamos rekomendacijos ūkininkams bei apžvelgiamos aktualiausios augalų auginimo technologijos.

Tiksliosios žemdirbystės ir skaitmenizacijos sprendimai

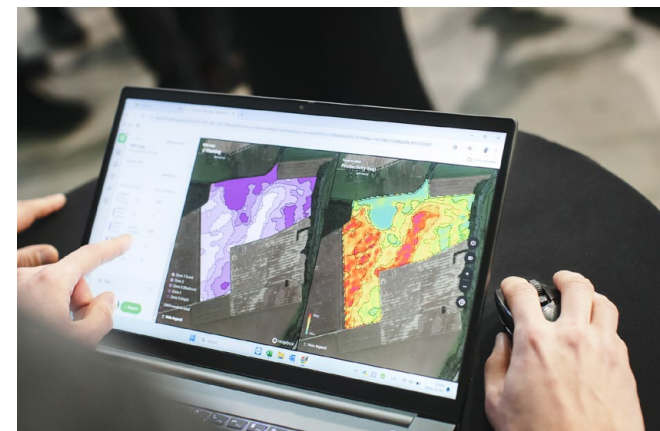
Tęsiama tiksliosios žemdirbystės ir skaitmenizacijos sprendimų plėtra, orientuota į efektyvesnį ūkių valdymą ir duomenimis grįstą sprendimų priėmimą.

Ūkiuose diegiama įmonės „Agrokoncernas“ vystoma skaitmeninė platforma „Agro247“, leidžianti realiu laiku stebėti, analizuoti ir planuoti ūkininkavimo procesus – nuo dirvožemio būklės vertinimo iki derliaus planavimo.

Skaitmeniniai sprendimai prisideda prie efektyvesnio išteklių naudojimo, veiklos skaidrumo didinimo ir operatyvesnio reagavimo į besikeičiančias ūkininkavimo sąlygas.

Mokslinių tyrimų plėtra

Tiksliosios žemdirbystės ir skaitmenizacijos sprendimai

Partnerystės ir bendradarbiavimas

Pasirašyta partnerystė su Lietuvos žaliuoju aljansu

Pasirašyta bendradarbiavimo sutartis su Lietuvos žaliuoju aljansu, siekiant plėtoti tvarumo, aplinkosaugos ir atsakingo verslo sprendimus bei stiprinti mokslo ir verslo bendradarbiavimą.

Bendradarbiavimo pagrindu numatomas keitimasis žiniomis, gerosiomis praktikomis bei bendrų iniciatyvų įgyvendinimas, prisidedantis prie tvaresnio žemės ūkio sektoriaus vystymo. Partnerystė taip pat stiprina Valdomų įmonių įsipareigojimą mažinti poveikį aplinkai ir kurti ilgalaikę vertę.

Finansinių institucijų pasitikėjimas

SEB bankas padidino bendrovei „Agrokonzernas“ suteikto kredito limitą iki 126 mln. eurų ir suteikė 33 mln. eurų ilgalaikę paskolą.

Suteiktas finansavimas skirtas apyvartinio kapitalo poreikiui užtikrinti, investicijoms bei ankstesnių įsipareigojimų refinansavimui. Finansinių partnerių sprendimai prisideda prie veiklos stabilumo, efektyvaus pasirengimo žemės ūkio sezonui ir strateginių projektų įgyvendinimo.

„Agroambasadorių“ klubo susitikimas

2024 m. lapkričio 28 d. Babetose vyko „Agrokonzerno“ organizuotas „Agroambasadorių“ klubo susitikimas, skirtas apžvelgti metų rezultatus, pasidalinti patirtimi ir aptarti ateities planus.

Klubas vienija pažangiausius šalies ūkininkus ir veikia kaip platforma nuolatiniam dialogui, inovacijų sklaidai bei praktinių sprendimų aptarimui. Susitikimų metu pristatomi tyrimų rezultatai, nauji produktai ir technologijos, aptariamos rinkos tendencijos bei tvarumo iniciatyvos, įskaitant anglies kreditų programą.

Nuo 2023 m. klubas išaugo iki 70 narių bendruomenės, kurios tikslas – skatinti pažangių sprendimų diegimą ūkiuose ir stiprinti bendradarbiavimą tarp ūkininkų bei verslo.

Mokslo, verslo ir ūkininkų bendradarbiavimas

2025 m. birželio 16 d. „Agrokonzerno“ valdomose įmonėse pirmą kartą surengtas trijų šalių – agroverslo, mokslo bendruomenės ir ūkininkų – susitikimas.

Renginyje dalyvavo Lietuvos mokslų akademijos, Vytauto Didžiojo universiteto, Vilniaus ir Kauno kolegijų atstovai, „Agrokonzerno“ komanda bei „Agroambasadorių“ klubo ūkininkai. Susitikimo metu aptartos bendradarbiavimo galimybės, mokslo ir praktikos sąsajos bei inovacijų diegimas žemės ūkyje, siekiant stiprinti sektoriaus konkurencingumą ir tvarumą.

Tvarumas ir socialinė atsakomybė

Tvarumo iniciatyvos ir organizacinė kultūra

Valdomose įmonėse nuosekliai stiprinama įtrauki ir atvira organizacinė kultūra. Tvarumo ir inovacijų skyriaus iniciatyva organizuoti renginiai „Įvairovės, įtraukties ir lygybės ruduo“, mokymai „Neuroįvairūs kolegos“, taip pat įsitraukta į socialinę iniciatyvą „DUOday“, kurios metu žmonėms su negalia sudaromos galimybės iš arčiau susipažinti su darbo aplinka ir profesinėmis veiklomis.

Šių iniciatyvų metu darbuotojams pristatomi praktiniai įrankiai, kaip kurti įtraukio darbo aplinką, geriau suprasti skirtingus kolegų poreikius ir stiprinti atvirą dialogą grįstą organizacinę kultūrą.

Lygių galimybių stiprinimas

Siekiant įvertinti lygių galimybių situaciją organizacijoje, atlikta anoniminė apklausa „Lygių galimybių linuotė“. Jos rezultatai pristatyti darbuotojams ir tapo pagrindu tolimesniems veiksams – planuojamos naujos iniciatyvos, stiprinamas darbuotojų įtraukimas ir nuosekliai įgyvendinamas lygių galimybių užtikrinimo veiksmų planas.

Anglies kreditų programos mokymai

2025 m. kovo 18 d. „Agrokonzernas“ organizavo anglies kreditų programos mokymus, skirtus tiek Valdomų įmonių komandai, tiek ūkininkams. Šių mokymų tikslas – stiprinti kompetencijas tvaraus ūkininkavimo srityje ir didinti supratimą apie dirvožemio svarbą klimato kaitos kontekste.

Mokymų metu VDU Žemės ūkio akademijos profesorius dr. Vaclovas Bogužas pristatė moksliniais tyrimais pagrįstas dirvožemio valdymo praktikas, leidžiančias ne tik didinti dirvožemio derlingumą, bet ir skatinti organinės anglies kaupimą, gerinti vandens sulaikymą bei mažinti dirvožemio degradaciją.

Tokio pobūdžio iniciatyvos yra svarbi „Agrokonzerno“ veiklos dalis – siekiama ne tik diegti tvarius sprendimus, bet ir nuosekliai edukuoti žemės ūkio sektoriaus atstovus.

Tvarumo krypties stiprinimas

2024 m. liepos 15 d. tapome Lietuvos atsakingo verslo asociacijos (LAVA) asocijuotais nariais ir pradėjome pirmuosius darbus, siekdami dar nuosekliau integruoti tvarumo principus į kasdienę veiklą bei stiprinti atsakingo verslo praktikų taikymą visoje įmonių grupėje.

2025 m. balandžio 28 d. „Agrokonzerno grupėje“ lankėsi LAVA atstovai. Vizito metu pristatytos pagrindinės tvarumo kryptys, pradėti darbai ir iniciatyvos – šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų skaičiavimas, dviejopas reikšmingumo vertinimas, tvarumo ataskaitų rengimas bei anglies kreditų programa.

Šis vizitas žymėjo nuosekliai pradėtą tvarumo krypties įgyvendinimą Valdomose įmonėse.

Socialinės iniciatyvos ir parama

Valdomos įmonės nuosekliai prisideda prie ilgalaikių socialinių, kultūrinių, švietimo, sveikatos ir bendruomeniškumo iniciatyvų įgyvendinimo. Parama orientuota į projektus, kuriančius ilgalaikę vertę visuomenei, stiprinančius regionus ir didinančius socialinių paslaugų bei kultūros prieinamumą.

Labdaros ir paramos fondas „Švieskime vaikus“

Labdaros ir paramos fondas „Švieskime vaikus“ remiamas nuo 2013 metų. Fondo tikslas – aprūpinti viešųjų bibliotekų bei ugdymo įstaigų bibliotekų fondus kokybiška lietuvių autorių literatūra, skatinti vaikų skaitymą ir palaikyti šalies rašytojus.

Bendradarbiaujant su Lietuvos rašytojų sąjunga kasmet organizuojamas Nacionalinis vaikų literatūros konkursas. Per fondo veiklos laikotarpį konkursams pateikti 877 rankraščiai, juose dalyvavo 639 autoriai. Nuo 2013 iki 2025 metų išleistos 98 lietuvių autorių knygos, kurių bendras tiražas viršija 2 mln. egzempliorių. 14 fondo išleistų leidinių pateko į „Metų knygos“ rinkimų penketukus, o trys buvo paskelbtos metų knygomis vaikams.

Projektas „Mobili laboratorija“

Projektas „Mobili laboratorija“ remiamas nuo 2011 metų. Tai ilgalaikė visuomenės sveikatos prevencijos iniciatyva, kurios tikslas – mažinti sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo skirtumus tarp miestų ir regionų, suteikiant galimybę gyventojams nemokamai pasitikrinti sveikatą arčiau savo gyvenamosios vietos. Projektą įgyvendina UAB „Medicina practica laboratorija“.

Per visą projekto laikotarpį mobiliojoje laboratorijoje sveikatą pasitikrino daugiau kaip 80 tūkst. Lietuvos gyventojų, iš jų daugiau kaip 40 tūkst. vyrų atliko prostatos vėžio prevencinius tyrimus. Iniciatyvai skirta daugiau kaip 1,2 mln. eurų parama. Pastaraisiais metais laboratorijoje kasmet vidutiniškai ištiriama daugiau kaip 8 tūkst. žmonių.

Projektas prisideda prie ankstyvos ligų diagnostikos, visuomenės sveikatos gerinimo ir socialinės atskirties mažinimo regionuose.

Merginų krepšinio akademija

Nuo 2022 metų remiama Druskininkuose veikianti Merginų krepšinio akademija – pirmasis Lietuvoje privataus sektoriaus inicijuotas projektas, skirtas sistemingam merginų krepšinio talentų ugdymui.

Akademijoje perspektyviausios jaunosios krepšininės iš visos Lietuvos gyvena, mokosi ir treniruojasi profesionalioje sporto aplinkoje. Projekto tikslas – stiprinti Lietuvos moterų krepšinį, ugdyti būsimas nacionalinės rinktinės žaidėjas ir sudaryti sąlygas jaunoms sportininkėms siekti aukščiausių rezultatų.

Projektas „Mažosios kultūros sostinės“

Projektas „Mažosios kultūros sostinės“ remiamas nuo 2015 metų. Kiekvienais metais Lietuvoje paskelbiama 10 mažųjų kultūros sostinių – miestelių, kurie visus metus tampa savo krašto kultūriniais centrais.

Projektu siekiama stiprinti kultūrinį gyvenimą regionuose, skatinti vietos bendruomenių įsitraukimą ir puoselėti regioninę kultūrinę tapatybę. Mažosiose kultūros sostinėse organizuojami renginiai, edukacinės veiklos, koncertai, parodos ir įvairios bendruomeninės iniciatyvos.

Finansiniais metais šiame projekte dalyvavo:

2024 metų mažosios kultūros sostinės

- Dubingiai (Molėtų r.)
- Ryškėnai (Telšių r.)
- Višakio Rūda (Kazlų Rūdos sav.)
- Onuškis (Trakų r.)
- Kamajai (Rokiškio r.)

2025 metų mažosios kultūros sostinės

- Žeimelis (Pakruojo r.)
- Rudamina (Vilniaus r.)
- Kudirkos Naumiestis (Šakių r.)
- Dreverna (Klaipėdos r.)
- Švėkšna (Šilutės r.)

Kita parama

Valdomos įmonės taip pat remia įvairias švietimo, ugdymo ir bendruomeniškumo iniciatyvas. Prisidedama prie moksleivių edukacinių projektų, konkursų, mokyklų ir universitetų veiklos, skiriamos vardinės stipendijos bei individuali parama jaunimo ugdymui.

Taip pat remiamos vietos bendruomenių šventės, kultūriniai renginiai ir iniciatyvos, stiprinančios bendruomeniškumą regionuose bei prisidedančios prie gyvenamosios aplinkos gerinimo.

Renginiai, edukacija ir sektoriaus pristatymas

Technologijų pristatymas ūkininkams

Tikslųjų tyrimų centras „AgroTTC“ inicijavo konferenciją „Tiksliu žingsniu į ateitį“, kurioje ūkininkams pristatyti naujausi tiksliosios žemdirbystės, augalų mitybos, apsaugos bei skaitmenizacijos sprendimai.

Renginio metu aptarti praktiniai technologijų taikymo aspektai, pristatyti tyrimų rezultatai bei jų pritaikymas skirtinguose ūkiuose, dalintasi gerąja patirtimi.

Konferencija subūrė ūkininkus, mokslininkus ir sektoriaus ekspertus, skatindama žinių sklaidą, inovacijų diegimą ir glaudesnę bendradarbiavimą visoje žemės ūkio ekosistemoje.

Konferencijų ciklas „Patirtys. Priemonės. Tikslai 2025“

Surengtas regioninis konferencijų ciklas ūkininkams, orientuotas į praktinius sprendimus, efektyvumą ir tvarumą.

Ataskaitiniu laikotarpiu pasirinktas naujas renginių formatas – vietoje kelių didelių konferencijų organizuoti susitikimai skirtinguose Lietuvos regionuose. Iš viso renginiai įvyko 23 vietose, taip užtikrinant platesnį auditorijos pasiekiamumą ir tiesioginį kontaktą su ūkininkais.

Toks sprendimas leido geriau įsigilinti į skirtingų regionų specifiką, suprasti vietos ūkininkų poreikius bei tiesiogiai aptarti aktualius iššūkius.

Regioniniuose susitikimuose pristatyti praktikoje pritaikomi sprendimai, dalintasi patirtimi ir rekomendacijomis, paremtomis mokslinių tyrimų duomenimis, taip pat atsakyta į konkrečius ūkininkų klausimus.

Lauko dienos

„Agrokonzernas“ organizavo 15 lauko dienų skirtinguose Lietuvos regionuose, kurių metu ūkininkams pristatyti praktiniai sprendimai, naujausios technologijos ir auginimo rekomendacijos.

Laukų dienų ciklas buvo užbaigtas Babtuose, kuriuose vyko „Didžiosios lauko dienos“, subūrusios gausų ūkininkų, partnerių ir žemės ūkio specialistų būrį. Renginio metu pristatytos inovacijos, vykdyti praktiniai demonstravimai ir dalintasi patirtimi.

Kukurūzų diena

2024 m. rugsėjo 13 d. Telšių rajone, ūkininko Jono Živatkausko ūkyje, surengta lauko diena, skirta kukurūzų augintojams. Renginio metu pristatytos skirtingos kukurūzų veislės, aptartos jų savybės bei auginimo ypatumai, demonstruoti biologiniai sprendimai ir tiksliosios žemdirbystės technologijos.

Ūkininkai turėjo galimybę praktiškai įvertinti augalus, susipažinti su inovacijomis ir pasidalinti patirtimi, taip stiprinant žinių sklaidą ir skatinant pažangių sprendimų taikymą ūkiuose.

Žemės ūkio inovacijų pristatymas visuomenei

Vienas iš „Agrokonzerno“ valdomų įmonių tikslų – didinti viso agrosektoriaus prestižą. Dėl šios priežasties didelis dėmesys skiriamas žemės ūkio inovacijų pristatymui plačiajai visuomenei.

Dalyvauta Vytauto Didžiojo universiteto Žemės ūkio akademijos inicijuotame edukaciniame projekte „100 nuo arklio iki roboto: 100 žemės ūkio pažangos metų“, skirtame plačiajai visuomenei, moksleiviams ir jaunimui. Projekto metu, renginiuose skirtinguose šalies miestuose, pristatyti modernūs žemės ūkio sprendimai, tarp jų – bepiločiai orlaiviai (dronai), naudojami ūkių stebėsenai ir duomenų rinkimui.

Taip pat organizuoti inovacijų pristatymai viešosiose erdvėse, tarp jų – interaktyvi ekspozicija prekybos centre „Mega“, kur lankytojams pristatytos pažangios technologijos, o pagrindiniu akcentu tapo autonominis žemės ūkio robotas „AgXeed“. Ekspozicijoje taip pat pristatytos dronų taikymo galimybės žemės ūkyje. Tokios iniciatyvos leido tiesiogiai supažindinti visuomenę su žemės ūkio sektoriaus transformacija ir jo kuriamą verte.

Edukacinis renginys moksleiviams ir pedagogams

Kartu su partneriais, Vilniaus kolegijos vystomos EIT Food edukacinės programos „FoodEducators“ komanda, buvo suorganizuotas bendras renginys „Šiuolaikinis požiūris į maistą“, skirtas moksleiviams ir pedagogams.

Renginio metu pristatytas maisto kelias nuo lauko iki stalo, modernios žemės ūkio technologijos bei inovatyvūs sprendimai, taikomi šiuolaikiniuose ūkiuose. Dalyviai turėjo galimybę iš arti susipažinti su pažangiomis technologijomis, įskaitant agrodronus ir automatizuotus sprendimus, išgirsti sektoriaus ekspertų ir ūkininkų patirtis.

Tai buvo pirmasis „FoodEducators“ programos atstovų Lietuvoje organizuotas renginys, atveriantis galimybes tolimesnėms edukacinėms iniciatyvoms ir stiprinantis ryšį tarp verslo, mokslo bei švietimo bendruomenės.

Švietimas ir talentų ugdymas

Susitikimai su jaunimu ir švietimo bendruomene

„Agrokonzerno grupės“ centriniame biure Babtuose, Kauno rajone, surengti 7 pažintiniai vizitai moksleiviams ir studentams, kurių metu pristatyta Valdomų įmonių veikla, inovatyvūs projektai bei karjeros galimybės žemės ūkio sektoriuje. Vizitų metu dalyviai turėjo galimybę iš arti susipažinti su moderniais sprendimais, technologijomis ir praktine veikla.

„Agrokonzerno“ valdomos įmonės taip pat aktyviai dalyvavo švietimo ir karjeros renginiuose visoje Lietuvoje, stiprindamos ryšį su akademinio jaunimu. Juose pristatytos karjeros galimybės, inovacijos bei specialistų poreikis žemės ūkyje.

Didieji renginiai, kuriuose buvo pristatyta Valdomų įmonių veikla:

- LSMU Veterinarijos akademijos studentų vizitas fermų komplekse (Karjeros dienos);
- „Sumanaus moksleivio akademijos“ finalinis renginys VDU Žemės ūkio akademijoje;
- „Inovacijų ir mokslo savaitė“ KTU Elektros ir elektronikos fakultete;
- Viena didžiausių šalyje švietimo konferencijų „Švietimo kodas“;
- Viena didžiausių karjeros planavimo ir studijų parodų „Karjera ir studijos“, vykusi „Litexpo“ parodų centre;
- Vytauto Didžiojo universiteto renginys moksleiviams „Matuokis profesiją“;
- KTU WANTed karjeros dienos 2024;
- LSMU VASA pirmakursių stovykla;
- LSMU Veterinarijos akademijos diplomų įteikimo šventė.

Projekto „Gamtamokslis“ startas

Mokslo metų pradžioje, kartu su partnere, įmone „Adama“, pradėta įgyvendinti socialinė iniciatyva „Gamtamokslis“. Jos tikslas – suteikti galimybę 100 motyvuotų 11–12 klasių Lietuvos moksleivių gerinti mokymosi rezultatus ir didinti jų galimybes rinktis studijas žemės ūkio ir su juo susijusiose srityse.

Projekto dalyviams suteikiamos nemokamos profesionalių korepetitorių paslaugos, leidžiančios gilinti matematikos, fizikos, chemijos, biologijos ir anglų kalbos žinias.

Iniciatyva orientuota į regionuose gyvenančius moksleivius, siekiant mažinti švietimo galimybių skirtumus ir skatinti jaunimą rinktis su žemės ūkiu bei maisto sektoriumi susijusias studijų kryptis. 2025 metų pavasarį mokslus sėkmingai baigė 100 moksleivių.

„Sumanaus moksleivio akademija“ – pagalba talentams

„Agrokonzernas“ prisideda prie „Sumanaus moksleivio akademijos“ iniciatyvos, kurią organizuoja Vytauto Didžiojo universiteto Žemės ūkio akademija. Šios programos tikslas – supažindinti vyresniųjų klasių moksleivius su šiuolaikiniu žemės ūkiu, jo inovacijomis ir studijų galimybėmis.

Programos dalyviai – III–IV gimnazijos klasių moksleiviai – dalyvauja edukacinėse veiklose, susitinka su mokslo ir verslo atstovais, susipažįsta su moderniomis technologijomis bei praktiniais žemės ūkio sprendimais.

Valdomoms įmonėms priklausantis „Žemės ūkio inovacijų centras“ finansuoja dviejų moksleivių dalyvavimą programoje. Tokiu būdu prisidedama prie jaunimo ugdymo ir gyvybės mokslų bei su žemės ūkiu susijusių studijų krypčių populiarinimo.

Apdovanojimai ir įvertinimai

Naisių ŽŪB – sparčiausiai augusi Šiaulių apskrities įmonė

2024 m. gruodžio 17 d. Naisių žemės ūkio bendrovė tapo „Verslo žinių“ organizuojamų apdovanojimų „Gazelės 2024“ laureate ir buvo pripažinta sparčiausiai augusia įmone Šiaulių apskrityje.

Šis įvertinimas skiriamas už spartų augimą, ryžtingus sprendimus ir reikšmingą indėlį į regiono ekonomikos plėtrą.

Naisių ŽŪB augimą lėmė kryptingi verslo sprendimai – bendrovė įsigijo du naujus ūkius (augalininkystės ir gyvulininkystės), taip išplėsdama veiklos modelį. Greta tradicinės augalininkystės, svarbia pajamų kryptimi tapo pieno gamyba.

Suteiktas nacionalinio mecenato statusas

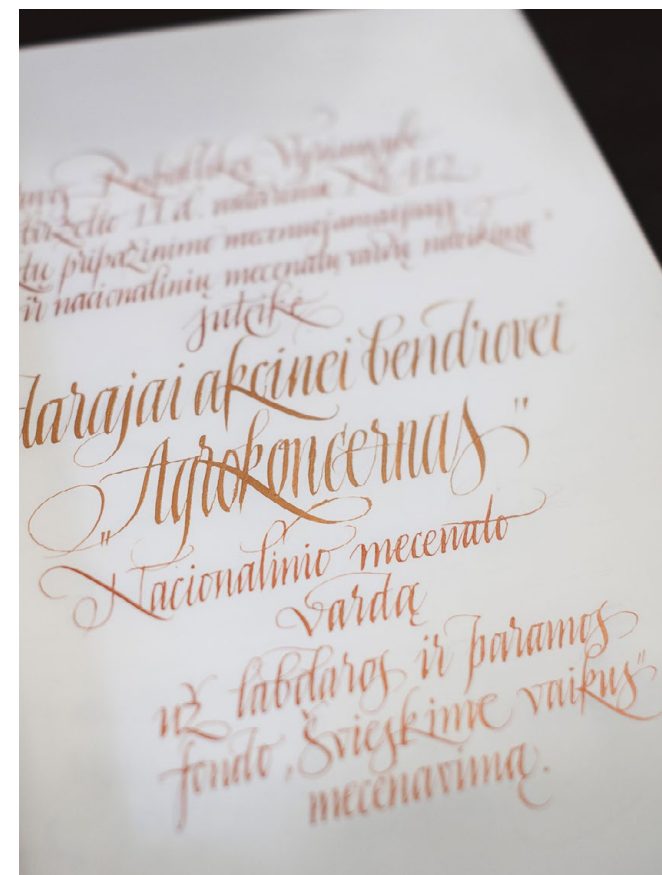
2025 m. birželio 11 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu įmonei „Agrokoncernas“ suteiktas nacionalinio mecenato vardas. Šis statusas skiriamas už daugiau nei 1 mln. eurų paramą visuomenei reikšmingiems projektams ir atspindi ilgalaikį bei nuoseklų įsipareigojimą prisidėti prie kultūros, švietimo ir socialinės gerovės stiprinimo Lietuvoje.

Įmonei „Agrokoncernas“ nacionalinio mecenato vardas suteiktas už daugiau nei 1,1 mln. eurų paramą labdaros ir paramos fondui „Švieskime vaikus“. Fondo veikla orientuota į vaikų švietimą ir skaitymo skatinimą – jo iniciatyva išleista daugiau nei 90 lietuvių autorių knygų, kurių bendras tiražas siekia beveik 2 mln. egzempliorių.

Šiaulių rajono savivaldybės mecenato vardas suteiktas UAB „Agrokoncernas“ priklausančiai žemės ūkio bendrovei „Draugas“.

Šiaulių rajono savivaldybės meras Česlovas Greičius bendrovei įteikė mecenato ženklą už daugiau nei 318 tūkst. eurų paramą viešajai įstaigai „Naisių vasaros teatras“, kuris prisideda prie kultūros pasiekiamumo didinimo regionuose.

Įmonių „Agrokoncernas“ ir žemės ūkio bendrovės „Draugas“ pavadinimai įrašyti į Mecenatų knygą, saugomą Nacionaliniame muziejuje Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmuose.

Tarp dosniausių darbuotojams didmenininkų

2025 m. gegužės 21 d. portalas „Verslo žinios“ paskelbė TOP50 dosniausių darbuotojams didmenininkų reitingą, kuriame Valdomos įmonės pateko į pirmąjį dešimtuką.

2024–2025 m. pirmąjį ketvirtį darbo užmokestis įmonėje augo 16,3 proc. Šį augimą lėmė nuoseklios investicijos, veiklų plėtra ir komandos stiprinimas, siekiant užtikrinti konkurencingą darbo sąlygas bei išlaikyti patrauklaus darbdavio poziciją rinkoje.

Labdaros ir paramos fondo „Švieskime vaikus“ išleista knyga – Metų knyga vaikams

Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dieną vykusiuose Metų knygos apdovanojimuose skaitytojų sprendimu „Vaikų metų knyga 2024“ tapo Labdaros ir paramos fondo „Švieskime vaikus“ išleista Eglės Jasės knyga „Kamandosė“, iliustruota Julijos Račiūnaitės. Tai jau trečiasis fondo leidinys, pelnęs šį prestižinį įvertinimą.

Šis pripažinimas atspindi nuoseklų fondo indėlį stiprinant lietuvių vaikų literatūrą ir puoselėjant skaitymo kultūrą visoje Lietuvoje. Per daugiau nei dešimtmetį fondas yra išleidęs daugiau nei 90 lietuvių autorių knygų, kurios dovanojamos šalies mokykloms, bibliotekoms ir jauniems skaitytojams.

VERSLO APLINKA

Trąšos, augalų apsaugos priemonės, moksliniai tyrimai ir pašarinės žaliavos

Prekyba trąšomis išlieka viena pagrindinių UAB „Agrokonzernas“ veiklų – per finansinius metus ši veiklos sritis sudarė 48 proc. bendros pardavimų apyvartos. Žemdirbių aprūpinimas trąšomis yra vienas svarbiausių veiksnių, užtikrinančių stabilų ir ekonomiškai efektyvų augalų derlių.

Siekdama užtikrinti efektyvų ir tvarų trąšų naudojimą, bendrovė investuoja į tikslinių technologijų sprendimus, skirtus tiek Valdomy įmonių ūkiams, tiek klientams. Atliekami dirvožemio tyrimai leidžia nustatyti augalams reikalingų maisto medžiagų kiekį ir tiksliai numatyti tręšimo poreikį skirtingose laukų vietose. Tai sudaro galimybes priimti duomenimis grįstus sprendimus, optimizuoti sąnaudas ir mažinti poveikį aplinkai.

Ūkiuose taip pat diegiami skaitmeniniai sprendimai ir interaktyvūs žemėlapių, paremti dirvožemio bei palydoviniais duomenimis, leidžiantys tiksliau planuoti ir valdyti augalininkystės procesus.

Augalų apsaugos priemonės sudarė 31 proc. bendros metinės pardavimų apyvartos. Bendrovė nuolat ieško inovatyvių, efektyvių ir aplinkai saugesnių sprendimų, kurie prieš pateikiant rinkai yra testuojami Inovacijų ir tyrimų centre „AgroITC“. Nuo 2018 metų centre atliekami bandymai Lietuvos klimato sąlygomis, vertinant produktų efektyvumą, jų derinius ir panaudojimo laiką. Daugiau nei 70 proc. tiriamų sprendimų yra atmetami kaip neefektyvūs arba ekonomiškai nepasiteisinantys.

Tai reiškia, kad rinkai siūlomi tik praktiškai patikrinti, efektyviausi ir ekonomiškai pagrįsti sprendimai. Daugeliui ūkių savarankiškai atlikti tokio masto bandymus būtų sudėtinga dėl reikalingų žinių, infrastruktūros, laiko ir finansinių resursų.

Bendrovė daugiau nei dvidešimt metų vykdo sertifikuotų sėklų atranką bei sėklininkystės veiklą. Produktų krepšelyje siūloma daugiau nei 60 skirtingų augalų veislių. Kompleksiniai sprendimai, apimantys tręšimą, augalų apsaugą, tyrimus ir technologijų diegimą, prisideda prie aukštų rezultatų tiek Valdomy įmonių ūkiuose, tiek Lietuvos žemdirbių ūkiuose.

2023 metais pradėta pašarinių žaliavų tiekimo veikla gyvulininkystės sektoriui ir toliau sparčiai augo. 2024 metų spalį buvo įsigyta kombinuotųjų pašarų gamykla Kretingoje, kurios pajėgumas siekia iki 12 tūkst. tonų produkcijos per mėnesį.

Po įsigijimo vienu svarbiausių prioritetų tapo kuo spartesnis gamybos atnaujinimas. Finansinių metų pabaigoje buvo suformuota gamyklos komanda ir gauti gamybos pradžia reikalingi leidimai.

Grūdai

Grūdų sektorius pastaraisiais metais susiduria su reikšmingais iššūkiais. Vienu svarbiausių veiksnių išlieka rekordiškai žemos grūdų supirkimo kainos pasaulinėse rinkose, kurios ženkliai mažina augalininkystės ūkių pajamas. Dėl to ūkininkai priversti peržiūrėti sėjomainos planus, ieškoti ekonomiškai efektyvesnių sprendimų ir orientuotis į tas kultūras, kurios pasižymi didesne paklausa tarptautinėse rinkose.

Papildomų iššūkių sukėlė ir nepalankios klimato sąlygos. 2024 metų javapjūtės laikotarpiu vyravo itin didelis kritulių kiekis, dėl kurio derlių teko nuimti sudėtingomis sąlygomis. Tai neigiamai paveikė tiek produkcijos kokybinius, tiek kiekybinius rodiklius.

Situaciją dar labiau apsunkino liepos mėnesį Lietuvą paveikusių mažai judrios konvekcinės audros, atnešusių ilgai trunkančius ir intensyvius lietus. Kai kuriose vietovėse buvo fiksuoti stichinio ir net katastrofinio lygio krituliai, dėl kurių dalis pasėlių išgulė, o įmirkę dirvožemiai reikšmingai apsunkino javapjūtės darbus. Dėl užsitęsusio lietingo laikotarpio šalyje buvo paskelbta valstybės lygio ekstremali situacija.

Neigiamos oro sąlygos taip pat reikšmingai padidino grūdų džiovavimo sąnaudas – vertinant produkcijos tonos savikainą, jos išaugo beveik du kartus.

Sektoriaus savikainą papildomai augino ir geopolitinė situacija Europoje bei pasaulyje, turėjusi įtakos naftos produktų rinkai. Trąšų ir dyzelino kainų svyravimai pasėlių auginimo savikainą padidino apie 15 proc.

Didėjant žemės nuomos ir kitoms veiklos sąnaudoms, o grūdų supirkimo kainoms išliekant žemame lygyje, augalininkystės ūkiai susidūrė su reikšmingais ekonominiais iššūkiais ir didėjančiu spaudimu veiklos pelningumui.

Pienas

Praėję finansiniai metai pieno sektoriui tapo stabilizacijos laikotarpiu po ankstesnių sudėtingų metų. Pieno supirkimo kaina reikšmingai augo ir buvo 26 proc. didesnė, palyginti su ankstesniais finansiniais metais. Taip pat augo ir gyvulių supirkimo kainos, kurias lėmė mažėjantis galvijų skaičius visoje Europoje.

Kainų augimui įtakos turėjo stiprėjanti pieno ir pieno produktų paklausa Europos Sąjungoje, palankesnės eksporto tendencijos bei tarptautinėse rinkose išaugusios kai kurių pieno produktų kainos. Vis dėlto sektorius susidūrė ir su reikšmingais iššūkiais – Europoje fiksuoti mėlynojo liežuvio ligos protrūkiai, taip pat pradėjo plisti snukio ir nagų liga. Dėl padidėjusios rizikos ūkiuose teko taikyti papildomas biosaugos priemones, kurios didino veiklos sąnaudas.

Pašarų gamybos sezonas buvo palankus žolės siloso ruošimui dėl gausaus kritulių kiekio, tačiau kukurūzų derliui oro sąlygos buvo mažiau palankios – derliaus rezultatams neigiamą įtaką darė kritulių perteklius ir saulės trūkumas.

Gyvulininkystės sektoriuje ir toliau buvo jaučiamas kvalifikuotų specialistų trūkumas, apsunkinęs veiklos efektyvinimo ir procesų tobulinimo galimybes.

Ataskaitiniu laikotarpiu taip pat pradėtas ilgalaikės strategijos įgyvendinimas, orientuotas į gyvulininkystės veiklos vystymą ir efektyvinimą.

Žemės ūkio technika

2024 metų rudenį ir 2025 metų žiemą žemės ūkio technikos rinka susidūrė su sąstingiu. Tam didžiausią įtaką turėjo sumažėjusios žemės ūkio produkcijos, ypač grūdų, kainos bei sausa 2024 metų vasara, dėl kurios daugelyje ūkių gautas mažesnis, nei tikėtasi, derlius.

Rinkos atsigavimas prasidėjo 2025 metų pavasarį, kai, baigiantis ankstesniam Europos Sąjungos paramos laikotarpiui, buvo paskelbti papildomi paramos kvietimai. Ypač suaktyvėjo traktorių pardavimai – susiformavo išskirtinė situacija, kai daugelyje Europos šalių traktorių rinka traukėsi, o Lietuvoje, dėl Europos Sąjungos paramos įtakos, pardavimai augo.

2025 metų gegužės–birželio mėnesiais rinka ne tik kompensavo metų pradžioje fiksuotą sumažėjimą, bet ir viršijo įprastą laikotarpio vidurkį.

Atsižvelgiant į rinkos pokyčius, 2024–2025 metais bendrovės strategija buvo orientuota į veiklos efektyvinimą, kaštų optimizavimą ir naujų produktų paiešką. Siekiant optimizuoti veiklos kaštus, priimti sprendimai dėl etatų mažinimo, prioritetą skiriant pareigybėms, tiesiogiai susijusioms su pagrindine veikla – žemės ūkio technikos pardavimais. Taip pat atsisakyta technikos aptarnavimo paslaugų prekių ženklams, kurių įmonė neatstovauja.

Vienu svarbiausių strateginių žingsnių tapo naujų produktų plėtra. Ataskaitiniu laikotarpiu pastebėtas pieno sektoriaus atsigavimas, kuris ilgalaikėje perspektyvoje turėtų stiprėti. Dėl supirkėjų vykdomo kaštų optimizavimo pienininkystės sektorius vis labiau orientuojasi į stambius, aukšto produktyvumo ūkius, galinčius užtikrinti didelius gamybos kiekius.

2025 metų pavasarį užbaigtos derybos su Slovėnijos šienavimo ir pašarų ruošimo technikos gamintoju SIP, o gegužės mėnesį pasirašyta bendradarbiavimo sutartis. Ji įsigalios nuo 2025 metų rugsėjo 1 dienos, tačiau iki tol „Agrokonzerno technika“ įgijo teisę demonstruoti ir reklamuoti šio gamintojo techniką.

Rinkoje ir toliau stebima aiški ūkių stambėjimo tendencija, o ūkių valdymą vis dažniau perima jauni, kvalifikuoti specialistai. Abi šios tendencijos didina išmanios, didelio našumo ir pridėtinę vertę kuriančios technikos poreikį.

Pagrindiniu kriterijumi ūkiams renkantis techniką išlieka kaštų efektyvumas, todėl „Agrokonzerno technikos“ strategija orientuota į sprendimus, atitinkančius rinkos tendencijas ir kuriančius realią ekonominę naudą klientui.

VALDYMO SISTEMA

Valdymo principai

„Agrokoncerno“ valdomų įmonių veiklos principai grindžiami skaidrumo, atskaitomybės, atsakingo sprendimų priėmimo ir teisės aktų laikymosi nuostatomis.

Valdymo organai priimdami sprendimus vadovaujasi aiškiai apibrėžtais kompetencijos ir etikos principais, vertindami galimas rizikas, poveikius ir ilgalaikes pasekmes Valdomų įmonių veiklai. Šie principai sudaro pagrindą tvariam visos „Agrokoncerno“ valdomų įmonių valdymui ir nuosekliam strateginių tikslų įgyvendinimui.

Valdomos įmonės savo veikloje remiasi šiais valdymo principais:

Skaidrumas ir atskaitomybė

Yra aiškus įmonių ir darbuotojų pavaldumas ir atskaitomybė tiesioginiams vadovams: organizuojami darbų eigos pristatymai, atsiskaitoma už pasiektus tikslus, nuveiktus darbus.

Atitikimas teisės aktams

Valdomų įmonių veikloje griežtai vadovujamasi tiek nacionaliniais, tiek tarptautiniais teisės aktais.

Interesų konfliktų vengimas

Siekama įvairiais būdais vengti interesų konfliktų. Valdomose įmonėse galioja kyšininkavimo ir korupcijos prevencijos taisyklės, interesų konflikto vengimo nuostatos, dovanų politika.

Ilgalaikis požiūris

Sprendimai priimami vadovaujantis ilgalaikiu požiūriu, orientuotu į tvirtą vertės kūrimo strategiją ir veiklos stabilumą. Vertinami ne tik trumpalaikiai finansiniai rezultatai, bet ir galimas poveikis rizikų valdymui, reputacijai bei suinteresuotosioms šalims.

Rizikų ir poveikių vertinimas

Reguliariai atliekamas su veikla susijusių rizikų ir galimų poveikių vertinimas, įskaitant finansinius, teisės aktų, reputacijos ir tvarumo aspektus. Šis vertinimas padeda laiku identifikuoti galimas grėsmes ir priimti sprendimus, užtikrinančius veiklos tęstinumą ir atsakingą ilgalaikį vystymąsi.

Valdymo struktūra

Valdymo struktūra užtikrina aiškų sprendimų priėmimo, atsakomybių paskirstymo ir veiklos priežiūros mechanizmą. Valdymo organai veikia pagal įstatymų ir vidaus teisės aktų nustatytas funkcijas ir kompetencijos ribas, o vidaus kontrolės ir atskaitomybės procesai padeda užtikrinti veiksmingą valdymą, rizikų valdymą ir atitiktį taikomiems reikalavimams.

Vadovų komanda

Vadovų komanda yra atsakinga už strateginių tikslų įgyvendinimą, kasdienės veiklos valdymą ir organizacijos veiklos rezultatų priežiūrą. Vadovai veikia pagal jiems priskirtas kompetencijas ir atsakomybes, užtikrindami teisės aktų laikymąsi, rizikų ir poveikių vertinimą bei tvarumo principų integravimą į sprendimų priėmimo procesus. Vadovų komandos veikla grindžiama atskaitomybe, skaidrumu ir ilgalaikės vertės kūrimu.

Verslo etika

Valdomos įmonės veikloje vadovaujasi verslo etikos principais, nustatytais Etikos kodekse ir grindžiamais sąžiningumu, skaidrumu, atsakomybe ir pagarba teisės aktams. Etikos kodekso nuostatos taikomos visiems darbuotojams, vadovams ir tiekėjams bei padeda užtikrinti etišką elgesį, interesų konfliktų prevenciją ir nulinę toleranciją nesąžiningai ar neteisėtai veiklai. Verslo etikos laikymasis prisideda prie pasitikėjimo stiprinimo suinteresuotųjų šalių atžvilgiu ir tvaraus valdymo.

Korupcijos ir kyšininkavimo prevencija

Kasdieninėje veikloje darbuotojai vadovaujasi korupcijos prevencijos reikalavimais ir taiko priemones, skirtas užtikrinti skaidrią ir sąžiningą veiklą. Antikorupcinės nuostatos taip pat įtvirtintos verslo etikos kodekse.

Padidintos rizikos padaliniais ir (arba) darbuotojams papildomai taikoma dovanų politika, kurioje nustatyti svetingumo bei dovanų teikimo ir priėmimo principai.

Taip pat veikia pranešimų apie galimus pažeidimus kanalas, suteikiantis galimybę konfidencialiai pranešti apie neetišką ar neteisėtą elgesį ir prisidedantis prie rizikų prevencijos bei atitikties užtikrinimo.

Pranešimai apie pažeidimus

Pranešimų apie pažeidimus kanalas suteikia galimybę darbuotojams ir kitoms suinteresuotosioms šalims konfidencialiai pranešti apie galimus teisės aktų, etikos ar vidaus politikų pažeidimus. Pranešimai nagrinėjami užtikrinant konfidencialumą ir apsaugą nuo neigiamų pasekmių pranešėjams, o ši sistema prisideda prie skaidraus veiklos vykdymo, rizikų prevencijos ir atitikties reikalavimų laikymosi.

Atitikties valdymas

Atitikties valdymas užtikrinamas per vadovybės atsakomybę ir veikiančius vidaus procesus, kuriais siekiama laikytis taikomų teisės aktų ir vidaus politikų. Atitikties klausimai integruojami į kasdienę veiklą ir sprendimų priėmimą, vertinant teisinės, reputacinės ir veiklos rizikas pagal vadovams priskirtas funkcijas.

Politikų sistema

Valdomose įmonėse taikoma vidaus politikų sistema, kuri apibrėžia pagrindinius veiklos, elgesio ir valdymo principus bei padeda užtikrinti teisės aktų laikymąsi ir skaidrią veiklą. Politikos nustato reikalavimus etikos, interesų konfliktų, atitikties, funkcijų ir kitose svarbiose srityse, o jų laikymasis integruojamas į kasdienes procesus ir sprendimų priėmimą.

Politikų sistema reguliariai peržiūrima siekiant užtikrinti jos aktualumą ir suderinamumą su „Agrokonzerno“ valdomų įmonių principais ir tvarumo tikslais. Ataskaitiniais metais patvirtintos šios politikos:

Gyvūnų gerovės politika

Apibrėžia „Agrokonzerno“ valdomų įmonių įsipareigojimus užtikrinti laikomų gyvūnų gerovę, vadovaujantis „penkių laisvių“ principais ir galiojančiais teisės aktais. Politika reglamentuoja gyvūnų laikymo, šėrimo, sveikatos priežiūros, veisimo, transportavimo ir skerdimo praktiką, numatant nulinę toleranciją žiauriam elgesiui ir nuolatinę atitikties stebėseną.

Aplinkos apsaugos politika

Nustato įsipareigojimus mažinti neigiamą poveikį klimatui, didinti išteklių naudojimo efektyvumą ir užtikrinti tvaresnę žemės ūkio veiklą. Politikoje nustatyti klimato kaitos švelninimo, energijos efektyvumo, taršos prevencijos, biologinės įvairovės apsaugos ir inovacijų taikymo principai, integruojami į visus verslo procesus ir tiekimo grandinę.

Bendruomenių partnerystės politika

Apibrėžia principus ir procesus, kuriais valdo savo socialinį, ekonominį ir aplinkosauginį poveikį paveikiamoms bendruomenėms. Politika numato bendruomenių įtraukimą, dialogo ir skundų teikimo mechanizmus, žmogaus teisių pagarbą, poveikio vertinimą bei socialinės atsakomybės iniciatyvas, užtikrinant skaidrų, nuoseklų ir atsakingą bendradarbiavimą regionuose, kuriuose vykdoma veikla.

Etikos kodeksas

Nustato pagrindines „Agrokonzerno“ valdomų įmonių vertybes, etiško elgesio standartus ir atsakingos veiklos principus, kuriais vadovaujami visi darbuotojai. Kodeksas apima sąžiningą veiklą, žmogaus teisių, darbo saugos, aplinkos apsaugos, interesų konfliktų vengimo, antikorupcijos bei skaidrios komunikacijos su suinteresuotomis šalimis nuostatas.

Tiekėjų etikos kodeksas

Apibrėžia pagrindinius „Agrokonzerno“ valdomų įmonių aplinkosaugos, socialinės atsakomybės, žmogaus teisių ir verslo etikos reikalavimus, taikomus visiems tiekėjams ir jų subtieėjams. Kodeksas apima klimato kaitos, taršos prevencijos, darbo sąlygų, lygių galimybių, atsakingos veiklos, antikorupcijos, rizikų valdymo ir tarptautinių sankcijų laikymosi principus, siekiant užtikrinti atsakingą ir skaidrią tiekimo grandinę.

Auditų sistema

„Agrokonzerno“ valdomose įmonėse reguliariai atliekamas išorės auditas, kurį vykdo nepriklausomi auditoriai. Audito tikslas – užtikrinti finansinės informacijos patikimumą ir atitiktį teisės aktų reikalavimams.

Išorinio audito rezultatai prisideda prie veiklos skaidrumo, vidaus kontrolės stiprinimo ir valdymo kokybės užtikrinimo. Auditų procesas yra svarbi Valdomų įmonių atskaitomybės ir rizikų valdymo sistemos dalis.

DARBUOTOJAI IR ORGANIZACIJOS KULTŪRA

Siekiamo kurti darbo aplinką, kurioje svarbus atviras bendravimas, pagarba ir bendradarbiavimas. Dėmesys skiriamas ne tik darbuotojų profesiniam augimui, bet ir jų įtraukimui į organizacinius bei strateginius procesus.

Darbuotojų gerovė ir tobulėjimas

Valdomose įmonėse daug dėmesio skiriama darbuotojų profesiniam augimui, kompetencijų stiprinimui ir vidinės karjeros galimybėms. Siekiama sudaryti sąlygas darbuotojams augti kartu su organizacija, priimti daugiau atsakomybių ir plėsti savo kompetencijas skirtingose veiklos srityse.

Kiekvienais metais sudaromi mokymų planai, kuriuos inicijuoja skyrių ar padalinių vadovai. Rengiant ir peržiūrint mokymo planus dalyvauja personalo skyrius bei Organizacijos kultūros komitetas.

Darbuotojams organizuojami vidiniai ir išoriniai mokymai, skirti profesinių žinių gilinimui, asmeninių ir socialinių kompetencijų ugdymui bei tarpusavio bendradarbiavimo stiprinimui. Darbuotojų gerovė ir darbdavio požiūris į darbuotoją apibūdinami Žmogaus teisių politikoje, Lygių galimybių politikoje bei Etikos kodekse.

Žmogaus teisių politika apima šiuos aspektus:

- vaikų darbo draudimą;
- priverstinio darbo draudimą;
- teisę į kvalifikacijos kėlimą (mokymai, anglų kalbos kursai ir kt.);
- diskriminacijos draudimą;
- darbo ir šeimos balanso užtikrinimą.

Kiekvienas darbuotojas, pastebėjęs bet kokį Žmogaus teisių politikos, Lygių galimybių politikos, Etikos kodekso ar kitų vidinių tvarkų pažeidimą, privalo kreiptis į tiesioginį vadovą, personalo skyrių arba pasinaudoti konfidencialiu pranešimo kanalu.

Valdomose įmonėse didelis dėmesys skiriamas darbuotojų gerovei, sveikatai ir saugai. Šių principų laikymasis svarbus ne tik Valdomų įmonių darbuotojams, bet ir bendradarbiaujant su tiekėjais, rangovais bei kitais partneriais.

Dėl to yra patvirtintas Tiekėjų etikos kodeksas, kuriuo privalo vadovautis tiek Valdomos įmonės, tiek jos išorės partneriai: <https://agrokoncernogrupe.lt/apie/tvarumas/>

Valdomos įmonės įsipareigoja užtikrinti saugias ir sveikatai palankias darbo sąlygas, mažinti profesinę riziką ir nelaimingų atsitikimų skaičių bei reaguoti į galimas grėsmes tiek fizinei, tiek psichologinei darbuotojų sveikatai.

Atlygio politika

„Agrokonzerno“ valdomose įmonėse atlygio politika grindžiama šiais principais:

Skaidrumo

Darbuotojams aiškiai pristatoma atlygio sistema, jos sudedamosios dalys ir atlygio peržiūros tvarka.

Konkurencingumo rinkoje

Atlygis reguliariai peržiūrimas atsižvelgiant į rinkos tendencijas ir atlygio lygį panašiose pareigose.

Nuoseklaus atlygio nustatymo

Atlygis siejamas su darbuotojo atliekamomis funkcijomis, atsakomybių lygiu, kompetencijomis ir organizacijai kuriama verte.

Rezultatais grįstos motyvavimo sistemos

Priedai siejami su aiškiais ir išmatuojamais individualiais, komandos bei organizacijos veiklos rodikliais (KPI).

Papildomų naudų sistemos

Užtikrinamas darbuotojų finansinis saugumas, sveikata ir gerovė.

Lygių galimybių

Atlygis nustatomas objektyviai, remiantis atliekamomis funkcijomis ir kuriama verte, nepriklausomai nuo asmeninių savybių.

Atlyginimai Valdomose įmonėse nustatomi pagal darbuotojo atliekamas funkcijas, atsakomybės lygį ir organizacijai kuriamą vertę. Atlygio lygiai reguliariai peržiūrimi, atsižvelgiant į rinkos situaciją ir vidinius atlygio vertinimus.

Atlygio struktūra

Atlygio sąvoka Valdomose įmonėse apima pareiginį atlyginimą bei papildomas finansines ir nefinansines naudas. Bendrą atlygio paketą gali sudaryti viena ar kelios iš šių dedamųjų:

Bazinis atlyginimas

Konkurencingas ir skaidriai nustatomas atlyginimas, atspindintis pareigų sudėtingumą, atsakomybes ir darbuotojo kompetencijas.

Priedai už individualius rezultatus

Susieti su iš anksto nustatytais KPI (mėnesiniais, ketvirtiniais, pusmetiniais ar metiniais).

Priedai už komandos rezultatus

Orientuoti į bendradarbiavimą ir bendrų tikslų siekimą.

Priedai už įmonės rezultatus

Siejami su bendrais organizacijos veiklos rodikliais.

Kitos finansinės ir nefinansinės naudos

Tokios kaip gyvybės ir nelaimingų atsitikimų draudimas, sveikatos draudimas, dalinis studijų kompensavimas, maitinimo kompensavimas, partnerių nuolaidos.

Socialinės išmokos

Mokamos darbuotojams svarbių gyvenimo įvykių atvejais (gimus vaikui, sudarius santuoką, netekus artimojo ir kt.).

Atlygio peržiūra

Atlyginimai peržiūrimi ne rečiau kaip vieną kartą per metus. Peržiūrų metu vertinami:

- Darbuotojo veiklos rezultatai ir pasiekti KPI;
- Pareigybės pokyčiai ir atsakomybių apimtis;
- Rinkos atlygio tendencijos;
- Bendri įmonės veiklos rezultatai.

Atsižvelgiant į rinkos pokyčius ir organizacijos poreikius, atlygio peržiūros gali būti atliekamos ir dažniau.

Darbo užmokesčio pokytis.

Finansiniais metais darbo užmokestis augo 18,16 proc.

2023-2024	2024-2025	Pokytis Eur	Augimas %
22 612 575	26 718 717	4 106 142	18,16

Darbuotojų atlyginimų vidurkio pokytis.

Finansiniais metais vidutinis darbo užmokestis augo 13,17 proc.

2023-2024	2024-2025	Pokytis Eur	Augimas %
2210	2501	291	13,17

Darbuotojų atlyginimus tvirtina įmonės direktorius, o įmonių vadovų atlyginimai nustatomi akcininko sprendimu arba pagal kitą įmonėje nustatytą valdymo tvarką.

Valdomose įmonėse siekiama kurti aiškią ir nuoseklią atlygio sistemą, kuri padėtų išlaikyti esamus darbuotojus, stiprintų jų motyvaciją ir didintų organizacijos patrauklumą darbo rinkoje. Skaidrūs atlygio principai ypač svarbūs pritraukiant naujus darbuotojus bei formuojant pasitikėjimą organizacija.

Nuoseklus atlygio sistemos taikymas taip pat sudaro sąlygas sklandžiai darbuotojų rotacijai, aiškesniam karjeros planavimui ir vidiniam augimui organizacijoje.

Žemiau pateikiama darbuotojų struktūra ir pilnu etatu dirbančių darbuotojų santykis.

Pilnu etatu dirbantys darbuotojai	Ne pilnu etatu dirbantys darbuotojai	Ne pilnu etatu dirbančių darbuotojų dalis
1033	116	10,1 %

Dauguma ne pilnu etatu dirbančių darbuotojų darbo laiką paskirsto tarp kelių Valdomų įmonių.

Organizacijos kultūra

Valdomose įmonėse veikia Organizacijos kultūros komitetas. Tai yra vidinė darbuotojų grupė, atsakinga už organizacijos kultūros puoselėjimą, vertybių laikymąsi ir darbuotojų įtraukties stiprinimą.

Komiteto tikslas – kurti saugią, pagarbią ir įtraukią darbo aplinką, kurioje kiekvienas darbuotojas jaustųsi vertinamas ir turėtų lygias galimybes. Šiuo metu komitetą sudaro 13 narių iš skirtingų skyrių ir padalinių, todėl priimami sprendimai atspindi įvairias perspektyvas ir organizacijos poreikius.

Veiklos kryptys:

- Švietimas ir darbuotojų gerovės stiprinimas: mokymai apie įtrauktį, įvairovę, lygių galimybių užtikrinimą, saugias ir pagarbias darbo sąlygas ir kt.;
- Įtraukties ir įvairovės skatinimas, įskaitant lygių galimybių politikos įgyvendinimą ir diskriminacijos prevenciją;
- Bendradarbiavimo ir saugios aplinkos kūrimas, stiprinant psichologinį saugumą, palaikant organizacijos vertybes bei užtikrinant fizinę, informacinę ir emocinę saugą;
- Iniciatyvų kūrimas, susijusių su organizacijos kultūros stiprinimu ir darbuotojų įsitraukimu;
- Apklausos ir pasiūlymų nagrinėjimas: darbuotojų nuomonės apklausos, pasiūlymų analizės ir įgyvendinimas, grįžtamojo ryšio mechanizmų tobulinimas.

Organizacijos kultūros komitetas tapo viena iš svarbiausių organizacijos kultūros stiprinimo ašų, formuojančių įtraukią ir vertybėmis grįstą darbo aplinką.

Komiteto veikla grindžiama „Agrokonzerno“ valdomų įmonių Lygybės planu, kuriame numatytos konkrečios priemonės saugiai, pagarbiai ir įtraukiai darbo aplinkai kurti.

VERSLO REZULTATAI IR FINANSINĖ APŽVALGA

Finansinių rezultatų apžvalga

Nepaisant žaliavų kainų svyravimų ir geopolitinio neapibrėžtumo, ataskaitiniu laikotarpiu Valdomų įmonių veiklos rezultatai reikšmingai pagerėjo.

Veiklos apimtys augo nuosekliai, o pagrindiniai finansiniai rodikliai atspindi ženklių pelningumo atsistatymą, subalansuotą rizikos valdymą bei efektyvesnę apyvartinių lėšų panaudojimą.

Valdomų įmonių pajamos išaugo iki 191,4 mln. EUR. Didžiausią įtaką tam turėjo augusios grūdų prekybos apimtys ir geresni žemės ūkio veiklos rezultatai. Kartu pagerėjo ir veiklos efektyvumas – EBITDA padidėjo iki 20,8 mln. EUR, atspindėdama atsigaujančią pelningumą.

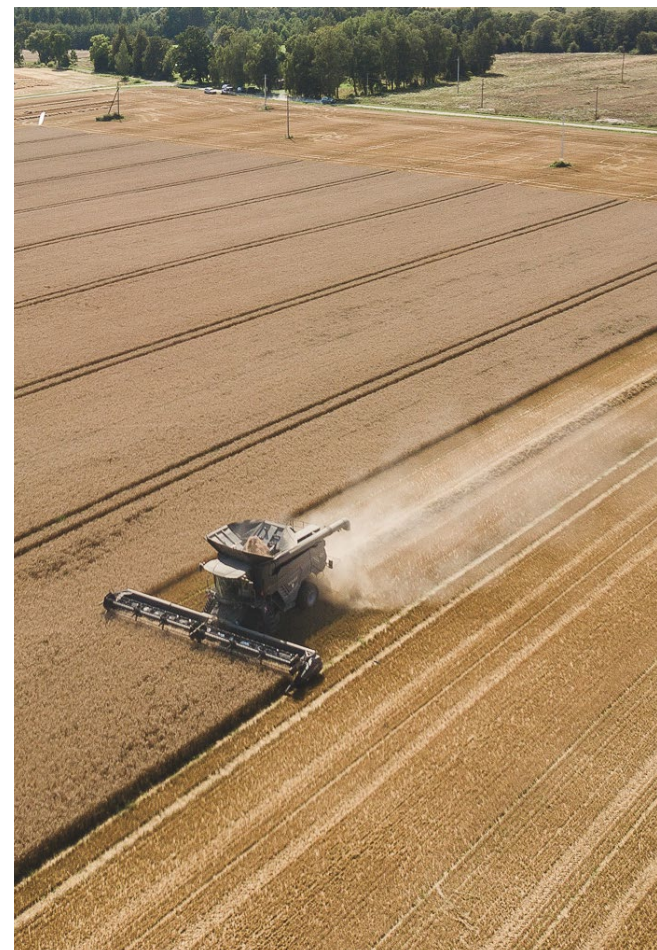
Valdomų įmonių finansiniai rodikliai išliko stabilūs – turtas padidėjo iki 401,8 mln. EUR, o nuosavas kapitalas – iki 98,1 mln. EUR. Taip pat išlaikytas stabilus likvidumo lygis ir subalansuota kapitalo struktūra.

Pagrindinės veiklos pinigų srautai ir toliau išlieka svarbiausiu finansavimo šaltiniu, nors jų dinamika tebėra susijusi su veiklos sezoniškumu. Investiciniai pinigų srautai augo dėl reikšmingai padidėjusių investicijų į ilgalaikį turtą ir veiklos efektyvinimą.

Valdomos įmonės ženkliai padidino kapitalo investicijas, kurios per ataskaitinį laikotarpį sudarė 55,9 mln. EUR. Didelė jų dalis buvo skirta vieno didžiausių ir moderniausių fermų kompleksų Europoje vystymui, taip pat infrastruktūros atnaujinimui, logistikos efektyvinimui bei gamybinio proceso modernizavimui.

Reikšminga dalis investicijų nukreipiama į tvarumo iniciatyvas – efektyvesnį resursų naudojimą, energijos vartojimo mažinimą bei aplinkosaugos reikalavimų laikymąsi. Taip pat investuojama į technologinius sprendimus, apimančius skaitmenizavimą, duomenų analitiką ir automatizavimą, siekiant didinti veiklos produktyvumą ir sprendimų priėmimo kokybę.

Valdomos įmonės toliau kryptingai vysto veiklą, orientuodamosi į pelningumo didinimą, efektyvų kapitalo naudojimą bei ilgalaikio konkurencinio pranašumo stiprinimą.

Pagrindiniai rodikliai

+5 %

Pardavimo pajamos kilo 5 proc. ir siekė 191,4 mln. eurų (praėjusį ataskaitinį laikotarpį buvo 182,5 mln. eurų)

x5

EBITDA pagerėjo 25,4 mln. Eur ir iš neigiamos tapo teigiama, siekdama 20,8 mln. eurų

+86 %

Grynasis pelnas (nuostolis) sumažėjo 86 proc. ir siekė -3,2 mln. eurų (praėjusį ataskaitinį laikotarpį siekė -23,3 mln. eurų)

+104 %

Ilgalaikės investicijos padidėjo 104 proc. ir siekė 55,9 mln. eurų (praėjusį ataskaitinį laikotarpį 27,4 mln. eurų)

Finansų rodikliai

(tūkst. eurų jei nenurodyta kitaip)	2025-06-30	2024-06-30	Pokytis (%)
Pardavimo pajamos	191 422	182 487	5
EBITDA	20 805	-4 570	-555
EBITDA marža, %	10,87	-2,50	
Veiklos pelnas (EBIT)	8 724	-12 734	-169
Veiklos pelno (EBIT) marža, %	4,56	-6,98	
Pelnas, neatskaičius mokesčių	-2 620	-23 924	-89
Pelnas, neatskaičius mokesčių, marža %	-1,37	-13,11	
Grynasis pelnas	-3 234	-23 297	-86
Grynojo pelno marža, %	-1,69	-12,77	
Turtas	401 794	347 461	16
Nuosavas kapitalas	98 120	94 367	4
Ilgalaikės investicijos, tūkst. Eur	55 874	27 432	104

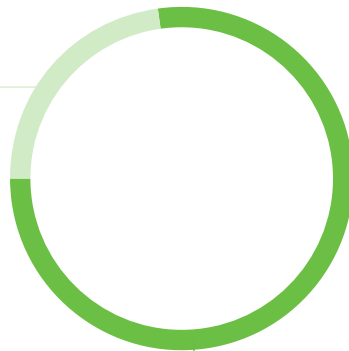
Veiklos rodikliai

(tūkst. eurų jei nenurodyta kitaip)	2025-06-30	2024-06-30	Pokytis (%)
Trąšų pardavimai (t, l, vnt.)	902 569	798 841	13
Sėklų ir augalų apsaugos priemonių pardavimai (t, l)	1 593 436	1 397 455	14
Žemės ūkio produkcijos pardavimai (t)	148 816	109 482	36
Biometano dujų pardavimai (MWh)	14 510	-	
Agrodronu nuskanuoti laukai (ha)	542	31	
Agronomo konsultacijų paketas (ha)	44 973	49 954	-10
Atlikta dirvožemio tyrimų (ha)	5 926	5 289	12
OneSoil, žemėlapių generavimai	6 189	-	

Pajamos

23 %

Žemės ūkio produkcijos
pardavimo pajamos

77 %

Trašų, sėklų AAP, ŽŪ technikos
ir kt. pardavimo pajamos

Veiklos rodikliai

(tūkst. eurų jei nenurodyta kitaip)	2025-06-30	2024-06-30	Pokytis (%)
Trąšų, sėklų AAP, ŽŪ technikos ir kt. pardavimo pajamos	147 387	147 431	0
Žemės ūkio produkcijos pardavimo pajamos	44 035	35 056	26
Iš viso	191 422	182 487	5

Bendros Valdomų įmonių pardavimo pajamos išaugo 5 proc. – nuo 182,5 mln. EUR iki 191,4 mln. EUR.

Didžiausią įtaką bendram pajamų augimui turėjo žemės ūkio produkcijos pardavimai, kurių pajamos per ataskaitinį laikotarpį padidėjo 26 proc.

Tuo tarpu trąšų, sėklų, augalų apsaugos priemonių, žemės ūkio technikos ir kitų prekių pardavimo pajamos išliko stabilios ir, palyginti su ankstesniu laikotarpiu, reikšmingai nekito.

Pajamų struktūroje didėjo žemės ūkio produkcijos pardavimų dalis – ataskaitiniu laikotarpiu ji sudarė 23 proc. visų pardavimo pajamų, kai ankstesniais finansiniais metais siekė 19 proc.

Didžiausią įtaką šios kategorijos augimui turėjo pieno pardavimai: dėl išaugusių pieno supirkimo kainų pajamos iš pieno veiklos padidėjo 52 proc. (ankstesniais finansiniais metais augimas sudarė 12 proc.).

Veiklos sąnaudos

(tūkst. eurų jei nenurodyta kitaip)	2025-06-30	2024-06-30	Pokytis (%)
Pardavimo savikaina	-153 462	-177 970	-14
Veiklos sąnaudos:	-30 736	-20 879	47

„Agrokoncerno“ valdomų įmonių pardavimų savikaina ataskaitiniu laikotarpiu, palyginti su praėjusiais finansiniais metais, sumažėjo 14 proc. ir laikotarpio pabaigoje sudarė 153 462 tūkst. EUR.

Analizuojamu laikotarpiu veiklos sąnaudos padidėjo 47 proc. Su administracijos darbuotojais susijusios sąnaudos augo 12 proc., daugiausia dėl didėjusio darbo užmokesčio.

Taip pat fiksuotas reikšmingas kitų veiklos sąnaudų augimas. Jos, palyginti su praėjusiais finansiniais metais, padidėjo 110 proc. Ataskaitiniu laikotarpiu kitos veiklos sąnaudos sudarė 15 899 tūkst. EUR, kai ankstesniais metais siekė 7 581 tūkst. EUR.

Didžiausią įtaką šiam pokyčiui turėjo ataskaitiniais metais atliktas turto vertės sumažėjimas, suteikta didesnė parama bei išaugusios nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos.

Finansinė būklė

2025 m. birželio 30 d. duomenimis, ilgalaikis turtas sudarė 45,3 proc. viso Valdomų įmonių turto (praėjusiais finansiniais metais – 38,2 proc.), o trumpalaikis turtas – 54,7 proc. (praėjusiais finansiniais metais – 61,8 proc.).

Didžiausią trumpalaikio turto dalį sudarė per vienerius metus gautinos sumos – jos siekė 64,4 proc. viso trumpalaikio turto (praėjusiais finansiniais metais – 62,5 proc.).

Atsargų struktūroje didžiausią dalį sudarė perpardavimui skirtos prekės – 44,6 proc. visų atsargų (praėjusiais metais – 49,9 proc.). Visame Valdomų įmonių turte jos sudarė 15,7 proc. (praėjusiais metais – 18,5 proc.).

Nuosavas kapitalas ataskaitinių metų pabaigoje sudarė 24,4 proc. viso turto, kai praėjusiais ataskaitiniais metais šis rodiklis siekė 27,2 proc.

„Agrokoncerno“ valdomos įmonės su bankais yra sudariusios įvairių rūšių kreditavimo sutartis. Investiciniai kreditai skirti investicinių projektų įgyvendinimui, o apyvartinio kapitalo finansavimo priemonės – kredito linijos, overdraftai ir faktoringo limitai – naudojamos kasdienei įmonių veiklai finansuoti.

(tūkst. eurų jei nenurodyta kitaip)	2025-06-30	2024-06-30	Pokytis (%)
Visas turtas	401 794	347 461	16
Ilgalaikis turtas	181 894	132 593	37
Trumpalaikis turtas	219 900	214 868	2
Nuosavas kapitalas	98 120	94 367	4
Įsipareigojimai	303 674	253 094	20

Ilgalaikės investicijos

(tūkst. eurų jei nenurodyta kitaip)	2025-06-30	2024-06-30	Pokytis (%)
Žaliosios investicijos	191	6 160	-97
Gamybos ir pastatų atnaujinimas	45 479	4 600	889
Kitos investicijos	10 204	16 672	-39
Iš viso ilgalaikių investicijų	55 874	27 432	104
Ilgalaikių investicijų ir pajamų santykis	29,2 %	15,0 %	

Per finansinius metus, pasibaigusius 2025 m. birželio 30 d., Valdomos įmonės daugiausia investavo į vieno didžiausių Europoje melžiamų karvių komplekso statybas, grūdų perdirbimo gamyklos projektavimo darbus, esamų pastatų ir sandėlių remontą bei sistemų ir IT infrastruktūros atnaujinimą.

Per ataskaitinius metus į modernaus melžiamų karvių komplekso statybas investuota daugiau kaip 40 mln. EUR. Ši investicija sudarė 73 proc. visų ilgalaikių investicijų (praėjusiais finansiniais metais – 8 proc.).

Kompleksas suprojektuotas pagal žiedinės ekonomikos principus – šalia jo pradėta biometano įėgainės statyba. Komplekse susidarantis gyvulių mėšlas bus perdirbamas į biudujas.

Investicijos į dukterines įmones

UAB „Kėdainių agrochemija“ įsigyta 45,75 proc. akcijų.

Skilvionių ŽŪB įsigyta 25 proc. pajų.

Bridų ŽŪB įsigyta 99,96 proc. pajų.

2025 m. birželio 19 d. UAB „Agrokoncernas“ įsigijo 45,75 proc. UAB „Kėdainių agrochemija“ akcijų, taip padidinant valdomą dalį iki 100 proc.

2025 m. birželio 25 d. UAB „Agrokoncernas“ įsigijo 25 proc. Skilvionių ŽŪB pajų, taip padidinant Skilvionių ŽŪB ir UAB „Skilvioniai“ valdomas dalis iki 98,44 proc.

2025 m. birželio 25 d. UAB „Agrokoncernas“ įsigijo 99,96 proc. Bridų ŽŪB pajų ir taip kartu įgijo 65,97 proc. UAB Naisių verslo centras akcijų. Iki verslo jungimo UAB „Agrokoncernas“ ir Bridų ŽŪB buvo bendro pavaldumo įmonės, priklausančios tam pačiam akcininkui.

Akcinis kapitalas

Patronuojančiosios įmonės įstatinis kapitalas sudaro 5792400 eurų ir yra padalytas į 20000 vienetų paprastųjų vardinių akcijų. Vienos akcijos nominalioji vertė – 289,62 euro.

Patronuojančiosios įmonės vienintelis akcininkas – Ramūnas Karbauskis (100 proc. akcijų).

Dividendai

Dividendai akcininkui gali būti mokami tik tada, kai yra vykdomos visos bankinės sąlygos ir laikomasi bankinių reikalavimų. Per ataskaitinį laikotarpį dividendai nebuvo išmokėti.

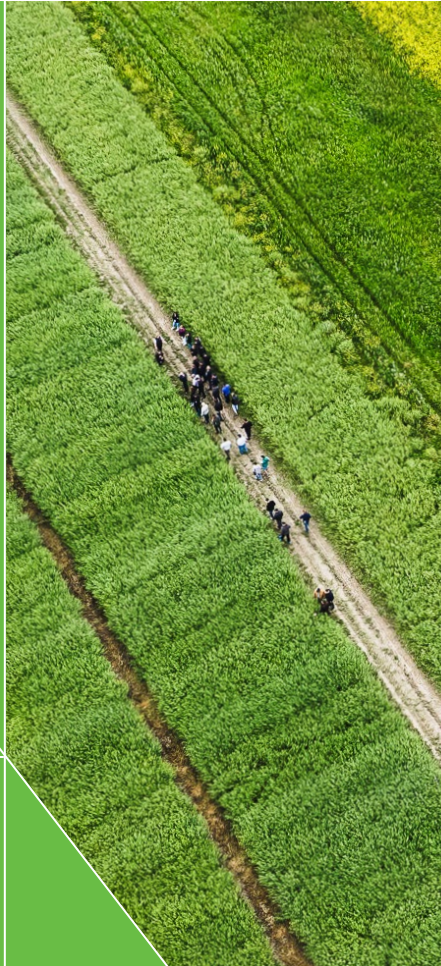
Informacija apie susijusių šalių sandorius

2025 birželio 30 dieną nebuvo išduota paskolų ar išmokėta avansų, nebuvo priimta įsipareigojimų sumokėti atlygį pagal apibrėžtų išmokų planus, nebuvo suteikta garantijų ir nebuvo priskaičiuota kitų reikšmingų sumų UAB „Agrokonzernas“ vadovams.

Per finansinius metus Valdomos įmonės turėjo sandorių su patronuojančiosios įmonės akcininku, dėl išperkamų pajų.

Patronuojančiosios įmonės akcininko, kontroliuojamųjų įmonių ir kitų susijusių šalių tarpusavio sandoriai

	Finansiniai metai (tūkst. eurų)	Praėję finansiniai metai (tūkst. eurų)
Prekių pardavimai bei suteiktos paslaugos	36 602	37 929
Prekių pirkimai bei gautos paslaugos	6 878	13 281
Gautinos sumos	16 052	9 861
Mokėtinos sumos	47 987	18 323

RIZIKŲ VALDYMAS

Valdomos įmonės taiko centralizuotą rizikų valdymo modelį, orientuotą į finansinio stabilumo užtikrinimą, veiklos tęstinumą bei vertės kūrimą ilgalaikėje perspektyvoje. Rizikų valdymas yra integruotas į kasdienę veiklą ir strateginių sprendimų priėmimo procesus.

Bendras rizikų valdymo modelis

Valdomose įmonėse identifikuojamos, vertinamos ir nuolat stebimos pagrindinės rizikų kategorijos: finansinės, operacinės, rinkos bei reguliacinės rizikos. Rizikų valdymas grindžiamas prevencijos, diversifikavimo ir kontrolės principais, taikant nustatytus limitus, vidaus kontrolės procedūras bei periodinę rizikų peržiūrą.

Finansinės ir operacinės rizikos

Kainų svyravimai

Kainų svyravimų rizika susijusi su galimu neigiamu poveikiu veiklos rezultatams dėl žemės ūkio žaliavų, prekių ir produkcijos kainų pokyčių.

Siekdamos valdyti šią riziką, Valdomos įmonės taiko įvairias priemones: diversifikuoja tiekimą, aktyviai valdo sandėlių likučius, vykdo išankstinius pirkimus prieš sezoną bei sudaro fizinius kontraktus su susijusiomis ir nesusijusiomis įmonėmis pagal ilgalaikį veiklos modelį.

Valdomos įmonės taip pat nuolat analizuoja rinkos tendencijas, vertina kainų pokyčių poveikį bendroms sąnaudoms ir atskiriems veiklos segmentams bei atlieka retrospektyvinę kainų analizę, siekdamos laiku įvertinti galimas rizikas ir priimti pagrįstus sprendimus.

Finansavimo prieinamumas

Finansavimo rizika susijusi su galimybe negauti veiklai ar plėtros projektams reikalingo finansavimo. Siekdamos užtikrinti stabilų veiklos finansavimą ir subalansuotus pinigų srautus, Valdomos įmonės naudoja tiek trumpalaikius, tiek ilgalaikius finansavimo sprendimus.

„Agrokonzerno“ valdomos įmonės ilgus metus bendradarbiauja su pagrindiniu finansiniu partneriu – „namų“ banku, taip pat palaiko ryšius su kitomis finansų institucijomis ir investuotojais. Tai leidžia lanksčiai reaguoti į skirtingus finansavimo poreikius ir efektyviai užtikrinti tiek kasdienės veiklos, tiek plėtros projektų finansavimą.

Atskiros dukterinės įmonės vis dažniau pritraukia finansavimą iš skirtingų kreditorių, taip didindamos finansavimo šaltinių diversifikaciją Valdomų įmonių mastu. Vystant strateginius projektus taip pat siekiama pritraukti strateginius investuotojus, galinčius prisidėti ne tik finansavimu, bet ir sukaupta patirtimi, partnerystėmis ar produkcijos realizavimo galimybėmis.

Likvidumas

Likvidumo rizika susijusi su įmonės gebėjimu laiku vykdyti trumpalaikius finansinius įsipareigojimus. Dėl veiklos sezoniskumo ir specifikos Valdomoms įmonėms reikalingas pakankamai didelis apyvartinio kapitalo finansavimas.

Siekiant valdyti likvidumo riziką, naudojamos išoriniu finansavimu bei tarpusavio finansavimo sprendimais tarp Valdomų įmonių.

Likvidumo rizikai vertinti reguliariai prognozuojami mėnesio, ketvirčio ir metų pinigų srautai, stebimi pagrindiniai likvidumo rodikliai bei kartu su dukterinėmis įmonėmis analizuojamas apyvartinio kapitalo ciklas.

Valiutų kurso pokyčiai

Valiutos rizika susijusi su valiutų kursų svyravimais ir jų galimu poveikiu įmonės finansiniams rezultatams. Valdomų įmonių veikla daugiausia vykdoma Lietuvoje – aktyviai vykdomas importas, o eksporto apimtys išlieka ribotos.

Pagrindinė Valdomų įmonių naudojama valiuta yra euras, todėl didžioji dalis sandorių per 12 mėnesių ataskaitinį laikotarpį, pasibaigusį 2025 m. birželio 30 d., buvo sudaryti eurai. Dėl šios priežasties Valdomos įmonės nepatyrė reikšmingos užsienio valiutų kursų rizikos.

Importo sandorių rizikai valdyti buvo naudojamas nedidelis kiekis valiutos išvestinių finansinių priemonių. Tuo tarpu visi trumpalaikio ir ilgalaikio finansavimo sandoriai per ataskaitinį laikotarpį buvo vykdomi eurai.

Personalo iššūkiai

Personalo rizika susijusi su žmogiškaisiais ištekliais ir gali turėti įtakos veiklos tęstinumui, reputacijai, darbo efektyvumui bei finansiniams rezultatams.

Skirtinguose Valdomų įmonių vystomuose veiklos segmentuose kyla skirtingų su žmogiškaisiais ištekliais susijusių iššūkių:

- Augalininkystės ir gyvulininkystės veiklose didžiausią įtaką daro darbo jėgos trūkumas, ypač sezoninių darbuotojų stoka, mažėjantis jaunimo susidomėjimas žemės ūkiu, kvalifikuotų specialistų trūkumas bei ribotos praktinės žinios apie modernias technologijas, tvarią žemdirbystę ir skaitmeninių įrankių taikymą.
- Kitose veiklos srityse, įskaitant ir naujus vystomus investicinius projektus, svarbiausiais iššūkiais išlieka reikalingų kompetencijų specialistų pritraukimas ir darbuotojų išlaikymas.
- Personalo rizikai mažinti Valdomose įmonėse taikomos įvairios priemonės: esamų talentų išlaikymo iniciatyvos, investicijos į mokymus per kvalifikacijos kėlimą, skaitmeninių įgūdžių ugdymas, darbo sąlygų gerinimas, saugos priemonių naujovių diegimas, darbo grafiko lankstumas, motyvacinių sistemų diegimas, bendradarbiavimas su profesinėmis mokyklomis ir universitetais siekiant pritraukti talentus, organizacinės kultūros stiprinimas.

Rinkos bei reguliacinės rizikos

Subsidijų sumažėjimas

Subsidijų sumažėjimo rizika susijusi su mažėjančiomis valstybės ar Europos Sąjungos paramos galimybėmis, kurios gali turėti įtakos veiklos tęstinumui, plėtrai ar investicinių projektų įgyvendinimui.

Tokie pokyčiai gali neigiamai paveikti pinigų srautus, lemti investicinių projektų atidėjimą ar stabdymą, mažinti veiklos konkurencingumą bei turėti įtakos darbuotojų atlygio augimo galimybėms. Didžiausią įtaką ši rizika gali turėti naujai vystomiems investiciniams projektams.

Siekdamos valdyti šią riziką, Valdomos įmonės:

- planuoja pinigų srautus;
- diversifikuoja finansavimo šaltinius;
- stebi subsidijų politikos pokyčius;
- ieško alternatyvių paramos ir finansavimo galimybių.

Reguliacinės aplinkos pokyčiai

Valdomų įmonių veiklą veikia nacionaliniai ir Europos Sąjungos teisės aktai, reglamentuojantys aplinkosaugą, žemės ūkį, mokesčius ir prekybą. Teisinės aplinkos pokyčiai gali lemti papildomus veiklos reikalavimus, didesnes sąnaudas ar poreikį koreguoti veiklos modelį.

Siekdamos valdyti šią riziką, Valdomos įmonės:

- nuolat stebi teisės aktų pokyčius;
- vertina galimą reguliavimo poveikį investiciniams sprendimams;
- pritaiko veiklos procesus prie naujų reikalavimų.

TVARUMO ATASKAITA

2 ETAS Bendroji atskleistina informacija

2 ETAS Bendroji atskleistina informacija

BP-1 Bendras tvarumo ataskaitos rengimo pagrindas

Ši UAB „Agrokonzernas“ ir jo valdomų įmonių (toliau – Valdamos įmonės) tvarumo ataskaita parengta vadovaujantis Įmonių tvarumo ataskaitų teikimo direktyva (angl. *Corporate Sustainability Reporting Directive*, CSRD) ir Europos Tvarumo Atskaitomybės Standartais (ETAS). Atsižvelgdamos į Europos Sąjungos lygmeniu priimtus sprendimus, pakeitusius CSRD taikymo apimtį ir įsigaliojimo sąlygas, Valdamos įmonės šią tvarumo ataskaitą rengia savanoriškai, siekdamos užtikrinti skaidrų bei nuoseklų tvarumo informacijos atskleidimą.

Ataskaita parengta konsoliduotu pagrindu, o jos aprėptis sutampa su Valdomų įmonių finansinių ataskaitų konsolidavimo ribomis. Į ataskaitą įtrauktos visos Valdamos įmonės, veikiančios augalininkystės, gyvulininkystės, bičių gavybos, su žemės ūkiu susijusių prekių ir paslaugų teikimo srityse.

Ataskaitiniu laikotarpiu Valdamos įmonės pakartotinai atliko dvejopo reikšmingumo vertinimą (toliau – DRV), siekdamos nuosekliau ir išsamiau įvertinti su aplinkos, socialiniais ir valdysenos klausimais susijusį poveikį, rizikas ir galimybes (toliau – IRO). Pateikiama informacija apima tiek Valdomų įmonių vidinę veiklą, tiek reikšmingus vertės grandinės etapus – nuo pradinės grandies (perkamų žaliavų, prekių ir paslaugų) iki galutinės grandies (produktų naudojimo ir poveikio po jų gyvavimo ciklo pabaigos). Tvarumo temos vertinamos atsižvelgiant į trumpalaikį, vidutinį ir ilgalaikį laikotarpį.

Rengiant šią ataskaitą nepasinaudota ETAS 7.7 skirsnyje numatyta galimybe neatskleisti informacijos, susijusios su intelektine nuosavybe, praktine patirtimi ar inovacijų rezultatais. Taip pat nepasinaudota Direktyvos 2013/34/ES 19a ir 29a straipsniuose numatyta galimybe neatskleisti informacijos apie būsimus veiklos pokyčius ar vykstančias derybas.

BP-2 Su ypatingomis aplinkybėmis susijusios informacijos atskleidimas

Ataskaitiniu laikotarpiu Valdamos įmonės pakartotinai atliko DRV, siekdamos nuosekliau ir išsamiau įvertinti su aplinkos, socialiniais ir valdysenos klausimais susijusį poveikį, rizikas ir galimybes. Dėl šios priežasties kai kurių tvarumo temų apimtis ir pateikimo struktūra, palyginti su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu, gali skirtis.

Atskleidimai, susiję su finansiniais duomenimis, grindžiami informacija, kuri buvo patikrinta nepriklausomo audito pagal galiojančius finansinės atskaitomybės standartus. Tvarumo ataskaita nebuvo tikrinta nepriklausomo išorės paslaugų teikėjo.

Rengiant ataskaitą buvo naudojami tiek pirminiai Valdomų įmonių turimi duomenys, tiek kai kurių vertės grandinės etapų atveju – įvertinami pagrįsta informacija, atsižvelgiant į duomenų prieinamumą ir kokybės ribotumą.

GOV-1 Administracinių, valdymo ir priežiūros organų vaidmuo ir GOV-2 Įmonės administraciniais, valdymo ir priežiūros organams teikiama informacija ir jų sprendžiami tvarumo klausimai

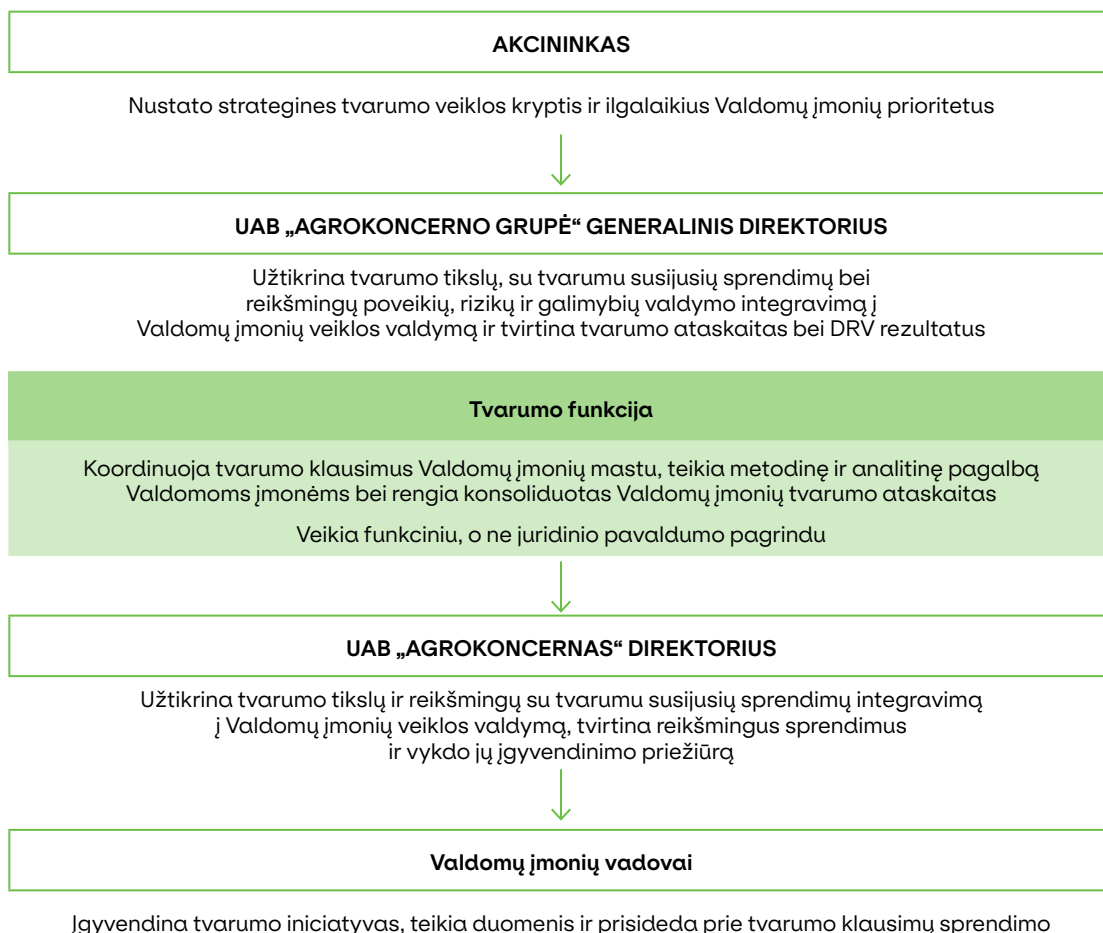
2025 m. Valdamos įmonės pertvarkė tvarumo valdymą, siekdamos pagerinti procesų veiksmingumą ir sukurti didesnę ilgalaikę vertę. Valdomų įmonių tvarumo funkcija vykdoma per UAB „Agrokonzerno grupę“, kuri teikia metodines, koordinavimas ir analitines paslaugas visoms Valdomoms įmonėms bei rengia konsoliduotą Valdomų įmonių tvarumo ataskaitas.

Tvarumo koordinavimas grindžiamas funkcinio bendradarbiavimo, o ne juridinio pavaldumo. Šis modelis užtikrina aiškų nuosavybės ir paslaugų teikimo santykių atskyrimą bei sudaro sąlygas nuosekliai taikyti vieningus tvarumo metodologinius principus visose Valdomose įmonėse. Valdomų įmonių administraciniai ir valdymo organai užtikrina, kad tvarumo klausimams prižiūrėti būtų prieinamos reikalingos ekspertinės žinios ir įgūdžiai. Šios kompetencijos Valdomose įmonėse užtikrinamos pasitelkiant vidinius specialistus ir, esant poreikiui, išorės ekspertus.

Ataskaitiniu laikotarpiu administraciniai ir valdymo organai buvo informuoti apie Valdomų įmonių dvejopo reikšmingumo vertinimo rezultatus. Šiems organams buvo pristatyti su klimato kaitos poveikiu susiję klausimai, įskaitant Valdomų įmonių ŠESD emisijų pokyčius, produktų emisijų intensyvumo rodiklius bei kitus reikšmingus tvarumo aspektus. Pateikta informacija buvo naudojama formuojant Valdomų įmonių tvarumo strategiją ir integruojant reikšmingus poveikius, rizikas ir galimybes į veiklos valdymą bei sprendimų priėmimą.

GOV-3 Su tvarumu susijusių veiklos rezultatų integravimas į paskatų sistemas

Šiuo metu Valdomose įmonėse nėra įdiegta su tvarumu susijusių paskatų sistema, taikoma administracinių, valdymo ar priežiūros organams. Nors tvarumo veiklos rezultatai dar nėra integruoti į darbo užmokesčio politiką ar kintamo atlygio sistemas, Valdamos įmonės planuoja ateityje įvertinti galimybę įtraukti su tvarumu susijusius rodiklius į paskatų sistemas, atsižvelgiant į kuriamą tvarumo strategiją ir siekį stiprinti tvarumo principų integraciją į Valdomų įmonių valdymą.

GOV-4 Pareiškimas dėl tvarumo išsamaus patikrinimo

Valdomos įmonės taiko išsamaus patikrinimo principus, susijusius su tvarumo klausimais, identifikuojamos ir vertindamos reikšmingus poveikius, rizikas ir galimybes. Šie principai įgyvendinami per dvejopo reikšmingumo vertinimo procesą, kurio metu nustatomi reikšmingi tvarumo klausimai, turintys poveikį Valdomų įmonių veiklai, strategijai ir finansiniams rezultatams.

Išsamaus patikrinimo proceso pagrindiniai etapai ir rezultatai atspindėti tvarumo ataskaitos skyriuose, kuriuose pateikiami dvejopo reikšmingumo vertinimo rezultatai, aprašoma Valdomų įmonių tvarumo strategija, nustatyti uždaviniai, taikomi rodikliai ir jų stebėseną. Atskirų išsamaus patikrinimo aspektų taikymas detalizuotas atitinkamuose teminiuose atskleidimuose pagal ETAS reikalavimus. Išsamaus patikrinimo proceso apimtis ir brandumas vystomi palaipsniui, atsižvelgiant į Valdomų įmonių veiklos pobūdį ir tvarumo strategijos įgyvendinimo etapą.

GOV-5 Tvarumo atskaitomybės rizikos valdymas ir vidaus kontrolė

Tvarumo atskaitomybės procesą Valdromose įmonėse koordinuoja Tvarumo ir inovacijų skyrius. Skyrius veikia tarpfunkciniu principu ir bendradarbiauja su finansų, darbuotojų saugos ir sveikatos, personalo, aplinkosaugos bei kitais veiklos padaliniais – tai užtikrina su tvarumu susijusių duomenų rinkimą, suderinimą ir analizę Valdomų įmonių lygmeniu.

Tvarumo atskaitomybės duomenys Valdromose įmonėse renkami nuolat, taikant vieningus duomenų tvarkymo principus ir standartizuotas skaičiavimo metodikas. Duomenų konsolidavimas ir peržiūra atliekami centralizuotai Valdomų įmonių lygmeniu, bendradarbiaujant su atsakingais padaliniais.

Informacija apie tvarumo ataskaitos rengimo pažangą, nustatytas rizikas ir taikomas kontrolės priemonės reguliariai teikiama Valdomų įmonių vadovams. Rizikos vertinimo ir vidaus kontrolės proceso išvados integruojamos į tvarumo

ataskaitos rengimą ir naudojamos tolesniam tvarumo atskaitomybės procesų tobulinimui.

Valdomos įmonės nuosekliai stiprina tvarumo atskaitomybės proceso struktūrą ir duomenų kokybę. Ataskaitiniu laikotarpiu buvo gerinamos vidaus tvarumo komandos ekspertinės žinios, didžioji dalis pagrindinių tvarumo duomenų (apie 80 %) jau gaunami iš centralizuotų sistemų, atnaujintas dvejopo reikšmingumo vertinimas bei atliktas su klimato kaita susijusių fizinių rizikų vertinimas daliai Europos Sąjungos taksonomijos reglamente apibrėžtų ekonominių veiklų.

SBM-1 Strategija, verslo modelis ir vertės grandinė

Valdomų įmonių veiklos modelis grindžiamas žemės ūkio, žemės ūkio paslaugų ir su jomis susijusių veiklų vystymu. Ataskaitiniu laikotarpiu atnaujintas dvejopo reikšmingumo vertinimas patikslino ir papildė reikšmingas tvarumo temas, poveikius, rizikas ir galimybes, į kurias atsižvelgiama rengiant Valdomų įmonių tvarumo strategiją. Šiuo metu Valdomų įmonių tvarumo strategija yra rengimo ir tolesnio detalizavimo etape.

Valdomų įmonių veikla apima augalininkystę, gyvulininkystę, agrocheminių priemonių, agrotechnikos, sėklų ir pašarų prekybą, biodujų gamybą bei vystomus projektus atsinaujinančios energijos ir žemės ūkio produkcijos perdirbimo srityse. Pagrindiniai Valdomų įmonių produktai ir paslaugos aprašyti skyriuje „Verslo aplinka“. Ataskaitiniu laikotarpiu Valdomos įmonės vykdė veiklą Lietuvoje ir Latvijoje, o pagrindiniai klientai yra žemės ūkio bendrovės, kooperatyvai, ūkininkai ir žemės ūkio produkcijos supirkėjai. Duomenys apie samdomųjų darbuotojų skaičių pagal geografines vietas pateikiami skyriuje „S1-6 Įmonės samdomųjų darbuotojų savybės“.

Informacija apie Valdomų įmonių pajamas pateikiama skyriuje „Verslo rezultatai ir finansinė apžvalga“. Informacijai, kurią prašoma atskleisti pagal SBM 1 40 straipsnio b ir c punktus (pajamų suskirstymas pagal ETAS sektorius ir papildomų reikšmingų ETAS sektorių sąrašas), taikomas laipsniško atskleidimo reikalavimas pagal Direktyvos 2013/34/ES 29b straipsnį.

Valdomų įmonių vertės grandinė apima žaliavų, prekių ir paslaugų įsigijimą iš pagrindinių tiekėjų, vidines Valdomų įmonių veiklas bei produkcijos ir paslaugų tiekimą galutiniams klientams. Valdomos įmonės nevykdo veiklos sektoriuose, kuriems taikomi papildomi SBM 1 atskleidimo reikalavimai.

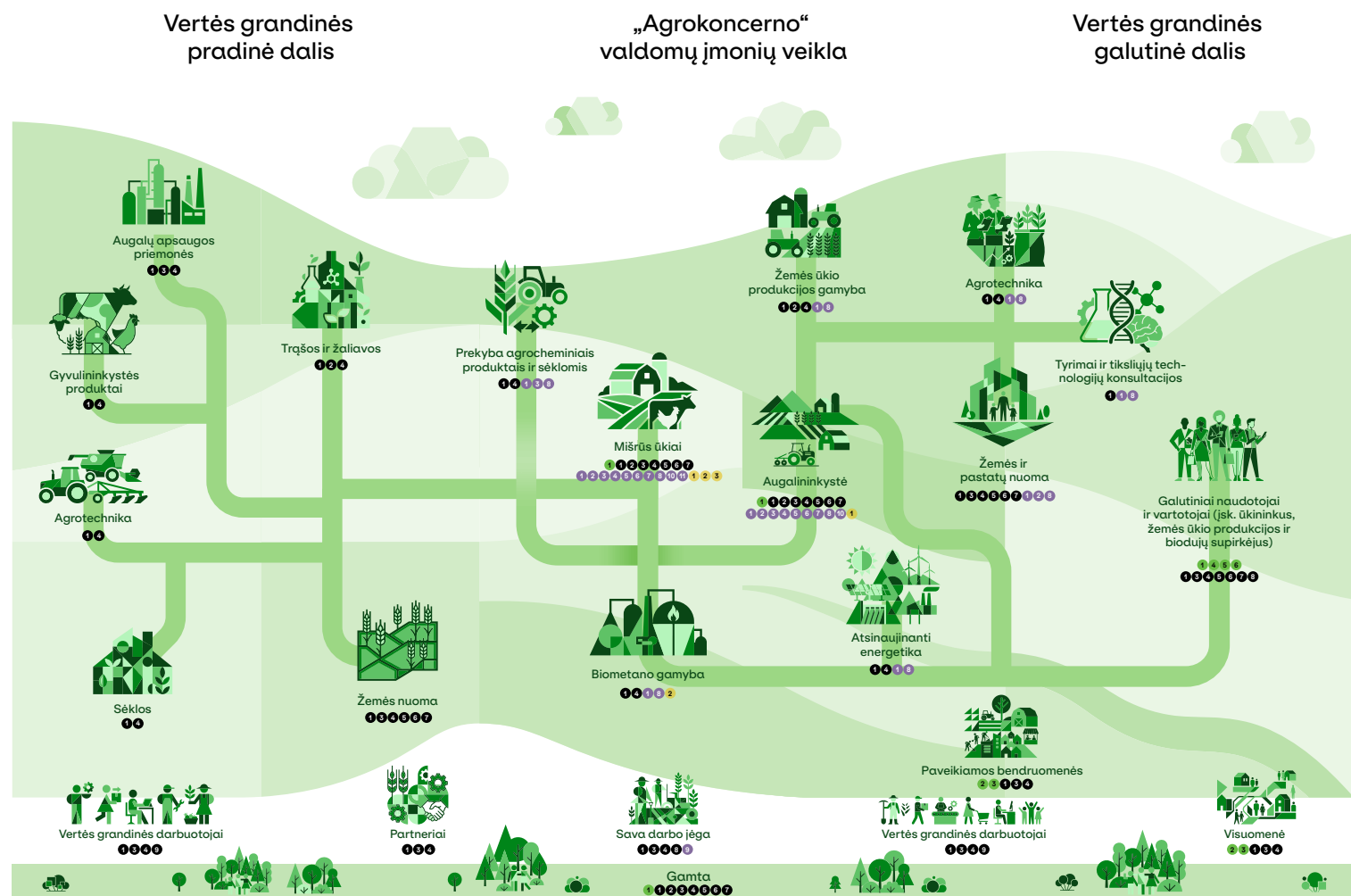
SBM-2 Suinteresuotųjų subjektų interesai ir nuomonės

Suinteresuotųjų šalių įtraukimas yra svarbi Valdomų įmonių tvarumo veiklos dalis. Valdomos įmonės aktyviai bendrauja su suinteresuotosiomis šalimis, siekdamas įsiklausyti į jų nuomones, identifikuoti aktualius klausimus ir suprasti jų lūkesčius. Nuoseklus dialogas su suinteresuotosiomis šalimis padeda geriau įvertinti reikšmingus tvarumo aspektus ir juos įtraukti į sprendimų priėmimo procesus. Gauta informacija naudojama formuojant ir įgyvendinant Valdomų įmonių tvarumo tikslus, iniciatyvas ir procesus, kad jie būtų suderinti su suinteresuotųjų šalių interesais. Ataskaitiniu laikotarpiu dėl suinteresuotųjų šalių įtraukimo konkrečių esminių Valdomų įmonių verslo modelio ar strategijos pakeitimų nebuvo padaryta.

Suinteresuotųjų šalių išryškinti lūkesčiai ir aktualūs klausimai yra apibendrinami ir, esant poreikiui, pristatomi administraciniais ir valdymo organams. Toliau pateiktoje lentelėje apžvelgiamos pagrindinės Valdomų įmonių suinteresuotosios šalys, jų pagrindiniai lūkesčiai ir įtraukimo būdai.

„Agrokonzerno“ ir jo valdomų įmonių vertės grandinė

TEIGIAMAI POVEIKIAI

- 1 Dirvožemio sveikata ir atsparumas
- 2 Su saugumu susijęs poveikis
- 3 Naujų darbo vietų kūrimas ir vietos ekonomikos stiprinimas
- 4 Galimybė gauti kokybišką informaciją
- 5 Nediskriminavimas
- 6 Prieiga prie produktų ir paslaugų

NEIGIAMAI POVEIKIAI

- 1 ŠESD emisijos
- 2 Neatsinaujinančių išteklių naudojimas
- 3 Žemės ūkio tarša
- 4 Klimato kaita
- 5 Buveinių nykimas ir fragmentacija
- 6 Tarša (poveikis biologinei įvairovei)
- 7 Tiesioginis naudojimas (poveikis biologinei įvairovei)
- 8 Profesinė rizika
- 9 Sveikata ir sauga

RIZIKOS

- 1 Su klimatu susijusi ūmi ir lėtinė fizinė rizika
- 2 Biologinės kilmės emisijos
- 3 Trąšų prekybos reguliavimas
- 4 Paviršinių ir požeminių vandenų tarša
- 5 Maisto sauga ir cheminės medžiagos
- 6 Atitiktis ir atsekamumas
- 7 Rūšies populiacijos dydis
- 8 Atliekų tvarkymas
- 9 Darbuotojų sveikata ir sauga
- 10 Tinkamas būstas
- 11 Gyvūnų gerovės politikos integracija

GALIMYBĖS

- 1 Žemės ūkio inovacijos ir anglies sekvestracija
- 2 Biodujų gamybos plėtra ir antrinės žaliavos
- 3 Aukšti gyvūnų gerovės standartai

Suinteresuotoji šalis	Pagrindiniai lūkesčiai dėl Valdomų įmonių tvarumo	Kaip Valdomos įmonės įtraukia suinteresuotąsias šalis
Akcininkas, investuotojai	– Ilgalaikė finansinė grąža ir kapitalo vertės išlaikymas; – Valdomų įmonių ŠESD emisijų mažinimas; – Investicijos į tvarius, inovatyvius sprendimus, užtikrinančius konkurencingumą ateityje; – Atsinaujinančių išteklių energijos gamybos pajėgumų didinimas; – Pagarbi tarpusavio bendravimo kultūra; – Atsakingas ir skaidrus valdymas.	– Rengiami tarpiniai ir metiniai pranešimai apie Valdomų įmonių finansinius ir veiklos rezultatus; – Reguliarūs susitikimai su akcininku ir organizuojamos teminės bei strateginės diskusijos; – Naudojamos skaitmeninės platformos nuolatinei komunikacijai su akcininku; – Susitikimai su investuotojais.
Darbuotojai	– Saugi ir sveika darbo aplinka; – Darbo kultūra, kurioje gerbiama darbuotojų teisė į poilsį ir asmeninį laiką; – Konkurencingas ir sąžiningas atlygis; – Įvairovės ir lygių galimybių užtikrinimas; – Profesinio tobulėjimas, mokymosi ir karjeros galimybių užtikrinimas; – Pranešėjų apsaugos sistemos veiksmingumas; – Išteklių tausojimas ir atliekų mažinimas pagal žiedinės ekonomikos principus.	– Naudojamos skaitmeninės platformos (intranetas, naujienlaiškiai ir kt.) nuolatinei komunikacijai su darbuotojais; – Dalyvavimas darbo grupėse ar komitetuose; – Komandinės veiklos ir renginiai; – Mokymai ir seminarai; – Atviri vadovybės susitikimai su darbuotojais; – Apklausos.
Finansinės institucijos	– Tarptautinių valdysenos principų taikymas; – Įtrauktis ir įvairovė Valdomose įmonėse; – Gyvavimo ciklo (LCA) valdymas; – Su klimatu susijusių fizinių rizikų vertinimas; – Skaidri, duomenimis pagrįsta ir ES reikalavimus atitinkanti tvarumo atskaitomybė; – Prisidėjimas prie nacionalinių ir ES tvarumo tikslų įgyvendinimo; – Tvarus atliekų tvarkymas bei žiedinės ekonomikos principų diegimas.	– Tiesioginiai susitikimai ir pristatymai; – Konsultacijos su finansinėmis institucijomis; – Rengiami tarpiniai ir metiniai pranešimai apie Valdomų įmonių finansinius ir veiklos rezultatus.
Bendruomenės	– Neigiamo kvapų ir dulkių poveikio gyvenamajai aplinkai mažinimas ir prevencija; – Naujų darbo vietų kūrimas vietos bendruomenėse; – Parama vietos iniciatyvoms, bendruomeninėms veikloms ir socialiniams projektams; – Atsakingas poveikio aplinkai valdymas ir taršos prevencija; – Skaidrus dialogas ir įtraukus sprendimų priėmimo procesas; – Pagrindinių gyvūnų gerovės principų užtikrinimas; – Energijos gamyba iš bioskaidžių atliekų.	– Susitikimai su bendruomenių atstovais; – Informaciniai Valdomų įmonių organizuojami renginiai ir socialiniai tinklai; – Dalyvavimas vietos bendruomenių veikloje; – Bendradarbiavimas su savivaldybėmis ir nevyriausybėmis organizacijomis.

Suinteresuotoji šalis	Pagrindiniai lūkesčiai dėl Valdomų įmonių tvarumo	Kaip Valdomos įmonės įtraukia suinteresuotąsias šalis
Tiekėjai ir paslaugų teikėjai	- Atsakingi ir abipusiai pagarbūs santykiai, įskaitant sąžiningas ir laiku vykdomas mokėjimo praktikas; - Tarptautinių valdysenos principų taikymas; - Valdomų įmonių ŠESD emisijų mažinimas; - Vertės grandinės darbuotojų sauga ir sveikata; - Bendradarbiavimas diegiant tvarius sprendimus vertės grandinėje; - Išteklų tausojimas ir atliekų mažinimas pagal žiedinės ekonomikos principus; - Informacijos apie taikomus tvarumo reikalavimus ir lūkesčius tiekėjams prieinamumas.	- Valdomos įmonės palaiko nuolatinį ryšį (susitikimai, renginiai ir konferencijos, socialiniai tinklai) su tiekėjais ir paslaugų teikėjais, siekdamas užtikrinti skaidrią, sąžiningą ir ilgalaikiu bendradarbiavimu grįstą partnerystę; - Mokymai ir stažuotės.
Klientai	- Pagrindinių gyvūnų gerovės principų užtikrinimas; - Aukštos kokybės ir saugios produkcijos bei paslaugų užtikrinimas; - Skaidri informacija apie produktų sudėtį, kilmę ir poveikį aplinkai; - Sąžininga kainodara ir atsakingas klientų aptarnavimas; - Tvarių inovacijų diegimas.	- Struktūruotos apklausos (internetu, telefonu ir gyvų vizitų metu); - Nuolatinė informacijos sklaida socialinėje erdvėje, naujienlaiškiuose, „AgroITC“ moksliniuose leidiniuose ir specializuotuose leidiniuose ir portaluose; „Agroambadorių“ klubo narių susitikimai ir iniciatyvos; - Kasmetinės konferencijos ir lauko dienos „Patirtys. Priemonės. Tikslai.“ Dalyvavimas žemės ūkio parodose; - Klientų aptarnavimo centrai ir tiesioginis bendravimas su klientų vadybininkais.
Žiniasklaida	- Teisingos informacijos pateikimas ir skaidrūs jos perdavimo procesai; - Atsakingas darbo santykių valdymas ir atlygio sąžiningumas; - Energijos gamyba iš bioskaidžių atliekų; - Pagrindinių gyvūnų gerovės principų užtikrinimas; - Parama vietos iniciatyvoms, bendruomeninėms veikloms ir socialiniams projektams; - Tarptautinių valdysenos principų taikymas.	- Gyvi susitikimai su žiniasklaidos atstovais; - Kvietimai į Valdomų įmonių organizuojamus renginius ir seminarus; - Savalaikiai atsakymai į užklausas; - Bendri projektai (viešinimo, reklamos ir kt. kampanijos).
Visuomenė	- Pagrindinių gyvūnų gerovės principų užtikrinimas; - Teisingos informacijos pateikimas ir skaidrūs jos perdavimo procesai; - Valdomų įmonių ŠESD emisijų mažinimas; - Tarptautinių valdysenos principų taikymas; - Tvarus atliekų tvarkymas bei žiedinės ekonomikos principų diegimas.	- Socialinė medija ir pranešimai žiniasklaidai; - Gyvi susitikimai; - Rėmimo kampanijos ir visuomeniniai renginiai.

SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu

Valdomos įmonės peržiūrėjo ir atnaujino DRV, siekdamas tiksliau identifikuoti reikšmingą poveikį, rizikas ir galimybes bei užtikrinti jų nuoseklų integravimą į savo strategiją ir sprendimų priėmimo procesus. Atnaujinimas buvo atliktas atsižvelgiant į sukaupią praktinę patirtį vykdant pirmąjį vertinimą, patikslintą metodikos taikymą bei praplėstą duomenų apimtį. Taip pat buvo įvertinti pokyčiai Valdomų įmonių plėtros planuose, ypač gyvulininkystės srityje. Dėl šių priežasčių reikšmingų poveikių, rizikų ir galimybių identifikavimas buvo patikslintas, padidinant vertinimo detalumą ir aiškiau atspindint jų sąsajas su verslo modeliu, vertės grandine ir reguliacinius pokyčius.

Visi reikšmingi poveikiai, rizikos ir galimybės yra susieti su atitinkamais teminiais ETAS standartais (E1–E5, S1–S4, G1). Atnaujinto DRV proceso rezultatų pokyčiai, lyginant su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu:

- S3 tema tapo reikšminga tiek poveikio, tiek finansiniu aspektu, nes DRV metu nustatyta, kad poveikis vietos bendruomenėms gali turėti tiesioginių finansinių pasekmių, susijusių su projektų įgyvendinimu, papildomomis investicijomis į poveikio mažinimą bei reputacinę įtaką Valdomų įmonių veiklos plėtrai, ypač gyvulininkystės srityje;
- S4 tema nebelaikoma reikšminga dvejopu požiūriu, o vertinama kaip reikšminga tik poveikio aspektu. Vertinimo metu nustatyta, kad su vartotojų sveikata ir sauga susijusios rizikos yra glaudžiai susijusios su produktų ir veiklos aplinkosauginiais aspektais, todėl detaliau atspindėtos E2 temoje. Atitinkamai S4 temoje išliko reikšmingi poveikiai, susiję su vartotojų informavimu, saugos užtikrinimu ir prieiga prie produktų bei paslaugų;
- E5 tema nebelaikoma reikšminga dvejopu požiūriu, o vertinama kaip reikšminga finansiniu aspektu. E5 temos reikšmingumas atskleidžiamas per veiklos efektyvumą, sąnaudų struktūrą ir investicinius sprendimus. Su šia tema susiję aspektai, tokie kaip antrinių žaliavų panaudojimas, atliekų tvarkymas ar biodegimo gamyba, daro tiesioginę įtaką veiklos kaštams, pajamoms ir finansiniam stabilumui;
- G1 tema buvo perkelta į finansinio reikšmingumo kategoriją, nes nustatyta, kad jos reikšmingumas daugiausia susijęs su reputaciniais, reguliaciniais ir rinkos veiksniais. Su gyvūnų gerove susiję aspektai gali daryti poveikį investuotojų sprendimams, partnerių lūkesčiams, finansavimo galimybėms ir Valdomų įmonių konkurencumui.

Valdomos įmonės šiuo metu pasinaudoja galimybe finansinio poveikio informaciją atskleisti palaipsniui, todėl numatomas reikšmingų rizikų ir galimybių finansinis poveikis finansinei būklei, veiklos rezultatams ir pinigų srautams trumpuoju, vidutiniu ir ilguoju laikotarpiais nėra kiekybiškai pateikiamas.

Reikšmingi su tvarumu susiję IRO

Kiekviena reikšminga tvarumo tema lentelėje pateikiama kartu su potėmėmis, kuriose nustatytas reikšmingas poveikis, rizikos ar galimybės. Lentelėje pateikiama struktūruota informacija apie identifikuotus IRO, apimant:

- Reikšmingą IRO tipą – nurodo, ar identifikuotas reikšmingas aspektas yra teigiamas ar neigiamas poveikis, rizika ar galimybė;
- Verslo segmentą – nurodo, kuriose Valdomų įmonių veiklos srityse konkretus IRO pasireiškia;

- Vertės grandinės dalį – nurodo, ar IRO kyla Valdomų įmonių vidinėse veiklose (angl. *Own Operations*, OO), ar jų vertės grandinėje (angl. *Value Chain*, VC), arba abiejose;
- Laikotarpį – nurodo, per kokį laikotarpį tikėtina, kad poveikis, rizika ar galimybė pasireiškia arba jau pasireiškia (trumpuoju – S, vidutiniu – M arba ilguoju – L laikotarpiu);
- Statusą – parodo, ar IRO yra jau pasireiškiantis (esamas) arba galimas ateityje;
- Aprašymą – pateikia detalesnę konkrečios rizikos, poveikio ar galimybės paaiškinimą, įskaitant jų pobūdį, galimas pasekmes ir sąsajas su Valdomų įmonių veikla.

Reikšmingų IRO tipas	Verslo segmentas	Vertės grandinės dalis	Laikotarpis	Statusas	Aprašymas
E1 KLIMATO KAITA					
Potėmė: Prisitaikymas prie klimato kaitos					
Teigiamas poveikis: dirvožemio sveikata ir atsparumas	Augalininkystė, prekyba ir paslaugos	OO ir VC	S, M, L	Esamas	Valdomos įmonės ne tik taiko tvarias augalininkystės praktikas ir diegia tiksliąsias technologijas savo ūkiuose, bet ir konsultuoja klientus šiomis temomis, stiprindamos jų prisitaikymą prie klimato kaitos. Šios priemonės padeda išlaikyti dirvožemio drėgmę ekstremalių oro reiškinių metu, gerina dirvožemio struktūrą ir vandens infiltraciją, o tai mažina dirvožemio degradacijos riziką bei didina klientų ir bendruomenių atsparumą klimato kaitos poveikiui.
Rizika: su klimatu susijusi ūmi ir lėtinė fizinė rizika	Visi	OO	S, M, L	Esama	Valdomų įmonių veikla priklauso žemės ūkio sektoriui, kuris yra vienas labiausiai klimato kaitai pažeidžiamų sektorių. Dėl ekstremalių oro reiškinių (sausros, potvyniai, karščio bangos), dirvožemio degradacijos ir vandens išteklių trūkumo kyla reikšminga rizika žemės ūkio produkcijos kiekiui ir kokybei. Tai gali lemti tiekimo grandinės sutrikimus, padidėjusias gamybos sąnaudas, prarastas pajamas ir konkurencingumo mažėjimą.
Potėmė: Klimato kaitos švelninimas					
Neigiamas poveikis: ŠESD emisijos	Visi	OO ir VC	S, M, L	Esamas	ŠESD emisijos, susidarantių tiek vertės grandinėje, tiek vykdamas Valdomų įmonių veiklą, prisideda prie šių dujų koncentracijos didėjimo atmosferoje. Tai skatina klimato kaitos intensyvėjimą, pasireiškiantį globaliniu atšilimu ir su tuo susijusiais aplinkos pokyčiais, darančiais poveikį visoms ekosistemoms ir visuomenės gyvenimo kokybei.
Rizika: biologinės kilmės emisijos	Augalininkystė ir gyvulininkystė	OO	S, M, L	Esama	Didelė dalis Valdomų įmonių ŠESD emisijų kyla iš biologinių procesų (tiesioginių žemės ūkio emisijų), kurių mažinimo galimybės yra ribotos, o reikšmingas jų sumažinimas yra sudėtingas ir greitai nepasiekiamas tikslas. Dėl to kyla rizika, kad siekiant grynųjų nulinio tikslų gali prireikti papildomų investicijų, susidurti su didesniais veiklos kaštais ar finansavimo apribojimais bei tai gali lemti didelę reputacinę žalą.
Rizika: trąšų prekybos reguliavimas	Augalininkystė, prekyba ir paslaugos	OO	S, M, L	Esama	Valdomos įmonės prekiauja trąšomis, todėl susiduria su reikšminga reguliacinės aplinkos rizika, susijusia su Pasienio anglies dioksido korekcinio mechanizmu (toliau – PADKM). Nuo 2026 m. trąšoms bus taikomas PADKM, todėl importuotojai privalės deklaruoti produktų anglies pėdsaką ir įsigyti PADKM sertifikatus, kurių kaina atitiks ES apyvartinių taršos leidimų (ATL) kainą. Tai gali ženkliai padidinti importo savikainą, sumažinti pelningumą ir konkurencingumą.
Galimybė: žemės ūkio inovacijos ir anglies sekvstracija	Augalininkystė	OO	S, M, L	Esama	Tiksliųjų technologijų ir tvarių praktikų diegimas mažina trąšų ir kuro sąnaudas, skatina anglies sekvstraciją dirvožemyje, suteikia galimybę gauti papildomas pajamas per vystomą anglies kreditų programą ir didina konkurencinį pranašumą rinkoje.

Reikšmingų IRO tipas	Verslo segmentas	Vertės grandinės dalis	Laikotarpis	Statusas	Aprašymas
E1 KLIMATO KAITA					
Potėmė: Energetika					
Neigiamas poveikis: neatsinaujinančių išteklių naudojimas	Visi	OO ir VC	S, M, L	Esamas	Valdomų įmonių ir jų vertės grandinės, ypač trąšų gamybos, veikloje naudojama neatsinaujinanti energija sukelia ŠESD emisijas ir prisideda prie klimato kaitos.
Galimybė: žiedinės ekonomikos sprendimai	Biodujų gamyba	OO	S, M, L	Esama	Biodujų gamybos plėtra iš gyvulininkystės atliekų užtikrina papildomas pajamas iš biometano dujų ir kilmės garantijų pardavimo.
E2 TARŠA					
Potėmė: Oro tarša					
Neigiamas poveikis: amoniako emisijos	Gyvulininkystė	OO ir VC	S, M, L	Esamas	Gyvulininkystės veikla prisideda prie oro taršos dėl amoniako emisijų, kurios susidaro gyvulių mėšlui įrant biologinių procesų metu – tiek galvijų laikymo pastatuose, tiek mėšlo sandėliavimo metu. Šios emisijos neigiamai veikia oro kokybę, prisideda prie rūgštėjimo procesų aplinkoje ir gali turėti poveikį žmonių sveikatai.
Potėmė: Vandens tarša					
Rizika: paviršinių ir požeminių vandenų tarša	Augalininkystė	OO	S, M, L	Galima	Jeigu žemės ūkio veikloje nebūtų laikomasi gerosios žemdirbystės praktikų ar teisės aktuose nustatytų reikalavimų, mineralinės trąšos ir augalų apsaugos produktai gali patekti į paviršinius ir požeminius vandens telkinius dėl lietaus nuplovimo ar infiltracijos į dirvožemį.
Potėmė: Gyvų organizmų ir maisto išteklių tarša					
Rizika: maisto sauga ir cheminės medžiagos	Augalininkystė ir gyvulininkystė	OO	M, L	Galima	ES maisto saugos ir cheminių (augalų apsaugos priemonių, antimikrobinų medžiagų) medžiagų normoms nuosekliai griežtėjant, gali padidėti neatitikties tikimybė. Tai gali lemti papildomų patikrinimų, laikinų produktų sulaikymų ar poreikį investuoti į kontrolės bei atsekamumo sistemų tobulinimą.
Potėmė: Labai didelį susirūpinimą keliančios medžiagos					
Rizika: atitiktis ir atsekamumas	Augalininkystė	OO	M, L	Galima	Atsižvelgiant į griežtėjančius ES teisės aktų reikalavimus dėl labai didelį susirūpinimą keliančių medžiagų naudojimo, gali atsirasti papildomų įsipareigojimų stiprinti atitiktį ir užtikrinti tinkamus medžiagų saugaus naudojimo bei atsekamumo procesus, o tai gali lemti papildomų investicijų į saugaus naudojimo bei atsekamumo sistemą.

Reikšmingų IRO tipas	Verslo segmentas	Vertės grandinės dalis	Laikotarpis	Statusas	Aprašymas
E4 BIOLOGINĖ ĮVAIROVĖ IR EKOSISTEMOS					
Potėmė: Tiesioginiai poveikio biologinės įvairovės nykimui veiksniai					
Neigiamas poveikis: klimato kaita	Visi	OO ir VC	S, M, L	Esamas	Valdomų įmonių ir jų vertės grandinės veikla, susijusi su išskastinio kuro naudojimu, trąšų gamyba ir žemės ūkio procesais, sukelia ŠESD emisijas, kurios prisideda prie klimato kaitos. Ji savo ruožtu lemia temperatūros kilimą, kritulių režimo pokyčius ir dažnesnius ekstremalius reiškinius, dėl kurių nyksta buveinės, mažėja rūšių įvairovė ir silpnėja ekosistemų stabilumas. Tai daro tiesioginį poveikį biologinei įvairovei ir kelia grėsmę vietos ekosistemoms bei žmonių gerovei.
Neigiamas poveikis: tiesioginis naudojimas	Augalininkystė ir gyvulininkystė	OO ir VC	S, M, L	Esamas	Tiesioginis gamtos išteklių naudojimas žemės ūkyje veikia biologinę įvairovę dėl dirvožemio ir vandens išteklių bei agrocheminių produktų naudojimo. Tokia veikla sumažina rūšių populiacijas, sutrikdo ekosistemų funkcionalumą ir sumažina jų atsparumą aplinkos pokyčiams.
Neigiamas poveikis: buveinių nykimas ir fragmentacija	Augalininkystė ir gyvulininkystė	OO ir VC	S, M, L	Esamas	Besiplečiantis žemės ūkio sektorius lemia natūralių buveinių (pievų, miškų, pelkių) nykimą ir fragmentaciją. Dėl buveinių suskaidymo populiacijos izoliuojamos, mažėja genetinė įvairovė, o tai didina rūšių išnykimo riziką.
Neigiamas poveikis: tarša	Augalininkystė	OO ir VC	S, M, L	Galimas	Perteklinis agrocheminių priemonių naudojimas gali neigiamai veikti biologinę įvairovę ir ekosistemas. Mineralinės trąšos dėl azoto ir fosforo junginių skatina vandens telkinių eutrofikaciją, mažina deguonies kiekį ir kelia grėsmę vandens organizmams. Netikslus augalų apsaugos priemonių naudojimas kenkia ne tik kenkėjams, bet ir apdulkintojams, dirvožemio mikroorganizmams bei natūraliems priešams.
Potėmė: Poveikis rūšių būklei					
Rizika: rūšių populiacijos dydis	Augalininkystė	OO	S, M, L	Galima	Nors Valdamos įmonės diegia tikslias technologijas ir tvarias praktikas, veikla vis dar gali neigiamai veikti biologinę įvairovę. Buveinių fragmentacija ir agrocheminių medžiagų poveikis silpnina ekosistemų gebėjimą teikti svarbias paslaugas (apdulkinimą, kenkėjų kontrolę, anglies kaupimą), o jų praradimas gali mažinti produktyvumą ir didinti sąnaudas.
E5 IŠTEKLIŲ NAUDOJIMAS IR ŽIEDINĖ EKONOMIKA					
Potėmė: Išteklių išvediniai					
Galimybė: antrinės žaliavos ir biodujų gamyba	Gyvulininkystė ir biodujų veikla	OO	S, M, L	Esama	Antrinių žaliavų panaudojimas, įskaitant digestatą ir substratą kaip organines trąšas, mažina priklausomybę nuo sintetinių trąšų ir sąnaudas. Be to, biodujų gamyba leidžia užtikrinti papildomas pajamas iš biometano dujų pardavimo, stiprinant finansinį atsparumą.
Potėmė: Atliekos					
Rizika: atliekų tvarkymo iššūkiai	Visi	OO	S, M, L	Esama	Valdomų įmonių veikloje susidaro reikšmingi atliekų kiekiai, o ribotas jų perdirbimas didina aplinkos taršą. Tai kelia aplinkosauginę, reguliacinę, reputacinę ir finansinę riziką, įskaitant augančias sąnaudas.

Reikšmingų IRO tipas	Verslo segmentas	Vertės grandinės dalis	Laikotarpis	Statusas	Aprašymas
S1 SAVA DARBO JĖGA					
Potėmė: Darbo sąlygos					
Neigiamas poveikis: profesinė rizika	Visi	OO	S, M, L	Esamas	Dėl žemės ūkio sektoriaus darbo specifikos darbuotojai yra veikiami padidintos profesinės rizikos, kuri kyla dėl intensyvaus fizinio krūvio ir sudėtingų darbo sąlygų, todėl tai gali daryti tiesioginį ir ilgalaikį poveikį jų sveikatai, darbingumui bei psichologinei gerovei.
Rizika: darbuotojų sauga ir sveikata	Visi	OO	S, M, L	Esama	Ribotas tarptautinių standartų integravimas didina finansines sąnaudas, susijusias su kompensacijomis, draudimu, prarastomis darbo dienomis ar galimais teisiniais ginčais. Tokie atvejai taip pat gali turėti poveikį organizacijos reputacijai, talentų pritraukimui ir darbo užmokesčio kaštams.
S2 VERTĖS GRANDINĖS DARBUOTOJAI					
Potėmė: Darbo sąlygos					
Neigiamas poveikis: sveikata ir sauga	Visi	VC	S, M, L	Galimas	Darbuotojai žemės ūkio vertės grandinėje gali patirti neigiamą poveikį saugai ir sveikatai, jei nesilaikoma reikalavimų dirbant su cheminėmis medžiagomis, technika ar sudėtingomis darbo sąlygomis. Tokiais atvejais didėja nelaimingų atsitikimų ir ilgalaikių sveikatos sutrikimų rizika tiek tiekėjų, tiek klientų darbuotojams.
S3 PAVEIKIAMOS BENDRUOMENĖS					
Potėmė: Bendruomenių ekonominės, socialinės ir kultūrinės teisės					
Teigiamas poveikis: su saugumu susijęs poveikis	Visi	OO ir VC	S, M, L	Esamas	Valdomų įmonių bendradarbiavimas su vietos bendruomenėmis prisideda prie jų socialinės gerovės, ekonominio stabilumo ir pasitikėjimo grįstų santykių kūrimo. Valdamos įmonės nuosekliai remia bendruomenines veiklas, kultūrinius ir edukacinius projektus, skatina bendruomeniškumą regionuose, prisideda prie infrastruktūros gerinimo ir aplinkos puoselėjimo.
	Visi	OO ir VC	S, M, L	Esamas	Plačiai vykdoma Valdomų įmonių veikla regionuose prisideda prie naujų darbo vietų kūrimo, įskaitant ir sezoninius darbuotojus, stiprina vietos ekonomiką ir mažina socialinę atskirtį.
Rizika: tinkamas būstas	Augalininkystė ir gyvulininkystė	OO	S, M, L	Galima	Vietos bendruomenių nusiskundimai dėl suprastėjusios gyvenimo kokybės (kvapai, dulkės ir kt.) gali lemti projektų korekcijas, o tai sukeltų papildomų finansinių ir operacinių sąnaudų. Be to, tokios situacijos reikalautų investicijų į taršos ir poveikio mažinimo priemones bei turėtų neigiamą reputacinį poveikį, apsunkinantį naujų leidimų gavimą ir silpninantį pasitikėjimą iš išorės suinteresuotų šalių pusės.

Reikšmingų IRO tipas	Verslo segmentas	Vertės grandinės dalis	Laikotarpis	Statusas	Aprašymas
S4 VARTOTOJAI IR GALUTINIAI NAUDOTOJAI					
Potėmė: Vartotojų ir (arba) galutinių naudotojų asmeninė sauga					
Teigiamas poveikis: galimybė gauti (kokybišką) informaciją	Prekyba ir paslaugos	OO ir VC	S, M, L	Esamas	Valdomos įmonės užtikrina, kad tiekiami agrocheminiai produktai atitiktų sveikatos ir saugos reikalavimus: bendradarbiauja su sertifikuotais gamintojais, tikrina produktus tyrimų centre ir teikia aiškias naudojimo bei saugos rekomendacijas, mažinančias netinkamo naudojimo ir rizikų tikimybę.
Potėmė: Vartotojų ir (arba) galutinių naudotojų socialinė įtrauktis					
Teigiamas poveikis: nediskriminavimas	Prekyba ir paslaugos	OO ir VC	S, M, L	Esamas	Valdomos įmonės užtikrina lygias galimybes visiems vartotojams ir galutiniams naudotojams, nepriklausomai nuo jų amžiaus, gyvenamosios vietos ar kt. Ypatingas dėmesys skiriamas pažeidžiamų grupių (smulkiųjų ūkininkų, vyresnio amžiaus vartotojų ir regionuose veikiančių ūkių) pasiekiamumui.
Teigiamas poveikis: prieiga prie produktų ir paslaugų	Prekyba ir paslaugos	OO ir VC	S, M, L	Esamas	Valdomų įmonių siūlomi produktai ir paslaugos yra prieinami įvairioms vartotojų grupėms, nepriklausomai nuo jų gyvenamosios vietos, technologinių ar kitų galimybių.
G1 VERSLO ETIKA					
Potėmė: Gyvūnų gerovė					
Rizika: gyvūnų gerovės politikos integracija	Gyvulininkystė	OO	S, M	Galima	Gyvūnų gerovės politika dar nėra visiškai įgyvendinta visuose Valdomų įmonių ūkiuose, todėl gali didėti sąnaudos ir kilti rizika neatitikti partnerių lūkesčių. Tai gali neigiamai paveikti Valdomų įmonių pardavimus, konkurencingumą ir reputaciją.
Galimybė: aukšti gyvūnų gerovės standartai	Gyvulininkystė	OO	S, M, L	Galima	Gyvūnų gerovės politikos ir aukštų standartų diegimas, ypač planuojant didelius karvių kompleksus, gali sustiprinti Valdomų įmonių reputaciją kaip socialiai atsakingo rinkos dalyvio. Tai padidintų investuotojų pasitikėjimą, atvertų prieigą prie finansavimo šaltinių, ESG fondų ir tarptautinių projektų, kuriuose gyvūnų gerovė yra privalomas kriterijus.

IRO-1 Reikšmingo poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas

Ataskaitiniu laikotarpiu Valdomos įmonės atnaujino DRV procesą, vadovaudamasi Europos tvarumo atskaitomybės standartais (ETAS – Deleguotasis reglamentas (ES) 2023/2772), taip pat EFRAG (angl. *European Financial Reporting Advisory Group*) parengtomis gairėmis dėl dvejetainio reikšmingumo (IG1) ir vertės grandinės (IG2) vertinimo, EFRAG DUK platforma bei Lietuvos Respublikos įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymu (ĮJGA)). Vertinimo metu taip pat buvo remiamasi suinteresuotųjų šalių analizės rezultatais, Valdomų įmonių vidiniais dokumentais ir veiklos kontekstu, aktualiomis mokslinėmis publikacijomis, viešai prieinamais sektoriaus poveikio aplinkai vertinimo duomenimis bei išorės ekspertų įžvalgomis. Nepaisant to, kad Valdomos įmonės yra įsitikinusios atlikto vertinimo rezultatų pagrįstumu, jos pripažįsta, jog taikyta metodika gali turėti tam tikrų ribotumą, todėl įsipareigoja ir toliau nuosekliai tobulinti ir stiprinti DRV procesą.

Pagrindiniai DRV proceso etapai:

1. Vertės grandinės ir suinteresuotųjų subjektų analizė: atliktas vertės grandinės vertinimas, identifikuotos Valdomų įmonių veiklos sritys ir suinteresuotieji subjektai;
2. Suinteresuotųjų subjektų įtraukimo metodai ir jų lūkesčiai: apibrėžti suinteresuotųjų subjektų įtraukimo būdai, taip pat nustatyti pagrindiniai subjektų lūkesčiai;
3. Suinteresuotųjų subjektų prioritizavimas: suinteresuotieji subjektai suskirstyti pagal jų reikšmingumą Valdomų įmonių veiklai, siekiant užtikrinti, kad pagrindinių subjektų interesai būtų tinkamai atspindėti, priimant sprendimus;
4. Tvarumo klausimų identifikavimas: remiantis 1 ETAS „Bendrieji reikalavimai“ TR 16 str. bei Valdomoms įmonėms būdinga informacija išskirtas tvarumo klausimų sąrašas. Tvarumo klausimai vertinami, atsižvelgiant į Valdomų įmonių veiklą ir į jų vertės grandinės daromą poveikį;

5. Poveikio reikšmingumo vertinimas: įvertintas įvairaus pobūdžio poveikis, įskaitant esamą ir galimą, teigiamą ir neigiamą poveikį, jo mastą, aprėptį, neatitaisomą pobūdį ir tikėtinumą;
6. Finansinio reikšmingumo vertinimas: nustatyti finansinio reikšmingumo slenksčiai, siekiant įvertinti reikšmingą finansinį poveikį Valdomų įmonių veiklai. Vertintas faktinis (esamas) ir galimas finansinis rizikų ir galimybių poveikis, jo dydis ir tikėtumas;
7. Poveikių, rizikų ir galimybių apibendrinimas, reikšmingumo vertinimas ir dokumentavimas.

Vertės grandinės ir suinteresuotųjų subjektų vertinimas

Atliekant Valdomų įmonių DRV pirmiausia buvo analizuojama vertės grandinė, identifikuojant pagrindines veiklos sritis, jų dalyvius ir suinteresuotuosius subjektus. Vertinama veikla, dalyviai, jų vieta, tarpusavio priklausomybės ir poveikis subjektams. Analizės metu taip pat buvo identifikuojamos veiklos sritys, verslo santykiai ir geografinės vietovės, kuriose neigiamo poveikio tikimybė ir (ar) galimas mastas yra didesni, siekiant skirti didesnį dėmesį aukštesnės rizikos sritims. Suinteresuotieji subjektai buvo skirstomi į: paveikiamus subjektus ir tvarumo ataskaitų naudotojus.

Remiantis analize, sudaromas ir sugrupuojamas pagrindinių subjektų sąrašas (darbuotojai, tiekėjai, partneriai, klientai, bendruomenės, institucijos, investuotojai ir kt.), kiekvienai grupei priskiriant atitinkamą kategoriją. Taip pat buvo nustatomi suinteresuotųjų subjektų įtraukimo būdai (apklausos, susitikimai, darbo grupės) ir identifikuojamos grupės, kurioms jie dar netaikomi. Lūkesčiai vertinami remiantis tyrimais, ataskaitomis, grįžtamuosiu ryšiu ir vidiniais dokumentais, apimant aplinkos, socialinius ir valdymo aspektus.

Atsižvelgiant į poveikio skirtumus, išskiriamos reikšmingiausios suinteresuotųjų subjektų grupės. Jų atranka grindžiama poveikio stiprumu ir aktualumu konkrečiam klausimui. Dėmesys skiriamas labiausiai paveiktiems subjektams, siekiant įvertinti poveikį, jo tikimybę ir užtikrinti vertinimo išsamumą, o kitoms grupėms taikomas mažesnis įsitraukimo lygis.

Poveikio identifikavimas ir reikšmingumo vertinimas

Poveikiai buvo identifikuojami remiantis ETAS reikalavimais ir EFRAG gairėmis, taikant tiek „iš viršaus į apačią“, tiek „iš apačios į viršų“ metodikas. Tvarumo klausimai nustatomi pagal ETAS temas ir Valdomoms įmonėms būdingą veiklą bei jų poveikį per operacijas ir verslo santykius. Reikšmingesnių poveikių vertinimui buvo pasitelkiamos konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais ir ekspertais. Visi nustatyti poveikiai buvo dokumentuojami ir aprašomi.

Tvarumo klausimas laikomas reikšmingu, kai jis susijęs su esamu ar galimu Valdomų įmonių poveikiu žmonėms ar aplinkai per jų operacijas ir vertės grandinę. Vertinami tiek teigiami, tiek neigiami poveikiai, atsižvelgiant į jų mastą, aprėptį, neatitaisomą pobūdį ir, kai aktualu, tikėtinumą. Vertinimas buvo atliekamas remiantis ETAS principais, vadovybės prielaidomis, veiklos rezultatais ir viešai prieinama informacija. Tvarumo klausimas laikomas reikšmingu, jei jo poveikio vertinimo rezultatai viršija Valdomų įmonių nustatytus reikšmingumo slenksčius, kurie apibrėžti vidiniuose metodiniuose dokumentuose. Reikšmingumo nustatymui taikoma balų sistema, leidžianti palyginti skirtingų poveikių santykinį reikšmingumą ir nustatyti prioritetinius tvarumo klausimus atskaitomybės tikslais.

Laikotarpiai

Valdomos įmonės laikėsi skirstymo į kategorijas pagal trumpąjį, vidutinį ir ilgąjį laikotarpį, kaip apibrėžta 1 ETAS 6.4 dalyje. Valdomos įmonės poveikio ir finansinį reikšmingumą vertino šiais laikotarpiais:

- **Trumpalaikį laikotarpį (1 metai):** šis laikotarpis sutampa su Valdomų įmonių finansinėse ataskaitose naudojamu ataskaitiniu laikotarpiu. Poveikis, kuris gali pasireikšti per trumpą laikotarpį, turi tiesioginę įtaką Valdomų įmonių kasdieninei veiklai ir finansiniams rezultatams.
- **Vidutinį laikotarpį (nuo 1 m. pabaigos iki 5 metų):** poveikis, kuris gali pasireikšti per vidutinį laikotarpį, gali turėti reikšmingų pasekmių įmonės finansinei būklei ir veiklos rezultatams per artimiausius keletą metų.
- **Ilgalaikį laikotarpį (ilgesnį nei 5 metai):** poveikis, kuris pasireiškia per ilgą laikotarpį, gali turėti ilgalaikių pasekmių įmonės veiklai ir finansiniams rezultatams.

Poveikio reikšmingumo vertinimas

Faktiniai (esami) arba galimi (būsimi) poveikiai skirstomi į teigiamus (sukuriančius papildomą vertę aplinkai ar visuomenei) ir neigiamus (darančius žalą). Atitiktis teisės aktams ar rizikų valdymo priemonės nebuvo laikomos teigiamu poveikiu.

Poveikio reikšmingumas buvo vertinamas pagal:

- mastą,
- aprėptį,
- neatitaisomumą (tik neigiamam poveikiui),
- tikėtinumą (galimam poveikiui).

Neigiamo poveikio atveju bet kuris iš šių veiksnių gali lemti aukštą poveikio reikšmingumą. Vertinimo kriterijai buvo klasifikuojami pagal nustatytą balų skalę.

Finansinio reikšmingumo vertinimas

Tvarumo klausimai laikomi finansiškai reikšmingais, jei daro arba gali daryti poveikį Valdomų įmonių finansinei būklei. Poveikio dydis buvo vertinamas pagal finansinį rodiklį (turtą) ir klasifikuojamas į keturias reikšmingumo kategorijas.

Tikėtinumas apibrėžia rizikos ar galimybės pasireiškimo tikimybę ir vertinamas pagal nustatytą tikimybinę skalę. Finansinio poveikio dydis ir tikėtinumas vertinami kartu, siekiant nustatyti bendrą reikšmingumą. Detali vertinimo metodika pateikta vidiniuose dokumentuose. Vertinant finansines rizikas ir galimybes, atsižvelgiama į nustatytus poveikius ir priklausomybes, vertinant jų potencialo įtaką Valdomų įmonių finansiniams rezultatams.

IRO-2 ETAS atskleidimo reikalavimai, įtraukti į įmonės tvarumo ataskaitą

Valdomos įmonės pateikia ETAS atskleidimo reikalavimų, kurių laikytasi rengiant tvarumo ataskaitą, sąrašą (turinio rodyklę), nurodant atitinkamas ataskaitos dalis ir puslapius, kuriuose ši informacija atskleista. Šis sąrašas pateikiamas skyriuje „Priedai“. Taip pat šiame skyriuje pateikiama lentelė, apimanti pagal kitus ES teisės aktus reikalaujamus duomenų vienetų, nurodant jų atskleidimo vietą arba pažymint juos kaip nereikšmingus, kai taikytina.

Politikos MDR-P. Priimta reikšmingų tvarumo klausimų valdymo politika

Valdomos įmonės yra įdiegusios politikas, skirtas reikšmingų tvarumo klausimų valdymui, kurios apima veiksmus, kuriais siekiama užkirsti kelią neigiamam poveikiui, jį mažinti, valdyti su tvarumu susijusias rizikas ir pasinaudoti galimybėmis. Konkrečių reikšmingų tvarumo klausimų politikos, jų tikslai, taikymo sritis, atsakomybės bei stebėsenos procesai yra detaliau atskleidžiami atitinkamuose teminiuose standartuose.

Veiksmų MDR-A. Su reikšmingais tvarumo klausimais susiję veiksmai ir išteklių

Valdomos įmonės įgyvendina ir planuoja įgyvendinti veiksmus, skirtus valdyti reikšmingus tvarumo klausimus, įskaitant neigiamo poveikio prevenciją ir mažinimą, poveikio šalinimą, su tvarumu susijusių rizikų valdymą bei galimybių išnaudojimą. Pagrindiniai veiksmai, jų apimtys, įgyvendinimo laikotarpiai, numatomi rezultatai ir, kai taikoma, jiems skirti ištekliai yra atskleidžiami atitinkamuose teminiuose standartuose. Kai kuriais atvejais pateikiama informacija apie veiksmų pažangą ir pasiektus rezultatus, taip pat planuojamų veiksmų įgyvendinimo laikotarpius.

Teminiuose standartuose pateikiama informacija apie tai, kokių veiksmų Valdomos įmonės ėmėsi ar planuoja imtis siekdamos sumažinti arba išvengti neigiamo poveikio, jį pašalinti, valdyti susijusias rizikas bei pasinaudoti galimybėmis. Jei tas pats veiksmas minimas keliuose standartuose, Valdomos įmonės jį išsamiau aprašo ir pateikia finansinį vertinimą tame standarte, kuriame, jos vertinimu, jis yra svarbiausias.

Vertinant veiksmus, atsižvelgiama į jų taikymo sritį, apimančią Valdomų įmonių operacijas ir, kai aktualu, vertės grandinę, taip pat poveikį skirtingoms suinteresuotųjų subjektų grupėms. Vertinant išteklius, atsižvelgiama į pagrindinius finansinius išteklius, tiesiogiai susijusius su konkrečiu veiksmu. Tais atvejais, kai veiksmų įgyvendinimui reikalingos reikšmingos veiklos ar kapitalo sąnaudos, pateikiama informacija apie einamuosius ir planuojamus finansinius išteklius. Kai konkretūs veiksmai nereikalauja reikšmingų sąnaudų, papildoma informacija apie išteklius gali būti neteikiama.

Kai kuriuose teminiuose standartuose pateikiama informacija apie veiksmus, kurių Valdomos įmonės ėmėsi per ataskaitinį laikotarpį, jų pažangą ir rezultatus, taip pat preliminarūs veiksmų planus. Kitais atvejais pateikiami tik planuojami veiksmai ar ketinimai, kai konkretūs sprendimai dar yra rengimo stadijoje.

Rodiklių MDR-M. Su reikšmingais tvarumo klausimais susiję rodikliai

Rodikliai, kuriais Valdomos įmonės vertina su reikšmingais tvarumo klausimais susijusių poveikių, rizikų ir galimybių valdymo veiksmingumą, pateikiami atitinkamuose teminiuose standartuose. Šie rodikliai apima tiek ETAS nustatytus, tiek Valdomoms įmonėms būdingus rodiklius. Rodiklių sistema yra nuosekliai plečiama ir tobulinama, siekiant geriau atspindėti Valdomų įmonių veiklos poveikį ir valdomas rizikas bei galimybes.

Uždavinių MDR-T. Politikos ir veiksmų veiksmingumo stebėjimas pagal uždavinius

Valdomos įmonės yra nusistačiusios išmatuojamus, į rezultatus orientuotus uždavinius reikšmingiems tvarumo klausimams, kurie pateikiami atitinkamuose teminiuose standartuose. Šie uždaviniai naudojami stebėti veiksmų, susijusių su poveikio, rizikų ir galimybių valdymu, veiksmingumą bei pažangą siekiant nustatytų politikos tikslų. Uždavinių įgyvendinimo pažanga vertinama naudojant nustatytus rodiklius, kurie pateikiami teminiuose standartuose.

Valdomos įmonės nuosekliai peržiūri ir tobulina uždavinius, siekdamos didinti jų aprėptį, tikslumą ir atitiktį veiklos pokyčiams bei tvarumo prioritetams. Nustatant uždavinius atsižvelgiama į suinteresuotųjų subjektų lūkesčius, nustatytus atliekant dvejopo reikšmingumo vertinimą.

Aplinkosauginė informacija

E1 Klimato kaita

2 ETAS GOV-3 Su tvarumu susijusių veiklos rezultatų integravimas į paskatų sistemas

Ataskaitiniu laikotarpiu administracinių, valdymo ir priežiūros organų narių atlyginimai nebuvo susieti su klimato kaita susijusiais aspektais. Valdamos įmonės vykdo sistemingą šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų apskaitą ir vertina galimybes, nustačius klimato kaitos švelninimo uždavinius, integruoti su klimatu susijusius rodiklius į vadovų veiklos vertinimo ir paskatų sistemas.

E1-1 Pertvarkos planas klimato kaitai švelninti

Valdomos įmonės ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo priėmusios pertvarkos plano klimato kaitos švelninimui. Vis dėlto Valdamos įmonės pripažįsta tokio plano svarbą siekiant suderinti savo strategiją ir verslo modelį su Paryžiaus susitarimo tikslu apriboti visuotinį atšilimą iki 1,5 °C ir klimato kaitos neutralumo siekiu iki 2050 metų. Valdamos įmonės planuoja parengti pertvarkos planą, apimančį konkrečius ŠESD mažinimo tikslus, pagrindines priemones emisijoms mažinti ir investicijų kryptis, parengti iki 2027 metų. Iki tol Valdomų įmonių klimato kaitos švelninimo pastangos atskleidžiamos kitose E1 skyriaus dalyse, įskaitant informaciją apie ŠESD emisijas, jų mažinimo iniciatyvas ir taikomas politikos priemones.

2 ETAS SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu

Dvejopo reikšmingumo vertinimo metu identifikuotos reikšmingos su klimato kaita susijusios rizikos, kurios pagal savo pobūdį priskirtinos su klimatu susijusioms fizinėms rizikoms (ūmioms ir lėtinėms) bei su klimatu susijusioms pertvarkos rizikoms (biologinės kilmės emisijos ir trąšų prekybos reguliavimo pokyčiai). Valdamos įmonės kol kas nėra atlikusios strategijos ir verslo modelio atsparumo klimato kaitai analizės, įskaitant scenarijų analizę. Atsižvelgiant į dvejopo reikšmingumo vertinimo metu nustatytą klimato kaitos rizikų reikšmingumą, strategijos ir verslo modelio atsparumo klimato kaitai analizę planuojama atlikti kaip atskirą etapą iki 2027 metų, įtraukiant klimato scenarijų analizę, įskaitant 1,5 °C visuotinio atšilimo ribą.

Reikšmingų IRO tipas	Verslo segmentas	Vertės grandinės dalis	Laikotarpis	Statusas	Aprašymas
Potėmė: Prisitaikymas prie klimato kaitos					
Teigiamas poveikis: dirvožemio sveikata ir atsparumas	Augalininkystė, prekyba ir paslaugos	OO ir VC	S, M, L	Esamas	Valdomos įmonės ne tik taiko tvarias augalininkystės praktikas ir diegia tikslias technologijas savo ūkiuose, bet ir konsultuoja klientus šiomis temomis, stiprindamos jų prisitaikymą prie klimato kaitos. Šios priemonės padeda išlaikyti dirvožemio drėgmę ekstremalių oro reiškinių metu, gerina dirvožemio struktūrą ir vandens infiltraciją, o tai mažina dirvožemio degradacijos riziką bei didina klientų ir bendruomenių atsparumą klimato kaitos poveikiui.
Rizika: su klimatu susijusi ūmi ir lėtinė fizinė rizika	Visi	OO	S, M, L	Esama	Valdomų įmonių veikla priklauso žemės ūkio sektoriui, kuris yra vienas labiausiai klimato kaitai pažeidžiamų sektorių. Dėl ekstremalių oro reiškinių (sausros, potvyniai, karščio bangos), dirvožemio degradacijos ir vandens išteklių trūkumo kyla reikšminga rizika žemės ūkio produkcijos kiekiui ir kokybei. Tai gali lemti tiekimo grandinės sutrikimus, padidėjusias gamybos sąnaudas, prarastas pajamas ir konkurencingumo mažėjimą. Be to, Valdomos įmonės susiduria su būtinybe investuoti į prisitaikymo prie klimato kaitos priemones (pvz., drėkinimo sistemas, atsparių veislių diegimą, infrastruktūros modernizavimą), kas didina kapitalo poreikį ir ilgalaikes išlaidas.
Potėmė: Klimato kaitos švelninimas					
Neigiamas poveikis: ŠESD emisijos	Visi	OO ir VC	S, M, L	Esamas	Šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos, susidarantių tiek vertės grandinėje, tiek vykdant Valdomų įmonių žemės ūkio, gamybos, komercinę ir kitą veiklą, prisideda prie šių dujų koncentracijos didėjimo atmosferoje. Tai skatina klimato kaitos intensyvėjimą, pasireiškiantį globaliniu atšilimu ir su tuo susijusiais aplinkos pokyčiais, darančiais poveikį visoms ekosistemoms ir visuomenės gyvenimo kokybei.
Rizika: biologinės kilmės emisijos	Augalininkystė ir gyvulininkystė	OO	S, M, L	Esama	Didžioji dalis Valdomų įmonių 1 srities šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų kyla iš biologinių procesų (tiesioginių žemės ūkio emisijų), kurių mažinimo galimybės yra ribotos, o reikšmingas jų sumažinimas yra sudėtingas ir greitai nepasiekiamas tikslas. Dėl to kyla rizika, kad siekiant grynojo nulio tikslų gali prireikti papildomų investicijų, susidurti su didesniais veiklos kaštais ar finansavimo apribojimais bei tai gali lemti didelę reputacinę žalą.
Rizika: trąšų prekybos reguliavimas	Augalininkystė, prekyba ir paslaugos	OO	S, M, L	Esama	Valdomos įmonės prekiauja trąšomis, todėl susiduria su reikšminga reguliacinės aplinkos rizika, susijusia su Pasienio anglies dioksido korekciniu mechanizmu (toliau - PADKM). Nuo 2026 m. trąšoms bus taikomas PADKM, todėl importuotojai privalės deklaruoti produktų anglies pėdsaką ir įsigyti PADKM sertifikatus, kurių kaina atitiks ES apyvartinių taršos leidimų (ATL) kainą. Tai gali ženkliai padidinti importo savikainą, sumažinti pelningumą ir konkurencingumą.
Galimybė: žemės ūkio inovacijos ir anglies sekvstracija	Augalininkystė	OO	S, M, L	Esama	Tiksliųjų technologijų ir tvarių praktikų diegimas mažina trąšų ir kuro sąnaudas, skatina anglies sekvstraciją dirvožemyje, suteikia galimybę generuoti papildomas pajamas per vystomą anglies kreditų programą ir didina konkurencinį pranašumą rinkoje.
Potėmė: Energetika					
Neigiamas poveikis: neatsinaujinančių išteklių naudojimas	Visi	OO ir VC	S, M, L	Esamas	Valdomų įmonių ir jų vertės grandinės veikloje naudojama neatsinaujanti energija (gamtinės dujos, dyzelinas ir kiti iškastinio kuro šaltiniai) sukelia reikšmingas ŠESD emisijas ir prisideda prie klimato kaitos. Taip pat didelis energijos poreikis, ypač trąšų gamybos procesuose, lemia papildomą išmetamų ŠESD emisijų kiekį ir taip dar labiau prisideda prie klimato kaitos procesų.
Galimybė: žiedinės ekonomikos sprendimai	Biodujų gamyba	OO	S, M, L	Esama	Biodujų gamybos plėtra iš gyvulininkystės atliekų užtikrina papildomas pajamas iš biometano dujų ir kilmės garantijų pardavimu.

2 ETAS IRO-1 Reikšmingo su klimatu susijusio poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas

Daugiau informacijos apie Valdomų įmonių dvejojo reikšmingumo vertinimo procesą ir jo metu taikytą metodiką pateikta skyriuje „IRO-1 Reikšmingo poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas“. Dvejojo reikšmingumo vertinimo metu Valdomos įmonės identifikavo reikšmingus su klimato kaita susijusius poveikius, rizikas ir galimybes savo veikloje ir vertės grandinėje. Poveikis klimato kaitai buvo nustatytas remiantis Valdomų įmonių apskaičiuotomis tiesioginėmis ir netiesioginėmis ŠESD emisijomis, įskaitant biologinės kilmės emisijas, susidarancias vykdamas žemės ūkio veiklą. Taip pat papildomai buvo remiamasi Nacionaline išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio apskaitos ataskaita bei Europos aplinkos agentūros (angl. *European Environment Agency*) informacija apie ES žemės ūkio sektoriaus ŠESD emisijų tendencijas, pagrindinius emisijų šaltinius ir jų reikšmę ES klimato politikos kontekste.

Vertinimo metu taip pat buvo identifiкуotos reikšmingos su klimato kaita susijusios rizikos, kurios pagal savo pobūdį priskirtinos tiek su klimatu susijusių fizinių rizikų (su klimatu susijusi ūmi ir lėtinė fizinė rizika), tiek su klimatu susijusių pertvarkos rizikų (biologinės kilmės emisijos, trąšų prekybos reguliavimo pokyčiai) kategorijoms. Valdomos įmonės nėra atlikusios išsamaus su klimato kaita susijusių fizinių ir pertvarkos rizikų vertinimo, įskaitant jų pažeidžiamumo, masto ar finansinio poveikio analizę, taip pat nebuvo taikyta klimato scenarijų analizė. Šiuos vertinimus planuojama atlikti kaip atskirą etapą iki 2027 metų, įtraukiant klimato scenarijų analizę.

E1-2 Su klimato kaitos švelninimu ir prisitaikymu prie jos susijusi politika

Valdomos įmonės yra patvirtinusios vidaus politikos dokumentus, kuriais siekiama valdyti reikšmingą su klimato kaitos švelninimu ir prisitaikymu prie jos susijusį poveikį, rizikas ir galimybes, nustatant bendruosius principus, kryptis ir atsakomybes Valdomų įmonių ir tiekimo grandinės mastu. Aplinkos apsaugos politikoje įtvirtinti įsipareigojimai mažinti neigiamą poveikį klimatui ir stiprinti atsparumą klimato kaitai, integruojant klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo principus į verslo procesus. Politika numato sistemingą ŠESD emisijų vertinimą ir mažinimą, energijos vartojimo efektyvumo didinimą, investicijas į atsinaujinančius energijos išteklius bei taršos prevencijos priemonių taikymą. Taip pat numatytas reikšmingų aplinkos aspektų vertinimas, tikslų nustatymas ir jų integravimas į strateginius planus. Su klimato kaitos švelninimu ir prisitaikymu susiję principai tiekimo grandinėje yra įtvirtinti Tiekėjų etikos kodekse. Jame tiekėjai skatinami vertinti ir mažinti ŠESD emisijas visoje vertės grandinėje, identifiкуoti su klimato kaita susijusias rizikas, didinti atsparumą jų poveikiui bei rengti atitinkamus veiksmų planus. Kodekse taip pat skatinama siekti moksliskai pagrįstų klimato tikslų, vadovaujantis „Science Based Targets initiative“ (SBTi) ar lygiavertėmis tarptautinėmis gairėmis, apimančiomis ir subtiekius. Valdomų įmonių Etikos kodekse klimato kaita pripažįstama kaip vienas reikšmingų globalių iššūkių, o atsakinga aplinkos apsauga ir tvarumas įvardijami kaip bendrosios Valdomų įmonių vertybės. Kodekse numatyta ŠESD emisijų skaičiavimo praktika, siekis mažinti veiklos poveikį klimatui bei derinti veiklą su Europos žaliojo kurso kryptimis. Šie politikos dokumentai kartu sudaro pagrindą nuosekliam klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo principų taikymui Valdomų įmonių veikloje ir tiekimo grandinėje.

E1-3 Su klimato kaitos politika susiję veiksmai ir ištekliai

Ataskaitiniu laikotarpiu Valdomos įmonės įgyvendino klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo veiksmus, kuriais buvo siekiama mažinti su veikla susijusias ŠESD emisijas ir didinti veiklos efektyvumą.

Atsinaujinanti energetika

Ataskaitiniu laikotarpiu Valdomos įmonės toliau plėtė atsinaujinančios energetikos sprendimus. Šiuo metu Valdomoms įmonėms priklausančių saulės elektrinių bendra įrengtoji galia siekia 1,863 MW (UAB „Agrokonzernas“ – 1,183 MW, ŽŪB „Naisiai“ – 0,430 MW, ŽŪB „Draugas“ – 0,150 MW, ŽŪB „Elma“ – 0,100 MW). Kai nuosavų saulės elektrinių pagamintos elektros energijos nepakanka, Valdomos įmonės trūkstamą elektros energijos kiekį kompensuoja pirkdamos sertifikuotą žaliąją elektros energiją su kilmės garantijomis. Šie sprendimai per ataskaitinį laikotarpį leido sumažinti Valdomų įmonių ŠESD emisijas 47,6 % (1 896 tCO₂e). Dėl šių pokyčių atsinaujinančių energijos šaltinių dalis Valdomų įmonių bendrame elektros energijos suvartojime padidėjo 53 procentiniais punktais (nuo 4 % iki 57 %), palyginti su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu. Be to, toliau vykdomas 5 MW galios nutolusio saulės elektrinių parko projektas, kurio paleidimas planuojamas artimiausiu metu.

Biometano gamyba

2024 m. rugpjūčio mėn. veiklą pradėjusi biometano gamykla prie ŽŪB „Draugas“ perdirba Valdomų įmonių gyvulininkystės ūkiuose susidarantį mėšlą į biudujas, kiekvienam pagamintam energijos vienetui (MWh) išduodant Europos Sąjungoje pripažintą kilmės garantijų sertifikatą. Po perdirbimo likęs digestatas naudojamas kaip biotrášos, prisidedančios prie mineralinių trąšų naudojimo mažinimo. Biometano gamyklos poveikis metano emisijoms iš mėšlo tvarkymo yra reikšmingas – ŽŪB „Draugas“ atveju šios emisijos sumažėjo 97,2 % (1 343 tCO₂e). 2027 m. UAB „Ateities ūkis“ pradės naujos biometano jėgainės veiklą, kuri iš galvijų srutų gamins aukštos kokybės biometano dujas, tiekiamas į magistralinį dujotiekį.

Tikslųjų technologijų taikymas

Valdomos įmonės nuosekliai plečia tikslųjų žemdirbystės technologijų taikymą, siekdamas optimizuoti ūkinę veiklą ir mažinti agrocheminių priemonių bei kuro sąnaudas. Palyginti su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu, NIR sensorių taikymas išaugo 33,3 procentiniais punktais (atitinkamai nuo 16,7 % iki 50 % technikos vienetų), o trąšų kintamos normos metodu tręšiamas plotas padidėjo 26 procentiniais punktais (nuo 42 % iki 68 % visų laukų ploto). Sekcijų valdymas šiuo metu taikomas 53 % technikos vienetų, azoto sensoriai apima 76 % laukų ploto, o automatinis vairavimas – 20 % technikos vienetų.

Energijos vartojimo efektyvumo didinimas

Ataskaitiniais metais Valdomos įmonės investavo į energijos vartojimo efektyvumo didinimą, įgyvendindamos pastatų renovacijos ir atnaujinimo darbus. Buvo atnaujinti UAB „Ateities ūkis“ ir ŽŪB „Naisiai“ administraciniai pastatai, taip pat renovuoti UAB „Agrokonzernas“ priklausantys pastatai Mauručiuose.

Ištekliai, skirti klimato kaitos švelninimo veiksams

Ataskaitiniu laikotarpiu Valdomos įmonės klimato kaitos švelninimo veiksams skyrė 528 tūkst. Eur finansinių išteklių. Investicijos buvo skirtos saulės elektrinių užbaigimo darbams (35 tūkst. Eur), vėjo energetikos projektavimo ir matavimų darbams (48 tūkst. Eur), biometano gamyklos užbaigimo darbams (107 tūkst. Eur), elektromobilių įkrovimo stotelių infrastruktūrai (27 tūkst. Eur), elektromobilių įsigijimui (110 tūkst. Eur) bei efektyvaus energijos vartojimo įrangos įrengimui ir remontui (201 tūkst. Eur).

E1–4 Su klimato kaitos švelninimu ir prisitaikymu prie jos susiję uždaviniai

Ataskaitiniu laikotarpiu Valdomos įmonės dar nebuvo nustatę susijusių kiekybinių išmetamo ŠESD kiekio mažinimo uždavinių, apimančių 1, 2 ir 3 lygio emisijas.

Siekdamas sukurti patikimą pagrindą su klimato kaitos švelninimu ir prisitaikymu susijusiems uždaviniams nustatyti, Valdomos įmonės atliko sistemingus parengiamuosius darbus: išplėtė emisijų apskaitos apimtį, pagerino duomenų kokybę ir apskaitos tikslumą, ypatingą dėmesį skirdamos biologinės kilmės emisijų identifikavimui gyvulininkystės ir energetikos veiklose. Biologinės kilmės emisijų skaičiavime naudoti ne tik rinkos vidurkiai, bet ir Valdomų įmonių atliktų tyrimų rezultatai. Pardutos produkcijos perdirbimo emisijos apskaičiuotos pagal tiesioginę klientų pateiktą informaciją, o logistikos emisijos – remiantis faktiniais krovinių pervežimo duomenimis.

Ataskaitiniu laikotarpiu taip pat buvo apskaičiuoti Valdomų įmonių gaminamų produktų ŠESD emisijų intensyvumai bei išplėsta apskaita kategorijomis, kurioms tapo prieinami reikalingi duomenys, sudarant kiekybinį pagrindą būsimiems ŠESD mažinimo bei klimato prisitaikymo uždaviniams nustatyti, laikantis ETAS E1–4 ir MDR-T reikalavimų.

E1–5 Energijos suvartojimas ir energijos rūšių derinys

Energijos suvartojimas

Rodikliai	Matavimo vienetai	2025 m.	2024 m.	Δ, %
1. Akmens anglių ir jų produktų kuro suvartojimas	MWh	Netaikoma	Netaikoma	-
2. Žalios naftos ir naftos produktų suvartojimas	MWh	Netaikoma	Netaikoma	-
3. Gamtinių dujų kuro suvartojimas	MWh	2 881,14	1 684,76	71,01
4. Kitų iškastinių išteklių kuro suvartojimas	MWh	1 879,25	1 557,69	20,64
5. Įsigytos iškastinių išteklių elektros energijos, šilumos, garo ir vėsumos suvartojimas	MWh	3 670,7	7 846,27	↓ 53,22
6. Visas iškastinių išteklių energijos suvartojimas (1-5 eilučių suma)	MWh	8 431,09	11 088,72	↓ 23,97
7. Branduolinių išteklių kuro suvartojimas	MWh	Netaikoma	Netaikoma	-
8. Atsinaujinančių išteklių kuro, įskaitant biomasę (kuri apima biologinės kilmės pramonines ir komunalines atliekas, biodujas, vandenilį iš atsinaujinančių išteklių ir t. t.) suvartojimas	MWh	Netaikoma	Netaikoma	-
9. Įsigytos atsinaujinančių išteklių elektros energijos, šilumos, garo ir vėsumos suvartojimas	MWh	2 225,82	0	- ¹
10. Pačios įmonės pasigamintos ne kurui naudojamas atsinaujinančių išteklių energijos suvartojimas	MWh	1 112,19	331,42	235,58
11. Bendras atsinaujinančių išteklių energijos suvartojimas	MWh	3 338,01	331,42	907,18
Atsinaujinančių išteklių energijos dalis visame energijos suvartojime	%	28,36	2,9	25,46 p.p. ²
Visas energijos suvartojimas (6 ir 11 eilučių suma)	MWh	11 769,1	11 420,14	3,06

Energijos suvartojimo intensyvumas pagal grynąsias pajamas

Energijos suvartojimo intensyvumas (bendras suvartotos energijos kiekis, padalytas iš grynyų pajamų) x100, MWh/tūkst. EUR	6,15	6,26	↓ 1,76
--	------	------	--------

¹ Procentinis pokytis neapskaičiuotas, nes palyginamojo laikotarpio bazinė vertė lygi nuliui.

² Procentiniai punktai (p.p.) naudojami, kai lyginami procentine išraiška pateikti rodikliai; kitais atvejais pateikiamas santykinis procentinis pokytis.

E1–6 Bendri išmesti 1, 2 ir 3 lygių ŠESD kiekiai ir visas išmestas ŠESD kiekis

Emisijų rūšis	Matavimo vienetai	2025 m.	2024 m.	Δ, %
1 srities ŠESD emisijos				
Bendras 1 srities ŠESD emisijų kiekis	tūkst. tCO ₂ e	90,096	88,442	1,87
1 srities ŠESD emisijų kiekis, išskyrus žemės ūkio veiklos emisijų kiekį	tūkst. tCO ₂ e	13,833	12,168	13,68
1 srities žemės ūkio veiklos ŠESD emisijų kiekis	tūkst. tCO ₂ e	76,263	76,274	↓ 0,014
1 srities ŠESD kiekio procentinė dalis, pagal reguliuojamas prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemas	%	Netaikoma	Netaikoma	-
2 srities ŠESD emisijos				
Rinkos metodu skaičiuojamas išmetamas 2 srities ŠESD emisijų kiekis	tūkst. tCO ₂ e	2,085	2,591	↓ 19,53
Vietos metodu skaičiuojamas išmetamas 2 srities ŠESD emisijų kiekis	tūkst. tCO ₂ e	0,832	0,674	23,44
3 srities ŠESD emisijos				
Bendras netiesiogiai išmestas (3 lygio) ŠESD kiekis	tūkst. tCO ₂ e	307,945	302,325	1,86
1. Perkamos prekės ir paslaugos	tūkst. tCO ₂ e	149,545	175,929	↓ 15,00
2. Ilgalaikis materialusis turtas	tūkst. tCO ₂ e	9,238	5,511	67,63
3. Su kuru ir energija susijusi veikla (nejtraukta į 1 ar 2 lygį)	tūkst. tCO ₂ e	4,426	3,922	12,85
4. Pradinės grandies transportavimas ir platinimas	tūkst. tCO ₂ e	8,01	*	-
5. Vykdančios operacijos susidariusios atliekos	tūkst. tCO ₂ e	0,147	0,136	8,09
6. Verslo kelionės	tūkst. tCO ₂ e	0,021	0,059	↓ 64,41
7. Darbuotojų važinėjimas į darbą	tūkst. tCO ₂ e	0,417	0,348	19,83
8. Pradinės grandies nuomojamas turtas	tūkst. tCO ₂ e	**	**	-
9. Galutinės grandies transportavimas	tūkst. tCO ₂ e	0,624	0,496	25,81
10. Parduodamų produktų apdorojimas	tūkst. tCO ₂ e	2,98	***	-

* (2024 m. – neskaičiuota). Ataskaitiniu laikotarpiu pirmą kartą atskirai apskaičiuotos trąšų transportavimo ŠESD emisijos remiantis faktiniais tonkilometrijų (TKM) duomenimis. Metodologijai tobulėjant, būsimose ataskaitose šie rodikliai bus plėtojami išsamiau.

** Su pradinio nuomojamo turto susijusios emisijos įtrauktos į 1 ir 2 srities ŠESD emisijų apskaitą, todėl papildoma atskira apskaita 3 lygio emisijų kontekste netaikoma.

*** (2024 m. – neskaičiuota). Ataskaitiniu laikotarpiu pirmą kartą apskaičiuotos parduoto pieno perdirbimo ŠESD emisijos, remiantis pirkejo pateiktais energijos suvartojimo intensyvumo duomenimis.

ŠESD emisijų skaičiavimo gairės

Bendrosios nuostatos

ŠESD emisijų apskaita vykdoma vadovaujantis Europos Tvarumo Atskaitomybės Standarto (ETAS) E1 „Klimato kaita“ reikalavimais ir taikant tarptautiniu mastu pripažintus metodinius pagrindus – ŠESD protokolo („GHG Protocol“) Organizacijų apskaitos ir atskaitomybės standartą bei ŠESD protokolo žemės ūkio veiklai skirtas gaires. Nustatydamos organizacinės apskaitos ribas ir konsoliduodamos ŠESD duomenis, Valdomos įmonės taiko veiklos kontrolės metodą, užtikrinantį nuoseklų, skaidrų ir palyginamą išmetamų emisijų vertinimą.

1 srities ŠESD emisijų skaičiavimo pokyčiai

Ataskaitiniu laikotarpiu patikslinta žemės ūkio veiklos biologinių emisijų skaičiavimo metodika, naudojant didesnės apimties pirminius duomenis. Be tarptautiniuose šaltiniuose pateikiamų vidurkinių koeficientų, vertinimui pasitelkti Valdomy įmonių atliktų mėšlo, substrato ir digestato sudėties tyrimų rezultatai, leidę tiksliau nustatyti azoto kiekį ir jo pasiskirstymą. Šie patikslinimai taikyti augalininkystės veiklose, tikslinant dirvožemio azoto suboksido emisijų skaičiavimus, ir gyvulininkystės veiklose – metano emisijoms dėl virškinimo procesų bei metano ir azoto suboksido emisijoms dėl mėšlo tvarkymo, siekiant padidinti skaičiavimų tikslumą ir geriau atspindėti faktines Valdomy įmonių veiklos sąlygas.

3 srities ŠESD emisijų skaičiavimo pokyčiai

Ataskaitiniu laikotarpiu integruota tiesioginė klientų informacija apie parduotos produkcijos perdirbimo energijos intensyvumą, todėl atsisakyta bendrinių prielaidų ir žaliavų kiekiai susieti su faktinėmis perdirbimo sąnaudomis. Taip pat patikslinta logistikos grandinės emisijų apskaita, remiantis faktiniais krovininių pervežimo duomenimis. Be to, apskaita papildyta dviem naujomis 3 srities kategorijomis – „Pradinės grandies transportavimas ir platinimas“ bei „Parduodamų produktų apdorojimas“, kurios ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo vertintos.

Emisijų rūšis	Matavimo vienetai	2025 m.	2024 m.	Δ, %
3 srities ŠESD emisijos				
11. Parduodamų produktų naudojimas	tūkst. tCO ₂ e	132,485	115,871	14,34
12. Parduodamų produktų šalinimas pasibaigus gyvavimo ciklui	tūkst. tCO ₂ e	0,00399	0,00935	↓ 57,33
13. Galutinės grandies nuomojamas turtas	tūkst. tCO ₂ e	0,048	0,039	23,08
Visas išmestas ŠESD kiekis (vieta grindžiamu metodu)	tūkst. tCO₂e	398,873	391,442	1,90
Visas išmestas ŠESD kiekis (rinka grindžiamu metodu)	tūkst. tCO₂e	400,126	393,358	1,72
ŠESD emisijų intensyvumas				
Visas ŠESD kiekis (pagal vieta grindžiamą metodą), padalytas iš grynųjų pajamų (tCO ₂ e/ tūkst. Eur)		2,08	2,15	↓ 3,26
Visas ŠESD kiekis (pagal rinką grindžiamą metodą), padalytas iš grynųjų pajamų (tCO ₂ e/ tūkst. Eur)		2,09	2,16	↓ 3,24

Bendros emisijos (vietos metodas)

398,873 tūkst. tCO₂e

▲ 1,90 % vs 2024 m.

Emisijų intensyvumas (vietos metodas)

2,08 tCO₂e / tūkst. EUR

▼ 3,26 % vs 2024 m.

3 srities dalis iš viso ŠESD

77,20 %

vietos metodas

Bendros emisijos (rinkos metodas)

400,126 tūkst. tCO₂e

▲ 1,72 % vs 2024 m.

Emisijų intensyvumas (rinkos metodas)

2,09 tCO₂e / tūkst. EUR

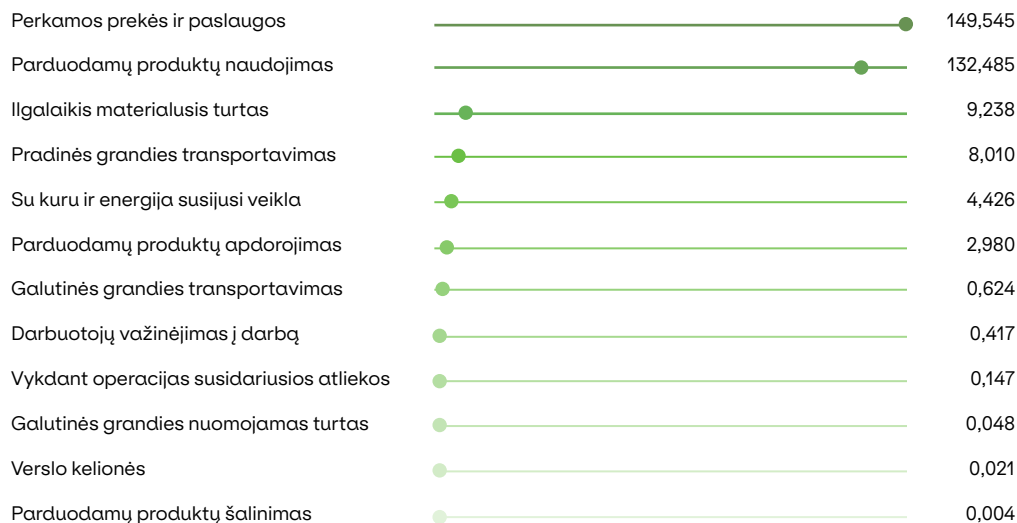
▼ 3,24 % vs 2024 m.

3 srities dalis iš viso ŠESD

76,96 %

rinkos metodas

3 srities netiesioginių ŠESD emisijų dalis pagal kategorijas, tūkst. tCO₂e

E1-7 ŠESD absorbavimas ir ŠESD kiekio mažinimo projektai, finansuojami anglies dioksido kreditais

Ataskaitiniu laikotarpiu Valdomos įmonės nevykdė anglies dioksido absorbavimo ar saugojimo veiklos ir nefinansavo ŠESD kiekio mažinimo projektų anglies dioksido kreditais, todėl E1-7 atskleidimo reikalavimo kiekybiniai punktai šiuo atveju netaikomi.

E1-8 Anglies dioksido įsikainojimas

Valdomos įmonės ataskaitiniu laikotarpiu netaikė vidinio anglies dioksido įsikainojimo mechanizmo.

E1-9 Numatomas finansinis reikšmingų su klimatu susijusių fizinių ir pertvarkos rizikų ir potencialių galimybių poveikis

Valdomos įmonės, pasinaudodamos galimybe palaipsniui atskleisti informaciją, nenurodo finansinio poveikio.

Informacijos atskleidimas pagal ES taksonomijos reglamentą

Šioje atitikties Europos Sąjungos Taksonomijos reglamentui (ES) 2020/852 (toliau – Taksonomijos reglamentas) ataskaitoje pateikiami Valdomų įmonių antrojo iš eilės taksonominių ekonominių veiklų vertinimo rezultatai bei pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių (toliau – PVRR) apskaičiavimas pagal Taksonomijos reikalavimus. Vertinamas laikotarpis apima 2024 m. liepos 1 d. – 2025 m. birželio 30 d. laikotarpį ir sutampa su Valdomų įmonių metinių finansinių ataskaitų ataskaitiniu laikotarpiu.

Valdomos įmonės nustatė ekonomines veiklas, patenkančias į ES Taksonomijos taikymo sritį ir atliko jų atitikties vertinimą pagal kriterijus, nurodytus Deleguotajame klimato akte (Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2021/2139), Papildomame deleguotajame klimato akte (Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2022/1214), Deleguotajame aplinkos apsaugos akte (Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2023/2486) ir iš dalies pakeistame Deleguotajame klimato akte (Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2023/2485). Šiame Valdomos įmonės atliko klimato kaitos rizikų vertinimą daliai taksonominių ekonominių veiklų, kurioms šis vertinimas buvo paskutinis būtinas elementas siekiant atitikties Taksonomijos reglamento techninės analizės kriterijams. Klimato rizikų vertinimas buvo atliktas šioms taksonominėms veikloms: elektros energijos gamybai naudojant fotovoltinę saulės energijos technologijų (4.1 taksonominė veikla), vežimui motociklais, keleiviniiais automobiliais ir lengvosiomis komercinėmis transporto priemonėmis (6.5 taksonominė veikla), elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotelių įrengimui pastatuose ir prie pastatų esančiose automobilių stovėjimo vietose, jų techninei priežiūrai ir remontui (7.4 taksonominė veikla), taip pat pastatų įsigijimui ir nuosavybei (7.7 taksonominė veikla).

Atlikus minėtų veiklų klimato rizikų vertinimą ir įvertinus jų atitiktį reikšmingo prisidėjimo kriterijams bei esminės žalos nedarymo principui (angl. *Do No Significant Harm*), dalis šių veiklų pajamų, veiklos ir kapitalo sąnaudų tapo priskirtinos aplinkos atžvilgiu tvarioms ekonominėms veikloms pagal Taksonomijos reglamentą.

Šio vertinimo rezultatai atspindi nuoseklias Valdomų įmonių pastangas integruoti klimato kaitos rizikų valdymą į veiklos planavimą, investicinius sprendimus ir ilgalaikę strategiją, taip stiprinant Valdomų įmonių skaidrumą ir indėlį į aplinkos atžvilgiu tvarių ekonominių veiklų vystymą. Valdomos įmonės Taksonomijos reglamentą vertina kaip svarbų įrankį, padedantį užtikrinti skaidrų informacijos atskleidimą ir kryptingą kapitalo bei investicijų paskirstymą siekiant Europos Žaliojo kurso tikslų.

Taksonominių veiklų nustatymas ir atitikties vertinimas

Valdomos įmonės veiklas vertino, remiantis šiuo procesu:

1. Identifikuotos taksonominės ekonominės veiklos;
2. Įvertintas svaraus prisidėjimo kriterijus prie aplinkos tikslų;
3. Įvertinta, ar veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams (angl. *do no significant harm*, DNSH);
4. Tikrintas būtiniausių apsaugos priemonių užtikrinimas;
5. Galutinai įvertinta veiklų atitiktis;
6. Apskaičiuoti finansiniai PVRR.

Kaip apibrėžta Atskleidimų deleguotojo reglamento (ES) 2021/2178 1 straipsnio 5 dalyje, taksonominė ekonominė veikla – tai ekonominė veikla, aprašyta deleguotuosiuose reglamentuose, neatsižvelgiant į tai, ar tokia ekonominė veikla atitinka bet kurį ar visus šiuose deleguotuosiuose reglamentuose nustatytus techninės analizės kriterijus.

Ekonominė veikla turi svariai prisidėti prie aplinkos tikslo, nedaryti reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams ir būti vykdoma laikantis būtiniausių apsaugos priemonių, kad būtų laikoma aplinkos atžvilgiu tvaria veikla. Ataskaitiniu laikotarpiu nustatytų taksonominių ekonominių veiklų sąrašas pateiktas lentelėje žemiau.

Deleguotuosiuose reglamentuose nurodyta veikla	Veiklos kodas	Veiklos aprašymas pagal deleguotuosius reglamentus	Atitiktis techninės analizės kriterijams
Elektros energijos gamyba naudojant fotovoltinę saulės energijos technologiją	KKŠ 4.1 / PKK 4.1	Elektros energijos gamybos įrenginių, gaminančių elektrą naudojant fotovoltinę saulės energijos technologiją, statyba arba eksploatavimas.	Atitinka
Elektros energijos gamyba iš vėjo energijos	KKŠ 4.3 / PKK 4.3	Elektros energijos gamybos įrenginių, kuriuose elektros energija gaminama iš vėjo energijos, statyba arba eksploatavimas.	Neatitinka
Šilumos arba vėsumos gamyba naudojant geoterminę energiją	KKŠ 4.22 / PKK 4.22	Įrenginių, gaminančių šilumą arba vėsumą iš geoterminės energijos, statyba arba eksploatavimas.	Neatitinka
Anaerobinis biologinių atliekų skaidymas; Biologinių atliekų panaudojimas anaerobinio skaidymo arba kompostavimo būdu	KKŠ 5.7 / PKK 5.7 / ŽE 2.5	Specialių įrenginių, skirtų atskirai surenkamoms biologinėms atliekoms apdoroti anaerobinio skaidymo būdu, atitinkamai gaminant ir naudojant biodujas ir degazuotąjį substratą ir (arba) chemines medžiagas, statyba ir eksploatavimas.	Neatitinka
Krovininis geležinkelių transportas	KKŠ 6.2 / PKK 6.2	Krovininio transporto, naudojamo magistralinių geležinkelių tinkluose, taip pat trumpųjų linijų krovininių gabenimui skirtuose geležinkelioose, pirkimas, finansavimas, išperkamoji nuoma, nuoma ir eksploatavimas.	Neatitinka
Miesto ir priemiestinis transportas, keleivinis kelių transportas	KKŠ 6.3 / PKK 6.3	Keleivinio miesto ir priemiestinio transporto priemonių ir keleivinių kelių transporto priemonių pirkimas, finansavimas, išperkamoji nuoma, nuoma ir eksploatavimas.	Neatitinka
Vežimas motociklais, keleiviniais automobiliais ir lengvosiomis komercinėmis transporto priemonėmis	KKŠ 6.5 / PKK 6.5	M1, N1 kategorijų transporto priemonių, kurioms taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 715/2007, arba L kategorijos transporto priemonių (dviratės ir triratės transporto priemonės ir keturračiai) pirkimas, finansavimas, nuoma, išperkamoji nuoma ir eksploatavimas.	Iš dalies atitinka
Geležinkelių transporto infrastruktūra	KKŠ 6.14 / PKK 6.14	Geležinkelių ir požeminių kelių, taip pat tiltų ir tunelių, stočių, terminalų, geležinkelių infrastruktūros objektų, saugos ir eismo valdymo sistemų statyba, modernizavimas, eksploatavimas ir techninė priežiūra, įskaitant architektūrinių, inžinerijos, projektavimo, pastatų tikrinimo ir apžiūros, stebėjimo ir kartografavimo bei kitų paslaugų teikimą, taip pat visų rūšių medžiagų ir produktų fizinių, cheminių ir kitų analitinių bandymų atlikimą.	Neatitinka
Naujų pastatų statyba	KKŠ 7.1 / PKK 7.1	Gyvenamųjų ir negyvenamųjų pastatų statybų plėtra sutelkiant finansines, technines ir fizines priemones vėliau parduoti skirtų pastatų projektams įgyvendinti, taip pat išbaigtų gyvenamųjų arba negyvenamųjų pastatų statyba savo sąskaita siekiant juos parduoti arba jų statyba už atlygį ar pagal sutartį.	Neatitinka
Efektyvaus energijos vartojimo įrangos įrengimas, techninė priežiūra ir remontas	KKŠ 7.3 / PKK 7.3	Individualios renovacijos priemonės, apimančios efektyvaus energijos vartojimo įrangos įrengimą, techninę priežiūrą arba remontą.	Neatitinka
Elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotelių įrengimas pastatuose (ir prie pastatų esančiose automobilių stovėjimo vietose), techninė priežiūra ir remontas	KKŠ 7.4 / PKK 7.4	Elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotelių įrengimas pastatuose ir prie pastatų esančiose automobilių stovėjimo vietose, techninė priežiūra ir remontas.	Atitinka
Pastatų įsigijimas ir nuosavybė	KKŠ 7.7 / PKK 7.7	Nekilnojamojo turto pirkimas ir naudojimas tuo nekilnojamuoju turtu.	Iš dalies atitinka
Duomenų apdorojimas, priegloba ir susijusi veikla	KKŠ 8.1 / PKK 8.1	Duomenų saugojimas, manipuliavimas jais, duomenų valdymas, judėjimas, kontrolė, rodymas ekrane, komutavimas, keitimasis duomenimis, perdavimas ar apdorojimas duomenų centruose, įskaitant tinklo paribio kompiuteriją.	Neatitinka
Inžinerijos veikla ir su ja susijusios techninės konsultacijos prisitaikymo prie klimato kaitos klausimais	PKK 9.1	Sprendimų, procesų, technologijų, veiklos modelių ir kitų produktų, skirtų sumažinti išmetamą ŠESD kiekį, išvengti ŠESD išmetimo arba pašalinti išmetamą ŠESD kiekį tikslinės ekonominės veiklos srityje yra įrodytas bent atitinkamoje aplinkoje, atitinkančioje bent 6 technologinės parengties lygį, mokslinių tyrimų, taikomųjų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veikla.	Neatitinka
Rinkos etapui artimi moksliniai tyrimai, technologinė plėtra ir inovacijos	PKK 9.2	Į atmosferą išmetamam CO ₂ tiesiogiai rinkti iš oro skirtų sprendimų, procesų, technologijų, veiklos modelių ir kitų produktų tyrimai, taikomieji tyrimai ir eksperimentinė plėtra.	Neatitinka

Vykdomy ekonominių veiklų vertinimas pagal atitiktį kriterijams

4.1. Elektros energijos gamyba naudojant fotovoltinę saulės energijos technologiją

Valdomos įmonės, siekdamos sumažinti iškastinio kuro vartojimą, šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas ir prisidėti prie klimato kaitos švelninimo, įsirengė saulės elektrines, veikiančias fotovoltinės saulės energijos technologijos pagrindu. Ataskaitiniu laikotarpiu Valdomos įmonės reikšmingai išplėtė nuosavų saulės elektrinių pajėgumus. Šiuo metu Valdomoms įmonėms priklausančių saulės elektrinių bendra įrengtoji galia siekia 1,863 MW (UAB „Agrokonzernas“ – 1,183 MW, ŽŪB „Naisiai“ – 0,430 MW, ŽŪB „Draugas“ – 0,150 MW, ŽŪB „Elma“ – 0,100 MW). Vykdamas šią veiklą, yra naudojama patvari ir perdirbama įranga bei komponentai, kuriuos lengva išmontuoti ir atnaujinti. Stripeikiuose įrengtai saulės elektrinei, atsižvelgiant į tai, kad vietovė patenka į „Natura 2000“ saugomų teritorijų tinklą, buvo atliktas poveikio aplinkai vertinimas bei įgyvendintos reikiamos poveikio švelninimo ir kompensuojamosios priemonės. Šiomet veiklai buvo atliktas su klimato kaita susijusių rizikų ir pažeidžiamumo vertinimas, atitinkantis prisitaikymo prie klimato kaitos DNSH kriterijaus reikalavimus. Vertinimo metu buvo identifikuotos reikšmingos su klimatu susijusios fizinės ir pereinamojo laikotarpio rizikos šiai veiklai. Atsižvelgiant į vertinimo rezultatus, Valdomos įmonės numato parengti ir etapais įgyvendinti tinkamas prisitaikymo prie klimato kaitos priemones pagal Taksonomijos reglamento reikalavimus.

4.3 Elektros energijos gamyba iš vėjo energijos

Ataskaitiniu laikotarpiu veikla apėmė vėjo jėgainių parkų vystymą ir pasirengimo statybai darbus, įskaitant techninį projektavimą ir būtinų pradinių infrastruktūros elementų įrengimą. Pagal esamus techninius sprendinius planuojama įrengti iš viso 111 vėjo turbinų, kurių bendra instaliuota elektrinė

galia siektų apie 716 MW, o bendra vidutinė naudinga generuojama galia – apie 272 MW. Visiems vystomiems projektams buvo atlikti poveikio aplinkai vertinimai. Tai užtikrina, kad planuojant ir įgyvendinant vėjo jėgainių parkus būtų identifikuotas galimas poveikis biologinei įvairovei ir ekosistemoms, o tais atvejais, kai poveikio išvengti neįmanoma, būtų numatytos ir įgyvendintos atitinkamos poveikio švelninimo ir kompensuojamosios priemonės. Užbaigus projektų įgyvendinimą ir pradėjus vėjo jėgainių eksploatavimą, bus gaminama elektra iš vėjo energijos, reikšmingai prisidedant prie klimato kaitos švelninimo, mažinant ŠESD emisijas ir didinant atsinaujinančios energijos dalį energijos gamybos struktūroje. Kadangi projektai ataskaitiniu laikotarpiu buvo vystymo stadijoje, dar nebuvo atliktas išsamus ir patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, taip pat nebuvo surinkti visi reikiami įrodymai dėl planuojamos įrangos ir komponentų perdirbamumo bei sprendinių jų gyvavimo ciklo pabaigoje. Numatyta, kad šie reikalavimai bus įgyvendinti ir integruoti vėlesniuose detalaus projektavimo ir įrangos pirkimų etapuose.

4.22 Šilumos arba vėsumos gamyba naudojant geoterminę energiją

Valdomų įmonių administraciniame pastate Babtuose įdiegta geoterminės energijos sistema, naudojama pastato šildymui ir vėsinimui. Ataskaitiniu laikotarpiu su šios sistemos eksploatavimu buvo patirtos tik veiklos sąnaudos, susijusios su katilų techniniu aptarnavimu, serviso paslaugomis ir šilumos siurblio kontrolerio priežiūra. Vertinant veiklą pagal ES taksonomijos kriterijus, ji nebuvo priskirta prie svariai prie klimato kaitos švelninimo prisidedančių veiklų, kadangi nebuvo atliktas išsamus ŠESD emisijų vertinimas per visą sistemos gyvavimo ciklą, įskaitant energijos gamybos, įrengimo ir eksploatavimo etapus. Atsižvelgiant į tai, veikla nebuvo toliau vertinama pagal kitų aplinkos tikslų DNSH kriterijus.

5.7 Anaerobinis biologinių atliekų skaidymas

Valdomų įmonių patrunuojama įmonė UAB „Agrokonzerno biometanas“ ataskaitiniu laikotarpiu užbaigė biometano gamyklos statybą ir pradėjo eksploatavimą Radviliškio rajone, Alksniupių kaime. Įmonė vykdy biometano dujų pardavimą ir žaliųjų sertifikatų realizavimą, patyrė su gamybos veikla susijusias sąnaudas – kokybės tyrimus, dujų balansavimo paslaugas, įrangos remontą ir metrologines patikras – bei investavo į biometano infrastruktūros vystymą. UAB „Agrokonzerno biometanas“ yra sertifikuota pagal REDcert-EU sistemą. Vertinant veiklą pagal ES taksonomijos kriterijus, nustatyta, kad nors biometano gamyba savo pobūdžiu prisideda prie klimato kaitos švelninimo, ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo galima patikimai pagrįsti atitikties svaraus prisidėjimo bei DNSH kriterijams dėl nepakankamų su klimatu susijusios rizikos ir taršos prevencijos įrodymų.

6.3 Miesto ir priemiestinis transportas, keleivinis kelių transportas

Ataskaitiniu laikotarpiu Valdomose įmonėse buvo patirtos darbuotojų vežimui skirtų autobusų remonto ir techninės priežiūros sąnaudos, kurios priskiriamos transporto priemonių eksploatavimo veiklos išlaidoms. Veikla susijusi su vidaus degimo varikliais varomų transporto priemonių palaikymu eksploatacijai. Vertinant šią veiklą pagal ES taksonomijos techninės analizės kriterijus, nustatyta, kad transporto priemonės neatitiko svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo kriterijų, kadangi jų vidaus degimo varikliai tiesiogiai išmetė šiltnamio efektą sukeliančias dujas ir neatitiko naujausio Euro 6 standarto etapo reikalavimų. Atsižvelgiant į tai, ši veikla buvo įvertinta kaip neatitinkanti svaraus prisidėjimo kriterijų ir laikoma neatitinkančia ES taksonomijos suderinamumo reikalavimų.

6.5 Vežimas motociklais, keleiviniais automobiliais ir lengvosiomis komercinėmis transporto priemonėmis

Valdomos įmonės eksploatuoja lengvųjų automobilių parką, kuris naudojamas tiek Valdomy įmonių veiklos reikmėms, tiek, atskirais atvejais, kai suteikia pajamas iš automobilių nuomos. Šios veiklos kontekste pajamos iš automobilių nuomos yra laikomos papildomomis ir tiesiogiai susijusiomis su transporto priemonių naudojimu ir eksploatavimu. Ataskaitiniu laikotarpiu su šia veikla buvo patirtos veiklos sąnaudos, susijusios su lengvųjų transporto priemonių naudojimu, technine priežiūra ir remontu, įskaitant vidaus degimo varikliais varomų ir hibridinių transporto priemonių remontą. Be to, Valdomos įmonės vykdė investicijas į transporto priemonių įsigijimą, siekdamas atnaujinti automobilių parką ir didinti mažataršių transporto priemonių dalį. Įsigyti automobiliai apima transporto priemones, atitinkančias mažataršių kriterijus, t. y. kurių savitasis anglies dioksido išmetimas neviršija 50 g CO₂/km, taip pat elektromobilius, kurių tiesioginis CO₂ išmetimas lygus 0. Ataskaitiniu laikotarpiu, atlikus mažataršių transporto priemonių su klimatu susijusių rizikų ir pažeidžiamumo vertinimą, dalis šios veiklos pajamų, veiklos sąnaudų ir investicijų buvo pripažintos atitinkančiomis ES Taksonomijos reikalavimus, įskaitant prisitaikymo prie klimato kaitos DNSH kriterijus. Likusi veiklos dalis, susijusi su transporto priemonėmis, neatitinkančiomis mažataršių techninių kriterijų, buvo įvertinta kaip laikoma neatitinkanti svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo reikalavimų.

6.14 Geležinkelių transporto infrastruktūra

Ataskaitiniu laikotarpiu Valdomos įmonės vykdė investicijas į geležinkelių infrastruktūros priežiūrą ir atnaujinimą, siekdamas užtikrinti saugų ir efektyvų geležinkelio transporto judėjimą. Vertinant šią veiklą pagal ES Taksonomijos techninės analizės kriterijus, nustatyta, kad ji neatitiko svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo reikalavimų, kadangi remonto darbai neapėmė elektrifikuotos arba planuojamos elektrifikuoti geležinkelio infrastruktūros, susijusių posistemių ar sąlygų sudarymo traukinių, neišskiriančių anglies dioksido iš variklio, eksploatavimui. Atsižvelgiant į tai, veikla buvo įvertinta kaip neatitinkanti svaraus prisidėjimo kriterijų ir nebuvo toliau vertinama pagal DNSH kriterijus, taikomus kitiems aplinkos tikslams.

7.1 Naujų pastatų statyba

Ataskaitiniu laikotarpiu Valdomos įmonės įgyvendino stambaus masto gyvulininkystės infrastruktūros projektą Radviliškio rajone – vieną didžiausių karvių fermų kompleksų Europoje. Projekte numatyta diegti pažangius technologinius sprendinius, laikytis aukštų gyvūnų gerovės, tvarumo ir žiedinės ekonomikos principų bei integruoti energijos efektyvumo ir aplinkai draugiškus sprendinius. Ataskaitiniu laikotarpiu buvo patirtos investicinės sąnaudos, susijusios su karvių fermų komplekso statybos darbais (UAB „Ateities ūkis“), kurių vertė sudarė 41,0 mln. Eur. Vertinant veiklą pagal ES Taksonomijos techninės analizės kriterijus, nustatyta, kad naujų pastatų statybos veikla neatitiko svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo kriterijų, atsižvelgiant į Klimato deleguotajame reglamente naujiems pastatams taikomus griežtus energinio naudingumo reikalavimus. Atsižvelgiant į tai, veikla buvo įvertinta kaip neatitinkanti svaraus prisidėjimo kriterijų ir nebuvo toliau vertinama pagal kitiems aplinkos tikslams taikomus DNSH kriterijus.

7.3 Efektyvaus energijos vartojimo įrangos įrengimas, techninė priežiūra ir remontas

Ataskaitiniu laikotarpiu veiklai buvo patirtos tik investicinės sąnaudos, susijusios su pastatų renovacija ir remonto darbais, kurių bendra vertė sudarė apie 201 tūkst. Eur. Investicijos buvo nukreiptos į seno pastato renovaciją UAB „Ateities ūkis“, administracinio pastato atnaujinimą Naisių ŽŪB, taip pat UAB „Agrokonzernas“ priklausančių pastatų Mauručiuose atnaujinimą, įskaitant administracinio pastato, buitinių patalpų ir dirbtuvių remontą. Ši veikla atitiko svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo techninės analizės kriterijus. Neatlikus patikimo su klimatu susijusių rizikos ir pažeidžiamumo vertinimo, veiklai nebuvo nustatytos atitinkamos rizikos bei integruoti prisitaikymo sprendimai, kurie padėtų sumažinti nustatytas svarbiausias su klimatu susijusias rizikas, kurios būtų reikšmingos šiai veiklai. Taip pat nesurinkus visų įrodymų dėl veiklos atitikties taršos prevencijos ir kontrolės tikslui, veikla buvo įvertinta kaip neatitinkanti kitiems aplinkos tikslams taikomų DNSH kriterijų.

7.4 Elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotelių įrengimas pastatuose (ir prie pastatų esančiose automobilių stovėjimo vietose), techninė priežiūra ir remontas

Ataskaitiniais metais Valdomos įmonės vykdė investicijas į elektromobilių įkrovimo infrastruktūrą. Šioms investicijoms buvo skirta 27 tūkst. Eur. Elektromobilių įkrovimo infrastruktūra sudaro sąlygas mažataršių transporto sprendimų taikymui ir, vertinant pagal ES Taksonomijos techninės analizės kriterijus, atitinka svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo reikalavimus. Ataskaitiniais metais veiklai buvo atliktas su klimato kaita susijusių rizikų ir pažeidžiamumo vertinimas, atitinkantis prisitaikymo prie klimato kaitos DNSH kriterijus. Vertinimo metu buvo identifikuotos reikšmingos su klimatu susijusios fizinės ir pereinamojo laikotarpio rizikos. Atsižvelgiant į vertinimo rezultatus, Valdomos įmonės įsipareigoja parengti ir etapais įgyvendinti tinkamas prisitaikymo prie klimato kaitos priemones, todėl veikla atitiko prisitaikymo prie klimato kaitos DNSH kriterijus.

7.7 Pastatų įsigijimas ir nuosavybė

Ši veikla apima Valdomy įmonių nekilnojamojo turto įsigijimą, valdymą ir naudojimą, taip pat su pastatų eksploatavimu, technine priežiūra ir atnaujinimu susijusias išlaidas. Tik Valdomy įmonių pagrindinis administracinis pastatas Babtuoze, Kauno rajone, atitinka A energinio naudingumo klasę, todėl vertinant pagal ES Taksonomijos techninės analizės kriterijus buvo pripažintas atitinkantis svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo reikalavimus. Ataskaitiniu laikotarpiu tik šio pastato eksploatavimo ir techninės priežiūros sąnaudos, kurių vertė sudarė 8 tūkst. Eur, buvo priskirtos prie taksonomiškai suderintų veiklų. Ataskaitiniu laikotarpiu buvo atliktas su klimato kaita susijusių fizinių rizikų ir pažeidžiamumo vertinimas visam Valdomy įmonių nekilnojamojamam turtui. Atsižvelgiant į vertinimo rezultatus ir numatytas prisitaikymo priemones, Babtų administracinio pastato naudojimo veikla atitiko prisitaikymo prie klimato kaitos DNSH kriterijus, o likusiai pastatų daliai šis vertinimas nebuvo taikomas dėl neatitikimo svaraus prisidėjimo kriterijams.

8.1 Duomenų apdorojimas, priegloba ir susijusi veikla

Valdomos įmonės naudoja duomenų centrus – įrenginius, skirtus centralizuotam duomenų saugojimui, valdymui ir apdorojimui, turinčius visą būtiną infrastruktūrą bei techninę įrangą. Šie centrai naudojami tiek išorės klientų aptarnavimui, tiek vidiniams Valdomy įmonių poreikiams. Ataskaitiniu laikotarpiu buvo gautos licencijų pajamos, susijusios su „Agro247“ platformos naudojimu. Veiklos vykdymui Valdamos įmonės patyrė veiklos sąnaudas, susijusias su platformų palaikymu ir technine infrastruktūra, įskaitant debesijos paslaugų teikėjų mokesčius. Ataskaitiniu laikotarpiu Valdamos įmonės investavo į programinės įrangos vystymą ir atnaujinimą, įskaitant „Agro247“ platformos funkcionalumo plėtrą, „Agrosmart“ sprendimo atnaujinimą bei elektroninės prekybos diegimą. Nesurinkus pakankamai įrodymų dėl, pavyzdžiui, duomenų centro aušinimo sistemoje naudojamų aušalų visuotinio atšilimo potencialo vertės, veikla neatitiko svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo techninės analizės kriterijų, todėl toliau nebuvo vertinama pagal kitiems aplinkos tikslams taikomus DNSH kriterijus.

9.1 Inžinerijos veikla ir su ja susijusios techninės konsultacijos prisitaikymo prie klimato kaitos klausimais

Valdomų įmonių Tikslųjų technologijų centras „AgroTTC“ vykdo veiklą, skirtą tiksliosios žemdirbystės sprendimų diegimui ir taikymui, siekiant didinti žemės ūkio veiklos efektyvumą, mažinti išteklių sunaudojimą ir didinti ūkių atsparumą klimato kaitos poveikiui. Veikla apima tikslųjų technologijų įrangos ir programinės įrangos prekybą, konsultacinių paslaugų teikimą, robotizuotos technikos nuomą bei tyrimų ir matavimų paslaugas, įskaitant duomenų rinkimą ir analizę sprendimų priėmimui. Ataskaitiniu laikotarpiu buvo gautos pajamos iš tikslųjų technologijų sprendimų diegimo ir susijusių paslaugų, taip pat investuota į tikslųjų technologijų įrangos atnaujinimą, diagnostikos sprendimų diegimą ir veiklai reikalingų transporto priemonių įsigijimą. Vertinant veiklą pagal ES Taksonomijos Klimato deleguotojo reglamento II priede aprašytą ekonominę veiklą, nustatyta, kad ji savo pobūdžiu prisideda prie prisitaikymo prie klimato kaitos, sudarydama sąlygas ūkininkams taikyti pažangesnius sprendimus, leidžiančius prisitaikyti prie klimato sąlygų pokyčių ir didinti ūkių

atsparumą. Tačiau ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo surinkta pakankamai įrodymų, leidžiančių patikimai pagrįsti atitiktį visiems svaraus prisidėjimo prie prisitaikymo prie klimato kaitos techninės analizės kriterijams. Dėl šios priežasties veikla nebuvo toliau vertinama pagal kitiems aplinkos tikslams taikomus DNSH kriterijus.

9.2 Rinkos etapui artimi moksliniai tyrimai, technologinė plėtra ir inovacijos

Valdomų įmonių inovacijų ir tyrimų centras „AgroITC“ vykdo agronominių ir laboratorinių tyrimų veiklą, skirtą duomenimis grįstą sprendimų kūrimui žemės ūkyje, siekiant didinti ūkių atsparumą klimato kaitos poveikiui ir efektyviau valdyti gamybos rizikas. Veikla apima dirvožemio, augalų ir laboratorinius tyrimus, taip pat kitus agronominius vertinimus, reikalingus efektyviam žemės ūkio sprendimų priėmimui. Ataskaitiniu laikotarpiu veiklai buvo gautos pajamos iš tyrimų paslaugų teikimo. Veiklos vykdymui patirtos veiklos sąnaudos, susijusios su tyrimams naudojamomis medžiagomis, laboratorine ir matavimo įranga bei prietaisų techninės priežiūros išlaidomis. Taip pat buvo vykdytos investicijos į tyrimų ir diagnostikos įrangos įsigijimą, reikalingą inovacijų veiklai vykdyti. Vertinant veiklą pagal ES Taksonomijos Klimato deleguotojo reglamento II priede nustatytą ekonominės veiklos aprašymą, nustatyta, kad inovacijų ir tyrimų veikla savo pobūdžiu prisideda prie prisitaikymo prie klimato kaitos, sudarydama sąlygas identifikuoti dirvožemio ir augalų būklės pokyčius bei taikyti labiau klimato sąlygoms pritaikytas ūkininkavimo praktikas. Tačiau ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo surinkta pakankamai įrodymų, leidžiančių pagrįsti atitiktį visiems svaraus prisidėjimo prie prisitaikymo prie klimato kaitos techninės analizės kriterijams, įskaitant reikalavimus dėl pažangiausių klimato prognozių ir išsamios su klimatu susijusios rizikos analizės taikymo. Atsižvelgiant į tai, veikla nebuvo toliau vertinama pagal kitiems aplinkos tikslams taikomus DNSH kriterijus.

Būtiniausios apsaugos priemonės

Vadovaujantis Taksonomijos reglamento (ES) 2020/852 18 straipsniu, Valdamos įmonės užtikrina būtiniausių apsaugos priemonių laikymąsi, vadovaudamosi EBPO gairėmis daugiašalėms įmonėms, Jungtinių Tautų verslo ir žmogaus

teisių pagrindiniais principais, Tarptautinės darbo organizacijos Deklaracijoje dėl pagrindinių principų ir teisių darbe bei Tarptautinėje žmogaus teisių chartijoje įtvirtintais principais. Ataskaitiniu laikotarpiu Valdamos įmonėse galiojo Lygių galimybių ir Žmogaus teisių politikos, taip pat patvirtinti Verslo etikos ir Tiekėjų etikos kodeksai, kurie nustato darbuotojams, vadovybei ir tiekėjams taikomus elgesio, skaidrumo, nediskriminavimo, žmogaus teisių apsaugos ir korupcijos prevencijos principus. Valdamos įmonės per ataskaitinį laikotarpį neidentifikavo reikšmingų Taksonomijos reglamento 18 straipsnyje nurodytų principų pažeidimų.

Apskaitos politika

Valdomos įmonės pateikia informaciją apie tai, kaip ir koku mastu Valdomy įmonių veikla yra susijusi su Taksonomijos reglamente apibrėžtomis ekonominėmis veiklomis, atskleidžiamos pagrindinius veiklos rodiklius (PVRR) pagal Atskleidimų deleguotąjį reglamentą (ES) 2021/2178. Ataskaitiniu laikotarpiu PVRR apskaičiuojami ir pateikiami veikloms, priskiriamoms taksonominėms ekonominėms veikloms ir (arba) kriterijus atitinkančioms taksonominėms ekonominėms veikloms, aiškiai atskiriant šias veiklų kategorijas Taksonomijos atskleidimuose.

Apyvartos PVRR yra tiesiogiai susietas su Valdomy įmonių finansinėse ataskaitose pateikiamais duomenimis, o OPEX ir CAPEX pagal Taksonomiją apima tik tas sąnaudas ar kapitalo išlaidas, kurios įtraukiamos pagal Taksonomijos reglamente ir Atskleidimų deleguotajame reglamente nustatytas šių rodiklių apskaičiavimo taisykles, todėl OPEX ir CAPEX rodikliai yra tik iš dalies palyginami su finansinėse ataskaitose pateikiamais duomenimis.

Apyvarta pagal Taksonomiją apskaičiuojama grynyų pajamų, gautų už produktus ar paslaugas, įskaitant nematerialiųjų turtą (atėmus pardavimo nuolaidas, pridėtinės vertės mokesčių ir kitus su apyvarta tiesiogiai susijusius mokesčius), susijusių su priskiriamomis taksonominėms ir (arba) kriterijus atitinkančiomis taksonominėms ekonominėms veikloms, dalį (skaitiklį) padalijus iš bendros Valdomy įmonių grynyų pajamų sumos.

Veiklos išlaidų rodiklis (OPEX) pagal Taksonomiją apima tik tas tiesiogines nekapitalizuotas išlaidas, kurios pagal Taksonomijos reglamentą ir Atskleidimų deleguotąjį reglamentą (ES) 2021/2178 atitinka OPEX apibrėžtį, įskaitant mokslinių tyrimų ir plėtros sąnaudas, pastatų, inžinerinių sistemų ir įrangos techninės priežiūros bei remonto išlaidas, trumpalaikės nuomos sąnaudas ir kitas tiesiogines išlaidas, būtinas siekiant užtikrinti nenutrūkstamą ir veiksmingą turto naudojimą.

Ataskaitiniu laikotarpiu Valdamos įmonės identifikavo veiklos sąnaudas, susijusias su priskiriamomis taksonominėmis ir (arba) kriterijus atitinkančiomis taksonominėmis ekonominėmis veiklomis, ir šias sąnaudas Taksonomijos atskleidimuose suskirstė į tris kategorijas: (i) sąnaudas, atitinkančias Taksonomijos OPEX apibrėžtį ir įtrauktas į Taksonomijos OPEX rodiklį; (ii) sąnaudas, kurios yra susijusios su taksonominėmis ekonominėmis veiklomis, tačiau dėl Taksonomijos reglamente nustatytos siauresnės OPEX apimtį į šį rodiklį nėra įtraukiamos; (iii) sąnaudas, kurios nėra priskiriamos taksonominėms ekonominėms veikloms.

Į Taksonomijos OPEX rodiklį buvo įtrauktos biometano gamybos įrangos techninės priežiūros ir kokybės tyrimų sąnaudos, saulės elektrinių techninės priežiūros išlaidos, pastatų ir jų inžinerinių sistemų techninės priežiūros bei remonto darbai, taip pat mokslinių tyrimų veiklai priskiriamos nekapitalizuotos medžiagos ir kitos tiesioginės tyrimų sąnaudos.

Tuo tarpu tokios išlaidos kaip darbo užmokestis, energijos ir kuro sąnaudos, žaliavos, transportavimo, draudimo, nusidėvėjimo, mokesčių, IT paslaugų, administracinės ir kitos bendrosios veiklos sąnaudos, nors ir gali būti susijusios su taksonominėmis ekonominėmis veiklomis, nebuvo įtrauktos į Taksonomijos OPEX rodiklį, nes neatitiko Taksonomijos reglamente ir Atskleidimų deleguotajame reglamente nustatytos OPEX apibrėžties arba negalėjo būti išsamiai priskirtos konkrečioms taksonominėms veikloms.

Kapitalo išlaidų rodiklis (CAPEX) pagal Taksonomiją apima materialiojo ir nematerialiojo turto vertės padidėjimą prieš nusidėvėjimą ir amortizaciją bei bet koki pakartotinį įvertinimą, be kita ko, dėl perkainojimo ir vertės sumažėjimo atitinkamais finansiniais metais, neįskaitant tikrosios vertės pokyčių. Nuoma, kuri nelemia teisės naudoti turtą pripažinimo, į kapitalo išlaidas neįskaičiuojama.

CAPEX apima ir plano išplėsti kriterijus atitinkančią taksonominę ekonominę veiklą arba sudaryti sąlygas taksonominei ekonominei veiklai tapti kriterijus atitinkančia taksonomine ekonomine veikla (kapitalo išlaidų planas) dalis šiomis sąlygomis:

- planu siekiama išplėsti Valdomų įmonių kriterijus atitinkančią taksonominę ekonominę veiklą arba patobulinti taksonominę ekonominę veiklą, kad per penkerius metus ji taptų kriterijus atitinkančia taksonomine veikla;
- planas atskleidžiamas agreguotu lygmeniu pagal ekonominės veiklos rūšis ir ji tiesiogiai arba pagal įgaliojimą patvirtina ne finansų įmonių valdymo organas.

Ataskaitiniu laikotarpiu Valdomų įmonių kapitalo išlaidos apėmė investicijas, priskiriamas taksonominėms ir (arba) kriterijus atitinkančioms taksonominėms ekonominėms veikloms, kurios Taksonomijos atskleidimuose yra suskirstytos atsižvelgiant į jų atitiktą taikomiems techninės analizės kriterijams. Visos investicijos, priskiriamos taksonominėms ekonominėms veikloms, buvo įtrauktos į Taksonomijos CAPEX atskleidimą, aiškiai atskiriant kriterijus atitinkančią ir kriterijų neatitinkančią kapitalo išlaidų dalis.

Dvigubas skaičiavimas

Visi atskleisti rodikliai pagal Taksonomiją išvengia dvigubo skaičiavimo, nes kiekvienas rodiklis priskiriamas skirtingoms veikloms. Valdomų įmonių vertinimu, visos jos taksonominės ekonominės veiklos, prisidedančios prie daugiau nei vieno aplinkos tikslo, reikšmingiausiai prisideda prie klimato kaitos švelninimo, todėl apskaičiuojant PVRR, jos atskleidžiamos tik pagal šį tikslą.

Apyvarta pagal Taksonomijos reglamentą

Valdomos įmonės pateikia informaciją apie apyvartą pagal Taksonomijos reglamentą vadovaudamosi Atskleidimų deleguotuoju reglamentu (ES) 2021/2178. Apyvartos rodiklis apskaičiuojamas atsižvelgiant į pajamas, susijusias su Taksonomijai priskiriamomis ir (arba) kriterijus atitinkančiomis taksonominėmis ekonominėmis veiklomis, palyginti su bendra Valdomų įmonių apyvarta, kaip pateikiama finansinėse ataskaitose. Ataskaitiniu laikotarpiu didžiausią Valdomų įmonių pajamų dalį sudarė veiklos, kurios nėra priskiriamos Taksonomijos reglamente apibrėžtomis ekonominėms veikloms, todėl netaksonominė veikla sudarė 98,90 % bendros apyvartos. Taksonominė veikla (A.1 ir A.2) sudarė 1,10 % bendros Valdomų įmonių apyvartos. Iš šios dalies 0,01 % sudarė aplinkos atžvilgiu tvari (kriterijus atitinkanti) taksonominė veikla (A.1), o 1,09 % – taksonominė, tačiau aplinkos atžvilgiu netvari veikla (A.2), kuri ataskaitiniu laikotarpiu neatitiko techninių atrankos kriterijų.

Apyvarta pagal Taksonomijos reglamentą

2025.06.30 d.		2024–2025 m.		Svaraus prisidėjimo kriterijai						Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai									
Ekonominė veikla (1)	Kodas (2)	Apyvarta (3)	Apyvartos procentinė dalis (4)	Klimato kaitos švelninimas (5)	Prisitaikymas prie klimato kaitos (6)	Vanduo (7)	Tarša (8)	Žiedinė ekonomika (9)	Biologinė įvairovė (10)	Klimato kaitos švelninimas (11)	Prisitaikymas prie klimato kaitos (12)	Vanduo (13)	Tarša (14)	Žiedinė ekonomika (15)	Biologinė įvairovė (16)	Būtiniausios apsaugos priemonės (17)	Kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos (A.1.) arba taksonominės veiklos (A.2.) apyvartos procentinė dalis, 2024.06.30 (18)	Kategorija (sąlygas sudaranti veikla) (19)	Kategorija (perėjimo veikla) (20)
		Tūkst. Eur	%	T; N; NTA	T; N; NTA	T; N; NTA	T; N; NTA	T; N; NTA	T; N; NTA	T/N	T/N	T/N	T/N	T/N	T/N	T/N	%	S	P
A. Taksonominė veikla																			
A.1. Aplinkos atžvilgiu tvari veikla (kriterijus atitinkanti taksonominė veikla)																			
Vežimas motociklais, keleiviniaais automobiliais ir lengvosiomis komercinėmis transporto priemonėmis	KKŠ 6.5 / PKK 6.5	20	0,01 %	T	T	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	-	T	T	-	T	0	-	-
Aplinkos atžvilgiu tvarios veiklos (kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos) apyvarta (A.1)	20	0,01 %																	
Iš jos: sąlygas sudaranti veikla	-	0 %																	
Iš jos: perėjimo veikla	-	0 %																	
A.2 Taksonominė, bet aplinkos atžvilgiu netviri veikla (kriterijų neatitinkanti taksonominė veikla)																			
Anaerobinis biologinių atliekų skaidymas; Biologinių atliekų panaudojimas anaerobinio skaidymo arba kompostavimo būdu	KKŠ 5.7 / PKK 5.7 / ŽE 2.5	1 546	0,81 %	TA	TA	NTA	NTA	TA	NTA								0		
Vežimas motociklais, keleiviniaais automobiliais ir lengvosiomis komercinėmis transporto priemonėmis	KKŠ 6.5 / PKK 6.5	46	0,02 %	T	T	NTA	NTA	NTA	NTA								0,04 %		
Duomenų apdorojimas, priegloba ir susijusi veikla	KKŠ 8.1 / PKK 8.1	7	0,00 %	TA	TA	NTA	NTA	NTA	NTA								0		
Inžinerijos veikla ir su ja susijusios techninės konsultacijos prisitaikymo prie klimato kaitos klausimais	PKK 9.1	376	0,20 %	NTA	TA	NTA	NTA	NTA	NTA								0,14 %		
Rinkos etapui artimi moksliniai tyrimai, technologinė plėtra ir inovacijos	PKK 9.2	116	0,06 %	NTA	TA	NTA	NTA	NTA	NTA								0,01 %		
Taksonominės, bet aplinkos atžvilgiu netvarios veiklos (kriterijų neatitinkančios taksonominės veiklos) apyvarta (A.2)	2 091	1,09 %																	
A. Taksonominės veiklos apyvarta (A.1+A.2)	2 111	1,10 %																	
B. NETAKSONOMINĖ VEIKLA																			
Netaksonominės veiklos apyvarta	189 311	98,90 %																	
IŠ VISO	191 422	100 %																	

T – taip (kriterijus atitinkanti taksonominė veikla, kuria siekiama atitinkamo aplinkos tikslo); N – ne (kriterijų neatitinkanti taksonominė veikla, kuria siekiama atitinkamo aplinkos tikslo); NTA – atitinkamo tikslo atžvilgiu netaksonominė veikla; TA – atitinkamo tikslo atžvilgiu taksonominė veikla.

Apyvartos procentinė dalis/Bendra apyvarta		
	Atitinka taksonomijos kriterijus (pagal kiekvieną tikslą)	Taksonominė veikla pagal kiekvieną tikslą
KKŠ	0,01 %	0,83 %
PKK	0 %	0,26 %
VND	0 %	0 %
ŽE	0 %	0 %
TPK	0 %	0 %
BIO	0 %	0 %

Veiklos išlaidos (OPEX) pagal Taksonomijos reglamentą

Ataskaitiniu laikotarpiu Valdomos įmonės veiklos išlaidas (OPEX) pagal Taksonomijos reglamentą apskaičiavo ir atskleidė vadovaudamosi Atskleidimų deleguotojo reglamento (ES) 2021/2178 reikalavimais. Bendros Valdomų įmonių veiklos sąnaudos ataskaitiniu laikotarpiu sudarė 27,44 mln. Eur. Iš visų veiklos sąnaudų 288 tūkst. Eur, t. y. apie 1,05 % bendrų OPEX, buvo priskirta taksonominėms ekonominėms veikloms ir atitiko Taksonomijos reglamente nustatytą OPEX apibrėžtį. Likusi veiklos sąnaudų dalis, sudaranti 98,95 %, buvo priskirta netaksonominėms veikloms arba taksonominėms, tačiau pagal reglamentą į OPEX rodiklį neįtraukiamoms sąnaudoms. Taksonominėms veikloms priskirtos, bet į Taksonomijos OPEX neįtrauktos sąnaudos (TNO) sudarė 2,71 mln. Eur. Šios sąnaudos apima, be kita ko, darbo užmokestį, energijos ir kuro sąnaudas, žaliavų, transportavimo, nusidėvėjimo, draudimo ir kitas bendrąsias veiklos išlaidas, kurios, nors ir susijusios su taksonominėmis veiklomis, neatitinka Taksonomijos reglamente nustatytos siauresnės OPEX sąvokos. Į Taksonomijos OPEX rodiklį buvo įtrauktos tik tos tiesioginės nekapitalizuotos išlaidos, kurios yra būtinos užtikrinti nenutrūkstamą ir veiksmingą turto naudojimą, įskaitant techninės priežiūros ir remonto, mokslinių tyrimų ir plėtros bei kitas reglamente aiškiai apibrėžtas išlaidų kategorijas.

Veiklos išlaidos (OPEX) pagal Taksonomijos reglamentą

2025.06.30 d.		2024–2025 m.		Svaraus prisidėjimo kriterijai						Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai									
Ekonominė veikla (1)	Kodas (2)	Apyvarta (3)	Apyvartos procentinė dalis (4)	Klimato kaitos švelninimas (5)	Prisitaikymas prie klimato kaitos (6)	Vanduo (7)	Tarša (8)	Žiedinė ekonomika (9)	Biologinė įvairovė (10)	Klimato kaitos švelninimas (11)	Prisitaikymas prie klimato kaitos (12)	Vanduo (13)	Tarša (14)	Žiedinė ekonomika (15)	Biologinė įvairovė (16)	Būtiniausios apsaugos priemonės (17)	Kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos (A.1.) arba taksonominės veiklos (A.2.) apyvartos procentinė dalis, 2024.06.30 (18)	Kategorija (sąlygas sudaranti veikla) (19)	Kategorija (perėjimo veikla) (20)
		Tūkst. Eur	%	T; N; NTA	T; N; NTA	T; N; NTA	T; N; NTA	T; N; NTA	T; N; NTA	T/N	T/N	T/N	T/N	T/N	T/N	T/N	%	S	P
A. Taksonominė veikla																			
A.1. Aplinkos atžvilgiu tvari veikla (kriterijus atitinkanti taksonominė veikla)																			
Elektros energijos gamyba naudojant fotovoltinę saulės energijos technologiją	KKŠ 4.1 / PKK 4.1	2	0,01 %	T	T	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	-	-	T	T	T	0	-	-
Vežimas motociklais, keleiviniais automobiliais ir lengvosiomis komercinėmis transporto priemonėmis	KKŠ 6.5 / PKK 6.5	13	0,05 %	T	T	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	-	T	T	-	T	0	-	-
Pastatų įsigijimas ir nuosavybė	KKŠ 7.7 / PKK 7.7	8	0,03 %	T	T	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	-	-	-	-	-	0	-	-
Aplinkos atžvilgiu tvarios veiklos (kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos) išlaidos (A.1)	23	0,09 %																	
Iš jos: sąlygas sudaranti veikla	-	0 %																	
Iš jos: perėjimo veikla	-	0 %																	
A.2 Taksonominė, bet aplinkos atžvilgiu netvari veikla (kriterijų neatitinkanti taksonominė veikla)																			
Šilumos arba vėsumos gamyba naudojant geotermine energiją	KKŠ 4.22 / PKK 4.22	1	0,01 %	TA	TA	NTA	NTA	NTA	NTA								0,22 %		
Anaerobinis biologinių atliekų skaidymas: Biologinių atliekų panaudojimas anaerobinio skaidymo arba kompostavimo būdu	KKŠ 5.7 / PKK 5.7 / ŽE 2.5	88	0,33 %	TA	TA	NTA	NTA	TA	NTA								0		
Miesto ir priemiestinis transportas, keleivinis kelių transportas	KKŠ 6.3 / PKK 6.3	2	0,01 %	TA	TA	NTA	NTA	NTA	NTA								2,60 %		
Vežimas motociklais, keleiviniais automobiliais ir lengvosiomis komercinėmis transporto priemonėmis	KKŠ 6.5 / PKK 6.5	87	0,32 %	TA	TA	NTA	NTA	NTA	NTA								27,27 %		
Pastatų įsigijimas ir nuosavybė	KKŠ 7.7 / PKK 7.7	33	0,13 %	TA	TA	NTA	NTA	NTA	NTA								5,19 %		
Duomenų apdorojimas, priegloba ir susijusi veikla	KKŠ 8.1 / PKK 8.1	1	0,01 %	TA	TA	NTA	NTA	NTA	NTA								0		
Rinkos etapui artimi moksliniai tyrimai, technologinė plėtra ir inovacijos	PKK 9.2	53	0,20 %	NTA	TA	NTA	NTA	NTA	NTA								9,31 %		
Taksonominės, bet aplinkos atžvilgiu netvarios veiklos (kriterijų neatitinkančios taksonominės veiklos) išlaidos (A.2)	265	0,97 %																	
A. Taksonominės veiklos išlaidos (A.1+A.2)	288	1,05 %																	
B. NETAKSONOMINĖ VEIKLA																			
Netaksonominės veiklos išlaidos	27 152	98,95 %																	
IŠ VISO	27 440	100 %																	

T – taip (kriterijus atitinkanti taksonominė veikla, kuria siekiama atitinkamo aplinkos tikslo); N – ne (kriterijų neatitinkanti taksonominė veikla, kuria siekiama atitinkamo aplinkos tikslo); NTA – atitinkamo tikslo atžvilgiu netaksonominė veikla; TA – atitinkamo tikslo atžvilgiu taksonominė veikla.

Veiklos išlaidų procentinė dalis/Bendros veiklos išlaidos		
	Atitinka taksonomijos kriterijus (pagal kiekvieną tikslą)	Taksonominė veikla pagal kiekvieną tikslą
KKŠ	0,09 %	0,81 %
PKK	0 %	0,20 %
VND	0 %	0 %
ŽE	0 %	0 %
TPK	0 %	0 %
BIO	0 %	0 %

Kapitalo išlaidos (CAPEX) pagal Taksonomijos reglamentą

Ataskaitiniu laikotarpiu Valdomos įmonės kapitalo investicijas (CAPEX) pagal Taksonomijos reglamentą atskleidė vadovaudamasi Atskleidimų deleguotojo reglamento (ES) 2021/2178 reikalavimais. Bendros Valdomų įmonių investicijos ataskaitiniu laikotarpiu sudarė 55,93 mln. Eur. Iš jų 46,82 mln. Eur, t. y. 83,7 % bendrų investicijų, buvo priskirtos Taksonomijos reglamente apibrėžtoms ekonominėms veikloms. Didžioji šių investicijų dalis ataskaitiniu laikotarpiu buvo priskiriama taksonominėms, tačiau techninių atrankos kriterijų neatitinkančioms veikloms (A.2), todėl jos nėra laikomos aplinkos atžvilgiu tvariomis. Šios investicijos daugiausia susijusios su energetikos, transporto, pastatų ir žiedinės ekonomikos infrastruktūros plėtra. Tuo pačiu laikotarpiu kriterijus atitinkančioms taksonominėms veikloms (A.1) buvo priskirta 180 tūkst. Eur investicijų, kurios yra susijusios su jau veikiančia infrastruktūra, atitinkančia taikomus techninius atrankos kriterijus. Likusi investicijų dalis – 9,11 mln. Eur, sudaranti 16,3 % bendrų investicijų, buvo priskirta netaksonominėms veikloms.

Kapitalo išlaidos (CAPEX) pagal Taksonomijos reglamentą

2025.06.30 d.		2024–2025 m.		Svaraus prisidėjimo kriterijai						Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai									
Ekonominė veikla (1)	Kodas (2)	Apyvarta (3)	Apyvartos procentinė dalis (4)	Klimato kaitos švelninimas (5)	Prisitaikymas prie klimato kaitos (6)	Vanduo (7)	Tarša (8)	Žiedinė ekonomika (9)	Biologinė įvairovė (10)	Klimato kaitos švelninimas (11)	Prisitaikymas prie klimato kaitos (12)	Vanduo (13)	Tarša (14)	Žiedinė ekonomika (15)	Biologinė įvairovė (16)	Būtiniausios apsaugos priemonės (17)	Kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos (A.1.) arba taksonominės veiklos (A.2.) apyvartos procentinė dalis, 2024.06.30 (18)	Kategorija (sąlygas sudaranti veikla) (19)	Kategorija (perėjimo veikla) (20)
		Tūkst. Eur	%	T; N; NTA	T; N; NTA	T; N; NTA	T; N; NTA	T; N; NTA	T; N; NTA	T/N	T/N	T/N	T/N	T/N	T/N	T/N	T/N	%	S
A. Taksonominė veikla																			
A.1. Aplinkos atžvilgiu tvari veikla (kriterijus atitinkanti taksonominė veikla)																			
Elektros energijos gamyba naudojant fotovoltinę saulės energijos technologiją	KKŠ 4.1 / PKK 4.1	35	0,06 %	T	T	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	-	-	T	T	T	0	-	-
Vežimas motociklais, keleiviniais automobiliais ir lengvosiomis komercinėmis transporto priemonėmis	KKŠ 6.5 / PKK 6.5	110	0,20 %	T	T	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	-	T	T	-	T	0	-	-
Elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotelių įrengimas pastatuose (ir prie pastatų esančiose automobilių stovėjimo vietose), techninė priežiūra ir remontas	KKŠ 7.4 / PKK 7.4	27	0,05 %	T	T	NTA	NTA	NTA	NTA	T	T	-	-	-	-	T	0	S	-
Aplinkos atžvilgiu tvarios veiklos (kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos) išlaidos (A.1)		172	0,31 %																
Iš jos: sąlygas sudaranti veikla		27	0,05 %																
Iš jos: perėjimo veikla		-	0 %																
A.2 Taksonominė, bet aplinkos atžvilgiu netvari veikla (kriterijų neatitinkanti taksonominė veikla)																			
Elektros energijos gamyba iš vėjo energijos	KKŠ 4.3 / PKK 4.3	48	0,09 %	TA	TA	NTA	NTA	NTA	NTA								0,35 %		
Anaerobinis biologinių atliekų skaidymas; Biologinių atliekų panaudojimas anaerobinio skaidymo arba kompostavimo būdu	KKŠ 5.7 / PKK 5.7 / ŽE 2.5	107	0,19 %	TA	TA	NTA	NTA	TA	NTA								20,31 %		
Geležinkelių transporto infrastruktūra	KKŠ 6.14 / PKK 6.14	35	0,06 %	TA	TA	NTA	NTA	NTA	NTA								0,09 %		
Naujų pastatų statyba	KKŠ 7.1 / PKK 7.1	40 972	73,25 %	TA	TA	NTA	NTA	NTA	NTA								8,55 %		
Efektyvaus energijos vartojimo įrangos įrengimas, techninė priežiūra ir remontas	KKŠ 7.3 / PKK 7.3	201	0,36 %	TA	TA	NTA	NTA	NTA	NTA								1,56 %		
Pastatų įsigijimas ir nuosavybė	KKŠ 7.7 / PKK 7.7	5 005	8,95 %	TA	TA	NTA	NTA	NTA	NTA								10,63 %		
Duomenų apdorojimas, priegloba ir susijusi veikla	KKŠ 8.1 / PKK 8.1	242	0,43 %	TA	TA	NTA	NTA	NTA	NTA								0,86 %		
Inžinerijos veikla ir su ja susijusios techninės konsultacijos prisitaikymo prie klimato kaitos klausimais	PKK 9.1	31	0,06 %	NTA	TA	NTA	NTA	NTA	NTA								0		
Rinkos etapui artimi moksliniai tyrimai, technologinė plėtra ir inovacijos	PKK 9.2	6	0,01 %	NTA	TA	NTA	NTA	NTA	NTA								1,10 %		
Taksonominės, bet aplinkos atžvilgiu netvarios veiklos (kriterijų neatitinkančios taksonominės veiklos) kapitalo išlaidos (A.2)		46 647	83,40 %																
A. Taksonominės veiklos kapitalo išlaidos (A.1+A.2)		46 819	83,71 %																
B. NETAKSONOMINĖ VEIKLA																			
Netaksonominės veiklos kapitalo išlaidos		9 114	16,29 %																
IŠ VISO		55 933	100 %																

T – taip (kriterijus atitinkanti taksonominė veikla, kuria siekiama atitinkamo aplinkos tikslo); N – ne (kriterijų neatitinkanti taksonominė veikla, kuria siekiama atitinkamo aplinkos tikslo); NTA – atitinkamo tikslo atžvilgiu netaksonominė veikla; TA – atitinkamo tikslo atžvilgiu taksonominė veikla.

Kapitalo išlaidų procentinė dalis/Bendros kapitalo išlaidos		
	Atitinka taksonomijos kriterijus (pagal kiekvieną tikslą)	Taksonominė veikla pagal kiekvieną tikslą
KKŠ	0,31 %	83,33 %
PKK	0 %	0,07 %
VND	0 %	0 %
ŽE	0 %	0 %
TPK	0 %	0 %
BIO	0 %	0 %

Su branduoline energetika ir iškastinėmis dujomis susijusių veiklų atskleidimas

Vadovaujantis Atskleidimų deleguotojo reglamento (ES) 2021/2178 8 str. ne finansų įmonės atskleidžia sumą ir procentines dalis, atitinkančias Klimato deleguotojo reglamento (ES) 2021/2139 I ir II priedų 4.26, 4.27 ir 4.28 skirsnuose nurodytus kriterijus atitinkančios taksonominės ekonominės veiklos mastą; taksonominės, bet kriterijų neatitinkančios ekonominės veiklos mastą jų pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių vardiklyje; ir netaksonominės branduolinės energetikos veiklos mastą jų pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių vardiklyje ir skaitiklyje. Nurodyta informacija turi būti pateikiama lentelių forma, naudojant šio reglamento XII priede pateiktus šablonus.

Valdomos įmonės nevykdo su branduoline energetika ir iškastinėmis dujomis susijusios taksonominės veiklos.

Su branduoline energetika susijusi veikla		
1.	Valdomos įmonės vykdo inovatyvių elektros energijos gamybos įrenginių, kuriuose energija gaminama taikant branduolinius procesus, kuriems vykstant per branduolinio kuro ciklą susidaro kuo mažesnis atliekų kiekis, mokslinius tyrimus, plėtrą, demonstravimą ir įrengimą, finansuoja tokią veiklą arba turi su ja susijusių pozicijų.	NE
2.	Valdomos įmonės stato ir saugiai eksploatuoja naujus branduolinius įrenginius, kuriuose elektros energija arba technologinė šiluma gaminama, be kita ko, centralizuoto šilumos tiekimo ar pramoninių procesų, pavyzdžiui, vandenilio gamybos, reikmėms, taip pat didina jų saugą, tam naudodamos geriausias turimas technologijas, finansuoja tokią veiklą arba turi su ja susijusių pozicijų.	NE
3.	Valdomos įmonės saugiai eksploatuoja esamus branduolinius įrenginius, kuriuose elektros energija arba technologinė šiluma gaminama, be kita ko, centralizuoto šilumos tiekimo ar pramoninių procesų, pavyzdžiui, vandenilio gamybos iš branduolinės energijos, reikmėms, taip pat didina jų saugą, finansuoja tokią veiklą arba turi su ja susijusių pozicijų.	NE
Su iškastinėmis dujomis susijusi veikla		
4.	Valdomos įmonės stato arba eksploatuoja elektros energijos gamybos įrenginius, kuriuose elektros energija gaminama iš iškastinio dujinio kuro, finansuoja tokią veiklą arba turi su ja susijusių pozicijų.	NE
5.	Valdomos įmonės stato, atnauja ir eksploatuoja bendros šilumos ir (arba) vėsumos ir elektros energijos gamybos įrenginius, kuriuose naudojamas iškastinis dujinis kuras, finansuoja tokią veiklą arba turi su ja susijusių pozicijų.	NE
6.	Valdomos įmonės stato, atnauja ir eksploatuoja šilumos gamybos įrenginius, kuriuose šilumai ir (arba) vėsumai gaminti naudojamas iškastinis dujinis kuras, finansuoja tokią veiklą arba turi su ja susijusių pozicijų.	NE

E2 Tarša

2 ETAS IRO-1 Reikšmingo su tarša susijusio poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas

Daugiau informacijos apie Valdomų įmonių DRV procesą ir apie reikšmingų su tarša susijusių IRO nustatymo ir vertinimo procesą pateikta skyriuje „IRO-1 Reikšmingo poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas“. Atliekant dvejopo reikšmingumo vertinimą, analizuotos Valdomų įmonių veiklos ir jų buvimo vietos, siekiant nustatyti faktinį ar galimą su tarša susijusį poveikį, rizikas ir galimybes. Vertinimas apėmė tiek Valdomų įmonių operacijas, tiek pradinės ir galutinės vertės grandinės grandis.

Šio skyriaus DRV grindžiamas Valdomų įmonių taršos šaltinių inventorizacija, Aplinkos apsaugos agentūros parengta didžiausios Valdomų įmonių gyvulininkystės ŽŪB „Draugas“ oro taršos šaltinių ir išmetamų teršalų inventorizacijos ataskaita, Aplinkos apsaugos agentūros skelbiama informacija, įskaitant Žemės ūkio sektoriaus į aplinkos orą išmetamų teršalų švieslentes bei ataskaita „Žemės ūkis ir Lietuvos vandenys: žemės ūkio veiklos poveikis Lietuvos upių būklei ir taršos apkrovoms į Baltijos jūrą“. Taip pat buvo remiamasi Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 166/2006 dėl aplinkosaugos veiklos registravimo, REACH reglamentu (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų bei kitais teisės aktais.

Vertinimo metu taip pat buvo atsižvelgta į suinteresuotųjų subjektų, įskaitant vietos bendruomenes ir institucijas, išsakytus lūkesčius ir pastebėjimus, gautus vykdant veiklos plėtrą ir įgyvendinant projektus.

Lentelėje pateikiami reikšmingi su tarša susiję poveikiai, rizikos ir galimybės, nustatyti atliekant DRV.

Reikšmingų IRO tipas	Verslo segmentas	Vertės grandinės dalis	Laikotarpis	Statusas	Aprašymas
Potėmė: Oro tarša					
Neigiamas poveikis: amoniako emisijos	Gyvulininkystė	OO ir VC	S, M, L	Esamas	Gyvulininkystės veikla prisideda prie oro taršos dėl amoniako emisijų, kurios susidaro gyvulių mėšlui yrant biologinių procesų metu – tiek galvijų laikymo pastatuose, tiek mėšlo sandėliavimo metu. Šios emisijos neigiamai veikia oro kokybę, prisideda prie rūgštėjimo procesų aplinkoje ir gali turėti poveikį žmonių sveikatai. Be to, amoniakas atmosferoje dalyvauja formuojant antrines kietąsias daleles, kurios dar labiau blogina oro kokybę tiek vietiniu, tiek regioniniu mastu.
Potėmė: Vandens tarša					
Rizika: paviršinių ir požeminių vandenų tarša	Augalininkystė	OO	S, M, L	Galima	Jeigu žemės ūkio veikloje nebūtų laikomasi gerosios žemdirbystės praktikų ar teisės aktuose nustatytų reikalavimų, mineralinės trąšos ir augalų apsaugos produktai gali patekti į paviršinius ir požeminius vandens telkinius dėl lietaus nuplovimo ar infiltracijos į dirvožemį. Tokiais atvejais gali būti laikinai paveikta vandens kokybė, padidėti maistinių medžiagų perteklius vandenyje ir atsirasti poveikio vandens ekosistemoms rizika.
Potėmė: Gyvų organizmų ir maisto išteklių tarša					
Rizika: maisto sauga ir cheminės medžiagos	Augalininkystė ir gyvulininkystė	OO	M, L	Galima	ES maisto saugos ir cheminių medžiagų normoms nuosekliai griežtėjant, gali padidėti neatitikties tikimybė. Tai gali lemti papildomų patikrinimų, laikinų produktų sulaukymų ar poreikį investuoti į kontrolės bei atsekamumo sistemų tobulinimą.
Potėmė: Labai didelį susirūpinimą keliančios medžiagos					
Rizika: atitiktis ir atsekamumas	Augalininkystė	OO	M, L	Galima	Atsižvelgiant į griežtėjančius ES teisės aktų reikalavimus dėl labai didelį susirūpinimą keliančių medžiagų naudojimo, gali atsirasti papildomų įsipareigojimų stiprinti atitiktį ir užtikrinti tinkamus medžiagų saugaus naudojimo bei atsekamumo procesus, o tai gali lemti papildomų investicijų į saugaus naudojimo bei atsekamumo sistemą.

E2-1 Su tarša susijusi politika

Valdomos įmonės taršos prevenciją ir kontrolę vykdo vadovaudamasi patvirtinta Aplinkos apsaugos politika, kurioje nustatyti principai ir priemonės, skirti neigiamo poveikio aplinkai mažinimui, išteklių naudojimo efektyvumui ir taršos prevencijai visose veiklos srityse – nuo operacijų iki tiekimo grandinės. Politika apima sistemingą aplinkos poveikio vertinimą, emisijų stebėseną ir jų mažinimą, taip pat atliekų ir nuotekų tvarkymo kontrolę, siekiant užkirsti kelią oro, vandens ir dirvožemio taršai bei ją mažinti. Be to, joje numatytas atsakingas cheminių medžiagų naudojimas ir prevencinių priemonių taikymas, leidžiantis mažinti su susirūpinimą keliančiomis medžiagomis susijusias rizikas.

Taršos prevencijos principai taip pat integruoti į tiekimo grandinės valdymą per Tiekėjų etikos kodeksą, kuriame nustatytas reikalavimas tiekėjams stebėti taršos rodiklius, identifikuoti taršos šaltinius, valdyti chemines medžiagas ir įgyvendinti priemones oro, vandens ir dirvožemio taršai mažinti.

Taip pat Valdomų įmonių Etikos kodekse tvarumo ir atsakomybės principai įtvirtinti kaip pagrindinės organizacijos vertybės, įpareigojančios darbuotojus priimti sprendimus, mažinančius poveikį aplinkai ir užtikrinančius atsakingą išteklių bei cheminių medžiagų naudojimą.

Įgyvendinamos politikos taip pat apima incidentų prevenciją ir reagavimą į galimus pažeidimus – organizacijoje įdiegtos pranešimų apie pažeidimus sistemos bei procedūros, leidžiančios identifikuoti ir valdyti galimus aplinkosauginius incidentus bei jų pasekmes. Tokiu būdu Valdomos įmonės užtikrina nuoseklų su tarša susijusių poveikių, rizikų ir galimybių nustatymą, vertinimą ir valdymą tiek savo operacijose, tiek vertės grandinės pradinėje ir galutinėje grandyse.

E2-2 Su tarša susiję veiksmai ir ištekliai

Su tarša susiję veiksmai ataskaitiniu laikotarpiu yra įgyvendinami kaip dalis Valdomų įmonių priemonių, skirtų valdyti reikšmingus su tarša susijusius poveikius, rizikas ir galimybes, jiems skiriant reikalingus organizacinius ir finansinius išteklius. Šie veiksmai taikomi Valdomų įmonių operacijose ir, kai aktualu, vertės grandinėje. Su tarša susiję veiksmai ataskaitiniu laikotarpiu apėmė biometano gamyklos eksploataciją ir paviršinių nuotekų laboratorinės kontrolės plėtrą. Biometano gamyklos eksploatacijos metu Valdomų įmonių gyvulininkystės ūkiuose susidarantis mėšlas perdirbamas anaerobiniu būdu, mažinant amoniako ir metano emisijas iš mėšlo tvarkymo. Didžiausiame Valdomų įmonių gyvulininkystės ūkyje ŽŪB „Draugas“ srutos nukreipiamos tiesiogiai į biometano gamybos procesą be tarpinio laikymo, o detalesnė informacija apie šio sprendimo poveikį Valdomų įmonių ŠESD emisijoms pateikta E5-2 skyriuje. Paviršinių nuotekų laboratorinė kontrolė palaipsniui plečiama Valdomų įmonių ūkiuose, užtikrinant reguliarią nuotekų kokybės stebėseną ir laiku identifikuojant galimus nuokrypius nuo teisės aktuose nustatytų ribinių verčių.

Pagal ETAS švelninimo priemonių hierarchiją šie veiksmai priskirtini taršos mažinimo lygmeniui – biometano gamyklos eksploatacija mažina amoniako ir metano emisijas iš mėšlo tvarkymo, o nuotekų laboratorinė kontrolė užtikrina reguliarią atitikties teisės aktais nustatytoms ribinėms vertėms vertinimą.

E2-3 Su tarša susiję uždaviniai

Praejusiu ataskaitiniu laikotarpiu Valdomos įmonės išsikėlė pradinis uždavinius, susijusius su tarša, kuriuos planuojama įgyvendinti iki 2027 metų: atlikti visų Valdomų įmonių ūkių oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventurizacijas; išplėsti Valdomų įmonių ūkių paviršinių nuotekų, susidarantių potencialiose taršos zonose, laboratorinę kontrolę; užtikrinti išleidžiamų nuotekų laboratorinę kontrolę ne rečiau kaip kartą per metus.

Ataskaitiniu laikotarpiu oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventurizacija buvo atidėta dėl vykstančių mišrių ūkių pertvarkymų – galvijai perkelti iš vienos fermos į kitą, o dalis fermų pertvarkoma, optimizuojant ūkių veiklą. Atsižvelgiant į šiuos pokyčius, inventurizacijos planuojamos užbaigus pertvarkymus, siekiant užtikrinti duomenų reprezentatyvumą. Be to, paviršinių nuotekų laboratorinė kontrolė vykdoma pagal esamą apimtį, atsižvelgiant į konkrečių ūkių veiklos pobūdį ir identifikuotas rizikas.

Nauji uždaviniai ataskaitiniu laikotarpiu nenustatyti, o esami uždaviniai toliau įgyvendinami. Papildomai, Valdomos įmonės yra nusistačiusi pagrindinius veiklos rodiklius, kurie bus pradėti sistemingai stebėti nuo kito ataskaitinio laikotarpio ir naudojami nustatant kiekybinius su tarša susijusius uždavinius. Šie rodikliai apima srutų ir mėšlo tvarkymo incidentų skaičių bei bendrą aplinkosauginių incidentų skaičių (vnt./metus). Tokiu būdu sudaromas pagrindas tolimesniems kiekybiniam taršos mažinimo tikslams nustatyti.

E2-4 Oro, vandens ir dirvožemio tarša

Ataskaitiniu laikotarpiu nauji oro, vandens ir dirvožemio taršos duomenys nebuvo reikšmingai atnaujinti, kadangi naujos oro taršos šaltinių inventORIZACIJOS ataskaitos nebuvo parengtos. Lygiagrečiai atnaujinamos ankstesnės oro taršos šaltinių inventORIZACIJOS ataskaitos, o naujos inventORIZACIJOS planuojamos atlikti užbaigus veiklos pertvarkymus, siekiant užtikrinti duomenų tikslumą ir reprezentatyvumą.

Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 166/2006 II priede nustatytus kriterijus, iš Valdomų įmonių veikloje vertintų teršalų amoniako (NH_3) emisijos viršija II priede nustatytą ribinę vertę ir siekia 37 955 kg/metus. Pagrindiniai amoniako šaltiniai – gyvulių laikymo patalpos ir mėšlo sandėliavimas. Kitų teršalų ribinių verčių viršijimas nenustatytas, o vandens taršos rodikliai neviršija II priede nustatytų ribinių verčių. Vandens taršos srityje paviršinių nuotekų laboratorinė kontrolė vykdoma pagal esamą apimtį, atsižvelgiant į konkrečių ūkių veiklos pobūdį ir identifikuotas rizikas.

Išmetamųjų teršalų kiekiai pagal Reglamentą (EB) Nr. 166/2006 II priedą

Nr.	Teršalas ¹	į orą, kg/metus	į vandenį, kg/metus
1	Amoniakas (NH_3) ¹	37955	
2	Anglies dioksidas (CO_2)	–	
3	Anglies monoksidas (CO)	–	
4	Azoto oksidai (NO_x/NO_2)	–	
5	Azoto suboksidas (N_2O)	–	
6	Bendras azotas		–
7	Bendras fosforas		–
8	Bendroji organinė anglis (BOA) (kaip bendroji C arba ChDS/3)		–
9	Kietosios dalelės (PM_{10})	–	
10	Sieros oksidai (SO_x/SO_2)	–	

(–) rodo, kad atitinkamas parametras ir terpė nesukelia ataskaitų teikimo prievolės arba, kad išmetamųjų teršalų kiekis neviršija ribinės vertės.

¹ Teršalas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 166/2006 II priedą. Įtraukti tik Valdomų įmonių veikloje išskiriami teršalai.

Maisto išteklių tarša

Valdomos įmonės pripažįsta, kad procesiniai netikslumai ar klaidos žemės ūkio veikloje gali lemti neleistino kiekio cheminių medžiagų likučių atsiradimą galutiniuose maisto produktuose – grūduose, mėsoje ir piene. Šios medžiagos apima trąšas (azoto junginius), augalų apsaugos priemones (herbicidus, pesticidus, fungicidus ir kt.) bei antimikrobines medžiagas (antibiotikus). Cheminių likučių kaupimasis maisto produktuose galėtų sukelti toksinį poveikį vartotojams (ūmius ar lėtinius sveikatos sutrikimus) bei prisidėti prie atsparumo antimikrobinėms medžiagoms didėjimo. Siekdamas valdyti šią riziką, Valdomos įmonės taiko tiksliąsias technologijas, gerąsias agrarines praktikas, griežtą augalų apsaugos priemonių ir antimikrobinų medžiagų kontrolę bei dalyvauja Geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės (GAAB) ir Bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) programose. Šios priemonės reikšmingai sumažina riziką. Atsižvelgiant į tai, kad pienas, mėsa ir grūdai sudaro reikšmingą Valdomų įmonių pajamų dalį, o didelė grūdų produkcijos dalis eksportuojama tarptautinėse rinkose, bet koks neleistinų cheminių medžiagų likučių aptikimas galutiniuose produktuose galėtų turėti reikšmingą finansinį poveikį Valdomoms įmonėms. Atskaitiniu laikotarpiu cheminių medžiagų likučių, viršijančių teisės aktuose nustatytas ribines vertes, Valdomų įmonių maisto produktuose neaptikta.

E2-5 Susirūpinimą keliančios medžiagos ir labai didelį susirūpinimą keliančios medžiagos

Valdomų įmonių veikloje naudojami, įsigijami ir platinami produktai savo sudėtyje turi cheminių medžiagų, kurios pagal Europos Sąjungos REACH reglamentą priskiriamos prie susirūpinimą keliančių medžiagų bei labai didelį susirūpinimą keliančių medžiagų. Nors šių medžiagų naudojimas vykdomas laikantis visų galiojančių teisės aktų reikalavimų, o jų saugus tvarkymas yra integruotas į Valdomų įmonių veiklos procesus, Valdomos įmonės pripažįsta šių medžiagų keliamą potencialų poveikį aplinkai bei žmonių sveikatai ir atskleidžia išsamius jų pirkimo, naudojimo bei pardavimo kiekius. Valdomų įmonių veiklos, kurių metu naudojamos susirūpinimą ir labai didelį susirūpinimą keliančios medžiagos: augalų apsaugos produktų, trąšų importas, platinimas ir naudojimas; laboratorijoje naudojami reagentai; sėklų gamyba (sėklų beicavimas).

Susirūpinimą keliančios medžiagos pagal pavojingumo klasės ^{1,2}	Įsigyta, t	Sunaudota, t	Parduota, t
1 ar 2 kategorijos kancerogeninės medžiagos*	62,23	5,25	53,30
1 ar 2 kategorijos lytinių ląstelių mutageniškumą sukeliančios medžiagos	0	0	0
1 ir 2 kategorijos toksiškos reprodukcijai medžiagos**	41,96	3,96	29,77
Žmonių endokrininę sistemą ardančios medžiagos	0	0	0
Įtariama, kad ardo žmonių endokrininę sistemą	0	0	0
Būdamas aplinkoje gali ardyti endokrininę sistemą	0	0	0
Įtariama, kad būdamas aplinkoje ardo endokrininę sistemą	0	0	0
Patvarios, bioakumuliacinės ir toksiškos (PBT), arba labai patvarios ir didelės bioakumuliacijos (vPvB) medžiagos	0	0	0
1 kategorijos kvėpavimo takus jautrinančios medžiagos	0	0	0
2 kategorijos odą jautrinančios medžiagos	232,35	25,03	208,82
1, 2, 3 ir 4 kategorijos lėtinį pavojų vandens aplinkai keliančios medžiagos	1080,85	98,51	988,70
Pavojingos ozono sluoksniui medžiagos	0	0	0
Specifinio toksiškumo konkrečiam organui po vienkartinio poveikio 1 ar 2 kategorijos medžiagos	0	0	0
Specifinio toksiškumo konkrečiam organui po kartotinio poveikio 1 ar 2 kategorijos medžiagos	109,48	12,80	84,11
Bendras susirūpinimą keliančių medžiagų kiekis	1526,86	145,55	1364,71

* iš jų ir labai didelį susirūpinimą keliančios medžiagos

** iš jų ir labai didelį susirūpinimą keliančios medžiagos

Labai didelį susirūpinimą keliančios medžiagos pagal pavojingumo klasės ^{1,2}	Įsigyta, t	Sunaudota, t	Parduota, t
1A ar 1B kategorijos kancerogeninės medžiagos	1,08	0,27	0,40
1A ar 1B kategorijos lytinių ląstelių mutageniškumą sukeliančios medžiagos	0	0	0
1A ir 1B kategorijos toksiškos reprodukcijai medžiagos	0,06	0	0,09
Patvarios, bioakumuliacinės ir toksiškos (PBT) medžiagos	0	0	0
Bendras labai didelį susirūpinimą keliančių medžiagų kiekis	1,14	0,27	0,49

¹ Kai produkto/medžiagos komponentai priskiriami prie daugiau nei vienos pavojingumo klasės, komponentų tūris bus įtraukiamas į kiekvieną tam komponentui taikomą pavojingumo klasę.
² Cheminės medžiagos kiekis mišiniuose buvo apskaičiuotas remiantis saugos duomenų lapuose (SDL) nurodyta informacija.

	2024 m.			2025 m.			Δ, %		
	Įsigyta, t	Sunaudota, t	Parduota, t	Įsigyta, t	Sunaudota, t	Parduota, t	Įsigyta, t	Sunaudota, t	Parduota, t
Bendras susirūpinimą keliančių medžiagų kiekis	1439,45	125,46	1299,85	1526,86	145,55	1364,71	6,07	16,01	4,99
Bendras labai didelį susirūpinimą keliančių medžiagų kiekis	0,67	0,25	0,32	1,14	0,27	0,49	70,15	8,0	53,13

Palyginti su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu, bendras susirūpinimą keliančių medžiagų kiekis padidėjo visose pagrindinėse kategorijose – įsigijimai išaugo 6,07 %, sunaudojimas – 16,01 %, o pardavimai – 4,99 %. Reikšmingesnis sunaudojimo augimas, palyginti su įsigijimais ir pardavimais, rodo didesnį šių medžiagų panaudojimą Valdomų įmonių veikloje. Labai didelį susirūpinimą keliančių medžiagų atveju fiksuojamas ryškesnis augimas – įsigijimai padidėjo 70,15 %, pardavimai – 53,13 %, o sunaudojimas – 8,0 %, tačiau absoliutūs šių medžiagų kiekiai išlieka nedideli.

Analizuojant struktūrą, tiek susirūpinimą keliančių, tiek labai didelį susirūpinimą keliančių medžiagų sudėtis iš esmės nepasikeitė – naujų medžiagų kategorijų į veiklą nebuvo įtraukta. Kiekių pokyčiai susiję su bendrų veiklos apimčių svyravimais, o ne su reikšmingais pokyčiais produktų portfelyje ar naudojamų medžiagų pavojingumo struktūroje.

E2-6 Numatomas su tarša susijusio poveikio, rizikų ir galimybių finansinis poveikis

Valdomos įmonės, pasinaudodamos galimybe palaipsniui atskleisti informaciją, nenurodo finansinio poveikio.

- Skaičiavimo gairės:**
- naudoti SDL nurodyti cheminių medžiagų kiekiai (išreikšti procentais);
 - kai SDL nurodytas tikslus procentinis kiekis – naudota ši vertė;
 - kai SDL nurodytas intervalas (pvz., 5-10 %) – skaičiavimams taikyta didžiausia galima vertė.

E4 Biologinė įvairovė ir ekosistemos

E4-1 Pertvarkos planas ir atsižvelgimas į biologinę įvairovę bei ekosistemas strategijoje ir verslo modelyje

Valdomos įmonės supranta savo veiklos mastą ir reikšmingą vaidmenį žemės ūkio sektoriuje bei pripažįsta, kad jų veikla daro poveikį biologinei įvairovei ir ekosistemoms, taip pat yra nuo jų tiesiogiai priklausoma. Šie aspektai daro įtaką Valdomy įmonių strategijai ir verslo modeliui bei yra svarbūs vertinant jų ilgalaikį atsparumą.

Šiuo metu išsami atsparumo analizė, apimanti su biologine įvairove ir ekosistemomis susijusias fizines, pertvarkos ir sisteminės rizikas, nėra atlikta. Todėl Valdomos įmonės dar negali įvertinti savo strategijos ir verslo modelio atsparumo šių rizikų atžvilgiu, taip pat nėra nustatytos pagrindinės vertinimo prielaidos, laikotarpiai ir analizės apimtis. Atsižvelgdamos į tai, Valdomos įmonės planuoja iki 2028 m. atlikti išsamią atsparumo analizę, kuri apims Valdomy įmonių veiklą ir, kiek aktualu, pagrindines vertės grandinės dalis. Šios analizės rezultatai sudarys pagrindą tolimesniems strateginiams sprendimams, susijusiems su biologinės įvairovės ir ekosistemų rizikų valdymu bei galimybių integravimu į veiklą.

Remdamosi atsparumo analizės rezultatais, Valdomos įmonės taip pat planuoja parengti pertvarkos planą, kuriame būtų numatyti prioritetingi veiksmai, tikslai ir pažangos rodikliai, reikalingi siekiant palaipsniui suderinti strategiją ir verslo modelį su tarptautiniais ir ES biologinės įvairovės tikslais. Planuojama, kad pertvarkos planas bus rengiamas bendradarbiaujant su išoriniais ekspertais ir, kiek aktualu, įtraukiant suinteresuotąsias šalis. Jo įgyvendinimą tvirtins Valdomy įmonių vadovybė, siekiant užtikrinti suderinamumą su bendrais tvarumo tikslais ir ilgalaikę Valdomy įmonių strategiją. Numatoma, kad, jį parengus, pertvarkos planas bus derinamas su Kunmingo–Monrealio pasauline biologinės įvairovės sistema, ES biologinės įvairovės strategija iki 2030 m. ir planetos išgalių ribomis, susijusiomis su biosferos vientisumu ir žemės sistemos pokyčiais.

2 ETAS SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu

Atnaujinus DRV nustatyta, kad Valdomy įmonių veikla daugiausia vykdoma žemės ūkio paskirties teritorijose, pasižyminčiose antropogeniniu poveikiu ir modifikuota ekologine būkle. Atliekant DRV, sąsajos su pažeidžiamomis biologinės įvairovės teritorijomis buvo vertinamos ribota apimtimi. Vertinimo metu identifikuota, kad potencialus poveikis gali būti susijęs su žemės ūkio veikla, ypač agrocheminių medžiagų naudojimu ir buveinių pokyčiais. Šiuo metu konkrečios pažeidžiamos teritorijos nėra identifikuotos, tačiau Valdomos įmonės planuoja plėtoti šio aspekto analizę, siekdamas tiksliau įvertinti galimą poveikį.

Vertinimo metu nustatyta, kad Valdomy įmonių veikla yra susijusi su dirvožemio degradacijos rizikomis, o infrastruktūros plėtra gali lemti dirvožemio sandarinimą. Taip pat nustatyta, kad veikla gali turėti poveikį rūšių populiacijoms, įskaitant potencialų poveikį nykstančioms rūšims, tačiau šiuo metu jis nėra kiekybiškai įvertintas.

Toliau pateikiami Valdomose įmonėse identifikuoti reikšmingi su biologine įvairove ir ekosistemomis susiję IRO.

Reikšmingų IRO tipas	Verslo segmentas	Vertės grandinės dalis	Laikotarpis	Statusas	Aprašymas
Potemė: Tiesioginiai poveikio biologinės įvairovės nykimui veiksniai					
Neigiamas poveikis: klimato kaita	Visi	OO ir VC	S, M, L	Esamas	Valdomų įmonių ir jų vertės grandinės veikla, susijusi su iškastinio kuro naudojimu, trąšų gamyba ir žemės ūkio procesais, sukelia reikšmingas ŠESD emisijas, kurios prisideda prie klimato kaitos. Ji lemia temperatūros kilimą, kritulių režimo pokyčius ir dažnesnius ekstremalius reiškinius, dėl kurių nyksta buveinės, mažėja rūšių įvairovė ir silpnėja ekosistemų stabilumas.
Neigiamas poveikis: tiesioginis naudojimas	Augalininkystė ir gyvulininkystė	OO ir VC	S, M, L	Esamas	Tiesioginis gamtos išteklių naudojimas žemės ūkyje veikia biologinę įvairovę dėl dirvožemio ir vandens išteklių bei agrocheminių produktų naudojimo. Tokia veikla sumažina rūšių populiacijas, sutrikdo ekosistemų funkcionalumą ir sumažina jų atsparumą aplinkos pokyčiams
Neigiamas poveikis: buveinių nykimas ir fragmentacija	Augalininkystė ir gyvulininkystė	OO ir VC	S, M, L	Esamas	Besiplečiantis žemės ūkio sektorius gali lemti natūralių buveinių (pievų, miškų, pelkių) nykimą ir fragmentaciją. Dėl buveinių suskaidymo populiacijos izoliuojamos, mažėja genetinė įvairovė, o tai didina rūšių išnykimo riziką.
Neigiamas poveikis: tarša	Augalininkystė	OO ir VC	S, M, L	Galimas	Perteklinis agrocheminių priemonių naudojimas vertės grandinėje gali daryti neigiamą poveikį biologinei įvairovei ir ekosistemoms dėl mineralinių trąšų ir augalų apsaugos priemonių naudojimo. Mineralinių trąšų naudojimas dėl jose esančių azoto ir fosforo junginių gali sukelti vandens telkinių eutrofikaciją, kuri skatina dumblių žydėjimą, mažina deguonies kiekį vandenyje ir kelia grėsmę vandens organizmų gyvybingumui. Netikslus augalų apsaugos priemonių naudojimas gali turėti neigiamą poveikį ne tik kenkėjams, bet ir apdulkintojams, dirvožemio mikroorganizmams ir natūraliems kenkėjų priešams.
Potemė: Poveikis rūšių būklei					
Rizika: rūšių populiacijos dydis	Augalininkystė	OO	S, M, L	Galima	Nors Valdomos įmonės savo ūkiuose diegia tikslias technologijas ir vis plačiau taiko tvarias žemės ūkio praktikas, ūkinė veikla gali daryti neigiamą poveikį biologinei įvairovei, o tai kelia reikšmingą riziką pačioms Valdomoms įmonėms. Buveinių fragmentacija ir agrocheminių medžiagų poveikis ne tik tikslinėms, bet ir naudingoms rūšims (bitėms, natūraliems kenkėjų reguliuotojams ir kt.), silpnina ekosistemų gebėjimą teikti svarbias paslaugas: natūralų apdulkinimą, kenkėjų kontrolę, anglies kaupimą ir dirvožemio derlingumo palaikymą. Ekosistemų paslaugų praradimas gali lemti žemės ūkio produktyvumo mažėjimą ir Valdomų įmonių ūkininkavimo sąnaudų augimą.

2 ETAS IRO-1 Reikšmingo su biologine įvairove ir ekosistemomis susijusio poveikio, rizikų priklausomybės ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas

Ataskaitiniu laikotarpiu Valdamos įmonės atnaujino DRV, siekdamas atsižvelgti į naujai prieinamus vidinius stebėsenos duomenis, papildomus išorinius duomenų šaltinius bei patobulintą vertinimo metodiką. Daugiau informacijos apie Valdomų įmonių DRV ir apie reikšmingų su biologine įvairove ir ekosistemomis susijusių IRO nustatymo ir vertinimo procesą pateikta skyriuje „IRO-1 Reikšmingo poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas“.

Vertinimo metu Valdamos įmonės rėmėsi atlikta mokslinės literatūros analize, apimančia nacionalinius ir tarptautinius tyrimus apie žemės ūkio poveikį buveinėms, rūšims ir ekosistemų paslaugoms bei išorės ekspertais. Vertinime taip pat remtasi „Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaita“, kurioje pateikiama nacionalinio lygmens analizė apie žemės ūkio sektoriaus poveikį biologinei įvairovei ir ekosistemoms. Papildomai buvo atsižvelgta į Europos aplinkos agentūros 2024 m. ataskaitą „Apdulkintojų ir jų buveinių apsauga ir atkūrimas Europoje“ bei Tarpvvyriausybės platformos dėl biologinės įvairovės ir ekosistemų paslaugų (IPBES) išvadas, kurios naudotos sisteminėms rizikoms, biologinės įvairovės nykimo priežastims ir ilgalaikėms pasaulinėms tendencijoms vertinti. Vertinimui taip pat pasitelktos poveikio aplinkai vertinimo (PAV) ataskaitos, susijusios su Valdomų įmonių saulės elektrinės įrengimu Natura 2000 teritorijoje, taip pat su kitų paskirties statinių, inžinerinių objektų ir biodujų įėgainės statyba bei eksploatacija. Šie šaltiniai buvo naudojami kaip pagrindas reikšmingų su biologine įvairove ir ekosistemomis susijusių reikšmingų IRO identifikavimui ir vertinimui.

E4-2 Su biologine įvairove ir ekosistemomis susijusi politika

Ataskaitiniu laikotarpiu Valdamos įmonės patvirtino Aplinkos apsaugos politiką, kurioje nustatyti principai ir kryptys, susijusios su biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga. Šioje politikoje numatyta mažinti neigiamą poveikį aplinkai, skatinti atsakingą išteklių naudojimą bei integruoti tvarumo principus į visus veiklos procesus, įskaitant produktų kūrimą, gamybą ir tiekimo grandinės valdymą. Politikoje taip pat akcentuojamas tvaraus žemės ūkio skatinimas, inovatyvių technologijų diegimas ir poveikio aplinkai mažinimas per pažangesnes ūkininkavimo praktikas. Valdomų įmonių politika apima su biologine įvairove susijusius aspektus, įskaitant dirvožemio, vandens ir kitų gamtinių išteklių apsaugą, taršos prevenciją bei atsakingą agrocheminių produktų naudojimą. Taip pat numatyta nuolat vertinti veiklos poveikį aplinkai, nustatyti tikslus ir stebėti jų įgyvendinimą. Politikos nuostatos taikomos visoje Valdomų įmonių veikloje ir yra integruojamos į strateginius sprendimus bei kasdienius procesus. Jos sudaro pagrindą valdyti su biologine įvairove ir ekosistemomis susijusį reikšmingą IRO, taip pat skatinti sprendimus, mažinančius neigiamą poveikį ir didinančius veiklos efektyvumą.

Valdomos įmonės planuoja iki 2027 m. parengti biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos gaires, kuriose bus detalizuotos gerosios ūkininkavimo praktikos, poveikio vertinimo ir stebėsenos principai bei tiekimo grandinės atsekamumo aspektai, o jų turinys bus grindžiamas tarptautiniais dokumentais, tokiais kaip Europos Komisijos komunikatas dėl apdulkintojų apsaugos (COM(2018) 395) ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) rekomendacijos dėl tvaraus ūkių valdymo.

E4-3 Su biologine įvairove ir ekosistemomis susiję veiksmai ir ištekčiai

Ataskaitiniu laikotarpiu Valdamos įmonės įgyvendino veiksmus, skirtus valdyti reikšmingus su biologine įvairove ir ekosistemomis susijusius IRO. Šie veiksmai įgyvendinami vadovaujantis Aplinkos apsaugos politika, patvirtinta ataskaitiniu laikotarpiu, ir integruoti į kasdienę veiklą bei sprendimų priėmimo procesus.

Valdomų įmonių taikomi veiksmai daugiausia orientuoti į neigiamo poveikio vengimą ir mažinimą, taikant gamtos procesais pagrįstus sprendimus žemės ūkio veikloje. Išsamūs veiksmų kiekybiniai rodikliai ir jų pokyčiai pateikiami E4 5 skyriuje „Su biologinės įvairovės ir ekosistemų pokyčiais susiję poveikio rodikliai“.

Dirvožemio organinės anglies ir humuso stebėseną

Valdomose įmonėse vykdoma sisteminga dirvožemio organinės anglies ir humuso stebėseną. Organinės anglies kiekio stebėseną yra svarbi vertinant dirvožemio ekologinę būklę, nes tai vienas pagrindinių rodiklių, atspindinčių dirvožemio derlingumą, biologinį aktyvumą ir anglies sekvestracijos potencialą. Humusas taip pat yra esminis veiksnys palaikant biologinę įvairovę – nuo jo priklauso mikroorganizmų, bestuburių ir augalų gyvenimo sąlygos bei dirvožemio ekologinė pusiausvyra. Sveikas dirvožemis sudaro palankią terpę įvairioms gyvybės formoms, todėl jo būklė tiesiogiai susijusi su biologinės įvairovės išsaugojimu žemės ūkio ekosistemose. Ataskaitiniu laikotarpiu reikšmingai išplėsta stebėsenos apimtį, didinant tiek tiriamą plotą, tiek mėginių skaičių. Stebėsenos rezultatai rodo teigiamą organinės anglies ir humuso rodiklių pokytį.

Tikslųjų technologijų diegimas

Valdomos įmonės sistemingai plečia tikslųjų technologijų taikymą, siekdamas mažinti agrocheminių medžiagų naudojimą ir jų poveikį biologinei įvairovei.

- sekcijų valdymas – leidžia automatiškai išjungti purkštuvų ar trąšų skleidimo sekcijas, kai jos patenka į jau apdorotas zonas, taip išvengiant dubliavimo;
- automatinis vairavimas – užtikrina tikslesnį technikos judėjimą laukuose, mažina kuro sąnaudas ir dirvožemio suslėgimą;
- tręšimas kintama norma, pagrįstas dirvožemio tyrimais ir OneSoil žemėlapiais, leidžia tiksliai pritaikyti trąšų kiekį pagal konkrečias lauko zonas;
- azoto sensoriai – realiuoju laiku vertina augalų azoto poreikį ir padeda tiksliai dozuoti trąšas;
- NIR (artimosios infraraudonosios spektroskopijos) sensoriai – leidžia vertinti dirvožemio savybes be laboratorinių tyrimų, dirbant žemės ūkio technikais.

Šios technologijos yra integruotos į Valdomų įmonių veiklos planavimą kaip sisteminis sprendimų priėmimo pagrindas, leidžiantis priimti duomenimis grįstus sprendimus, efektyviau naudoti išteklius, mažinti poveikį biologinei įvairovei ir ekosistemoms bei stiprinti žemės ūkio ekosistemų atsparumą. Ataskaitiniu laikotarpiu reikšmingai išaugo tikslųjų technologijų taikymo apimtį, ypač plečiant tręšimo kintama norma taikymą ir didinant pažangių sensorių naudojimą.

Biologiniai preparatai

Ataskaitiniais metais Valdomos įmonės ir toliau taikė biologinius sprendimus, kurie padeda mažinti sintetinių agrocheminių priemonių naudojimą, stiprina dirvožemio mikrobiologinę įvairovę ir palaiko natūralių ekosistemų funkcijas. Ataskaitiniu laikotarpiu buvo taikomi šie biologiniai preparatai:

- Azotą fiksuojančios bakterijos (PGPR (angl. *Plant Growth-Promoting Rhizobacteria*) mikroorganizmų kultūros), kurios fiksuoja atmosferos azotą ir mobilizuoja augalams svarbius mikroelementus iš netirpių dirvožemio junginių. Šie procesai stiprina augalų mitybą natūraliu būdu ir padeda išsaugoti dirvožemio mikroorganizmų įvairovę bei funkcionalumą;
- Simbiotinės bakterijos (*Methylobacterium symbioticum*), gyvenančios antžeminėje augalų dalyje ir vykdančios azoto asimiliaciją per lapus. Šis mechanizmas leidžia augalams gauti azotą tiesiogiai iš atmosferos, nepriklausomai nuo jo kiekio dirvožemyje. Sveikesni augalai sukuria palankesnes sąlygas apdulkintojams ir kitiems naudingiems organizmams, prisidedant prie biologinės įvairovės palaikymo;
- Biologiniai biostimuliatoriai (*Trametes versicolor*, *Pleurotus ostreatus*, *Cellulomonas uda*, *Cellulomonas gelida*, *Aspergillus awamori* ir *Trichoderma reesei*), kurie skaido augalų liekanas (ligniną, celiuliozę), skatina humifikacijos procesus ir gerina dirvožemio struktūrą bei jo biologines savybes. Tai sudaro palankią terpę įvairių mikroorganizmų ir bestuburių vystymuisi, stiprina dirvožemio ekosistemų atsparumą ir palaiko jų gyvybingumą.

Ataskaitiniu laikotarpiu biologinių preparatų naudojimas buvo vystomas derinant juos su įprastomis tręšimo praktikomis, įskaitant mažesnių dozių taikymą hektarui. Toks taikymas leidžia palaipsniui mažinti sintetinių agrocheminių medžiagų naudojimo intensyvumą ir stiprinti dirvožemio biologinį aktyvumą. Biologinių preparatų naudojimo apimtį kito priklausomai nuo taikomų sprendimų ir ūkininkavimo praktikos.

Tvarios žemės ūkio praktikos

Ataskaitiniu laikotarpiu Valdomų įmonių ūkiuose buvo nuosekliai taikomos tvarios žemės ūkio praktikos, kurios veikia kaip prevencinės ir poveikį mažinančios priemonės biologinės įvairovės palaikymui žemės ūkio ekosistemose. Šios praktikos yra integruotos į kasdienę ūkininkavimo veiklą ir orientuotos į ilgalaikį dirvožemio, augalijos ir susijusių ekosistemų funkcijų išsaugojimą.

Pagrindinės taikomos praktikos apima:

- Sėjomainą – ne mažesnę nei keturlaukė, leidžiančią palaikyti dirvožemio derlingumą, mažinti ligų ir kenkėjų plitimą ir išlaikyti mikroorganizmų įvairovę;
- Tarpinių pasėlių auginimą – mažinant dirvožemio eroziją, maistinių medžiagų išplovimą ir palaikant dirvožemio biologinį aktyvumą;
- Mažesnį žemės dirbimą, įskaitant juostinio dirbimo (angl. strip till) technologijos taikymą, kuris padeda išsaugoti dirvožemio struktūrą ir mikrobiologinį aktyvumą;
- Organinių medžiagų grąžinimą į dirvožemį bei optimizuotą trąšų naudojimą, mažinant perteklinių maistinių medžiagų patekimą į aplinką;
- Augalinės dangos išlaikymą, kuris padeda apsaugoti dirvožemį nuo degradacijos ir sudaro palankias sąlygas biologinei įvairovei.

Šios praktikos derinamos su tikslųjų technologijų sprendimais ir sudaro pagrindą nuosekliai neigiamo poveikio mažinimui bei dirvožemio ir ekosistemų būklės gerinimui.

E4-4 Su biologine įvairove ir ekosistemomis susiję uždaviniai

Remdamosi praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu suformuotu pradinio duomenų lygiu, ataskaitiniu laikotarpiu Valdomos įmonės nustatė pirmuosius uždavinius, susijusius su biologinės įvairovės ir ekosistemų valdymu. Uždaviniai pagrįsti turimais Valdomų įmonių ūkių dirvožemio organinės anglies stebėsenos duomenimis, tikslųjų žemės ūkio technologijų taikymo apimtys rodikliais bei biologinių preparatų naudojimo apskaita.

Uždaviniai yra suderinti su Aplinkos apsaugos politikos nuostatomis ir orientuoti į ilgalaikį Valdomų įmonių veiklos poveikio biologinei įvairovei mažinimą bei dirvožemio biologinės būklės gerinimą. Jie taip pat susieti su DRV metu identifiкуotais reikšmingais IRO. Valdomos įmonės, nustatydamos uždavinius, šiuo metu netaikė konkrečių ekologinių slenksčių ar jų priskyrimo, tačiau planuoja šį aspektą toliau plėtoti ateityje, didindamos vertinimo detalumą.

Valdomos įmonės nustatė du pagrindinius su biologine įvairove ir ekosistemomis susijusius uždavinius:

- Iki 2027 metų pabaigos Valdomos įmonės siekia išlaikyti vidutinį dirvožemio organinės anglies kiekį Valdomų įmonių ūkiuose, palyginti su 2025 m. nustatytu baziniu lygiu (OA 2,37 %, humusas 4,09 %);
- Iki 2026 metų pabaigos Valdomos įmonės siekia tęsti tikslųjų žemės ūkio technologijų diegimą savo ūkiuose, plečiant NIR sensorių, tręšimo kintama norma, azoto sensorių, sekcijų valdymo ir automatinio vairavimo taikymo apimtis. Šie kiekybiniai uždaviniai nustatyti atsižvelgiant į ataskaitinio laikotarpio pažangą ir Valdomų įmonių technologijų plėtros planus.

Tiksliosios technologijos	Planinis lygis (iki 2026 m. pabaigos)
NIR sensoriai, žemės ūkio technikos vienetai (%), turintys šią funkciją	83,0
Tręšimas kintama norma, dirbamų laukų plotas (%)	77,0
Azoto sensoriai, dirbamų laukų plotas (%)	89,0
Sekcijų valdymas, žemės ūkio technikos vienetai (%), turintys šią funkciją	62,0
Automatinis vairavimas, žemės ūkio technikos vienetai (%), turintys šią funkciją	24,0

E4-5 Su biologinės įvairovės ir ekosistemų pokyčiais susiję poveikio rodikliai

Valdomos įmonės naudoja su reikšmingais IRO susijusius rodiklius, kurie apima Valdomų įmonių operacijas. Šie rodikliai naudojami kaip pagrindas poveikio stebėsenai ir būsimų tikslų formulavimui. Ataskaitiniu laikotarpiu Valdomos įmonės neturėjo sisteminių tiesioginių biologinės įvairovės būklės rodiklių, todėl pažanga vertinama netiesiogiai – per dirvožemio rodiklius, tikslųjų technologijų taikymo apimtį ir biologinių preparatų naudojimą. Tiesioginių rodiklių integravimas numatytas rengiamose Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos gairėse.

Organinės anglies (OA) ir humuso nustatymas dirvožemyje

Metai	Mėginių skaičius, vnt.	Tyrimų plotas, ha	OA, %	Humusas, %
2024	1 871	9 144	2,01	3,50
2025	1 708	5 225	2,37	4,09

Skaičiavimo metodika: organinės anglies koncentracija nustatoma pagal tarptautinį standartą ISO 10694:1995, sauso deginimo būdu. Humusas apskaičiuojamas iš organinės anglies.

Tiksliosios technologijos	2024	2025	Pokytis, p. p.
NIR sensoriai, žemės ūkio technikos vienetai (%), turintys šią funkciją	16,7	50,0	33,3
Automatinis vairavimas, žemės ūkio technikos vienetai (%), turintys šią funkciją	19,0	20,0	1,0
Sekcijų valdymas, žemės ūkio technikos vienetai (%), turintys šią funkciją	49,0	53,0	4,0
Tręšimas kintama norma, dirbamų laukų plotas (%)	42,0	68,0	26,0
Azoto sensoriai, dirbamų laukų plotas (%)	76,0	76,0	0

Biologiniai preparatai	2021	2022	2023	2024	2025
PGPR mikroorganizmų kultūros: <i>Paenibacillus azotofixans</i> , <i>Bacillus megaterium</i> , <i>Bacillus mucilaginosus</i> , <i>Bacillus mycoides</i> (lygiomis koncentracijomis, bendrai 1 x 10^9 ksv/g); mikoroziniai grybai 1 x 10^7 ksv/g; organinės medžiagos, kg	525	2 025	25	1 675	0
Methylobacterium symbioticum SB23,3 x 107 CFU/g, kg	–	339	10 773	13 770	1 755
Mikroorganizmų ir fermentų kompleksas (<i>Trametes versicolor</i> , <i>Pleurotus ostreatus</i> , <i>Cellulomonas uda</i> , <i>Cellulomonas gelida</i> , <i>Aspergillus awamori</i> , <i>Trichoderma reesei</i>), bendrai 1 x 10^9 ksv/g, kg	–	–	–	1 400	200

Pastaba dėl preparatų naudojimo intensyvumo ir dozavimo: Gamintojų rekomenduojamos biologinių preparatų naudojimo normos vienam hektarui yra šios: Methylobacterium symbioticum SB23 (BlueN) – 333 g/ha; mikroorganizmų ir fermentų komplekso preparatas (BioBreak) – 0,5-1,0 kg/ha; PGPR mikroorganizmų preparatas (BioSpectrum WG) – 0,25-1,0 kg/ha. Ataskaitiniu laikotarpiu dalies ūkių praktikoje biologiniai preparatai buvo naudojami sumažintomis dozėmis hektarui – kaip papildoma maistinių medžiagų ar dirvožemio biologinio aktyvumo gerinimo priemonė kartu su mineralinėmis trąšomis arba agrocheminėmis priemonėmis. Sumažintų dozių taikymas leidžia laipsniškai mažinti sintetinių agrocheminių medžiagų naudojimo intensyvumą.

Žieminė augalinė danga Valdomų įmonių ūkiuose

Ataskaitiniu laikotarpiu žieminė augalinė danga buvo taikoma daugumoje Valdomų įmonių augalininkystės padalinių. Iš viso ši praktika apėmė 2 607,45 ha. Žieminės augalinės dangos išlaikymas yra viena iš Valdomose įmonėse taikomų tvarių žemės ūkio praktikų, prisidedančių prie dirvožemio apsaugos nuo erozijos, maistinių medžiagų išplovimo mažinimo ir biologinės įvairovės palaikymo. Ataskaitiniu laikotarpiu Valdomos įmonės pradėjo sistemingai vertinti šios praktikos taikymo apimtį, siekdamos geriau įvertinti jos poveikį dirvožemio būklei ir integruoti šiuos duomenis į tolesnę stebėseną.

E4-6 Numatomas su biologine įvairove ir ekosistemomis susijusių rizikų ir galimybių finansinis poveikis

Valdomos įmonės, pasinaudodamos galimybe palaipsniui atskleisti informaciją, nenurodo finansinio poveikio.

E5 Išteklių naudojimas ir žiedinė ekonomika

2 ETAS IRO-1 Reikšmingo su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susijusio poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas

Daugiau informacijos apie Valdomy įmonių reikšmingumo vertinimą ir apie reikšmingų su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susijusių IRO nustatymo ir vertinimo procesą pateikta skyriuje „IRO-1 Reikšmingo poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas“.

Atliekant DRV, Valdomos įmonės rėmėsi vidiniais atliekų apskaitos duomenimis, taip pat Europos Komisijos žiedinės ekonomikos veiksmų planu, Lietuvos Respublikos atliekų prevencijos programa ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB dėl atliekų (Atliekų pagrindų direktyva), nustatančia atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetus. Vertinimo metu taip pat buvo atsižvelgta į Valdomy įmonių investicijas į žiedinės ekonomikos sprendimus ir atsinaujinančiųjų išteklių integravimą, visų pirma biudujų gamybos plėtrą ir jos integravimą į žemės ūkio veiklą, leidžiančią efektyviau panaudoti vidinius išteklius ir mažinti atliekų susidarymą. Taip pat buvo atsižvelgta į suinteresuotųjų subjektų, įskaitant vietos bendruomenes, lūkesčius ir pastebėjimus, išsakytus vykdamant veiklos plėtrą ir įgyvendinant naujus projektus.

Lentelėje apibendrinti Valdomose įmonėse nustatyti reikšmingi su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susiję IRO, nurodant jų tipą, taikymo sritį, vertės grandinės dalį, laikotarpį ir statusą.

Reikšmingų IRO tipas	Verslo segmentas	Vertės grandinės dalis	Laikotarpis	Statusas	Aprašymas
Potemė: Išteklių išvediniai					
Galimybė: antrinės žaliavos ir biudujų gamyba	Gyvulininkystė ir biudujų veikla	OO	S, M, L	Esama	Antrinių žaliavų panaudojimas Valdomy įmonių ūkiuose, įskaitant biudujų gamybos metu susidarančio substrato ir digestato naudojimą kaip organines trąšas, prisideda prie žiedinės ekonomikos principų taikymo ir mažina priklausomybę nuo sintetinių trąšų. Šis sprendimas leidžia efektyviau panaudoti vidinius išteklius ir mažinti veiklos sąnaudas. Be to, biudujų gamyba sudaro galimybes generuoti papildomą ekonominę vertę per biometano pardavimą ir su juo susijusių kilmės garantijų realizavimą, taip diversifikuojant pajamų šaltinius. Tokiu būdu Valdomos įmonės ne tik mažina veiklos aplinkosauginį poveikį, bet ir stiprina savo finansinį atsparumą bei konkurencingumą pereinant prie mažesnio anglies intensyvumo veiklos modelio.
Potemė: Atliekos					
Rizika: atliekų tvarkymo iššūkiai	Visi	OO	S, M, L	Esama	Valdomy įmonių veiklos metu susidaro reikšmingi atliekų kiekiai, o ne visos atliekos panaudojamos pagal žiedinės ekonomikos principus. Nors jos perduodamos licencijuotiems tvarkytojams, ribotas perdirbimas didina sąvartynų apkrovą ir aplinkos taršą. Tai sukelia aplinkosauginę riziką (atliekų poveikis dirvožemiui, vandeniui, ŠESD emisijos), reguliacinę riziką (griežtėjant ES atliekų tvarkymo reikalavimams), reputacinę riziką (nesuderinamumas su tvarumo lūkesčiais) ir finansinę riziką, kuri gali pasireikšti dideliais kaštais dėl investicijų į atliekų perdirbimo technologijas ir infrastruktūrą, augančių atliekų tvarkymo mokesčių, galimų baudų ir sankcijų už neatitiktį teisės aktams, reputacijos praradimo, kuris ilgai gali mažinti pardavimus ir pelningumą.

E5-1 Su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susijusi politika

Ataskaitiniu laikotarpiu Valdomos įmonės parengė ir patvirtino Aplinkosaugos politiką, kurioje nustatyti principai ir priemonės, skirti atsakingam išteklių naudojimui ir žiedinės ekonomikos principų taikymui. Politika numato veiksmus, orientuotus į neigiamo poveikio aplinkai mažinimą, išteklių vartojimo efektyvinimą, atliekų mažinimą bei antrinių žaliavų naudojimo didinimą, taip mažinant priklausomybę nuo pirminių ir neatsinaujinančių išteklių. Politikoje taip pat akcentuojamas tvarus atsinaujinančiųjų išteklių naudojimas, įskaitant energijos efektyvinimo priemones ir atsinaujinančiųjų energijos šaltinių plėtrą, bei siekis užtikrinti nuoseklų aplinkos poveikio vertinimą visoje veiklos grandinėje – nuo žaliavų naudojimo iki galutinių produktų ir paslaugų.

Su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susiję principai taip pat integruoti į Valdomų įmonių Etikos kodeksą, kuriame tvarumas įtvirtintas kaip viena iš pagrindinių Valdomų įmonių vertybių, o darbuotojai įpareigojami priimti sprendimus, mažinančius poveikį aplinkai ir užtikrinančius atsakingą išteklių naudojimą. Taip pat Valdomų įmonių Tiekėjų etikos kodeksas nustato reikalavimus tiekėjams taikyti žiedinės ekonomikos principus, įskaitant išteklių efektyvumo didinimą, atliekų mažinimą, antrinių žaliavų naudojimą ir tvarys sprendimų diegimą visoje tiekimo grandinėje. Tiekėjai taip pat skatinami stebėti žaliavų ir atliekų srautus, nustatyti kiekybinius tikslus ir nuosekliai mažinti neigiamą poveikį aplinkai.

Šių dokumentų įgyvendinimas leidžia sistemingai valdyti reikšmingus su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susijusias rizikas ir galimybes, nustatytas DRV proceso metu.

E5-2 Su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susiję veiksmai ir ištekliai

Biometano gamykla

Ataskaitiniu laikotarpiu biometano gamyklos eksploatacija vyko pagal numatytus technologinius parametrus, įgyvendindama praėjusiais metais pradėto investicinio projekto tikslus ir tiesiogiai atliepdama DRV metu nustatytą reikšmingą galimybę dėl žaliavų panaudojimo Valdomų įmonių ūkiuose ir žiedinės ekonomikos principų stiprinimą Valdomų įmonių gyvulininkystės veikloje. Metinė biometano gamybos apimtis siekia apie 2,4 mln. Nm³, o biodujų gryninimo į biometaną efektyvumas – 99,5 %. Pagamintas biometanas tiekiamas į magistralinį dujotiekį kaip atsinaujinančiosios energijos šaltinis, prisidedantis prie iškastinio kuro vartojimo mažinimo nacionaliniu mastu.

Perdirbimo proceso metu susidarė 80 417,18 t digestato ir 6 243,33 t substrato, kurie buvo panaudoti kaip organinės trąšos Valdomų įmonių augalininkystės ūkiuose. Toks antrinių žaliavų srautas tiesiogiai mažina Valdomų įmonių priklausomybę nuo rinkoje įsigyjamų sintetinių trąšų ir prisideda prie uždaro išteklių ciklo taikymo Valdomų įmonių veikloje. Šis sprendimas apima kelis žiedinės ekonomikos aspektus: didina antrinių žaliavų panaudojimą, mažina atliekų susidarymą ir optimizuoja jų tvarkymą pagal atliekų hierarchiją, kartu sudarydamas sąlygas efektyvesniam biologinių išteklių panaudojimui. Projektui įgyvendinti buvo skirti reikšmingi finansiniai ir technologiniai ištekliai, įskaitant investicijas į anaerobinio skaidymo, biodujų valymo ir biometano gamybos technologijas bei su tuo susijusią infrastruktūrą.

Atliekų tvarkymas

Siekiant valdyti su atliekų tvarkymu susijusias rizikas, ataskaitiniu laikotarpiu Valdomos įmonės didino atliekų tvarkymo duomenų atsekamumą, renkant informaciją iš atliekų tvarkymo partnerių apie atliekų galutinį apdorojimą pagal jų gyvavimo ciklo pabaigos sprendimus. Ataskaitiniu laikotarpiu 86 % atliekų tvarkytojų pateikė detalią pirmąją informaciją apie taikomus atliekų tvarkymo veiklų kodus (R ir D), palyginti su 49 % praėjusį ataskaitinį laikotarpį, t. y. 1,76 karto daugiau.

E5-3 Su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susiję uždaviniai

Biometano gamyklų plėtra ir biologiškai skaidžių atliekų panaudojimas

Valdomos įmonės yra išsikėlusios uždavinį iki 2027 metų vidurio paleisti antrą biometano gamyklą prie naujai statomo būsimo didžiausio Valdomų įmonių karvių komplekso UAB „Ateities ūkis“, kurios metinė biometano gamybos apimtis sieks apie 1,65 mln. Nm³, o projektinis galingumas – 2,07 MW. Šis uždavinys yra susijęs su antrinių žaliavų naudojimo didinimu, pirminių išteklių mažinimu ir biologiškai skaidžių atliekų panaudojimu pagal atliekų hierarchiją.

Plėtojant biometano gamybos pajėgumus, ataskaitiniais metais Valdomos įmonės taip pat nusistatė su biologiškai skaidžių atliekų panaudojimu susijusius veiklos rodiklius, naudojamus vertinant žiedinio medžiagų naudojimo didinimą ir išteklių pakeitimą: perdirbtų biologiškai skaidžių atliekų dalį nuo bendro jų kiekio (%) ir organinių trąšų efektyviojo azoto dalis bendrame azoto kiekyje (%).

Ataskaitiniu laikotarpiu šie rodikliai pradėti stebėti Valdomų įmonių veikloje, o jų reikšmės pateikiamos šiame atskleidime, remiantis esamos biometano gamyklos duomenimis. Rodikliai sudarys pagrindą būsimų kiekybinių tikslų nustatymui, plečiant biometano gamybos pajėgumus.

Veiklos rodiklis	2025 m.
Perdirbtų biologiškai skaidžių atliekų dalis nuo bendro jų kiekio, %	50,2
Organinių trąšų efektyviojo azoto dalis bendrame azoto kiekyje, %	8,8 ¹

¹ Skaičiavimas apima visų 14 Valdomų įmonių ūkių sunaudoto mineralinio azoto kiekį; organinės trąšos 2025 m. buvo naudojamos 8 iš 14 ūkių.

Atliekų tvarkymas

Valdomos įmonės yra išsikėlusios uždavinį iki 2027 metų pasiekti 100 % atliekų tvarkytojų duomenų atsekamumo lygį, užtikrindamos informacijos apie atliekų galutinį apdorojimą pagal gyvavimo ciklo pabaigos sprendimus surinkimą. Uždavinys yra susijęs su atliekų srautų (išteklų išvedinių) valdymu ir atliekų tvarkymo optimizavimu pagal atliekų hierarchiją, siekiant didinti atliekų perdirbimo ir kitų aukštesnio lygmens tvarkymo būdų taikymą. Pažanga vertinama pagal pirminius duomenis pateikusių atliekų tvarkytojų dalį nuo bendro Valdomų įmonių atliekų tvarkymo partnerių skaičiaus.

E5-5 Išteklų išvediniai

Produktai ir medžiagos

Valdomų įmonių veikloje tiekiami produktai (trąšos, augalų apsaugos priemonės, pašarai, sėklos, grūdai, pienas ir mėsa) pagal savo paskirtį yra skirti tiesioginiam naudojimui žemės ūkio ir maisto grandinėje, todėl jų patvarumo, pataisomumo ar pakartotinio naudojimo rodikliai pagal ETAS 36 straipsnį nėra taikomi.

Ataskaitiniu laikotarpiu į rinką išleistų pakuočių kiekis sudarė: plastikinės pakuotės – 298,13 t, popierinės – 64,09 t, metalinės – 0,007 t. Šių pakuočių tvarkymas vykdomas per gamintojų organizaciją „Gamtos ateitis“.

Biometano gamybos procese susidarantis fermentacijos substratas ir digestatas yra grąžinami į biologinį ciklą kaip organinės trąšos. Tokiu būdu atliekos nėra šalinamos, o panaudojamos kaip antrinės žaliavos Valdomų įmonių žemės ūkio veikloje, mažinant sintetinių trąšų poreikį.

Radioaktyvios atliekos Valdomų įmonių veikloje nesusidaro.

Skaičiavimo gairės

Perdirbtų biologiškai skaidžių atliekų dalis nuo bendro jų kiekio

Nustatomas bendras Valdomų įmonių ūkiuose per ataskaitinį laikotarpį susidaręs biologiškai skaidžių atliekų kiekis (galvijų mėšlas ir srutos). Iš šio kiekio išskiriama dalis, kuri buvo perdirbta į biometaną anaerobinio skaidymo proceso metu. Rodiklis apskaičiuojamas kaip perdirbtų atliekų santykis su bendru susidariusių atliekų kiekiu.

Organinių trąšų efektyviojo azoto dalis bendrame azoto kiekyje

Skaičiuojamas organinių trąšų bendras azoto kiekis (sunaudotas kiekis x azoto koncentracija pagal laboratorinę analizę), koreguojamas azoto prieinamumo koeficientu (NUE) ir lyginamas su bendru efektyviuoju azotu (mineralinis + organinis). NUE koeficientai taikomi pagal KTBL normatyvus: skystam digestatui – 65 %, kietam digestatui ir mėšlui – 35 %. KTBL (Kuratorium für Technik und Bauwesen in der Landwirtschaft) – Vokietijos federalinės žemės ūkio ministerijos remiama mokslinė institucija, kurios normatyvai plačiai taikomi ES žemės ūkio ir aplinkosaugos ataskaitose.

Atliekos

Bendras atliekų kiekis ataskaitiniu laikotarpiu sumažėjo nuo 927,1 t iki 886,4 t (–4,39 %). Pavojingų atliekų kiekis sudarė 93,41 t ir sumažėjo 2,75 %, o nepavojingų – 792,99 t ir sumažėjo 4,58 %. Perdirbtų atliekų kiekis sudarė 720,56 t (–12,89 %), tuo tarpu neperdirbtų atliekų kiekis padidėjo iki 165,84 t (65,97 %). Dėl to neperdirbtų atliekų dalis padidėjo nuo 10,78 % iki 18,71 % (7,93 proc. punkto). Neperdirbtų atliekų dalies padidėjimą lėmė pokyčiai atliekų tvarkymo struktūroje ir didesnė dalis atliekų, nukreiptų į šalinimą.

Pavojingų atliekų tvarkymas rodo didėjantį perdirbimą (68,07 t) ir pakartotinį naudojimą (6,86 t), tačiau taip pat padidėjo šalinimui nukreiptas kiekis (11,04 t), įskaitant atliekas, nukreiptas deginimui ir sąvartynui.

Didžioji dalis nepavojingų atliekų buvo nukreipta perdirbimui (652,49 t), o kitų susigrąžinimo operacijų apimtys reikšmingai padidėjo (140,46 t). Atliekų šalinimui nukreiptas kiekis išliko nereikšmingas (0,041 t).

Bendras atliekų kiekis (tonomis)	2024 m.	2025 m.	Δ, %
Pavoingos atliekos	96,05	93,41	-2,75
Nepavoingos atliekos	831,05	792,99	-4,58
Viso atliekų	927,1	886,4	-4,39
Perdirbtos atliekos	827,18	720,56	-12,89
Neperdirbtos atliekos	99,92	165,84	65,97
Neperdirbtų atliekų dalis nuo bendro atliekų kiekio (%)	10,78	18,71	7,93 p.p.

Atliekų apskaitos principai: atliekų kiekiai fiksuojami GPAIS sistemoje pagal kiekvieną veiklos vietą. Duomenys gaunami tiesiogiai svėrimo metu arba pateikiami atliekų tvarkytojų. Atvejais, kai atliekų tvarkytojas nepateikė informacijos apie galutinį atliekų tvarkymo būdą, tvarkymo operacija nustatoma pagrįstomis prielaidomis: remiantis Atliekų tvarkytojų registre nurodytais veiklos kodais (pvz., R3 – plastiko perdirbimas, D10 – deginimas ir pan.) arba kitų atliekų tvarkytojų jau pateiktais duomenimis apie analogiškas atliekas.

Pavoingos atliekos (tonomis)	2024 m.	2025 m.	Δ, %
Atliekos deginimui	1,48	0	-
Atliekos sąvartynui	0	10,28	-
Kitos šalinimo operacijos	0	0,76	-
Iš viso nukreipta šalinimui	1,48	11,04	-
Perdirbimas	30,8	68,07	121,01
Pakartotinis naudojimas	0	6,86	-
Kitos atliekų susigrąžinimo operacijos	63,77	7,44	-88,33
Iš viso nukreipta nuo šalinimo	94,57	82,37	-12,90
Bendras pavoingų atliekų kiekis	96,05	93,41	-2,75

Nepavoingos atliekos (tonomis)	2024 m.	2025 m.	Δ, %
Atliekos deginimui	0	0,038	-
Atliekos sąvartynui	0	0,003	-
Kitos šalinimo operacijos	0	0	-
Iš viso nukreipta šalinimui	0	0,041	-
Perdirbimas	796,38	652,49	-18,07
Pakartotinis naudojimas	0	0	-
Kitos atliekų susigrąžinimo operacijos	34,67	140,46	305,13
Iš viso nukreipta nuo šalinimo	831,05	792,95	-4,58
Bendras nepavoingų atliekų kiekis	831,05	792,99	-4,58

Valdomose įmonėse susidaranti atliekos apima šiuos pagrindinius srautus:

Atliekų kategorija	Medžiagos
Pakuočių atliekos	Popierius, kartonas, plastikas, mediena
Statybinės atliekos	Betonas, akmenys, žvyras, plienas, metalas
Autoparko atliekos	Akumulatoriai, tepalai, nebenaudojamos padangos, oro filtrai, kuro filtrai, plastikai, popieriaus atliekos, tekstilė
Laboratorinės atliekos	Cheminės medžiagos, vaistai, užteršti medicininiai instrumentai
EEJ įrangos atliekos	Smulki IT ir telekomunikacijų įranga, ekranai ir kt.
Žemės ūkio atliekos	Biologinės kilmės medžiagos, sėklų, trąšų ir augalų apsaugos priemonių pakuotės

E5-6 Numatomas su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susijusių rizikų ir galimybių finansinis poveikis

Valdomos įmonės, pasinaudodamos galimybe palaipsniui atskleisti informaciją, nenurodo finansinio poveikio.

Socialinė informacija

S1 Sava darbo jėga

2 ETAS SBM-2 Suinteresuotųjų subjektų interesai ir nuomonės

Prie savos darbo jėgos priskiriamų asmenų interesai, nuomonės ir teisės yra integruoti į Valdomų įmonių strategiją ir verslo modelį. Sava darbo jėga yra viena iš pagrindinių paveikiamų suinteresuotųjų subjektų grupių, kurių įtraukimas buvo užtikrintas tiesiogiai dalyvaujant DRV procese, įskaitant darbuotojų apklausas. Visa informacija atskleista skyriuje „SBM-2 Suinteresuotųjų subjektų interesai ir nuomonės“.

2 ETAS SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu

Atnaujinus DRV nustatyta, kad anksčiau išskirtos socialinės temos yra glaudžiai susijusios ir pasireiškia per darbo sąlygų aspektą, todėl jos sujungiamos darbo sąlygų potemėje. Tai atspindi Valdomų įmonių veiklos specifiką žemės ūkio sektoriuje, kuriame fizinis darbo pobūdis, darbo intensyvumas ir sezoniskumas yra pagrindiniai veiksniai, lemiantys reikšmingus IRO. Reikšmingas neigiamas poveikis darbuotojams yra susijęs su profesine rizika, kylančia iš veiklos pobūdžio, o su darbuotojų sauga ir sveikata susijusios rizikos daro įtaką veiklos sąnaudoms, darbuotojų išlaidoms ir veiklos tęstinumui. Šie IRO vertinami kaip susiję su veiklos pobūdžiu, todėl gali turėti sisteminį pobūdį, ypač sezoniskai intensyviais laikotarpiais.

Reikšmingų IRO tipas	Verslo segmentas	Vertės grandinės dalis	Laikotarpis	Statusas	Aprašymas
Potemė: Darbo sąlygos					
Neigiamas poveikis: profesinė rizika	Visi	OO	S, M, L	Esamas	Dėl žemės ūkio sektoriaus darbo specifikos darbuotojai veikiami padidintos profesinės rizikos, kuri kyla dėl intensyvaus fizinio krūvio ir sudėtingų darbo sąlygų, todėl tai gali daryti tiesioginį ir ilgalaikį poveikį jų sveikatai, darbingumui bei psichologinei gerovei.
Rizika: darbuotojų sauga ir sveikata	Visi	OO	S, M, L	Esama	Ribotas tarptautinių standartų integravimas didina finansines sąnaudas, susijusias su kompensacijomis, draudimu, prarastomis darbo dienomis ar galimais teisiniais ginčais. Tokie atvejai taip pat gali turėti įtakos organizacijos reputacijai, talentų pritraukimui ir darbo užmokesčio kaštams.

S1-1 Su sava darbo jėga susijusi politika

Valdomose įmonėse su sava darbo jėga susijusių reikšmingų IRO valdymas grindžiamas integruota politikų sistema, apimančia žmogaus teisių, lygių galimybių, etikos ir kitus su darbo santykiais susijusius principus.

Atsižvelgiant į DRV metu nustatytus reikšmingus IRO, susijusius su darbo sąlygomis bei darbuotojų sauga ir sveikata, šie aspektai valdomi vadovaujantis galiojančiais teisės aktais ir vidaus procedūromis. Atskiros darbuotojų saugos ir sveikatos politikos Valdomos įmonės ataskaitiniais metais dar nebuvo patvirtinusios. Taikoma politikų ir su jomis susijusių procedūrų sistema galioja visiems Valdomų įmonių darbuotojams ir prisideda prie galimų neigiamų poveikių prevencijos bei valdymo.

Pavadinimas	Aprašymas
<u>Žmogaus teisių politika</u>	Valdomos įmonės savo veikloje laikosi tarptautiniu mastu pripažintų žmogaus teisių standartų ir yra įsipareigojusios gerbti žmogaus teises, užkirsti kelią jų pažeidimams ir užtikrinti sąžiningas darbo sąlygas visiems darbuotojams. Politika grindžiama tarptautiniu mastu pripažintais žmogaus teisių principais (JT, TDO) ir atitinka pagrindinius Jungtinių Tautų verslo ir žmogaus teisių principuose įtvirtintus reikalavimus. Valdomos įmonės netoleruoja priverstinio ar vaikų darbo, diskriminacijos, fizinės ar psichinės prievartos, o darbuotojams užtikrina teisę į poilsį, sąžiningą atlyginimą, lygiavertės darbo sąlygas ir teisę burtis į profesines sąjungas
<u>Lygių galimybių politika</u>	Šia politika siekiama užtikrinti nediskriminacinę ir įtraukią darbo aplinką visiems darbuotojams ir kandidatams. Ji draudžia diskriminaciją dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, religijos, įsitikinimų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios ir kitų pagrindų bei nustato, kad visi sprendimai dėl įdarbinimo, darbo užmokesčio, karjeros ar atleidimo priimami remiantis objektyviais kriterijais.
Lygybės planas (viešai neskelbiama)	Valdomų įmonių Lygybės plane numatytos priemonės lygių galimybių, įvairovės ir įtraukties stiprinimui, įskaitant: darbuotojų mokymus apie diskriminacijos prevenciją, įtraukios komunikacijos stiprinimą, darbo ir asmeninio gyvenimo balanso gerinimą, darbuotojų įtrauktį ir prieinamumo didinimą asmenims su negalia, patobulintas atrankos procedūras ir skaidrias atlygio sistemas.
<u>Smurto ir priekabiavimo darbe prevencijos politika</u>	Nustato priemones ir procedūras, kuriomis siekiama užtikrinti saugią ir pagarbią darbo aplinką bei užkirsti kelią bet kokioms smurto, priekabiavimo ir seksualinio priekabiavimo apraiškoms. Politika apima prevencijos priemones, darbuotojų informavimą ir mokymus, pranešimų apie pažeidimus teikimo kanalus bei aiškią pranešimų nagrinėjimo ir tyrimo tvarką, įskaitant vidinių tyrimų atlikimą ir poveikio priemonių taikymą pažeidimų atvejais.
Valdomų įmonių <u>Etikos kodeksas</u>	Valdomų įmonių Etikos kodeksas nustato pagrindinius elgesio, skaidrumo, atsakomybės ir sąžiningos verslo praktikos principus, kurie taikomi visiems darbuotojams nepriklausomai nuo jų pareigų. Kodeksas apima darbuotojų elgesio standartus bei nustato aiškius reikalavimus netoleruoti diskriminacijos, priekabiavimo, fizinės ar psichologinės prievartos, nesąžiningo elgesio ar kitų žmogaus teises pažeidžiančių veiksmų. Darbuotojai turi galimybę pranešti apie Etikos kodekso pažeidimus per nustatytą vidinį pranešimo kanalą, užtikrinant pranešėjų konfidencialumą ir apsaugą nuo neigiamų pasekmių. Etikos kodeksas taip pat nustato reikalavimus darbuotojų tarpusavio pagarbai, sąžiningam bendradarbiavimui ir atsakingam sprendimų priėmimui, taip prisidedant prie saugios, pagarba grįstos ir įtrauktį skatinančios darbo aplinkos kūrimo.

S1-2 Savos darbo jėgos ir darbuotojų atstovų įtraukimo sprendžiant klausimus dėl poveikio procesai

Valdomose įmonėse darbuotojų įtraukimas sprendžiant su jais susijusio faktinio ir galimo poveikio klausimus yra vykdomas per formalizuotus atstovavimo ir grįžtamojo ryšio mechanizmus, apimančius darbo tarybos veiklą, reguliarias darbuotojų apklausas ir tiesioginio įsitraukimo priemones.

Darbuotojų įtraukimas vykdomas pasitelkiant darbo tarybą, kuri užtikrina netiesioginį darbuotojų atstovavimą. Tarybą sudaro visų padalinių darbuotojų išrinkti atstovai, o rinkimuose gali dalyvauti visi darbuotojai, nepriklausomai nuo jų pareigų ar statuso.

Darbo taryba yra reguliariai informuojama apie politikų ir vidaus dokumentų rengimą, tvirtinimą ir atnaujinimą. Įtraukimas dažniausiai vyksta parengiamajame politikų formavimo ar keitimo etape, o informacija teikiama susitikimų su personalo ar administracijos atstovais metu bei kitais vidinės komunikacijos kanalais.

Papildomai darbuotojų nuomonė renkama pasitelkiant kasmetines anonimes apklausas, kurių metu vertinami darbo sąlygų, vidinės komunikacijos, vadovavimo ir darbuotojų gerovės aspektai. Ataskaitiniu laikotarpiu įdiegta eNPS apklausų sistema, kuri leidžia sistemingai rinkti ir analizuoti darbuotojų grįžtamąjį ryšį bei užtikrina, kad duomenys būtų renkami reguliariai ir atspindėtų aktualiausias organizacijos procesus. Apklausų rezultatai analizuojami ir aptariami su padalinių vadovais, o jų pagrindų rengiamos tikslinės gerinimo priemonės. Taip pat Valdomose įmonėse veikia darbuotojų idėjų bankas, kuriame darbuotojai gali teikti pasiūlymus dėl darbo procesų gerinimo, darbo aplinkos, komunikacijos ir organizacinės kultūros stiprinimo.

Darbuotojai taip pat įtraukiami į darbuotojų saugos ir sveikatos (toliau – DSS) procesus, įskaitant profesinės rizikos vertinimą, kolektyvinių ir asmeninių apsaugos priemonių parinkimą ir instrukcijų peržiūrą. Kiekvienoje struktūroje paskirti darbuotojų atstovai saugai ir sveikatai, kurie palaiko tiesioginį ryšį su Valdomų įmonių bei padalinių vadovais ir dalyvauja sprendžiant saugos klausimus.

Už darbuotojų įtraukimo veiklų koordinavimą atsakingas personalo skyrius, bendradarbiaudamas su padalinių ir Valdomų įmonių vadovais. Valdomose įmonėse šiuo metu nėra sudaryta kolektyvinių ar kitų formalių susitarimų su darbuotojų atstovais socialiniais ar žmogaus teisių klausimais. Darbuotojų įtraukimo procesų veiksmingumo vertinimas šiuo metu vykdomas per apklausų rezultatus ir jų analizę, tačiau sistemingas įsitraukimo veiksmingumo vertinimo modelis nėra pilnai išplėtotas. Valdomos įmonės planuoja toliau tobulinti darbuotojų įtraukimo procesą, siekdamos užtikrinti nuoseklių darbuotojų atstovavimo efektyvumą ir jų nuomonės įtraukimo į sprendimų priėmimą vertinimą. Šiuo metu atskiros sistemos ypač pažeidžiamų ar marginalizuotų darbuotojų grupių nuomonės rinkimo mechanizmo nėra, tačiau planuojama šiuos aspektus integruoti į būsimų apklausų turinį ir kitus įtraukimo kanalus.

S1-3 Neigiamo poveikio ištaisymo procesai ir kanalai, kuriais sava darbo jėga gali išreikšti susirūpinimą

Valdomose įmonėse yra nustatyti procesai ir mechanizmai, kuriais siekiama identifikuoti, nagrinėti ir ištaisyti su sava darbo jėga susijusį neigiamą poveikį, taip pat užtikrinti galimybę darbuotojams tiesiogiai išreikšti susirūpinimą keliančius klausimus. Šie procesai apima pranešimų teikimo, registravimo, vertinimo ir nagrinėjimo tvarką, taip pat korekcinių ir prevencinių priemonių taikymą, siekiant pašalinti nustatytus pažeidimus ir užkirsti kelią jų pasikartojimui.

Valdomose įmonėse veikia Pranešimų kanalas, kuriuo darbuotojai gali anonimiškai arba atskleisdami tapatybę pranešti apie galimus pažeidimus. Kanalas skirtas pranešti apie žmogaus teisių, etikos, darbo sąlygų ar kitus su darbo aplinka susijusius klausimus. Pranešimų kanalo veikimą reglamentuoja vidinė informacijos apie pažeidimus teikimo ir nagrinėjimo tvarka (viešai neskelbiama), kurioje nustatyti pranešimų pateikimo, registravimo, vertinimo ir nagrinėjimo principai bei atsakomybės.

Visi pranešimai nagrinėjami konfidencialiai, dalyvaujant atsakingiems specialistams, laikantis objektyvumo ir nešališkumo principų. Nustačius pagrįstą pažeidimą, taikomos proporcingos organizacinės, drausminės ar kitos poveikio mažinimo priemonės. Valdomos įmonės taip pat užtikrina pranešėjų apsaugą nuo atsakomųjų veiksmų, nepriklausomai nuo pranešimo pateikimo būdo. Informacija apie pranešimų kanalą ir jo naudojimo galimybes darbuotojams teikiama per vidinės komunikacijos priemones, siekiant užtikrinti kanalo prieinamumą ir darbuotojų informuotumą apie galimybę juo naudotis.

Gauti pranešimai yra registruojami ir analizuojami, o jų nagrinėjimo rezultatai naudojami identifikuojant pasikartojančias problemas bei tobulinant vidinius procesus. Šiuo metu Valdomos įmonės sistemingai nevertina pranešimų kanalų veiksmingumo kiekybiniais rodikliais ar darbuotojų pasitikėjimo jais lygio, tačiau planuoja tobulinti šių procesų stebėseną ir vertinimą ateityje.

S1- 4 Veiksmai, kurių imamasi dėl reikšmingo poveikio savai darbo jėgai, su sava darbo jėga susijusių reikšmingų rizikų valdymo ir pasinaudojimo reikšmingomis galimybėmis metodai ir tų veiksmų veiksmingumas

Atsižvelgiant į reikšmingus IRO, ataskaitiniu laikotarpiu Valdomy įmonių veiksmai orientuoti į neigiamo poveikio prevenciją, mažinimą ir kontrolę. Ataskaitiniu laikotarpiu vykdytos darbuotojų saugos ir sveikatos prevencinės priemonės apėmė profesinės rizikos vertinimo atnaujinimą, darbuotojų mokymus ir informavimą. Darbuotojams buvo organizuojami privalomieji darbuotojų saugos ir sveikatos mokymai bei instruktavimai, taip pat kiti profesiniai mokymai, vykdomi kontaktiniu ir nuotoliniu būdu, ir periodiniai darbuotojų žinių patikrinimai. Valdomy įmonių objektuose buvo atliktas profesinės rizikos vertinimo atnaujinimas, leidęs tiksliau identifikuoti potencialius pavojus, sistemingai vykdyti pavojingų vietų ženklumą bei užtikrinti atitiktį darbuotojų saugos ir gaisrinės saugos reikalavimams.

Nustačius su darbo sąlygomis susijusius pažeidimus ar galimą neigiamą poveikį, Valdamos įmonės taikė vidines procedūras, apimančias situacijos vertinimą, tyrimą ir korekcinę priemonių įgyvendinimą, siekiant pašalinti nustatytus pažeidimus ir, kai aktualu, ištaisyti su jais susijusį neigiamą poveikį darbuotojams bei užkirsti kelią jų pasikartojimui.

Valdomos įmonės ataskaitiniu laikotarpiu parengė Darbuotojų saugos ir sveikatos politiką, kurios patvirtinimą planuoja iki 2026 m. vidurio, siekdamas formalizuoti darbuotojų saugos ir sveikatos valdymo principus ir sustiprinti sisteminį požiūrį į profesinės rizikos valdymą.

Įgyvendinamų veiksmų efektyvumas vertinamas remiantis su darbuotojų sauga ir sveikata susijusiais veiklos rodikliais, leidžiančiais įvertinti prevencinių priemonių efektyvumą ir identifikuoti tobulintinas sritis. Konkrečios veiklos rezultatų reikšmės ir su tuo susiję uždaviniai pateikti S1-5 ir S1-14 atskleidimuose.

Ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo nustatyta reikšmingų su darbo sąlygomis susijusių teigiamų poveikių ar galimybių, todėl Valdomy įmonių veiksmai koncentruojami į neigiamo poveikio prevenciją ir su tuo susijusių rizikų valdymą. Įgyvendinamos priemonės taip pat prisideda prie su darbuotojų sauga ir sveikata susijusių rizikų mažinimo, padedant valdyti galimas finansines, operacines ir reputacines pasekmes. Valdamos įmonės skiria reikalingus organizacinius ir žmogiškuosius išteklius šių veiksmų įgyvendinimui ir siekia užtikrinti, kad jų veiklos praktika neprisidėtų prie neigiamo poveikio darbuotojų saugai ir sveikatai.

S1-5 Uždaviniai, susiję su reikšmingo neigiamo poveikio valdymu, teigiamo poveikio didinimu ir reikšmingų rizikų ir galimybių valdymu

Praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu Valdamos įmonės buvo išsikėlusios tikslą užtikrinti, kad nebūtų mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe. Šis uždavinys buvo įgyvendintas ir jį padėjo pasiekti nuoseklios prevencinės priemonės, įskaitant profesinės rizikos vertinimo atnaujinimą, darbuotojų mokymus ir instruktavimus, sistemingą pavojingų zonų ženklumą bei darbo aplinkos saugumo užtikrinimą pagal galiojančius teisės aktus.

Atsižvelgdamos į pasiektus rezultatus, Valdamos įmonės nustatė darbuotojų saugos ir sveikatos srities uždavinius, kuriais siekiama valdyti reikšmingą neigiamą poveikį nuosaviems darbuotojams ir su tuo susijusias rizikas. Pagrindinis dėmesys skiriamas profesinėms rizikoms, susijusioms su darbo sąlygų specifika. Uždaviniai nustatomi remiantis profesinės rizikos vertinimo rezultatais, teisės aktų reikalavimais ir ankstesnių laikotarpių veiklos rezultatų analize. Nustatant uždavinius taip pat atsižvelgiama į incidentų analizės rezultatus ir darbuotojų patirtį darbuotojų saugos ir sveikatos srityje.

Valdomos įmonės iki 2026 m. vidurio yra nusistačiusios šiuos uždavinius:

- užtikrinti nulinį mirtinų nelaimingų atsitikimų skaičių visose Valdamosose įmonėse;
- patvirtinti vieningą darbuotojų saugos ir sveikatos politiką;
- tęsti profesinės rizikos vertinimą, užtikrinant jo aktualumą;
- stiprinti darbo aplinkos saugumą ir apsaugos priemonių naudojimą;
- sumažinti darbuotojų kaitos rodiklį iki 3 %;
- įgyvendinti darbuotojų pasitenkinimo tyrimą ir nustatyti bazinį eNPS rodiklį.

S1-6 Įmonės samdomųjų darbuotojų savybės

Darbuotojai pagal lytį

Lytis	2025 m.	2024 m.	Δ, %
Vyrai	812	821	-1,1 %
Moterys	337	356	-5,3 %
Visi samdomieji darbuotojai	1 149	1 177	-2,4 %

Vadovaujantis ETAS S1 6 (a) reikalavimais, suskirstymas pagal šalį pateikiamas tik tose šalyse, kuriose įmonė turi 50 ar daugiau samdomųjų darbuotojų ir kurios sudaro ne mažiau kaip 10 % bendro samdomųjų darbuotojų skaičiaus. Nors Valdamos įmonės turi nedidelį skaičių samdomųjų darbuotojų užsienyje, šiose šalyse minėti kriterijai nėra pasiekiami, todėl informacija pagal šalį neatskleidžiama.

Darbuotojai pagal darbo sutarties tipą, darbo laiką ir lytį

	Moterys		Vyrai		Δ, %	
	2025 m.		2024 m.			
Samdomųjų darbuotojų skaičius	337	812	356	821	-5,3	-1,1
Neterminuota sutartis	285	686	288	707	-1,0	-3,0
Terminuota sutartis	52	126	68	114	-23,5	10,5
Negarantuotą darbo valandų skč. dirbantys ²	–	–	–	–	–	–
Visą darbo laiką dirbantys	298	735	301	740	-1,0	-0,7
Ne visą darbo laiką dirbantys	39	77	55	81	-29,1	-4,9

Darbuotojų kaita

Rodiklis	2025 m.	2024 m.	Δ, %
Vidutinis samdomųjų darbuotojų skaičius	948	857	10,6
Valdomas įmonės palikusių samdomųjų darbuotojų skaičius	166	70	137,1
Darbuotojų kaitos rodiklis, %	17,51	8,17	9,34 p. p.

Darbuotojų kaitos rodiklio padidėjimą ataskaitiniu laikotarpiu (daugiau nei du kartus) lėmė Valdomų įmonių veiklos procesų optimizavimas, susijęs su objektų apsaugos ir apskaitos funkcijų perdavimu išorės partneriams.

Skaičiavimo gairės

Valdomų įmonių samdomųjų darbuotojų duomenys pateikti naudojant faktinį asmenų skaičių (angl. *Headcount*) ataskaitinio laikotarpio pabaigoje. Socialiniai rodikliai apima visus tiesiogines darbo sutartis turinčius asmenis, klasifikuojamus pagal lytį, sutarčių rūšį bei darbo laiko trukmę. Metinis kaitos rodiklis nustatomas per metus Valdomas įmonės palikusių darbuotojų skaičių dalijant iš vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus, o rodiklio pokytis išreiškiamas procentiniais punktais (p. p.). Informacijos tikslumas užtikrinamas sumuojant Valdomų įmonių lygmens duomenis ir užtikrinant visų atskleidžiamų kategorijų suderinamumą su bendruoju Valdomų įmonių samdomųjų darbuotojų skaičiumi. Bendras samdomųjų darbuotojų skaičius (1 149) sutampa su Valdomų įmonių konsoliduotojoje finansinėje ataskaitoje atskleidžiamu darbuotojų skaičiumi.

S1-7 Nesamdomųjų darbuotojų, priskiriamų prie įmonės savos darbo jėgos, savybės

Nesamdomiesiems darbuotojams Valdomos įmonės priskiria asmenis, kurie su Valdomomis įmonėmis yra sudarę darbo jėgos teikimo sutartis (savarankiškai dirbantys asmenys), taip pat asmenis, kuriuos teikia laikinojo įdarbinimo veiklą vykdančios įmonės ir kurių darbui vadovauja Valdomos įmonės. Valdomos įmonės, pasinaudodamos galimybe palaipsniui atskleisti informaciją, neatskleidžia informacijos apie nesamdomuosius darbuotojus.

S1-14 Sveikatos ir saugos rodikliai

Rodiklis	2025 m.	2024 m.	Δ, %
Savos darbo jėgos darbuotojų, kuriems taikoma pagal ISO 45001 sertifikuota sveikatos ir saugos vadybos sistema, dalis, % ¹	0	0	–
Savos darbo jėgos mirčių dėl su darbu susijusių sužalojimų ir sveikatos sutrikimų skaičius	0	0	–
Kitų darbuotojų (rangovų) mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe ir su darbu susijusių ligų skaičius	0	0	–
Registruotinių su darbu susijusių nelaimingų atsitikimų skaičius	13	11	18,18
Registruotinių su darbu susijusių nelaimingų atsitikimų savos darbo jėgos rodiklis (atvejų skaičius per 1 mln. dirbtų valandų)	8,6	7,7	11,7
Samdomųjų darbuotojų registruotinių su darbu susijusių sveikatos sutrikimų skaičius	1 ³	n.d. ²	–
Darbo dienų, prarastų dėl su darbu susijusių traumų, mirčių nuo nelaimingų atsitikimų darbe, su darbu susijusių sveikatos sutrikimų ir mirčių nuo su darbu susijusių sveikatos sutrikimų, skaičius	585 ⁴	n.d. ²	–

S1-17 Incidentai, skundai ir stiprus poveikis žmogaus teisėms

Per ataskaitinį laikotarpį buvo gautas vienas su darbu susijęs pranešimas. Remiantis Smurto ir priekabiavimo darbe prevencijos politika, incidentui ištirti buvo sudaryta komisija, o atvejis peržiūrėtas pagal Valdomų įmonių vidaus tvarkas. Ataskaitiniu laikotarpiu finansinių žalų, baudų ar nuobaudų, susijusių su šiuo incidentu, nebuvo gauta. Atsižvelgiant į incidento pobūdį, jis nepriskiriamas prie didelių su žmogaus teisėmis susijusių incidentų.

Skaičiavimo gairės

Nelaimingi atsitikimai darbe. Į rodiklius įtraukiami visi registruotini su darbu susiję nelaimingi atsitikimai. Mirčių rodiklis apima darbuotojų, mirusių dėl su darbu susijusių nelaimingų atsitikimų ar profesinių ligų, skaičių.

Nelaimingų atsitikimų rodiklis. Rodiklis apskaičiuojamas nelaimingų atsitikimų skaičių dalijant iš bendro per ataskaitinį laikotarpį savos darbo jėgos dirbtų valandų skaičiaus ir padauginant iš 1 000 000. Rodiklis išreiškiamas atvejų skaičiumi milijonui dirbtų valandų.

Sveikatos sutrikimai. Į rodiklius įtraukiamos per ataskaitinį laikotarpį nustatytos profesinės ligos, identifikuotos pagal medicininės priežiūros duomenis ar medicinos specialistų informaciją.

Prarastos darbo dienos. Skaičiuojamos darbo dienos (nuo pirmadienio iki penktadienio), kurias darbuotojas praleido dėl su darbu susijusių traumų ar sveikatos sutrikimų. Į šį rodiklį neįtraukiamos savaitgalių (šeštadienio ir sekmadienio) bei oficialių švenčių dienos. Skaičiavimas pradedamas nuo pirmos darbuotojo nedarbingumo dėl patirtos traumos dienos.

Duomenų šaltiniai. Duomenys renkami iš Valdomų įmonių vidaus apskaitos sistemų, sveikatos patikrinimų įrašų ir Valstybinei darbo inspekcijai teikiamų pranešimų.

¹ Valdomose įmonėse sveikatos ir saugos procesai užtikrinami vadovaujantis teisės aktų reikalavimais, tačiau ISO 45001 sertifikuota vadybos sistema nėra įdiegta.
² 2024 m. ataskaitiniu laikotarpiu duomenys nebuvo sistemingai renkami.
³ Profesinė liga.
⁴ Prarastų darbo dienų skaičiaus duomenų rinkimas Valdomose įmonėse įdiegtas 2026 m. ataskaitiniu laikotarpiu.

S2 Vertės grandinės darbuotojai

2 ETAS SBM-2 Suinteresuotųjų subjektų interesai ir nuomonės

DRV procese Valdamos įmonės apibrėžė vertės grandinės darbuotojus kaip asmenis, dirbančius visoje (tiek pradinėje, tiek galutinėje) Valdomų įmonių vertės grandinėje, nepriklausomai nuo tiesioginių sutartinių santykių. Tai apima tiekėjų, rangovų ir klientų darbuotojus, kuriems Valdamos įmonės per savo veiklą, produktus, paslaugas ar verslo santykius daro arba gali daryti reikšmingą poveikį. Šie asmenys nepriskiriami Valdomų įmonių savos darbo jėgos kategorijai.

Vertės grandinės darbuotojai tiesiogiai nebuvo įtraukti į dvejetainio reikšmingumo vertinimo procesą, tačiau jų interesai, nuomonės ir teisės buvo vertinamos netiesiogiai, remiantis sektorinėmis gairėmis, tarptautiniais standartais, rizikų vertinimais bei turima informacija apie vertės grandinės poveikius. Ši informacija buvo integruota į DRV bei naudojama identifikuojant reikšmingus IRO. Išsamesnė informacija apie suinteresuotųjų šalių interesus, lūkesčius ir nuomones pateikta skyriuje „SBM-2 Suinteresuotųjų subjektų interesai ir nuomonės“.

2 ETAS SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu

Šiame etape Valdamos įmonės negali apimti visų vertės grandinės darbuotojų, kuriems gali daryti reikšmingą poveikį dėl ribotos prieigos prie reikiamos ir patikimos informacijos. Vertės grandinės darbuotojai yra įtraukti į atskleidžiamos informacijos aprėptį tiek, kiek leidžia turimi duomenys.

Atliekant DRV, pagrindinis dėmesys buvo skiriamas vertės grandinės pradinės grandies darbuotojams, įskaitant pirmojo lygio tiekėjų ir rangovų darbuotojus, su kuriais Valdamos įmonės turi tiesioginius verslo santykius. Taip pat buvo vertinamas galimas poveikis galutinės grandies subjektų darbuotojams, naudojančioms Valdomų įmonių produktus ar paslaugas.

Valdomos įmonės nustatė reikšmingus IRO, susijusius su darbo sąlygomis, įskaitant darbuotojų saugos ir sveikatos aspektus, kurie kyla iš Valdomų įmonių verslo modelio, apimančio žemės ūkio produktų tiekimą ir naudojimą vertės grandinėje. Šie poveikiai gali būti sisteminio pobūdžio, susiję su bendromis darbo sąlygomis žemės ūkio sektoriuje.

Vertinimo metu Valdamos įmonės taip pat analizavo vaikų darbo ir priverčiamojo darbo rizikas, tačiau reikšmingų IRO, susijusių su šiomis temomis, nenustatė. Reikšmingų geografinių teritorijų ar konkrečių šalių, kuriose šios rizikos būtų ypač aktualios, nenustatyta.

Nustatyti poveikiai daro įtaką Valdomų įmonių strategijai ir verslo modeliui, skatinant stiprinti tiekimo grandinės priežiūrą ir atsakingo tiekimo praktikas, siekiant mažinti galimą neigiamą poveikį vertės grandinės darbuotojams.

S2-1 Su vertės grandinės darbuotojais susijusi politika

Ataskaitiniu laikotarpiu Valdamos įmonės patvirtino Tiekėjų etikos kodeksą, kuriuo nustatomi pagrindiniai socialinės atsakomybės, aplinkosaugos ir verslo etikos reikalavimai tiekėjams bei jų vertės grandinės partneriams. Kodeksas taikomas visiems tiekėjams ir jų subtieėjams, nepriklausomai

nuo veiklos geografinės, ir apima reikalavimus, susijusius su darbuotojų darbo sąlygomis, sauga ir sveikata, vienodų galimybių užtikrinimu, žmogaus teisių apsauga, vaikų darbo ir priverstinio darbo prevencija bei atsakingu rizikų valdymu visoje vertės grandinėje. Valdomų įmonių politika vertės grandinės darbuotojų atžvilgiu grindžiama tarptautiniais principais, įskaitant Jungtinių Tautų visuotinę žmogaus teisių deklaraciją, Tarptautinės darbo organizacijos konvencijas ir EBPO rekomendacijas daugiašalėms įmonėms. Tiekėjų etikos kodeksas taip pat remiasi Jungtinių Tautų pasaulinio susitarimo principais ir kitais tarptautiniais standartais, kurie integruojami į tiekimo grandinės valdymą.

Kodekso laikymasis užtikrinamas per tiekėjų supažindinimą su jo nuostatomis, jų integravimą į sutartinius santykius bei galimybę nutraukti bendradarbiavimą tiekėjams nesilaikant nustatytų reikalavimų. Jis taikomas visiems vertės grandinės darbuotojams, kiek tai susiję su Valdomų įmonių verslo santykiais.

Valdomos įmonės taip pat vadovaujasi Žmogaus teisių politika, kuria įsipareigoja gerbti žmogaus teises visose veiklos srityse ir užtikrinti, kad jų veikla tiesiogiai ar netiesiogiai jų nepažeistų. Šie principai taikomi ne tik Valdomų įmonių darbuotojams, bet ir visoms suinteresuotosioms šalims, įskaitant verslo partnerius, tiekėjus ir rangovus, kurie skatinami laikytis tarptautiniu mastu pripažintų žmogaus teisių standartų.

Reikšmingų IRO tipas	Verslo segmentas	Vertės grandinės dalis	Laikotarpis	Statusas	Aprašymas
Potemė: Darbo sąlygos					
Neigiamas poveikis: sveikata ir sauga	Visi	VC	S, M, L	Galimas	Darbuotojai žemės ūkio vertės grandinėje gali patirti neigiamą poveikį saugai ir sveikatai, jei nesilaikoma reikalavimų dirbant su cheminėmis medžiagomis, technika ar sudėtingomis darbo sąlygomis. Tokiais atvejais didėja nelaimingų atsitikimų ir ilgalaikių sveikatos sutrikimų rizika tiek tiekėjams, tiek klientų darbuotojams.

S2-2 Vertės grandinės darbuotojų įtraukimo sprendžiant klausimus dėl poveikio procesai

Šiuo metu Valdomose įmonėse nėra įdiegtas procesas, skirtas vertės grandinės darbuotojų ar jų teisėtų atstovų sistemingam įtraukimui į sprendimų priėmimą, todėl vertės grandinės darbuotojai nėra tiesiogiai įtraukiami.

Valdomos įmonės pripažįsta vertės grandinės darbuotojų įtraukimo svarbą vertinant ir valdant galimą bei faktinį poveikį ir planuoja palaipsniui plėtoti šiuos procesus, įgyvendindamos atsakingo tiekimo grandinės valdymo praktikas. Šiuo metu vertės grandinės darbuotojų interesai vertinami netiesiogiai, remiantis taikomais standartais ir rizikų vertinimais.

Ataskaitiniu laikotarpiu Valdomos įmonės užtikrino, kad didžioji dalis esamų ir būsimų tiekėjų bei paslaugų teikėjų būtų supažindinti su Tiekėjų etikos kodeksu, kuriame nustatyti reikalavimai dėl darbo sąlygų, žmogaus teisių ir kitų aspektų visoje vertės grandinėje.

S2-3 Neigiamo poveikio ištaisymo procesai ir kanalai, kuriais vertės grandinės darbuotojai gali išreikšti susirūpinimą

Siekdamos užtikrinti tinkamą atsaką į vertės grandinės darbuotojų susirūpinimą, Valdomos įmonės yra įdiegusios bendrą Pranešimų kanalą, skirtą visoms suinteresuotosioms šalims (daugiau informacijos skyriuje „G1 Verslo etika“). Per šį kanalą galima konfidencialiai pateikti pranešimus apie galimus pažeidimus ar susirūpinimą keliančius klausimus, o pateikta informacija yra nagrinėjama pagal vidinę informacijos apie pažeidimus tvarką (viešai neskelbiama).

Ataskaitiniu laikotarpiu Valdomos įmonės pagerino Pranešimų kanalo prieinamumą ir matomumą, jį aiškiai pateikdamos Valdomų įmonių interneto svetainėje, siekdamos užtikrinti, kad vertės grandinės darbuotojai galėtų lengviau juo naudotis. Vertės grandinės darbuotojai taip pat gali išreikšti susirūpinimą tiesioginių kontaktų su Valdomų įmonių atstovais metu ar kitais bendradarbiavimo kanalais. Ataskaitiniais metais nebuvo nustatyta žmogaus teisių pažeidimų, susijusių su vertės grandinės darbuotojais.

S2-4 Veiksmai, kurių imamasi dėl reikšmingo poveikio vertės grandinės darbuotojams, su vertės grandinės darbuotojais susijusių reikšmingų rizikų valdymo ir pasinaudojimo reikšmingomis galimybėmis metodai ir tų veiksmų veiksmingumas

Valdomos įmonės pripažįsta veiksmų, skirtų valdyti reikšmingą poveikį vertės grandinės darbuotojams, svarbą ir palaipsniui diegia atsakingo tiekimo grandinės valdymo praktikas. Ataskaitiniu laikotarpiu vienas esminių veiksmų buvo Tiekėjų etikos kodekso patvirtinimas ir jo taikymo užtikrinimas, siekiant nustatyti aiškius reikalavimus tiekėjams dėl darbo sąlygų, darbuotojų saugos ir sveikatos, žmogaus teisių apsaugos bei vaikų ir priverstinio darbo prevencijos visoje vertės grandinėje. Didžioji dalis esamų ir būsimų tiekėjų buvo supažindinti su kodekso nuostatomis, kurios integruojamos į sutartinius santykius su verslo partneriais.

Šiuo metu Valdomos įmonės sistemingai nestebi vertės grandinės darbuotojams skirtų veiksmų veiksmingumo, tačiau planuoja nuosekliai plėtoti šiuos procesus, atsižvelgdamos į reguliacinius reikalavimus ir veiklos poreikius. Ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo nustatyta incidentų ar reikšmingų žmogaus teisių pažeidimų, susijusių su vertės grandinės darbuotojais.

S2-5 Uždaviniai, susiję su reikšmingo neigiamo poveikio valdymu, teigiamo poveikio didinimu ir reikšmingų rizikų ir galimybių valdymu

Valdomos įmonės yra nustačiusios tikslą iki 2027 m. užtikrinti, kad 100 % esamų ir būsimų tiekėjų bei paslaugų teikėjų būtų supažindinti su Tiekėjų etikos kodeksu ir įsipareigotų laikytis jame nustatytų reikalavimų. Šis tikslas tiesiogiai susijęs su neigiamo poveikio vertės grandinės darbuotojams mažinimu. Šio tikslo įgyvendinimas užtikrinamas per tiekėjų informavimą, kodekso integravimą į sutartinius santykius bei nuoseklų naujų tiekėjų įtraukimą į šį procesą. Valdomos įmonės planuoja stebėti šio tikslo įgyvendinimą per supažindintų tiekėjų dalį.

Valdomos įmonės taip pat planuoja nustatyti papildomus tikslus, susijusius su neigiamo poveikio vertės grandinės darbuotojams mažinimu ir papildomai atsakingo tiekimo praktikos stiprinimu. Šiuo metu rengiamos savanoriškos žmogaus teisių gairės žemės ūkio sektoriaus klientams (ūkininkams), skirtos informuoti apie Valdomų įmonių lūkesčius dėl darbuotojų teisių, darbo sąlygų ir žmogaus teisių apsaugos. 2028 m. planuojama šių gairių taikymą padaryti privalomu, užtikrinant oficialių jų patvirtinimą bei ūkininkų įsipareigojimą laikytis nustatytų reikalavimų.

Vertės grandinės darbuotojai į tikslų nustatymo procesą šiuo metu nėra tiesiogiai įtraukiami, o jų interesai vertinami netiesiogiai, remiantis taikomais standartais ir rizikų vertinimais. Valdomos įmonės planuoja ateityje taip pat plėtoti ir šį procesą.

S3 Paveikiamos bendruomenės

2 ETAS SBM-2 Suinteresuotųjų subjektų interesai ir nuomonės

DRV procese paveikiamos bendruomenės suprantamos kaip šalia Valdomų įmonių veiklos objektų veikiančios ar gyvenančios grupės ir asmenys, kuriems Valdomų įmonių veikla daro arba gali daryti poveikį ir kurie taip pat gali daryti įtaką Valdomų įmonių veiklai. Nors šios suinteresuotųjų subjektų grupės nebuvo tiesiogiai įtrauktos į DRV procesą, jų interesai ir nuomonės vertinami per nuolatinį bendravimą kanalais, įskaitant susitikimus su bendruomenių atstovais, informacinius renginius, dalyvavimą vietos bendruomenių veikloje bei bendradarbiavimą su savivaldybėmis ir nevyriausybėmis organizacijomis. Šiais kanalais surinkta informacija naudojama vertinant Valdomų įmonių veiklos poveikį ir, atsižvelgiant į nustatytus reikšmingus IRO, integruojama į strateginius sprendimus, veiklos planavimą ir verslo modelio vystymą. Valdomos įmonės planuoja toliau sistemingai stiprinti paveikiamų bendruomenių įtraukimą ateityje. Išsamesnė informacija pateikta skyriuje „SBM-2 Suinteresuotųjų subjektų interesai ir nuomonės“.

2 ETAS SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu

DRV procese nustatyta, kad Valdomų įmonių veikla daro reikšmingą teigiamą poveikį vietos bendruomenėms – prisideda prie vietos ekonomikos stiprinimo, darbo vietų kūrimo ir bendruomeninių iniciatyvų rėmimo. Taip pat nustatyta reikšminga rizika, susijusi su galimu vietos bendruomenių gyvenimo kokybės suprastėjimu, kuri galėtų lemti tam tikrų Valdomų įmonių projektų korekcijas bei sukelti papildomas finansines išlaidas.

Reikšmingų IRO tipas	Verslo segmentas	Vertės grandinės dalis	Laikotarpis	Statusas	Aprašymas
Potemė: Bendruomenių ekonominės, socialinės ir kultūrinės teisės					
Teigiamas poveikis: su saugumu susijęs poveikis	Visi	OO ir VC	S, M, L	Esamas	Valdomų įmonių bendradarbiavimas su vietos bendruomenėmis prisideda prie jų socialinės gerovės, ekonominio stabilumo ir pasitikėjimo grįstų santykių kūrimo. Valdomos įmonės nuosekliai remia bendruomenines veiklas, kultūrinius ir edukacinius projektus, skatina bendruomeniškumą regionuose, prisideda prie infrastruktūros gerinimo ir aplinkos puoselėjimo.
	Visi	OO ir VC	S, M, L	Esamas	Plačiai vykdoma Valdomų įmonių veikla regionuose prisideda prie naujų darbo vietų kūrimo, įskaitant ir sezoninius darbuotojus, stiprina vietos ekonomiką ir mažina socialinę atskirtį.
Rizika: tinkamas būstas	Augalininkystė ir gyvulininkystė	OO	S, M, L	Galima	Vietos bendruomenių nusiskundimai dėl suprastėjusios gyvenimo kokybės (kvapai, dulkės ir kt.) gali lemti projektų korekcijas, o tai sukeltų papildomų finansinių ir operacinių sąnaudų. Be to, tokios situacijos reikalautų investicijų į taršos ir poveikio mažinimo priemones bei turėtų neigiamą reputacinį poveikį, apsunkinantį naujų leidimų gavimą ir silpninantį pasitikėjimą iš išorės suinteresuotų šalių pusės.

S3-1 Su paveikiamomis bendruomenėmis susijusi politika

Ataskaitiniu laikotarpiu Valdamos įmonės patvirtino Bendruomenių partnerystės politiką, kuri nustato principus ir priemones, skirtas valdyti reikšmingus IRO, susijusius su paveikiamomis bendruomenėmis. Politika taikoma visoms paveikiamoms bendruomenėms, su kuriomis Valdamos įmonės sąveikauja tiek savo operacijose, tiek vertės grandinėje. Joje nustatyti pagrindiniai principai apima pagarbą žmogaus teisėms, bendruomenių įtraukimą, neigiamo poveikio prevenciją ir mažinimą, skaidrų dialogą bei socialinės ir ekonominės gerovės stiprinimą. Valdamos įmonės savo veikloje vadovaujasi tarptautiniais standartais, įskaitant Jungtinių Tautų Verslo ir žmogaus teisių pagrindinius principus, Tarptautinės darbo organizacijos deklaraciją dėl pagrindinių principų ir teisių darbe ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) gaires daugiašalėms įmonėms. Politika numato poveikio valdymo procesus, įskaitant poveikio vertinimą planavimo etape, nuolatinę stebėseną, rizikų mažinimą ir poveikio ištaisymo priemones bei skundų ir dialogo mechanizmus, leidžiančius bendruomenėms išsakyti savo nuomonę ir gauti grįžtamąjį ryšį.

Taip pat poveikis bendruomenėms aplinkos aspektais valdomas vadovaujantis Valdomų įmonių Aplinkosaugos politika, kuri nustato taršos prevencijos, išteklių naudojimo ir poveikio aplinkai mažinimo principus. Su bendruomenėmis susiję žmogaus teisių, etikos ir atsakingo elgesio principai įtvirtinti Valdomų įmonių Etikos kodekse ir Tiekėjų etikos kodekse.

S3-2 Paveikiamų bendruomenių įtraukimo sprendžiant klausimus dėl poveikio procesai

Valdomos įmonės pripažįsta paveikiamų bendruomenių įtraukimo svarbą, siekiant užtikrinti, kad jos galėtų suprasti veiklos poveikį ir dalyvauti sprendimų priėmimo. Siekdamos stiprinti šią praktiką, Valdamos įmonės ataskaitiniais metais parengė ir įgyvendina Bendruomenių partnerystės politiką, Valdomų įmonių Etikos ir Tiekėjų etikos kodeksus, kurie apibrėžia bendravimo, įtraukimo ir dialogo principus. Valdamos įmonės taip pat siekia nuosekliai tobulinti paveikiamų bendruomenių įtraukimo praktiką, atsižvelgdamos į veiklos plėtrą ir projektų mastą.

Valdomos įmonės palaiko nuolatinį ryšį su paveikiamomis bendruomenėmis – seniūnijomis, ūkininkais, vietos gyventojais ir kitais suinteresuotaisiais subjektais. Šios bendruomenės įtraukiamos tiesiogiai per susitikimus su bendruomenių atstovais, informacinius Valdomų įmonių organizuojamus renginius ir komunikaciją socialiniuose tinkluose, dalyvavimą vietos bendruomenių veikloje, taip pat per bendradarbiavimą su savivaldybėmis ir nevyriausybinėmis organizacijomis.

Paveikiamų bendruomenių įtraukimas vyksta tiek vykdant kasdienę veiklą, tiek planuojant naujus projektus. Planuojant naujus projektus, organizuojami susitikimai su vietos gyventojais, kurių metu pristatomi planuojami sprendimai ir renkami bendruomenių nuomonė bei lūkesčiai. Valdamos įmonės siekia atsižvelgti į bendruomenių išsakytas nuomones ir lūkesčius priimdamos sprendimus dėl projektų įgyvendinimo ir, kai leidžia galimybės, vertina galimų sprendimų koregavimo poreikį. Už bendravimą su paveikiamomis bendruomenėmis ir jų įtraukimą atsakingi veiklos padaliniai ir jų vadovai, o bendrą komunikacijos koordinavimą užtikrina komunikacijos funkcija, kaip nustatyta Valdomų įmonių Bendruomenių partnerystės politikoje. Planuojant ir įgyvendinant naujus projektus, į bendruomenių įtraukimo procesą papildomai įtraukiamas direktoriaus pavaduotojas statybai bei atitinkamo projekto ar padalinio vadovas. Valdamos įmonės periodiškai vertina įtraukimo praktikų tinkamumą, atsižvelgdamos į gautą grįžtamąjį ryšį ir projektų įgyvendinimo patirtį.

S3-3 Neigiamo poveikio ištaisymo procesai ir kanalai, kuriais paveikiamos bendruomenės gali išreikšti susirūpinimą

Valdomos įmonės siekia atsakingai valdyti galimą neigiamą poveikį paveikiamoms bendruomenėms ir, nustačiusios tokį poveikį, imtis veiksmų jam sumažinti ar ištaisyti. Neigiamo poveikio valdymas grindžiamas dialogu su bendruomenėmis, operatyviu reagavimu į gautus pranešimus ir, kai aktualu, korekcinių priemonių taikymu. Valdamos įmonės vertina taikomų priemonių tinkamumą, atsižvelgdamos į gautą grįžtamąjį ryšį ir sprendžiamų situacijų rezultatus.

Valdomos įmonės yra įdiegusios Pranešimų kanalą, kuriuo gali naudotis visos suinteresuotosios šalys, įskaitant paveikiamų bendruomenių atstovus, siekdami pranešti apie susirūpinimą keliančius klausimus, galimus pažeidimus ar neigiamą poveikį. Pranešimai gali būti teikiami konfidencialiai, taip pat elektroniniu paštu, paštu ar per bendruomenių atstovus (daugiau informacijos skyriuje „G1 Verslo etika“). Visi gauti pranešimai registruojami ir nagrinėjami pagal vidinę informacijos apie pažeidimus tvarką (viešai neskelbiama). Pranešimų nagrinėjimo procesas apima jų priėmimą, pirmąjį vertinimą, esant poreikiui – išsamų tyrimą, sprendimų priėmimą ir, kai įmanoma, grįžtamojo ryšio suteikimą pranešėjui. Sudėtingesni ar reikšmingi atvejai gali būti perduodami nagrinėti atsakingiems specialistams ar padaliniais.

S3–4 Veiksmai, kurių imamasi dėl reikšmingo poveikio paveikiamoms bendruomenėms, su paveikiamomis bendruomenėmis susijusių reikšmingų rizikų valdymo ir pasinaudojimo reikšmingomis galimybėmis metodai ir tų veiksmų veiksmingumas

Bendruomenių susirūpinimo kanalų analizė

Ataskaitiniais metais Valdamos įmonės surinko ir apibendrino informaciją iš regionuose veikiančių padalinių apie tai, kuriais kanalais ir dėl kokių priežasčių paveikiamos bendruomenės reiškia susirūpinimą. Surinkti duomenys rodo, kad bendruomenės dažniausiai kreipiasi tiesioginio kontakto būdu (pvz., telefonu, per bendruomenių atstovus ar seniūnijas), o pagrindinės nusiskundimų priežastys yra susijusios su kelių dulketumu, kvapais, triukšmu ir sezoninių žemės ūkio darbų sukeliama nepatogumais.

Ši informacija buvo naudojama stiprinant ir viešinant centralizuotą pranešimų kanalą, taip pat siekiant užtikrinti nuoseklesnį nusiskundimų registravimą ir analizę bei formuoti tolesnius tikslus ir veiksmus, susijusius su reikšmingais IRO. Įgyvendintų veiksmų veiksmingumas vertinamas analizuojant gautų nusiskundimų pobūdį, jų sprendimo rezultatus ir pasikartojančias problemas.

Taip pat ataskaitiniais metais Valdamos įmonės taikė konkrečias priemones, įskaitant darbų planavimą pagal meteorologines sąlygas, technikos priežiūrą, kelių drėkinimą bei kvapų mažinimo sprendimus gyvulininkystėje. Esant poreikiui, priemonės buvo pritaikomos prie konkrečios situacijos, įskaitant veiklos koregavimą ar papildomų poveikio mažinimo veiksmų įgyvendinimą. Valdamos įmonės, planuodamos ir vykdydamos veiklą, siekia išvengti neigiamo poveikio paveikiamoms bendruomenėms ir, prireikus, taiko priemones jo mažinimui.

Ilgalaikiai strateginiai projektai

Valdomos įmonės siekia kurti ir išlaikyti teigiamą poveikį paveikiamoms bendruomenėms per socialinės atsakomybės ir paramos iniciatyvas, taip pat prisidedamos prie regionų ekonominės ir socialinės plėtros. Valdamos įmonės įgyvendina ilgalaikius strateginius projektus švietimo, sveikatos, kultūros ir sporto srityse, prisidedančius prie regioninės socialinės atskirties mažinimo, bendruomenių įsitraukimo ir gyvenimo kokybės gerinimo (žr. sk. „Strateginė plėtra ir svarbiausi metų įvykiai“). Šios iniciatyvos prisideda prie bendruomenių įsitraukimo, socialinės atskirties mažinimo, vietos infrastruktūros ir aplinkos gerinimo bei ilgalaikio pasitikėjimo grįstų santykių su bendruomenėmis stiprinimo.

Ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo nustatyta reikšmingų incidentų ar žmogaus teisių pažeidimų, susijusių su paveikiamomis bendruomenėmis.

S3-5 Uždaviniai, susiję su reikšmingo neigiamo poveikio valdymu, teigiamo poveikio didinimu ir reikšmingų rizikų ir galimybių valdymu

Praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu Valdamos įmonės nebuvo nusistačiusios konkrečių uždavinių, susijusių su poveikiu bendruomenėms, tačiau numatė poreikį pradėti sistemingai stebėti bendruomenių nusiskundimų ir paramos rodiklius, siekiant gerinti reikšmingų IRO valdymą.

Ataskaitiniais metais Valdamos įmonės pradėjo sistemingai rinkti ir analizuoti duomenis apie bendruomenių nusiskundimus, siekdamos užtikrinti nuoseklesnį jų registravimą, analizę ir reagavimo praktikos tobulinimą. Surinkti duomenys leidžia vertinti nusiskundimų pobūdį, jų sprendimo rezultatus, identifikuoti pasikartojančias problemas bei formuoti tolesnius veiklos tikslus ir uždavinius, susijusius su nusiskundimų mažinimu ir reagavimo į juos efektyvumo gerinimu.

	2025 m.	2024 m.
Bendruomenių skundų skaičius (vnt.)	43	n.d. ¹
Atsakytų ir išspręstų bendruomenių skundų skaičius (vnt.)	43	n.d. ¹
Bendras skiriamos paramos dydis (Eur)	705 961,35	748 176,96

¹ Duomenų apie bendruomenių skundus rinkimas pradėtas 2025 m., todėl ankstesnio laikotarpio duomenys nėra prieinami palyginimui.

Remdamosi gautais duomenimis ir siekdamos stiprinti poveikio bendruomenėms valdymą, Valdamos įmonės nustatė į rezultatus orientuotą uždavinį – iki 2027 m. užtikrinti, kad paveikiamos bendruomenės būtų informuotos apie pranešimų kanalą, o visi gauti pranešimai būtų registruojami centralizuotoje sistemoje, sistemingai stebint skundų skaičių ir jų išsprendimo rodiklius.

Šis uždavinys orientuotas į nuoseklesnį reagavimą į bendruomenių nusiskundimus, taip pat pasitikėjimo ir atskaitomybės stiprinimą. Uždavinys nustatytas remiantis veiklos padalinių analize ir bendruomenių teikiamų nusiskundimų vertinimu. Vertinant uždavinio įgyvendinimą, bus atsižvelgiama į bendruomenių teikiamą grįžtamąjį ryšį per tiesioginį bendravimą ir nusiskundimų analizę.

S4 Vartotojai ir galutiniai naudotojai

2 ETAS SBM-2 Suinteresuotųjų subjektų interesai ir nuomonės

Vartotojai ir galutiniai naudotojai (toliau – klientai) yra viena iš pagrindinių Valdomų įmonių suinteresuotųjų subjektų grupių. Atliekant DRV jų interesai ir nuomonės buvo vertinami tiesiogiai, įtraukiant klientus per apklausas, taip pat papildomai remiantis turimais vidiniais duomenimis, klientų grįžtamuju ryšiu ir ekspertiniu vertinimu.

Valdomos įmonės periodiškai renka informaciją apie klientų poreikius ir lūkesčius per rinkodaros funkcijos vykdomas apklausas bei rinkos stebėseną. Ši informacija naudojama formuojant strategiją ir verslo modelį, ypač vertinant produktų kokybės, saugos, atsakingos tiekimo grandinės ir vartotojų teisių užtikrinimo aspektus. Išsamesnė informacija apie suinteresuotųjų šalių interesus ir nuomones pateikta skyriuje „SBM-2 Suinteresuotųjų subjektų interesai ir nuomonės“.

2 ETAS SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu

Remiantis DRV metu nustatytais reikšmingais IRO, Valdomos įmonės vertina, kad jie yra tiesiogiai susiję su jų verslo modeliu, grindžiamu agrocheminių produktų prekyba ir susijusiomis paslaugomis bei kyla iš produktų tiekimo, konsultavimo ir klientų aptarnavimo veiklų. Nustatyti reikšmingi teigiami poveikiai apima vartotojų saugos užtikrinimą ir galimybę gauti kokybišką, aiškią ir prieinamą informaciją apie produktų naudojimą. Šie poveikiai daro įtaką Valdomų įmonių strategijai, kuri orientuota į produktų kokybę, saugą ir atsakingą naudojimą. Remiantis DRV rezultatais, reikšmingų verslo rizikų ir galimybių, susijusių su poveikiu vartotojams ir galutiniams naudotojams bei priklausomybe nuo jų, nenustatyta. Pagrindinės vartotojų ir galutinių naudotojų grupės apima profesionalius žemės ūkio subjektus, įskaitant smulkiuosius ir vidutinius ūkininkus, veikiančius visoje Lietuvoje.

Reikšmingų IRO tipas	Verslo segmentas	Vertės grandinės dalis	Laikotarpis	Statusas	Aprašymas
Potemė: Vartotojų ir (arba) galutinių naudotojų asmeninė sauga					
Teigiamas poveikis: galimybė gauti (kokybišką) informaciją	Prekyba ir paslaugos	OO ir VC	S, M, L	Esamas	Valdomos įmonės užtikrina, kad jų tiekiami agrocheminiai produktai atitiktų teisės aktų reikalavimus dėl sveikatos ir saugos. Produktai atrenkami bendradarbiaujant su sertifikuotais gamintojais, jų saugumas ir efektyvumas tikrinamas inovacijų ir tyrimų centre bei nepriklausomose bandymų stotyse. Vartotojams teikiamos aiškos naudojimo instrukcijos, saugos rekomendacijos ir edukacinis turinys, padedantis išvengti netinkamo naudojimo ir sumažinti nelaimingų atsitikimų ar sveikatos sutrikimų riziką.
Potemė: Vartotojų ir (arba) galutinių naudotojų socialinė įtrauktis					
Teigiamas poveikis: nediskriminavimas	Prekyba ir paslaugos	OO ir VC	S, M, L	Esamas	Valdomos įmonės užtikrina lygias galimybes visiems vartotojams ir galutiniams naudotojams, nepriklausomai nuo jų amžiaus, gyvenamosios vietos ar kt. Ypatingas dėmesys skiriamas pažeidžiamų grupių (smulkiųjų ūkininkų, vyresnio amžiaus vartotojų ir regionuose veikiančių ūkių) pasiekiamumui. Šios grupės kasmet įtraukiamos per regionuose organizuojamus seminarus, dalyvavimą renginiuose bei tiesioginius vadybininkų vizitus į ūkius.
Teigiamas poveikis: prieiga prie produktų ir paslaugų	Prekyba ir paslaugos	OO ir VC	S, M, L	Esamas	Valdomų įmonių siūlomi produktai ir paslaugos yra prieinami įvairioms vartotojų grupėms, nepriklausomai nuo jų gyvenamosios vietos ar technologinių galimybių. Prieinamumas užtikrinamas per dalyvavimą žemės ūkio parodose, regioninius seminarus ir tiesioginius vadybininkų vizitus į ūkius. Tokie veiksmai leidžia pasiekti vartotojus, kurie neturi galimybės naudotis skaitmeninėmis priemonėmis ar gyvena atokiau nuo pagrindinių paslaugų centrų.

S4-1 Su vartotojais ir galutiniais naudotojais susijusi politika

Valdomos įmonės, siekdamos valdyti reikšmingą poveikį vartotojams ir galutiniams naudotojams, vadovaujasi patvirtintu Valdomų įmonių Etikos kodeksu, kuris nustato darbuotojų elgesio principus, susijusius su atsakingu bendravimu su vartotojais, informacijos teikimu, produktų kokybe ir sauga bei vartotojų teisių užtikrinimu. Politika taip pat apibrėžia vartotojų ir galutinių naudotojų įtraukimą per dialogą, atsiliepimų rinkimą ir skundų nagrinėjimo mechanizmus bei yra grindžiama pagarba vartotojų žmogaus teisėms. Ji suderinta su tarptautiniu mastu pripažintais standartais, įskaitant Jungtinių Tautų verslo ir žmogaus teisių pagrindinius principus, EBPO gaires daugiašalėms įmonėms ir Tarptautinės darbo organizacijos konvencijas.

Siekdamos valdyti poveikį vartotojams per vertės grandinę, Valdomos įmonės taiko Tiekėjų etikos kodeksą, kuriuo nustatomi reikalavimai tiekėjams užtikrinti tiekiamų produktų saugą, kokybę, tinkamą ženklinimą ir atitiktį teisės aktams. Ši politika taikoma visoje tiekimo grandinėje, yra grindžiama tarptautiniu mastu pripažintais standartais ir prisideda prie vartotojų interesų ir teisių apsaugos galutinėje vertės grandinės stadijoje.

Valdomų įmonių Etikos kodeksas taikomas darbuotojams ir nustato jų elgesio principus santykiuose su vartotojais ir galutiniais naudotojais, o Tiekėjų etikos kodeksas taikomas tiekėjams ir nustato reikalavimus visoje tiekimo grandinėje. Šių politikų nuostatos kartu užtikrina reikšmingo poveikio vartotojams ir galutiniams naudotojams valdymą. Politikų įgyvendinimas ir laikymasis užtikrinami taikant vidines kontrolės priemones ir skundų nagrinėjimo mechanizmus.

S4-2 Vartotojų ir galutinių naudotojų įtraukimo sprendžiant klausimus dėl poveikio procesai

Valdomos įmonės taiko nuoseklų ir struktūruotą vartotojų bei galutinių naudotojų įtraukimo procesą, pagrįstą dvikrypčiu bendradarbiavimu, pasitikėjimu ir nuolatinio dialogo. Įtraukimas vykdomas kaip nuolatinio išsamaus patikrinimo proceso dalis, siekiant identifikuoti ir vertinti faktinį bei galimą teigiamą ir neigiamą poveikį vartotojams ir galutiniams naudotojams bei atsižvelgti į jų požiūrį sprendimų priėmimo procese.

Vartotojai ir galutiniai naudotojai įtraukiami tiek tiesiogiai, tiek per jų atstovus. Tiesioginis įtraukimas vykdomas per asmeninius vizitus ūkiuose, apklausas ir dalyvavimą renginiuose. Netiesioginis įtraukimas vykdomas per žemės ūkio asociacijas, žemdirbių bendruomenes bei „Agroambasadorių“ programos dalyvius, kurie veikia kaip klientų atstovai ir padeda identifikuoti poveikį. Įtraukimas vykdomas skirtingais etapais: renkant informaciją apie vartotojų poreikius ir patirtį, vertinant produktų ir paslaugų poveikį bei priimant sprendimus dėl paslaugų tobulinimo, klientų aptarnavimo standartų ir komunikacijos. Įtraukimo procesas yra nuolatinis, o jo intensyvumas priklauso nuo veiklos pobūdžio ir aktualių klausimų.

Ataskaitiniu laikotarpiu Valdomos įmonės surengė daugiau nei 50 susitikimų su klientais įvairiuose Lietuvos regionuose bei dalyvavo didžiausiose šalies žemės ūkio parodose. Papildomai buvo vykdomos struktūruotos apklausos (konferencijų dalyvių patirties ir pirkimo sprendimo veiksmų), taip pat analizuojami vartotojų atsiliepimai, gauti per skaitmeninius kanalus. Surinkta informacija naudojama identifikuojant vartotojų poreikius, vertinant galimas rizikas ir tobulinant produktus bei paslaugas. Valdomos įmonės skiria ypatingą dėmesį vartotojų grupių, kurioms įprasti įtraukimo kanalai gali būti mažiau prieinami, įtraukimui. Tai apima smulkiuosius ūkius, vyresnio amžiaus vartotojus ir atokesniuose regionuose veikiančius ūkininkus. Šių grupių įtraukimas užtikrinamas per regioninius seminarus, lauko dienas ir tiesioginius kontaktus, sudarant galimybes išgirsti jų požiūrį.

Už vartotojų ir galutinių naudotojų įtraukimo procesų koordinavimą Valdomose įmonėse atsakingas rinkodaros vadovas, kuris užtikrina, kad įtraukimo rezultatai būtų integruojami į Valdomų įmonių sprendimų priėmimo procesus. Valdomos įmonės vertina įtraukimo proceso veiksmingumą analizuodamos surinktą grįžtamąjį ryšį, apklausų rezultatus ir klientų patirties duomenis. Iki 2027 m. pabaigos Valdomos įmonės siekia įdiegti centralizuotą sistemą, kuri leis nuosekliau stebėti klientų pasitenkinimą ir vertinti įtraukimo procesų veiksmingumą.

S4-3 Neigiamo poveikio ištaisymo procesai ir kanalai, kuriais vartotojai ir (arba) galutiniai naudotojai gali išreikšti susirūpinimą

Valdomos įmonės yra nustačiusios procesus ir priemones, skirtas spręsti ir ištaisyti neigiamą poveikį vartotojams ir galutiniams naudotojams. Šie procesai grindžiami vartotojų nusiskundimų ir pastabų analize, leidžiančia identifikuoti problemas ir, esant poreikiui, taikyti korekcinis veiksmus, tokius kaip papildomas konsultavimas, informacijos patikslinimas ar paslaugų tobulinimas. Valdomos įmonės yra įdiegusios Pranešimo kanalą, kuriuo vartotojai ir galutiniai naudotojai gali tiesiogiai išreikšti susirūpinimą ar pateikti nusiskundimus. Šio kanalo veikimą reglamentuoja vidinė informacijos apie pažeidimus teikimo tvarka (viešai neskelbiama), kurioje nustatyta pranešimų registravimo ir valdymo procedūra. Taip pat vartotojai gali išreikšti susirūpinimą tiesioginio bendravimo metu su Valdomų įmonių darbuotojais (vadybininkais, agronomais-konsultantais ir kt.), fiziniuose klientų aptarnavimo taškuose, per socialinius tinklus, apklausas ir kitus komunikacijos kanalus. Informacija apie pranešimų kanalą ir susirūpinimo išreiškimo galimybes vartotojams pateikiama Valdomų įmonių interneto svetainėje, taip pat tiesioginio bendravimo su darbuotojais metu. Pranešimų kanalas užtikrina konfidencialumą ir apsaugą nuo atsakomųjų veiksmų į jį naudojančiams asmenims. Valdomos įmonės taip pat sudaro sąlygas vartotojams teikti grįžtamąjį ryšį per klientų aptarnavimo ir tiekimo grandinę, taip užtikrindamos susirūpinimo išreiškimo galimybes per verslo santykius. Ataskaitiniu laikotarpiu Valdomose įmonėse nebuvo nustatyta žmogaus teisių principų pažeidimų, susijusių su vartotojais ar galutiniais naudotojais.

S4-4 Veiksmai, kurių imamasi dėl reikšmingo poveikio vartotojams ir galutiniams naudotojams, su vartotojais ir galutiniais naudotojais susijusių reikšmingų rizikų valdymo ir pasinaudojimo reikšmingomis galimybėmis metodai ir tų veiksmų veiksmingumas

Valdomos įmonės įgyvendina veiksmus, siekdamas užtikrinti teigiamą poveikį vartotojams ir galutiniams naudotojams, susijusį su galimybe gauti aiškią ir kokybišką informaciją, produktų sauga, socialine įtrauktimi bei prieiga prie produktų ir paslaugų. Ataskaitiniu laikotarpiu Valdamos įmonės vykdė edukacines ir informacines veiklas – organizavo regioninius seminarus, konferencijų ciklą ir lauko dienas, kuriuose dalyvavo 1 040 dalyvių. Šių veiklų metu vartotojams buvo teikiama praktinė informacija apie produktų naudojimą, saugos reikalavimus ir tyrimų rezultatus, taip mažinant netinkamo naudojimo riziką ir prisidedant prie vartotojų saugos užtikrinimo. Papildomai Valdomų įmonių vadybininkai ir agronomai teikė individualias konsultacijas, orientuotas į tinkamą produktų naudojimą, įskaitant rekomendacijas dėl normų, laiko ir saugos priemonių. Tokiu būdu užtikrinama, kad produktai būtų naudojami saugiai ir efektyviai, atsižvelgiant į konkretaus ūkio sąlygas.

Siekdamas užtikrinti prieigą prie produktų ir paslaugų bei socialinę įtrauktį, Valdamos įmonės organizavo veiklas regionuose ir vykdė tiesioginius vizitus į ūkius, taip pasiekdamas vartotojus, kuriems skaitmeniniai kanalai yra mažiau prieinami. Šis požiūris sudaro sąlygas smulkiesiems ir regionuose veikiantiems ūkiams gauti aktualią informaciją ir paslaugas. Valdamos įmonės taip pat užtikrina, kad tiekiamų produktų ženklavimas ir naudojimo informacija atitiktų teisės aktų reikalavimus ir būtų išsamūs, o ši informacija papildomai paaiškinama konsultacijų ir renginių metu, siekiant užtikrinti jos suprantamumą praktikoje.

Vartotojų įžvalgos ataskaitiniu laikotarpiu buvo renkamos vykdančios struktūruotas apklausas bei renginių vertinimus. Gauti rezultatai parodė, kad vartotojams svarbiausi yra santykis su vadybininku, produktų kokybė ir ekonominė nauda, ir šios įžvalgos naudojamos tolesniems sprendimams dėl paslaugų ir komunikacijos tobulinimo. Veiksmų poreikis nustatomas

remiantis vartotojų įžvalgomis ir poveikio vertinimu, o jų veiksmingumas vertinamas pagal vartotojų įsitraukimą, dalyvavimą renginiuose ir gaunamą grįžtamąjį ryšį. Valdamos įmonės užtikrina, kad jų rinkodaros ir informavimo praktikos būtų etiškos, skaidrios ir pagrįstos tikslia informacija, siekiant išvengti klaidinančios komunikacijos ir galimo neigiamo poveikio vartotojams.

S4-5 Uždaviniai, susiję su reikšmingo neigiamo poveikio valdymu, teigiamo poveikio didinimu ir reikšmingų rizikų ir galimybių valdymu

Valdomos įmonės šiuo metu nėra išsikėlusios konkrečių kiekybinių uždavinių, susijusių su reikšmingu poveikiu vartotojams ir galutiniams naudotojams. Tačiau, palyginti su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu, Valdamos įmonės padarė pažangą formuodamos sistemine reikšmingo poveikio stebėseną – pradėtas nuoseklesnis klientų grįžtamojo ryšio rinkimas ir identifikuoti pagrindiniai vertinimo rodikliai.

Ataskaitiniu laikotarpiu Valdamos įmonės suformavo pagrindą būsimų uždavinių nustatymui, identifikuodamos svarbiausias vartotojų patirties ir komunikacijos kokybės vertinimo sritis bei pagrindines pasikartojančių pastabų temas. Valdamos įmonės planuoja nuo 2027 m. pradėti nuoseklią klientų patirties stebėseną, o iki 2027 m. pabaigos į uždavinių nustatymo ir peržiūros procesą įtraukti klientų atstovus. Remiantis surinktais duomenimis, bus nustatyti baziniai rodikliai ir iškelti uždaviniai jų gerinimui, ypatingą dėmesį skiriant vartotojų informuotumo apie produktų saugą didinimui ir pasikartojančių neigiamų atvejų mažinimui.

Ataskaitiniu laikotarpiu identifikuoti pagrindiniai vartotojų poveikio vertinimo rodikliai, kurie bus naudojami formuojant uždavinius ir vertinant pažangą. Šie rodikliai apima klientų rekomendavimo indeksą, apklausų atsako lygį, nusiskundimų analizę bei vartotojų informuotumo apie produktų saugą vertinimą. Sistemingas jų matavimas bus pradėdamas nuo 2026 m. ataskaitinio laikotarpio, suvienodinus duomenų rinkimo praktiką Valdomose įmonėse.

Valdomos įmonės formuoja uždavinių nustatymo procesą, remdamosi vartotojų įžvalgomis, surinktomis per apklausas ir tiesioginį bendravimą su klientais. Šie duomenys naudojami

nustatant prioritetines sritis ir pagrindžiant būsimų uždavinių nustatymą.

Rodiklis	Matavimo vienetas
Klientų rekomendavimo indeksas (NPS)	Balas (nuo 0 iki 10)
Atsakiusių į apklausą klientų dalis	
Pagrįstų klientų nusiskundimų dėl kokybės dalis ¹	%
Klientų informuotumo apie produktų saugą vertinimas	

¹(Pagrįsti nusiskundimai / Visi nusiskundimai) × 100

Valdysenos informacija

G1 Verslo etika

2 ETAS GOV-1 Administracinių, priežiūros ir valdymo organų vaidmuo

Valdomų įmonių ir skyrių vadovai, generalinis bei administracijos ir personalo direktoriai formuoja verslo etikos strategiją ir yra atsakingi už jos įgyvendinimą. Taip pat ataskaitiniais metais įsteigtas Valdomų įmonių Organizacijos kultūros komitetas, į kurio sudėtį įeina ir aukščiausio lygmens vadovai, įskaitant generalinį direktorių bei administracijos ir personalo direktorę. Komitetas prisideda prie verslo etikos principų įgyvendinimo, stiprindamas organizacijos kultūrą, darbuotojų įtrauktį, lygių galimybių užtikrinimą ir saugios darbo aplinkos kūrimą. Komitetas taip pat organizuoja mokymus ir tobulina grįžtamojo ryšio mechanizmus, taip stiprindamas organizacijos kompetencijas verslo etikos, skaidrumo ir atsakingo sprendimų priėmimo srityse (žr. skyrių „Darbuotojai ir organizacijos kultūra“).

2 ETAS IRO-1 Reikšmingo poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas

Atlikus DRV atnaujinimą, nustatyta, kad reikšmingi verslo etikos IRO yra susiję su gyvūnų gerove. Vertinimas buvo atliktas atsižvelgiant į Valdomų įmonių gyvulininkystės veiklos svarbą ir plėtrą šiame segmente.

Palyginti su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu, su verslo etika susijusių reikšmingų IRO temos, pasikeitė. Ankstesniu laikotarpiu buvo identifikuotos rizikos, susijusios su formaliai neįtvirtintais etikos principais tiek Valdomų įmonių viduje, tiek tiekimo grandinėje. Ataskaitiniais metais Valdomos įmonės patvirtino ir pradėjo taikyti Etikos kodeksą bei Tiekėjų etikos kodeksą, kurie apibrėžia elgesio standartus, atsakomybes ir kontrolės mechanizmus. Atsižvelgiant į šių priemonių įgyvendinimą, anksčiau nustatytos rizikos buvo įvertintos kaip sumažėjusios ir nebeatitinkančios reikšmingumo kriterijų. Vertinant taip pat buvo atsižvelgta į sektoriaus specifiką, kurioje gyvūnų gerovė yra svarbus veiksnys, užtikrinant

atsakingą veiklą, atitiktį partnerių ir reguliaciniams lūkesčiams bei ilgalaikę vertės kūrimą.

Išsami informacija apie atnaujintą Valdomų įmonių dvejopo reikšmingumo vertinimą ir apie reikšmingų IRO, susijusių su verslo etika, nustatymo ir vertinimo procesą pateikta skyriuje „IRO-1 Reikšmingo poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas“.

Reikšmingų IRO tipas	Verslo segmentas	Vertės grandinės dalis	Laikotarpis	Statusas	Aprašymas
Potėmė: Gyvūnų gerovė					
Rizika: gyvūnų gerovės politikos integracija	Gyvulininkystė	OO	S, M	Galima	Gyvūnų gerovės politika dar nėra pilnai įgyvendinta visuose Valdomų įmonių ūkiuose, todėl gali didėti sąnaudos ir kilti rizika neatitikti partnerių lūkesčių, kas gali neigiamai paveikti pardavimus, konkurencingumą ir reputaciją.
Galimybė: aukšti gyvūnų gerovės standartai	Gyvulininkystė	OO	S, M, L	Galima	Gyvūnų gerovės politikos ir aukštų standartų diegimas, ypač planuojant didelius karvių kompleksus, gali sustiprinti Valdomų įmonių reputaciją kaip atsakingo rinkos dalyvio. Tai padidintų investuotojų pasitikėjimą, atvertų prieigą prie finansavimo šaltinių, ESG fondų ir tarptautinių projektų, kuriuose gyvūnų gerovė yra privalomas kriterijus.

G1-1 Verslo etikos politika ir įmonės kultūra

Verslo etikos politika ir organizacijos kultūra

Valdomų įmonių organizacinė kultūra grindžiama atsakingumo, skaidrumo, pagarbos ir profesionalumo principais, kurie yra integruoti į kasdienę veiklą, sprendimų priėmimą ir bendradarbiavimą tiek Valdomų įmonių viduje, tiek vertės grandinėje. Šie principai yra įtvirtinti Valdomų įmonių Etikos kodekse, kuriame nustatytos pagrindinės vertybės ir elgesio standartai, taikomi visiems darbuotojams. Etikos kodeksas apibrėžia darbuotojų elgesio principus, įskaitant sąžiningumą, skaidrumą, interesų konfliktų vengimą, atsakingą sprendimų priėmimą, pagarbą žmogaus teisėms ir sąžiningos konkurencijos principų laikymąsi. Kodekse taip pat įtvirtinta nulinė tolerancija korupcijai ir neetiškam elgesiui bei skatinamas vertybėmis grįstas darbuotojų elgesys visose veiklos srityse. Tiekimo grandinėje verslo etikos principai taikomi per Tiekėjų etikos kodeksą, kuriuo nustatomi socialinės atsakomybės, aplinkosaugos ir verslo etikos reikalavimai tiekėjams bei jų subtieėjams, siekiant užtikrinti atsakingą ir skaidrią veiklą visoje vertės grandinėje.

Taip pat Valdomose įmonėse taikomos ir kitos su verslo etika susijusios politikos, apimančios žmogaus teises, lygių galimybių užtikrinimą ir smurto bei priekabiavimo prevenciją. Žmogaus teisių politika nustato pagrindinius įsipareigojimus gerbti tarptautiniu mastu pripažintas žmogaus teises visoje veikloje ir vertės grandinėje, o Lygių galimybių politika reglamentuoja nediskriminavimo ir vienodo požiūrio principų taikymą darbuotojų atžvilgiu. Valdomų įmonių Smurto ir priekabiavimo darbe prevencijos politika nustato prevencijos priemones, incidentų registravimo, tyrimo ir reagavimo mechanizmus bei siekia užtikrinti saugią ir pagarbų darbo aplinką visiems darbuotojams.

Mechanizmai pranešti, tirti pažeidimus ir pranešėjų apsauga

Valdomose įmonėse veikia bendras Pranešimų kanalas, skirtas tiek darbuotojams, tiek išorės suinteresuotosioms šalims, kuriuo galima anonimiškai arba atskleidžiant tapatybę pranešti apie galimus teisės aktų, vidaus politikų ar Etikos kodekso pažeidimus. Kanalas apima pranešimus, susijusius

su žmogaus teisėmis, verslo etika, darbo sąlygomis ir kitais su veikla ar darbo aplinka susijusiais klausimais. Pranešimų kanalo veikimas reglamentuojamas vidine *Informacijos apie pažeidimus teikimo ir nagrinėjimo tvarka* (viešai neskelbiama), kurioje nustatyti pranešimų pateikimo, registravimo, vertinimo ir nagrinėjimo principai, atsakomybės bei suinteresuotųjų šalių įtraukimas. Valdamos įmonės taip pat laikosi Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo reikalavimų, įgyvendinančių Direktyvos (ES) 2019/1937 nuostatas.

Visi pranešimai nagrinėjami konfidencialiai, juos vertina ir nagrinėja paskirtas kompetentingas subjektas (atsakingi darbuotojai), laikantis objektyvumo, nešališkumo ir konfidencialumo principų. Organizacijoje taikomos procedūros, užtikrinančios operatyvų, nepriklausomą ir pagrįstą verslo etikos incidentų tyrimą bei atitinkamų organizacinių, drausminių ar kitų poveikio mažinimo priemonių taikymą nustačius pažeidimus. Valdamos įmonės taip pat užtikrina pranešėjų apsaugą nuo atsakomųjų veiksmų, laikydamosi taikomų teisės aktų reikalavimų. Informacija apie pranešimų kanalą ir jo naudojimo galimybes darbuotojams teikiama per vidaus komunikacijos priemones, o išorės suinteresuotosios šalys gali juo naudotis per viešai prieinamą Valdomų įmonių interneto svetainę, taip užtikrinant kanalo prieinamumą ir informuotumą.

Korupcija ir kyšininkavimas

Valdomose įmonėse nėra patvirtintos atskiros kovos su korupcija ir kyšininkavimu politikos, suderintos su Jungtinių Tautų konvencija prieš korupciją. Tačiau korupcijos prevencijos principai yra integruoti į Etikos kodeksą. Valdamos įmonės planuoja parengti ir įgyvendinti atskirą kovos su korupcija politiką iki 2026 metų pabaigos.

Gyvūnų gerovė

Ataskaitiniais metais Valdamos įmonės parengė ir patvirtino Gyvūnų gerovės politiką viename iš būsimų didžiausių Valdomų įmonių gyvulininkystės ūkių – UAB „Ateities ūkis“. Šios politikos tikslas – nustatyti aiškius gyvūnų gerovės užtikrinimo principus, užtikrinti nuoseklų jų taikymą visoje veikloje bei prisidėti prie aukštesnių gyvūnų gerovės standartų diegimo, kartu laikantis Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos

teisės aktų bei tarptautinių gyvūnų gerovės principų ir kuriant ilgalaikę vertę. Politika taikoma visiems darbuotojams, taip pat rangovams ir partneriams, kurių veikla yra tiesiogiai ar netiesiogiai susijusi su gyvūnų priežiūra, nustatant jiems bendrus gyvūnų gerovės reikalavimus. Gyvūnų gerovės principai grindžiami tarptautiniu mastu pripažinta „Penkių laisvių“ koncepcija, apimančia gyvūnų laisvę nuo alkio ir troškulio, diskomforto, skausmo, traumų ir ligų, baimės ir streso bei galimybę išreikšti įprastą elgesį. Valdamos įmonės siekia palaipsniui išplėsti šios politikos taikymą kituose gyvulininkystės veiklų vykdančiuose padaliniuose, pagal galimybes užtikrinant vienodų principų taikymą visose Valdomose įmonėse.

Nepaisant to, kad gyvūnų gerovės politika ataskaitiniais metais pilnai taikoma tik UAB „Ateities ūkis“, Valdamos įmonės gyvulininkystės veiklos mastu nustatė veiklos rodiklius, leidžiančius stebėti gyvūnų gerovės lygį ir identifikuoti tobulinimo sritis. Ataskaitiniais metais pradėta šių rodiklių stebėseną.

Rodiklis	Aprašymas	Vienetai	2025 m.
Bendras galvijų mirtingumas	Kritusių galvijų skaičiaus santykis su vidutiniu metiniu galvijų skaičiumi Valdomų įmonių gyvulininkystės ūkiuose	%	2,16
Vidutinis laktacijų skaičius per karvę	Rodiklis išreiškia vidutinį brandžių karvių laktacijų skaičių Valdomų įmonių gyvulininkystės ūkiuose ataskaitiniu laikotarpiu. Jis atspindi karvių ilgąamžiškumą ir bandos atnaujinimo intensyvumą	Laktacijų skaičius per karvę	2,38
Užfiksuotų gyvūnų gerovės pažeidimų skaičius	Gyvūnų gerovės ir apsaugos teisės aktų pažeidimų, užfiksuotų Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (VMVT), skaičius	Atvejai per metus	0
Darbuotojų, baigusią gyvūnų gerovės mokymus, dalis	Su gyvūnais dirbančių darbuotojų, baigusią gyvūnų gerovės mokymus, procentinė dalis	%	0

Atsižvelgiant į tai, kad darbuotojų, baigusią gyvūnų gerovės mokymus, dalis ataskaitiniais metais sudarė 0 %, Valdomos įmonės nustatė tikslą kitais ataskaitiniais metais užtikrinti, kad gyvūnų gerovės mokymus būtų baigę visi su galvijais dirbantys Valdomų įmonių darbuotojai.

G1-2 Santykių su tiekėjais valdymas

Valdomų įmonių santykiai su tiekėjais grindžiami sąžiningo bendradarbiavimo, skaidrumo ir atsakomybės principais, siekiant užtikrinti patikimą tiekimą ir įsipareigojimų vykdymą visoje tiekimo grandinėje. Valdomos įmonės siekia palaikyti ilgalaikius santykius su tiekėjais, paremtus aiškiai apibrėžtomis sutartinėmis sąlygomis ir įsipareigojimų laikymusi. Atsiskaitymai su tiekėjais vykdomi vadovaujantis komercinių sutarčių sąlygomis, kuriose nustatomi mokėjimo terminai ir atsiskaitymo principai. Valdomos įmonės neturi formalizuotos mokėjimų praktikos politikos, tačiau už mokėjimų vykdymą paskirti atsakingi darbuotojai užtikrina, kad atsiskaitymai būtų atliekami laikantis sutartinių įsipareigojimų. Valdomos įmonės siekia, kad mokėjimai tiekėjams, įskaitant mažas ir vidutines įmones (MVĮ), būtų vykdomi laiku.

Valdomose įmonėse socialiniai ir aplinkosauginiai kriterijai tiekėjų atrankos procese sistemingai nebuvo taikomi. Vis dėlto Valdomos įmonės ataskaitiniais metais patvirtino Tiekėjų etikos kodeksą, kuriuo nustatomi pagrindiniai atsakingos veiklos, aplinkosaugos ir verslo etikos principai, taikomi tiekėjams. Dalis tiekėjų su šiuo kodeksu jau yra supažindinta, o jo laikymasis įtraukiamas į sutartinius santykius. Valdomų įmonių tikslas – palaipsniui užtikrinti, kad visi tiekėjai būtų supažindinti su šiuo Valdomų įmonių kodeksu.

G1-3 Korupcijos ir kyšininkavimo prevencija ir aptikimas

Valdomose įmonėse korupcijos ir kyšininkavimo prevencija grindžiama verslo etikos valdymo sistema, kuri apima Valdomų įmonių Etikos kodeksą, informacijos apie pažeidimus teikimo ir nagrinėjimo sistemą bei vidaus kontrolės priemones. Ši sistema užtikrina galimų pažeidimų aptikimą, jų vertinimą ir reagavimą, laikantis konfidencialumo, objektyvumo ir nešališkumo principų. Galimų pažeidimų identifikavimas vykdomas per Pranešimų kanalą, kuris leidžia darbuotojams ir išorės suinteresuotosioms šalims pranešti apie galimus teisės

aktų, vidaus politikų ar Etikos kodekso pažeidimus. Gauti pranešimai yra registruojami, vertinami ir nagrinėjami pagal nustatytą tvarką.

Pranešimų nagrinėjimą vykdo kompetentingas subjektas – Valdomų įmonių generalinio direktoriaus paskirti atsakingi darbuotojai. Nors paskyrimą inicijuoja generalinis direktorius, jis nedalyvauja tyrimo procese ir neturi įtakos sprendimų priėmimui. Esant poreikiui, sudėtingesnių atvejų tyrimui gali būti sudaroma speciali komisija, siekiant užtikrinti tyrimų objektyvumą. Informacija apie reikšmingus pažeidimus ir jų nagrinėjimo rezultatus, kai taikoma, yra teikiama administraciniais ar valdymo organams, atsižvelgiant į atvejo pobūdį ir reikšmingumą.

Valdomose įmonėse tam tikri kontrolės mechanizmai, susiję su korupcijos prevencija, taikomi ir kasdienėje veikloje. Pirkimų ir pardavimų procesai organizuojami centralizuotai, taikant konkursų praktiką Valdomų įmonių mastu, sprendimų priėmimui sudaromos komisijos, o sutarčių ir finansinių dokumentų tvirtinimo procese dalyvauja keli atsakingi asmenys.

Ataskaitiniais metais Valdomose įmonėse buvo rengiama Korupcijos ir kyšininkavimo prevencijos politika, kurią planuojama patvirtinti kitu ataskaitiniu laikotarpiu. Joje numatoma apibrėžti elgesio standartus, kontrolės mechanizmus, rizikingas pareigybes ir atsakomybių paskirstymą. Didžiausia korupcijos ir kyšininkavimo rizika Valdomose įmonėse siejama su komercinės veiklos funkcijomis, pirkimų ir pardavimų sprendimų priėmimu, sutarčių sudarymu, santykiais su tiekėjais bei jautrios informacijos valdymu.

Ataskaitiniais metais specializuoti mokymai korupcijos ir kyšininkavimo prevencijos temomis nebuvo vykdomi. Valdomos įmonės planuoja kartu su būsimos politikos įgyvendinimu iki 2026 m. suformuoti struktūruotą mokymų sistemą, skirtą darbuotojams, dirbantiems didesnės rizikos srityse bei administracinių ir valdymo organų nariams.

G1-4 Korupcijos ar kyšininkavimo incidentai

Per ataskaitinį laikotarpį Valdamos įmonėse nebuvo nustatyta patvirtintų korupcijos ar kyšininkavimo incidentų. Valdamos įmonės taip pat nebuvo gavusios jokių apkaltinamųjų nuosprendžių, baudų ar kitų teisinių sankcijų, susijusių su kovos su korupcija ar kyšininkavimo teisės aktų pažeidimais. Taip pat nebuvo nustatyta atvejų, dėl kurių būtų buvusios nutrauktos ar nepratęstos sutartys su verslo partneriais bei nebuvo pradėta viešų teismo bylų prieš Valdomas įmones ar jos darbuotojus dėl korupcijos ar kyšininkavimo.

G1-5 Politinė įtaka ir lobistinė veikla

Valdomos įmonės nevykdo lobistinės veiklos, nėra įrašytos į lobistų sąrašą ir nedalyvauja teisėkūros ar viešosios politikos formavimo procesuose. Valdamos įmonės taip pat nėra įregistruotos Europos Sąjungos skaidrumo registre ar lygiaverčiame skaidrumo registre valstybėje narėje.

Per ataskaitinį laikotarpį Valdamos įmonės neskyrė jokių finansinių ar nepiniginių įnašų politinėms partijoms, kandidatams ar su politika susijusioms organizacijoms. Atsižvelgiant į tai, kad Valdamos įmonės nevykdo lobistinės veiklos, šiuo metu nėra paskirtas atskiras asmuo, atsakingas už jos priežiūrą. Per ataskaitinį laikotarpį administracinių, valdymo ir priežiūros organų nariai nebuvo paskirti iš viešojo administravimo institucijų pareigų,ėjusių per pastaruosius dvejus metus.

G1-6 Mokėjimo praktika

Valdomos įmonės taiko atsakingą atsiskaitymo su tiekėjais praktiką, kuri padeda palaikyti sklandų tiekimo grandinės veikimą ir stiprinti ilgalaikius verslo santykius. Vidutinis sąskaitų faktūrų apmokėjimo laikas nuo sutartinio arba teisės aktais nustatyto termino pradžios sudaro 23 dienas. Standartiniai mokėjimo terminai nustatomi komercinėse sutartyse su tiekėjais ir paprastai sudaro iki 30 dienų. Šiuo metu Valdamos įmonės sistemingai nestebi mokėjimų, atliktų laikantis nustatytų terminų, procentinės dalies. Ataskaitiniu laikotarpiu Valdamos įmonės neturėjo neužbaigtų teismo procesų, susijusių su pavėluotais mokėjimais. Pateikti duomenys pagrįsti visa sąskaitų faktūrų apmokėjimo informacija – reprezentatyvioji imtis nebuvo taikyta.

Priedai

2 ETAS IRO-2 ETAS Atskleidimo reikalavimų turinys

Atskleidimo reikalavimų sąrašas	Puslapis
2 ETAS BENDROJI ATSKLEISTINA INFORMACIJA	
BP-1 Bendras tvarumo ataskaitų rengimo pagrindas	59
BP-2 Su ypatingomis aplinkybėmis susijusios informacijos atskleidimas	59
GOV-1 Administracinių, valdymo ir priežiūros organų vaidmuo	59
GOV-2 Įmonės administraciniais, valdymo ir priežiūros organams teikiama informacija ir jų sprendžiami tvarumo klausimai	59
GOV-3 Su tvarumu susijusių veiklos rezultatų integravimas į paskatų sistemas	59
GOV-4 Pareiškimas dėl tvarumo išsamaus patikrinimo	60
GOV-5 Tvarumo atskaitomybės rizikos valdymas ir vidaus kontrolė	60
SBM-1 Strategija, verslo modelis ir vertės grandinė	61
SBM-2 Suinteresuotųjų subjektų interesai ir nuomonės	61
SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu	65
IRO-1 Reikšmingo poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas	71
IRO-2 ETAS atskleidimo reikalavimai, įtraukti į įmonės tvarumo ataskaitą	73
Politikos MDR-P. Priimta reikšmingų tvarumo klausimų valdymo politika	73
Veiksmų MDR-A. Su reikšmingais tvarumo klausimais susiję veiksmai ir išteklių	73
Rodiklių MDR-M. Su reikšmingais tvarumo klausimais susiję rodikliai	73
Uždavinių MDR-T. Politikos ir veiksmų veiksmingumo stebėjimas pagal uždavinius	73
E1 KLIMATO KAITA	
2 ETAS GOV-3 Su tvarumu susijusių veiklos rezultatų integravimas į paskatų sistemas	75
E1-1 Pertvarkos planas klimato kaitai švelninti	75
2 ETAS SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu	75
2 ETAS IRO-1 Reikšmingo su klimatu susijusio poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas	77
E1-2 Su klimato kaitos švelninimu ir prisitaikymu prie jos susijusi politika	77

Atskleidimo reikalavimų sąrašas	Puslapis
E1-3 Su klimato kaitos politika susiję veiksmai ir ištekliai	77
E1-4 Su klimato kaitos švelninimu ir prisitaikymu prie jos susiję uždaviniai	78
E1-5 Energijos suvartojimas ir jos rūšių derinys	79
E1-6 Bendri išmesti 1, 2 ir 3 lygių ŠESD kiekiai ir visas išmestas ŠESD kiekis	80
E1-7 ŠESD absorbuojimas ir ŠESD kiekio mažinimo projektai, finansuojami anglies dioksido kreditais	82
E1-8 Anglies dioksido įsikainojimas	82
E1-9 Numatomas finansinis reikšmingų su klimatu susijusių fizinių ir pertvarkos rizikų ir potencialių galimybių poveikis	82
E2 TARŠA	
2 ETAS SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu	95
2 ETAS IRO-1 Reikšmingo su tarša susijusio poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas	95
E2-1 Su tarša susijusi politika	96
E2-2 Su tarša susiję veiksmai ir ištekliai	96
E2-3 Su tarša susiję uždaviniai	96
E2-4 Oro, vandens ir dirvožemio tarša	97
E2-5 Susirūpinimą keliančios medžiagos ir labai didelį susirūpinimą keliančios medžiagos	98
E2-6 Numatomas su tarša susijusio poveikio, rizikų ir galimybių finansinis poveikis	99
E4 BIOLOGINĖ ĮVAIROVĖ IR EKOSISTEMOS	
E4-1 Pertvarkos planas ir atsižvelgimas į biologinę įvairovę bei ekosistemas strategijoje ir verslo modelyje	100
2 ETAS SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu	100
2 ETAS IRO-1 Reikšmingo su biologine įvairove ir ekosistemomis susijusio poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas	102
E4-2 Su biologine įvairove ir ekosistemomis susijusi politika	102
E4-3 Su biologine įvairove ir ekosistemomis susiję veiksmai ir ištekliai	102
E4-4 Su biologine įvairove ir ekosistemomis susiję uždaviniai	104
E4-5 Su biologinės įvairovės ir ekosistemų pokyčiais susiję poveikio rodikliai	104
E4-6 Numatomas su biologine įvairove ir ekosistemomis susijusių rizikų ir galimybių finansinis poveikis	105
E5 IŠTEKLIŲ NAUDOJIMAS IR ŽIEDINĖ EKONOMIKA	
2 ETAS IRO-1 Reikšmingo su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susijusio poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas	106
E5-1 Su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susijusi politika	107

Atskleidimo reikalavimų sąrašas	Puslapis
E5-2 Su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susiję veiksmai ir ištekliai	107
E5-3 Su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susiję uždaviniai	107
E5-5 Išteklių išvediniai	108
E5-6 Numatomas su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susijusių rizikų ir galimybių finansinis poveikis	109
S1 SAVA DARBO JĖGA	
2 ETAS SBM-2 Suinteresuotųjų subjektų interesai ir nuomonės	111
2 ETAS SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu	111
S1-1 Su sava darbo jėga susijusi politika	112
S1-2 Savų darbuotojų ir darbuotojų atstovų įtraukimo sprendžiant klausimus dėl poveikio procesai	113
S1-3 Neigiamo poveikio ištaisymo procesai ir kanalai, kuriais savi darbuotojai gali išreikšti susirūpinimą	113
S1-4 Veiksmai, kurių imamasi dėl reikšmingo poveikio sava darbo jėgai, su sava darbo jėga susijusių reikšmingų rizikų mažinimo ir pasinaudojimo reikšmingomis galimybėmis metodai ir tų veiksmų veiksmingumas	114
S1-5 Uždaviniai, susiję su reikšmingo neigiamo poveikio valdymu, teigiamo poveikio didinimu ir reikšmingų rizikų ir galimybių valdymu	114
S1-6 Įmonės samdomųjų darbuotojų savybės	115
S1-7 Nesamdomųjų darbuotojų, priskiriamų prie įmonės savos darbo jėgos, savybės	116
S1-14 Sveikatos ir saugos rodikliai	116
S1-17 Incidentai, skundai ir stiprus poveikis žmogaus teisėms	116
S2 VERTĖS GRANDINĖS DARBUOTOJAI	
2 ETAS SBM-2 Suinteresuotųjų subjektų interesai ir nuomonės	117
2 ETAS SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu	117
S2-1 Su vertės grandinės darbuotojais susijusi politika	117
S2-2 Vertės grandinės darbuotojų įtraukimo sprendžiant klausimus dėl poveikio procesai	118
S2-3 Neigiamo poveikio ištaisymo procesai ir kanalai, kuriais vertės grandinės darbuotojai gali išreikšti susirūpinimą	118
S2-4 Veiksmai, kurių imamasi dėl reikšmingo poveikio vertės grandinės darbuotojams, su vertės grandinės darbuotojais susijusių reikšmingų rizikų valdymo ir pasinaudojimo reikšmingomis galimybėmis metodai ir tų veiksmų veiksmingumas	118
S2-5 Uždaviniai, susiję su reikšmingo neigiamo poveikio valdymu, teigiamo poveikio didinimu ir reikšmingų rizikų ir galimybių valdymu	118
S3 PAVEIKIAMOS BENDRUOMENĖS	
2 ETAS SBM-2 Suinteresuotųjų subjektų interesai ir nuomonės	119
2 ETAS SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu	119

Atskleidimo reikalavimų sąrašas	Puslapis
S3-1 Su paveikiamomis bendruomenėmis susijusi politika	120
S3-2 Paveikiamų bendruomenių įtraukimo sprendžiant klausimus dėl poveikio procesai	120
S3-3 Neigiamo poveikio ištaisymo procesai ir kanalai, kuriais paveikiamos bendruomenės gali išreikšti susirūpinimą	120
S3-4 Veiksmai, kurių imamasi dėl reikšmingo poveikio paveikiamoms bendruomenėms, su paveikiamomis bendruomenėmis susijusių reikšmingų rizikų valdymo ir pasinaudojimo reikšmingomis galimybėmis metodai ir tų veiksmų veiksmingumas	121
S3-5 Uždaviniai, susiję su reikšmingo neigiamo poveikio valdymu, teigiamo poveikio didinimu ir reikšmingų rizikų ir galimybių valdymu	121
S4 VARTOTOJAI IR GALUTINIAI NAUDOTOJAI	
2 ETAS SBM-2 Suinteresuotųjų subjektų interesai ir nuomonės	122
2 ETAS SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu	122
S4-1 Su vartotojais ir galutiniais naudotojais susijusi politika	123
S4-2 Vartotojų ir galutinių naudotojų įtraukimo sprendžiant klausimus dėl poveikio procesai	123
S4-3 Neigiamo poveikio ištaisymo procesai ir kanalai, kuriais vartotojai ir (arba) galutiniai naudotojai gali išreikšti susirūpinimą	123
S4-4 Veiksmai, kurių imamasi dėl reikšmingo poveikio vartotojams ir galutiniams naudotojams, su vartotojais ir galutiniais naudotojais susijusių reikšmingų rizikų valdymo ir pasinaudojimo reikšmingomis galimybėmis metodai ir tų veiksmų veiksmingumas	124
S4-5 Uždaviniai, susiję su reikšmingo neigiamo poveikio valdymu, teigiamo poveikio didinimu ir reikšmingų rizikų ir galimybių valdymu	124
G1 VERSLO ETIKA	
2 ETAS SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su jos strategija ir verslo modeliu	126
2 ETAS GOV-1 Administracinių, priežiūros ir valdymo organų vaidmuo	126
2 ETAS IRO-1 Reikšmingo poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas	126
G1-1 Įmonės kultūra ir verslo etikos politika	127
G1-2 Santykių su tiekėjais valdymas	128
G1-3 Korupcijos ir kyšininkavimo prevencija ir aptikimas	128
G1-4 Patvirtinti korupcijos ar kyšininkavimo incidentai	129
G1-5 Politinė įtaka ir lobistinė veikla	129
G1-6 Mokėjimo praktika	129

Horizontaliųjų standartų ir teminių standartų duomenų vienetų, kurių reikalaujama pagal kitus ES teisės aktus, sąrašas

Atskleidimo reikalavimas ir susijęs duomenų vienetas	Nuoroda į TFIAR	Nuoroda į 3 ramstį	Nuoroda į Lyginamųjų indeksų reglamentą	Nuoroda į ES klimato teisės aktą	Reikšminga/nereikšminga	Puslapis
2 ETAS GOV-1 Lyčių pusiausvyrą valdyboje 21 straipsnio d punktas	1 priedo 1 lentelės 13 rodiklis		Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas		Reikšminga	59
2 ETAS GOV-1 Nepriklausomų valdybos narių dalis procentais 21 straipsnio e punktas			Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas		Reikšminga	59
2 ETAS GOV-4 Pareiškimas dėl išsamaus patikrinimo 30 straipsnis	1 priedo 3 lentelės 10 rodiklis				Reikšminga	60
2 ETAS SBM-1 Dalyvavimas veikloje, susijusioje su iškastinių kuru 40 straipsnio d punkto i papunktis	1 priedo 1 lentelės 4 rodiklis	Reglamento (ES) Nr. 575/2013 449a straipsnis; Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/2453 1 lentelė: Kokybinė informacija apie aplinkosauginę riziką ir 2 lentelė: Kokybinė informacija apie socialinę riziką	Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas		Nereikšminga	
2 ETAS SBM-1 Dalyvavimas veikloje, susijusioje su cheminių medžiagų gamyba 40 straipsnio d punkto ii papunktis	1 priedo 2 lentelės 9 rodiklis		Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas		Nereikšminga	
2 ETAS SBM-1 Dalyvavimas veikloje, susijusioje su prieštarigai vertinamais ginklais 40 straipsnio d punkto iii papunktis	1 priedo 1 lentelės 14 rodiklis		Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 12 straipsnio 1 dalis; Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas		Nereikšminga	
2 ETAS SBM-1 Dalyvavimas veikloje, susijusioje su tabako gamyba ir auginimu 40 straipsnio d punkto iv papunktis			Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 12 straipsnio 1 dalis; Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas		Nereikšminga	
E1-1 ETAS Perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos iki 2050 m. planas 14 straipsnis				Reglamento (ES) 2021/1119 2 straipsnio 1 dalis	Palaipsniui pradedamas taikyti atskleidimo reikalavimas	
E1-1 ETAS Įmonės, kurioms netaikomi su Paryžiaus susitarimu suderinti lyginamieji indeksai 16 straipsnio g punktas		449a straipsnis; Reglamentas (ES) Nr. 575/2013; Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/2453 1 šablonas: Bankinė knyga. Galimos su klimato kaita susijusios pertvarkos rizikos rodikliai. Pozicijų kredito kokybė pagal sektorius, išmetamųjų teršalų kiekį ir likutinį terminą	Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 12 straipsnio 1 dalies d–g punktai ir 12 straipsnio 2 dalis		Nereikšminga	

Atskleidimo reikalavimas ir susijęs duomenų vienetas	Nuoroda į TFIAR	Nuoroda į 3 ramstį	Nuoroda į Lyginamųjų indeksų reglamentą	Nuoroda į ES klimato teisės aktą	Reikšminga/nereikšminga	Puslapis
E1-4 ETAS Išmetamo ŠESD kiekio mažinimo uždaviniai	34 straipsnis 1 priedo 2 lentelės 4 rodiklis	449a straipsnis; Reglamentas (ES) Nr. 575/2013; Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/2453 3 šablonas: Bankinė knyga. Galimos su klimato kaita susijusios pertvarkos rizikos rodikliai. Suderinimo parametrai	Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 6 straipsnis		Palaipsniui pradedamas taikyti atskleidimo reikalavimas	
E1-5 ETAS Iškastinių išteklių energijos suvartojimas, suskirstytas pagal šaltinius (tik didelį poveikį klimatui darantiems sektoriams) 38 straipsnis	1 priedo 1 lentelės 5 rodiklis ir 2 lentelės 5 rodiklis				Nereikšminga	
E1-5 ETAS Energijos suvartojimas ir rūšių derinys 37 straipsnis	1 priedo 1 lentelės 5 rodiklis				Reikšminga	79
E1-5 ETAS Su didelį poveikį klimatui darančių sektorių veikla susijusio suvartojimo intensyvumas 40–43 straipsniai	1 priedo 1 lentelės 6 rodiklis				Nereikšminga	
E1-6 ETAS Bendri 1, 2 ir 3 lygių ir visas išmestas ŠESD kiekis 44 straipsnis	1 priedo 1 lentelės 1 ir 2 rodikliai	449a straipsnis; Reglamentas (ES) Nr. 575/2013; Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/2453 1 šablonas: Bankinė knyga. Galimos su klimato kaita susijusios pertvarkos rizikos rodikliai. Pozicijų kredito kokybė pagal sektorius, išmetamųjų teršalų kiekį ir likutinį terminą	Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 5 straipsnio 1 dalis, 6 straipsnis ir 8 straipsnio 1 dalis		Reikšminga	80
E1-6 ETAS Viso išmesto ŠESD kiekio energijos suvartojimo intensyvumas 53–55 straipsniai	1 priedo 1 lentelės 3 rodiklis	Reglamento (ES) Nr. 575/2013 449a straipsnis; Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/2453 3 šablonas: Bankinė knyga. Galimos su klimato kaita susijusios pertvarkos rizikos rodikliai. Suderinimo parametrai	Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 8 straipsnio 1 dalis		Reikšminga	80
E1-7 ETAS ŠESD absorbavimas ir anglies dioksido kreditai 56 straipsnis				Reglamento (ES) 2021/1119 2 straipsnio 1 dalis	Palaipsniui pradedamas taikyti atskleidimo reikalavimas	
E1-9 ETAS Lyginamojo portfelio pozicija su klimatu susijusios fizinės rizikos atžvilgiu 66 straipsnis			Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 II priedas, Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas		Palaipsniui pradedamas taikyti atskleidimo reikalavimas	

Atskleidimo reikalavimas ir susijęs duomenų vienetas	Nuoroda į TFIAR	Nuoroda į 3 ramstį	Nuoroda į Lyginamųjų indeksų reglamentą	Nuoroda į ES klimato teisės aktą	Reikšminga/ nereikšminga	Puslapis
E1-9 ETAS Piniginių sumų suskirstymas pagal ūmių ir lėtinę fizinę riziką, 66 straipsnio a punktas		Reglamento (ES) Nr. 575/2013 449a straipsnis; Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/2453 46 ir 47 straipsniai; 5 šablonas. Bankinė knyga.			Palaipsniui pradedamas taikyti atskleidimo reikalavimas	
E1-9 ETAS Svarbaus turto, kuriam kyla reikšminga fizinė rizika, buvimo vietos nustatymas 66 straipsnio c punktas		Galimos su klimato kaita susijusios fizinės rizikos rodikliai. Su fizine rizika susijusios pozicijos				
E1-9 ETAS Įmonės nekilnojamojo turto balansinės vertės suskirstymas pagal energijos vartojimo efektyvumo klases; 67 straipsnio c punktas		Reglamento (ES) Nr. 575/2013 449a straipsnis; Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/2453 34 straipsnis; 2 šablonas. Bankinė knyga. Galimos su klimato kaita susijusios pertvarkos rizikos rodikliai. Paskolos, užtikrintos nekilnojamojo turto. Užtikrinimo priemonės energijos vartojimo efektyvumas			Palaipsniui pradedamas taikyti atskleidimo reikalavimas	
E1-9 ETAS Portfelio pozicijos mastas su klimatu susijusių galimybių atžvilgiu 69 straipsnis			Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 II priedas		Palaipsniui pradedamas taikyti atskleidimo reikalavimas	
E2-4 ETAS Kiekvieno į E-IPTR reglamento (Europos išleidžiamų ir perduodamų teršalų registro reglamento) II priedą įtraukto teršalo kiekis, išmestas į orą, vandenį ir dirvožemį, 28 straipsnis	1 priedo 1 lentelės 8 rodiklis, 1 priedo 2 lentelės 2 rodiklis, 1 priedo 2 lentelės 1 rodiklis, 1 priedo 2 lentelės 3 rodiklis				Reikšminga	97
E3-1 ETAS Vandens ir jūrų ištekčiai 9 straipsnis	1 priedo 2 lentelės 7 rodiklis				Nereikšminga	
E3-1 ETAS Priimta politika 13 straipsnis	1 priedo 2 lentelės 8 rodiklis				Nereikšminga	
E3-1 ETAS Tvarūs vandenynai ir jūros 14 straipsnis	1 priedo 2 lentelės 12 rodiklis				Nereikšminga	
E3-4 ETAS Bendras apytakinio vandens ir pakartotinai panaudoto vandens kiekis 28 straipsnio c punktas	1 priedo 2 lentelės 6.2 rodiklis				Nereikšminga	

Atskleidimo reikalavimas ir susijęs duomenų vienetas	Nuoroda į TFIAR	Nuoroda į 3 ramstį	Nuoroda į Lyginamųjų indeksų reglamentą	Nuoroda į ES klimato teisės aktą	Reikšminga / nereikšminga	Puslapis
E3-4 ETAS Bendras vandens suvartojimas (m ³) pagal nuosavų operacijų grynąsias pajamas 29 straipsnis	1 priedo 2 lentelės 6.1 rodiklis				Nereikšminga	
2 ETAS IRO 1 - E4 16 straipsnio a punkto i papunktis	1 priedo 1 lentelės 7 rodiklis				Reikšminga	102
2 ETAS IRO 1 - E4 16 straipsnio b punktas	1 priedo 2 lentelės 10 rodiklis				Reikšminga	102
2 ETAS IRO 1 - E4 16 straipsnio c punktas	1 priedo 2 lentelės 14 rodiklis				Reikšminga	102
E4-2 ETAS Tvaraus žemės naudojimo ir (arba) žemės ūkio praktika ar politika 24 straipsnio b punktas	1 priedo 2 lentelės 11 rodiklis				Reikšminga	102
E4-2 ETAS Tvaraus vandenynų ir (arba) jūrų naudojimo praktika ar politika 24 straipsnio c punktas	1 priedo 2 lentelės 12 rodiklis				Nereikšminga	
E4-2 ETAS Politika, skirta miškų kirtimo klausimui spręsti 24 straipsnio d punktas	1 priedo 2 lentelės 15 rodiklis				Nereikšminga	
E5-5 ETAS Neperdirbtos atliekos 37 straipsnio d punktas	1 priedo 2 lentelės 13 rodiklis				Reikšminga	108
E5-5 ETAS Pavojingosios atliekos ir radioaktyviosios atliekos 39 straipsnis	1 priedo 1 lentelės 9 rodiklis				Reikšminga	108
2 ETAS - SBM3 - S1 Su priverčiamuoju darbu susijusių incidentų rizika 14 straipsnio f punktas	1 priedo 3 lentelės 13 rodiklis				Nereikšminga	
2 ETAS - SBM3 - S1 Su vaikų darbu susijusių incidentų rizika 14 straipsnio g punktas	1 priedo 3 lentelės 12 rodiklis				Nereikšminga	
S1-1 ETAS Žmogaus teisių politikos įsipareigojimai 20 straipsnis	1 priedo 3 lentelės 9 rodiklis ir 1 lentelės 11 rodiklis				Reikšminga	112

Atskleidimo reikalavimas ir susijęs duomenų vienetas	Nuoroda į TFIAR	Nuoroda į 3 ramstį	Nuoroda į Lyginamųjų indeksų reglamentą	Nuoroda į ES klimato teisės aktą	Reikšminga / nereikšminga	Puslapis
S1-1 ETAS Išsamaus patikrinimo politika, taikytina į pagrindines Tarptautinės darbo organizacijos konvencijas Nr. 1–8 įtrauktiems aspektams 21 straipsnis			Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas		Reikšminga	112
S1-1 ETAS Prekybos žmonėmis prevencijos procesai ir priemonės 22 straipsnis	1 priedo 3 lentelės 11 rodiklis				Nereikšminga	
S1-1 ETAS Nelaimingų atsitikimų darbe prevencijos politika arba valdymo sistema 23 straipsnis	1 priedo 3 lentelės 1 rodiklis				Reikšminga	112
S1-3 ETAS Skundų teikimo ir (arba) skundų nagrinėjimo mechanizmas 32 straipsnio c punktas	1 priedo 3 lentelės 5 rodiklis				Reikšminga	113
S1-14 ETAS Mirčių ir su darbu susijusių nelaimingų atsitikimų skaičius ir lygis 88 straipsnio b ir c punktai	1 priedo 3 lentelės 2 rodiklis		Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas		Reikšminga	116
S1-14 ETAS Dėl sužalojimų, nelaimingų atsitikimų, žūčių ar ligų prarastų darbo dienų skaičius 88 straipsnio e punktas	1 priedo 3 lentelės 3 rodiklis				Palaipsniui pradedamas taikyti atskleidimo reikalavimas	
S1-16 ETAS Nekoreguotas moterų ir vyrų darbo užmokesčio skirtumas 97 straipsnio a punktas	1 priedo 1 lentelės 12 rodiklis		Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas		Palaipsniui pradedamas taikyti atskleidimo reikalavimas	
S1-16 ETAS Per didelis vykdomojo direktoriaus darbo užmokesčio koeficientas 97 straipsnio b punktas	1 priedo 3 lentelės 8 rodiklis				Palaipsniui pradedamas taikyti atskleidimo reikalavimas	
S1-17 ETAS Diskriminacijos atvejai 103 straipsnio a punktas	1 priedo 3 lentelės 7 rodiklis				Reikšminga	116
S1-17 ETAS JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų ir EBPO rekomendacijų nesilaikymas 104 straipsnio a punktas	1 priedo 1 lentelės 10 rodiklis ir 3 lentelės 14 rodiklis		Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas, Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 12 straipsnio 1 dalis		Reikšminga	116

Atskleidimo reikalavimas ir susijęs duomenų vienetas	Nuoroda į TFIAR	Nuoroda į 3 ramstį	Nuoroda į Lyginamųjų indeksų reglamentą	Nuoroda į ES klimato teisės aktą	Reikšminga / nereikšminga	Puslapis
2 ETAS - SBM3 - S2 Didelė vaikų darbo arba priverčiamojo darbo rizika vertės grandinėje 11 straipsnio b punktas	1 priedo 3 lentelės 12 ir 13 rodikliai				Reikšminga	117
S2-1 ETAS Žmogaus teisių politikos įsipareigojimai 17 straipsnis	1 priedo 3 lentelės 9 rodiklis ir 1 lentelės 11 rodiklis				Reikšminga	117
S2-1 ETAS Su vertės grandinės darbuotojais susijusi politika 18 straipsnis	1 priedo 3 lentelės 11 ir 4 rodikliai				Reikšminga	117
S2-1 ETAS JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų ir EBPO rekomendacijų nesilaikymas 19 straipsnis	1 priedo 1 lentelės 10 rodiklis		Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas, Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 12 straipsnio 1 dalis		Reikšminga	117
S2-1 ETAS Išsamesnės patikrinimo politika, taikytina į pagrindines Tarptautinės darbo organizacijos konvencijas Nr. 1–8 įtrauktiems aspektams 19 straipsnis			Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas		Reikšminga	117
S2-4 ETAS Problemos ir incidentai žmogaus teisių srityje, susiję su vertės grandinės pradine ir galutine grandimis 36 straipsnis	1 priedo 3 lentelės 14 rodiklis				Reikšminga	118
S3-1 ETAS Žmogaus teisių politikos įsipareigojimai 16 straipsnis	1 priedo 3 lentelės 9 rodiklis ir 1 lentelės 11 rodiklis				Reikšminga	120
S3-1 ETAS JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų, TDO principų ir EBPO rekomendacijų nesilaikymas 17 straipsnis	1 priedo 1 lentelės 10 rodiklis		Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas, Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 12 straipsnio 1 dalis		Reikšminga	120
S3-4 ETAS Problemos ir incidentai žmogaus teisių srityje 36 straipsnis	1 priedo 3 lentelės 14 rodiklis				Reikšminga	121
S4-1 ETAS Su vartotojais ir galutiniais naudotojais susijusi politika 16 straipsnis	1 priedo 3 lentelės 9 rodiklis ir 1 lentelės 11 rodiklis				Reikšminga	123

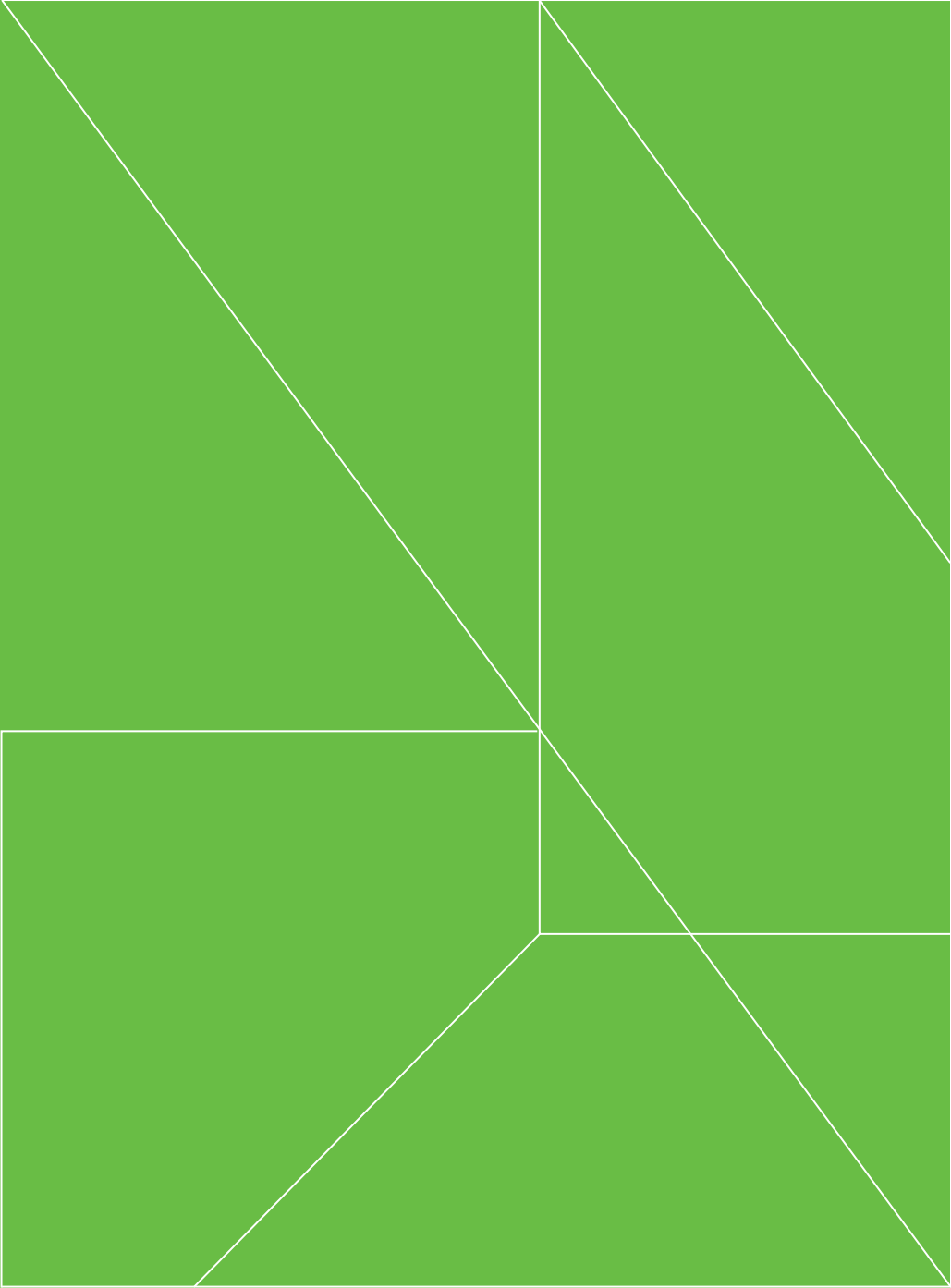
Atskleidimo reikalavimas ir susijęs duomenų vienetas	Nuoroda į TFIAR	Nuoroda į 3 ramstį	Nuoroda į Lyginamųjų indeksų reglamentą	Nuoroda į ES klimato teisės aktą	Reikšminga/ nereikšminga	Puslapis
S4-1 ETAS JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų ir EBPO rekomendacijų nesilaikymas 17 straipsnis	1 priedo 1 lentelės 10 rodiklis		Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas, Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1818 12 straipsnio 1 dalis		Reikšminga	123
S4-4 ETAS Problemos ir incidentai žmogaus teisių srityje 35 straipsnis	1 priedo 3 lentelės 14 rodiklis				Reikšminga	124
G1-1 ETAS Jungtinių Tautų konvencija prieš korupciją 10 straipsnio b punktas	1 priedo 3 lentelės 15 rodiklis				Reikšminga	127
G1-1 ETAS Pranešėjų apsauga 10 straipsnio d punktas	1 priedo 3 lentelės 6 rodiklis				Reikšminga	127
G1-4 ETAS Baudos už kovos su korupcija ir kovos su kyšininkavimu įstatymų pažeidimus 24 straipsnio a punktas	1 priedo 3 lentelės 17 rodiklis		Deleguotojo reglamento (ES) 2020/1816 II priedas		Reikšminga	129
G1-4 ETAS Kovos su korupcija ir kovos su kyšininkavimu standartai 24 straipsnio b punktas	1 priedo 3 lentelės 16 rodiklis				Reikšminga	129

2 ETAS GOV-4 Išsamaus patikrinimo lentelė

Pagrindiniai išsamaus patikrinimo elementai	Tvarumo ataskaitos skyriai	Puslapiai	Atskleidimas susijęs su žmonėmis ar aplinka?
a) Išsamaus patikrinimo įtraukimas į valdymą, strategiją ir verslo modelį	2 ETAS GOV-1	59	Žmonėmis ir aplinka
	2 ETAS GOV-2	59	Žmonėmis ir aplinka
	2 ETAS GOV-3	59	Žmonėmis ir aplinka
	2 ETAS SBM-3	65	Žmonėmis ir aplinka
	2 ETAS SBM-3-E1	75	Aplinka
	2 ETAS SBM-3-E2	95	Aplinka
	2 ETAS SBM-3-E4	100	Aplinka
	2 ETAS SBM-3-E5	106	Aplinka
	2 ETAS SBM-3-S1	111	Žmonėmis
	2 ETAS SBM-3-S2	117	Žmonėmis
	2 ETAS SBM-3-S3	119	Žmonėmis
	2 ETAS SBM-3-S4	122	Žmonėmis
	2 ETAS SBM-3-G1	126	Žmonėmis ir aplinka
b) Paveikiamų suinteresuotųjų subjektų įtraukimas į visus pagrindinius išsamaus patikrinimo etapus	2 ETAS SBM-2	67	Žmonėmis ir aplinka
	2 ETAS IRO-1	71	Žmonėmis ir aplinka
	S1-2	113	Žmonėmis
	S2-2	118	Žmonėmis
	S3-2	120	Žmonėmis
	S4-2	123	Žmonėmis

Pagrindiniai išsamaus patikrinimo elementai	Tvarumo ataskaitos skyriai	Puslapiai	Atskleidimas susijęs su žmonėmis ar aplinka?
c) Neigiamo poveikio nustatymas ir vertinimas	2 ETAS IRO-1	71	Žmonėmis ir aplinka
	2 ETAS SBM-3	65	Žmonėmis ir aplinka
	2 ETAS SBM-3-E1	75	Aplinka
	2 ETAS SBM-3-E2	95	Aplinka
	2 ETAS SBM-3-E4	100	Aplinka
	2 ETAS SBM-3-E5	106	Aplinka
	2 ETAS SBM-3-S1	111	Žmonėmis
	2 ETAS SBM-3-S2	117	Žmonėmis
	2 ETAS SBM-3-S3	119	Žmonėmis
	2 ETAS SBM-3-S4	122	Žmonėmis
	2 ETAS SBM-3-G1	126	Žmonėmis ir aplinka
d) Veiksmų siekiant spręsti šio neigiamo poveikio klausimus vykdymas	2 ETAS MDR-A	73	Žmonėmis ir aplinka
	E1-3	77	Aplinka
	E2-3	96	Aplinka
	E4-3	102	Aplinka
	E5-3	107	Aplinka
	S1-4	114	Žmonėmis
	S2-3	118	Žmonėmis
	S2-4	118	Žmonėmis
	S3-3	120	Žmonėmis
	S3-4	121	Žmonėmis
	S4-4	124	Žmonėmis
	G1-3	128	Žmonėmis ir aplinka

Pagrindiniai išsamaus patikrinimo elementai	Tvarumo ataskaitos skyriai	Puslapiai	Atskleidimas susijęs su žmonėmis ar aplinka?
e) Šių pastangų veiksmingumo stebėjimas ir komunikavimas	2 ETAS MDR-M	73	Žmonėmis ir aplinka
	E1-5	79	Aplinka
	E1-6	80	Aplinka
	E2-4	97	Aplinka
	E2-5	98	Aplinka
	E4-5	104	Aplinka
	E5-5	108	Aplinka
	S1-6	115	Žmonėmis
	S1-14	116	Žmonėmis
	S2-5	118	Žmonėmis
	S3-5	121	Žmonėmis
	S4-5	124	Žmonėmis
	G1-4	129	Žmonėmis ir aplinka

AGRO
KONCERNAS

ATEITĮ KURIAME ŽEMĖJE

UAB „Agrokonzernas“
Įmonės kodas: 133849777
Vėrupės g. 1, Babtų k., 54328 Kauno r.
+370 37 490 490
info@agrokonzernas.lt
www.agrokonzernogrupe.lt